

ITALIJA / PRIPRAVE NA VOLITVE

Spori in razhajanja pri vseh omizjih

Še najbolj napeto med Segnijem in Martinazzolijem

RIM - Razhajanja in napetosti med strankami se vedno pogostejše izbijo kandidatov, ki naj bi tekmovali na političnih volitvah 27. in 28. marca. Samo v redkih italijanskih deželah so »omizja« izbrala svoje predstavnike. V večini dežel pa so pogajanja še v teku in potreben bo precejšen napor, da bodo kandidati izbrani s pristankom vseh komponent posameznih zavezništov.

Med vsemi omizji je še najbolj napeto pri sredinskem, kjer vodi Pakta za Italio Mario Segni in lider Ljudske stranke Mino Martinazzoli ne najdeta skupnega jezika. Eden od kamnov spodtike je kandidature bivšega predsednika KD Ciriaca De Mite, ki ga Segni noče, ker je preiskovana oseba, irpinski volilci pa odločno podpirajo kot so pokazale nedeljske primarne volitve.

O zmedih in napetostih pravi tudi dejstvo, da je bilo vloženo rekordno število simbolov, kar 320, s katerimi se skupine nameravajo predstaviti volilcem.

Na 2. strani

OZN / RAZPRAVA V VARNOSTNEM SVETU

Rusija omilila nasprotovanje Natovemu ultimatu Srbom

NEW YORK - Včeraj se je začel izredni sestanek Varnostnega sveta OZN, ki je namenjen rešitvi bosanskega vprašanja in predvsem nedavnemu ultimatu zveze Nato bosanskim Srbom. Za razpravo se je prijavilo več kot 40 držav, prvi govornik pa je bil predstavnik bosanske vlade Mohamed Sacirbej, ki je povedal, da je muslimanska stran pripravljena predati svoje težko orožje enotam ZN. Ta izjava se je nanašala na rusko zahtevo, da mora ultimatum veljati za vse vojskujoče se strani in ne le za bosanske Srbe. Ruski veleposlanik v ZN Julij Voroncov pa se je opredelil do Natovega ultimata spretno izognil. Poudaril je le, da želi njegova država pri iskanju miru v Bosni sodelovati z EU in ZDA. Vse tri strani so videti pripravljene na kompromis, je dejal Voroncov in dodal, da nobena stran pri umiku težkega orožja ne bi smela biti izjema. Rusija je tako na Natovo zahtevo odgovorila v zelo omiljeni različici. Ameriška veleposlanica Madeleine Albright se je zavzela za mir, »sprejemljiv za vse« in dodala, da morajo poleg vojaškega poostri tudi diplomatski pritisk. Predstavniki Velike Britanije, Francije in Rusije so se izrekli za demilitarizacijo Sarajeva, ob tem pa je Sacirbej dejal, da Bosna in Hercegovina ni le Sarajevo in da morajo mednarodne sile zaščititi tudi Tuzlo, Zepo, Gorazde, Bihać in Srebrenico, ki jih je Vranostni svet lani razglasil za »varna območja«. (Agencije)

Več na 21. strani.

Francoški Unproforovci so se vkopali na Mojmirju nedaleč od srbskih položajev (AP)

LILLEHAMMER

Zöggeler osvojil bron za Italijo Tek na 30 km ob -27 stopinjah

LILLEHAMMER - Armin Zöggeler je Italiji prisankal drugo kolajno na zimskih olimpijskih igrah: zasedel je tretje mesto za Nemcem Hacklom in Avstrijcem Brockom, Sicer pa so včeraj podelili še dva kompleta kolajn. V teku na 30 km v prostem slogu je bil prvi Norvežan Alsgaard, drugi prav tako Norvežan Daehlie, tretji pa Finec Myllyle, medtem ko je v hitrostnem drsanju na 500 metrov zmagal Rus Golubev pred rojakom Klevčenjo in Japoncem Horijem. Zaradi teka na 30 km je prišlo do velikih polemik, saj je toplomer padel na 27 stopinj pod ničlo.

V olimpijski prilogi na straneh od 17 do 20

TRST

Podkupninske afele na sodišču

Na hodnikih tržaškega sodišča je bilo včeraj precej živo. Račune prihajajo polagati različni politični in gospodarski predstavniki, vpleteni v podkupninske afele, od bivšega tržaškega socialističnega tajnika Perellija do bivšega deželnega podpredsednika Carboneja.

EVROPA / NADALJUJE SE VAL SLABEGA VREMENA

Vsa Evropa v ledenem objemu

LONDON - Vsa Evropa ječi v pravem ledenem objemu, ki ni prizanesel niti toplemu Sredozemlju, saj je snežilo celo v južni Italiji, severni in srednji Jadran pa je bicala orkanska burja, ki je prekinila skoraj vse trajektne povezave iz Trsta in Benetk ter s kopnega na kvaderske in dalmatinske otoke. Včeraj je južno Anglijo zajel pravi snežni metez, tako da bo nova frontalna motnja v prihodnjih dneh zagodla tudi celine, če ne bo prišlo do nenadne otoplitve. Sinoci je snežilo tudi v Parizu, tako da obeti niso najboljše. O izredno nizkih temperaturah poročajo domala iz vse Evrope. V zadnjih dneh je bilo izredno hudo na Poljskem, kjer je zmrznilo 13 oseb, vlaki pa so imeli izredne zamude, ker so nizke temperature ukrivile celo železniške tirnice.

Na sliki (foto S. Ferrari-Kroma): burja v tržaškem pristanišču.

Svarilo prihaja iz južne Catanije

BOJAN BREZIGAR

Volilna reforma nam je torej prinesla prvega fašističnega predsednika pokrajine. Zgodilo se je v Cataniji, kjer je kandidat Finijeve desnice premagal protikandidata Segnijevega centra. Prolog političnim volitvam ni, milo rečeno, nič kaj obetaven in odpira vrsto vprašanj, ki ne veljajo samo za sicilsko mesto ampak lahko sežejo mnogo bolj severno, celo do naših krajev.

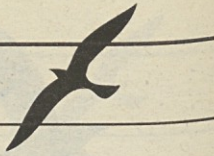
Kaj se je zgodilo v Cataniji? V prvem krogu se je levica predstavila z dvema kandidatom; oba sta izhajala iz DSL, le da je bil eden uradni kandidat stranke, drugi pa je prihajal iz sindikata. Oba sta prejela lepo število glasov in zasedla... tretje in četrto mesto. V drugem krogu sta se tako prerinila kandidata neofašistične stranke in mandatat Segnijevega kartela. Volilci, ki so v prvem krogu volili za kandidata levice, se tokrat volitev niso udeležili: izbira med človekom, ki je bil tako ali drugače povezan s Krcanskodemokracijo, ki je vsa povojna leta upravljala Catanijo, ter predstavnikom skrajne desnice, ni bila nič kaj mikavna in tako je 60 odstotkov volivcev ostalo doma.

Rezultat je, da je o predsedniku pokrajine odločala dobra tretjina volivcev in izvoljen je bil kandidat, ki je prejel večino oddanih glasov: po približnem izračunu v tem primeru kakih 25 odstotkov volilnih upravičencev.

Tukaj ne kaže razglabljati, ali je to prav ali ne. Tako pač je in na to se moramo privaditi, kajti nova volilna zakonodaja bo neizprosna tudi ob političnih volitvah. Pravzaprav bo se bolj neizprosna, kajti 27. marca ne bomo imeli več »resilnega pasu«, ki ga pri občinskih in pokrajinskih volitvah predstavlja drugi krog.

Volitve v Cataniji so bile torej koristen opomin: kaj se lahko zgodi, če se napredne sile prepirajo med seboj in kaj se lahko zgodi, če se volilci predajo malodušju ter se odpovejo pravici in dolžnosti občanem, da gredo na volitve.

To se je zgodilo v Cataniji. Radi bi zapisali - kot se spodobi za vsak film ali roman - da je vsaka povezava z resničnimi dogodki pri nas zgolj naključna.

POLITIKA / TEŽAVE PRI VSEH OMIZJIH

Spori upočasnili izbiro kandidatov

Težave sredinskega omizja, ker Segni in Martinazzoli ne najdeta skupnega jezika

RIM - V vseh italijanskih dezelah in pri vseh omizjih so pogajanja za določitev kandidatov za skorajšnje politične volitve v polnem teku. In skoraj povsod se zatika, tako da je bilo doslej dokončno imenovanih le sorazmerno malo kandidatov, med katerimi je veliko »profesionalnih« politikov in sorazmerno malo novih imen. Izjema so seveda tako sile, kot je Berlusconi-jeva Forza Italia, ki je komaj nastala in se zato v večini primerov predstavlja z ljudmi, ki so za italijansko politično sceno novost.

Ob vsedravnih silah se bodo na volitvah predstavitelj tudi nekatere krajevne sile. Med temi je aostanska Union Valdotaïne, ki je sklenila, da bo spet tekmovala z dosedanjima parlamentarnima predstavnikoma: Lucianom Cavarijem za poslansko zbornico in Cesarejem Dujanijem za senat. V Aosti je kandidate določilo se desničarsko Nacionalno zavestništvo, medtem ko se ostale skupine se dogovarjajo. Kandidate je na Južnem Tirolskem izbrala tudi SVP, ki bo spet kandidirala dosedanje parlamentarce, kot nosilca liste za proporcionalno kvoto pa bo predstavila priletnega liderja Silviusa Magnaga. Ta kandidatura je dokaz, da želi SVP zaostri prav vprašanje proporcionalne kvote, proti kateri je že vložila priziv na Ustavno sodišče. Omizje opredelnih sil pa je razdvojeno zaradi kandidate predstavnik Zelenih Marca Boata, ki je javno potožil, da ga nekateri bojkotirajo.

Nekoliko bolj urejeno je

Mario Segni je še navzkriž z Minom Martinazzolijem

v Liguriji, kjer bo listo PSI za proporcionalno kvoto vodil minister za delo Gino Giugni, za napredno zavestništvo pa bodo kandidirali med drugimi Piero Fassino in morda bivši genovski župan Claudio Burlando, ki je bil osumljen izsiljevanja podkupnin in bo v nekaj dneh povsem oproščen. V tej deželi naj bi se dogovorili tudi Severna liga in Forza Italia: Liga se bo predstavila z 9 kandidati, Berlusconi-jevo gibanje pa s tremi.

Več novosti je predvidenih v Toskani, kjer naj bi za napredno koalicijsko tekmovali med drugimi rektor univerze v Sieni Luigi Berlinguer, novinar-ka Sandra Bonsanti, sociolog Pino Arlacchi, ob njih pa predstavnik SKP Armando Cossutta in Sergio Garavini ter socialist Valdo Spini in Enrico Boselli.

V Lombardiji sta se Liga in Forza Italia tudi dogovorili: 31 kandidatov bo iz vrst Lige, drugi pa bodo Berlusconi-jevi somisljeniki. Med temi naj bi tekmo-

vali seksuolog Willy Pardini, založnik Leonardo Mondadori in ideolog Giuliano Urbani. Silvio Berlusconi naj bi se predstavil v Rimu, voditelja Demokratskega zavezništva Ferdinanda Adornata pa močno mika, da bi Njegovo oddajništvo izzival v istem okrožju.

V Emiliji, kjer naj bi za napredno koalicijsko kandidiral tudi dosedanj tržaški poslanec Willer Bordon, pa je polemika zaradi umika Augusta Barbere, ki naj ne bi bil zadovoljen z okrožjem, ki mu je bilo ponujeno.

Med vsemi omizji pa se z največjimi težavami spoprijema sredinsko. Pogajanja med Segnijem in Paktom za Italijo in Martinazzolijevo Ljudsko stranko so spet na slepem tiru. Med ovirami je kandidatura bivšega premiera Ciriaca De Mite, ki ga Segni noče, ker je preiskovana oseba, a kateremu so Irpinci v nedeljo na primarnih volitvah soglasno potrdili zaupanje.

ZDRAVSTVO / PODKUPNINSKA AFERA SE ŠIRI

V zaporu upravitelja Menarinija in Sigme Tau

Pokupila naj bi člane komisije za zdravila

NEAPELJ - Pred neapeljskim kazenskim sodiščem se je včeraj začel proces proti bivšemu ministru za zdravstvo Francescu De Lorenzu. Bivši minister je obtožen volilne korupcije, ker naj bi med volilno kampanjo leta 1992 obljubljal delovna mesta v zameno za glasove.

De Lorenzo ni bil prisoten na začetku procesa, vendar je predsedniku sodnega senata napovedal, da bo v prihodnjih dneh v dvorani in da bo odgovarjal na vprašanja sodnega zbora, tožilca in obrambe. To je le prvi od procesov, na katerem se bo bivši minister in bivši prvak liberalne stranke v Neaplju moral zagovarjati. Po tem bo moral pred sodišče tudi zaradi podkupnin, ki jih je farmacevtska industrija plačala, da bi pristojna ministrska komisija pospešila registriranje zdravil. De Lorenzo se je le za las izognil zaporu, ker poslanska zbornica ni dala dovoljenja za aretacijo. Ze dalj časa pa je v zaporu bivši direktor ministrstva za zdravstvo Duilio Poggiolini,

ki je nagrabil okoli 300 milijard lir podkupnin. Po več mesecih zavora se je Poggioliniju končno razvezal jezik. In preikava, ki jo vodi neapeljsko tožilstvo, je dobila novega zagona.

Prva posledica Poggiolinijevih priznanj sta bila zaporna naloga, ki jih je na zahtevo tožilstva podpisala sodnica za preliminarne preiskave Laura Triassi. Tarci ukrepov sta bila vidna predstavnik dveh največjih italijanskih farmacevtskih hiš. V Firencah je bil aretiran vitez dela in pravni zastopnik družbe Menarini Alberto Aleotti, ki je obenem tudi predsednik svetovne zveze farmacevtskih industrijcev. V Rimu pa je bil zaprt pooblaščen upravitelj in pravni zastopnik družbe Sigma Tau Claudio Cavazza.

Alberto Aleotti, ki je veliko prispeval, da je Menarini postalo prvo italijansko farmacevtsko podjetje, je obtožen korupcije in ščuvanja h korupciji, ker naj bi med leti 1982 in 1988 pokupil direktorja in nekatere

člane ministrske komisije za zdravila, da bi bili preparati podjetja vpisani v seznam dovoljenih zdravil. Po Poggiolinijevih obtožbah pa naj bi Aleotti se lani skušal podkupiti njega samega, ki pa je tedaj denar zavrnil, ker se je zbal, da bi ga sodniki, ki so že začeli s preiskavo, odkrili.

Podobna obtožba bremeni tudi Claudia Cavazzo, ki naj bi plačal skupno milijardo in 800 milijonov lir, da bi »naoljil« mehanizem vpisa preparatov v seznam dovoljenih zdravil. Poggiolini naj bi govoril tudi o pritiskih, da bi označili kot dovoljena prepovedana zdravila.

Podjetnika, ki sta pred časom dobila jamstveni obvestili, sta ogorčeno zavrnila obtožbe. Toda sodnik za preliminarne preiskave ni bil istega mnenja. Po njegovi oceni sta podjetnika skušala znatno omiliti doseg epizod, v katere sta bila vpletena, na ta način pa prepričati ugotavljanje resnice. Zato je odredil aretacijo.

SOGIT / POZIV ZA MNOŽIČNO AKCIJO

Tri znamke kot prispevek za mir

Pisma z zahtevo po miru naj bi poslali Miloševiću, Tudjmanu in Izetbegoviću

TRST - Med vsemi tistimi, ki si na razne načine prizadevajo, da bi se v Bosni končalo prelivanje krvi in da bi zavladal toliko pričakovani mir, je prav gotovo organizacija S.O.G.IT (Soccorso dell'Ordine di S. Giovanni), ki s svojimi člani nudi pomoč ostarelim osebam in na splošno vsem, ki potrebujejo nego. Sedež ima v Trstu, na meji s Slovenijo in v bližini Hrvaške. Organizacija je doslej zbiral sredstva in jih nato odposiljala beguncem iz Bosne; želela pa bi narediti še veliko več in po svojih močeh prispevati k

pomiritvi, saj je stanje v Bosni in Hercegovini vse bolj dramatično in lahko bi se se zaostri.

Pri S.O.G.IT so se vprašali, kaj bi lahko naredili vsi skupaj, da bi prispevali k pomiritvi. Gre za vprašanje, ki si ga postavlja na milijone ljudi, S.O.G.IT pa je našla vsaj delen odgovor, ki bi lahko omogočil vsem, da za skromno ceno treh znamk, prispevajo k miru. Vsakdo, ki je voljan sodelovati, naj bi poslal tri pisma in sicer vladnim oblastem Srbije, Bosne in Hrvatske. Vsako pismo pa bi moralo vsebovati jedrnat, a zelo zgovorno spo-

ročilo: "Ustavite vojno v Bosni. Sklenite mir".

S tako akcijo, pravijo v organizaciji volonterstva, bi lahko dosegli dva rezultata: omenjene vlade bi na tak način seznanili, kako svojetovno javno mnenje ocenjuje krvavo dogajanje v Jugovzhodni Evropi, poleg tega pa bi poplava pisem bi ustvarila težave poštnim službam omenjenih držav, prebivalstvo pa bi lahko dobilo nekaj informacij in došlo občutke, s katerim ljudje v Evropi spremljajo dogodke.

Trije naslovi, na katere S.O.G.IT. vabi, da se odposljejo pisma, so naslednji:

1. Gospodin Slobodan Milošević, predsednik Republike Srbije - 11000, Beograd;

2. Gospodin Alija Izetbegović, predsednik Republike Bosne i Hercegovine - 71000, Sarajevo;

3. Gospodin Franjo Tudjman, predsednik Republike Hrvatske - 41000, Zagreb.

Združenje se tudi obrača na svoje sedeže v Veliki Britaniji, Nemčiji, Avstriji in seveda v Italiji, da bi prek zasebnih in vsedravnih televizijskih hiš podprle to pobudo; z isto prošnjo se je obrnilo tudi na časopise.

NOVICE

Danes začetek nove runde pogajanj Fiat - sindikati

RIM - Minister Giugni je za danes ob 18. uri sklical Fiat in sindikate, da bi preverili, ali obstajajo možnosti za ožvitev pogajanj o industrijskem načrtu in o okrog 15 tisoč enotah presežka delovne sile. Minister se bo po vsej verjetnosti srečal najprej ločeno z vsako od strani, da bi ugotovil, ali so se po intenzivnem neformalnem delu od 14. januarja naprej razdalje med njima zmanjšale. Druge prekinitve si namreč Giugni in pogajalci ne morejo privoščiti. Če bo današnje preverjanje obrodilo rezultate, bi se lahko prava pogajanja začela že jutri.

Odkrili milijardno goljufijo na škodo Evropske skupnosti

MILAN - Lombardska finančna straža je odkrila goljufijo, do katere je prišlo z izdajo lažnih računov v znesku 40 milijard lir in ki je povzročila Evropski skupnosti 15 milijard lir škode, izplačane v obliki prispevkov za kmetijstvo. Finančna straža je v zvezi s tem v preteklih dneh aretirala pet oseb, in sicer podpredsednika hranilnice v Alessandrii, stiri uslužbenice državne ustanove za posege na kmetijskem trgu AIMA v Rimu in upravitelja milanske družbe za sponzoriranje Theleme. Preiskava se je začela pred petimi meseci in se traja, pred zadnimi aresti pa je spravila za rešetke že 18 oseb, obtoženih združevanja v zločinske namene, ker so ustanovile posebno organizacijo, ki jim je z lažnimi računi za neobstoječe operacije omogočila impozantno davčno utajo.

SOMALIJA / UGRABITEV DVEH ITALIJANOV

Upanje v poseg žene predsednika Mahdija

Plačilo odkupnine za sedaj ne pride v poštev

MOGADIS - V Somaliji se nadaljuje pogajanja za osvoboditev Gianfranca Stefanija in Saergia Passadora, italijanskih prostovoljcev organizacije za kooperacijo s tretjim svetom Cefa, ki sta bila ugrabljena v kraju Giohar, 80 kilometrov sevedno od prestolnice. Včeraj dopoldne je prišlo do prvih stikov med neko somalsko delegacijo in ugrabitelji. Posredovalci so imeli natančna navodila italijanskega ministrskega podtajnika Carmela Azzarà, ki se prav za to zadevo mudi v Somaliji. S posredniki se je včeraj pogovarjala tudi žena somalskega predsednika Alija Mahdija, ki se je ponudila, da bi se sama pogajala z ugrabitelji, pripadniki nekega podklana etnične skupine Abgal, kateri pripada tudi predsednikova družina.

O morebitnem plačilu podkupnine v znesku 50 tisoč dolarjev, kolikor so zahtevali ugrabitelji, pa za sedaj ni podrobnosti, ceprav raven pogajalske delegacije in strogi vojaški ukrepi, ki spremljajo pogajanja, dajejo slutiti, da plačilo za sedaj ne pride v poštev. Teža posega predsednikove žene Nurte je

namreč precejšnja in po poročilih iz Somalije je ženska, ki je v svoji državi zelo ugledna in tudi vplivna, trdno odločena, da izbori pozitivno rešitev ugrabitve. Ko je včeraj s helikopterjem odpotovala iz Mogadisa v Giohar, je vzela s seboj nekaj srodnikov šestih ugrabiteljev, ki so jih medtem identificirali in ugotovili, da se skrivajo prav v bližini vasi, kjer je v nedeljo prišlo do ugrabitve. Preden se je vkrcala v helikopter, je gospa Mahdi opozorila na tveganje, da bi popustili zahtevam ugrabiteljev: »Zelo, zelo nasprotujemo plačilu kakršnekoli odkupnine, saj bi tako posredno opogumili nove ugrabitve po vsej državi,« je izjavila.

Italijanski Rdeči križ je v zvezi z ugrabitvijo dveh Italijanov včeraj izdal tiskovno noto, v kateri pravi, da zadevo spremlja s posebno veliko pozornostjo, tudi zato, ker v Somaliji deluje veliko njegovih prostovoljcev, ki sodelujejo tako z italijanskimi vojaškimi silami kot s sanitarnimi kontingenti svetovnih federacij Rdečega križa in Rdečega polmeseca.

L'AQUILA / PROTEST

Senator pet ur priklenjen k ograji sodne palače

Dobil je 7 jamstvenih obvestil

L'AQUILA - Vklepanje na ulici pred vhodi v javna poslopja je odmeven način protestiranja. Uporabljajo ga delavci, ki manifestirajo v obrambo delovnih mest, ali pa obupani ljudje, ki ne vidijo drugačnega izhoda iz težav. Povsem nenavadno pa je, če se iz protesta vklene pred sodno palačo parlamentarec.

Zgodilo se je včeraj dopoldne v L'Aquili, kjer se je demokrscanski senator Enzo Lombardi z debelo verigo priklenil k železni ograji, ki obdaja tamkajšnjo sodno palačo.

Pred sodiščem je ostal dobrih pet ur, novinarjem, ki so ga obstopili, pa ni hotel povedati razloga svojega protesta. Lombardi, ki je bil do leta 1992 zupan L'Aquile in je nato odstopil, ko je kandidiral za senat, je dobil

doslej sedem jamstvenih obvestil zaradi domnevnih nepravilnosti v upravljanju občine. Med dopoldanskim protestom se je najprej pogovoril s sefom aquilanskega državnega tožilstva Gianlorenzom Picciolijem in nato z namestnikom sefa glavnega tožilstva Duiliom Villantejem. Ob 12.40, potem ko je zabrn timer njegov prenosni telefon, je senator segel v žep, izvlekel ključ, odklenil zabičo, sedel v nedaleč parkirano themo in se odpeljal, ne da bi spregovoril z novinarji.

Njegovi prijatelji domnevajo, da je bil protest povezan z dolžino sodnih postopkov, pa tudi z dejstvom, da je senator zadnje jamstveno obvestilo dobil pred nekaj dnevi in je bil zaradi tega avtomatično crtan s seznama možnih kandidatov Ljudske stranke.

POLTIKA / PRIPRAVE NA PREDČASNE PARLAMENTARNE VOLITVE

Zunanji minister Andreatta bo kandidiral na Tržaškem

Potrjena kandidatura Darka Bratine, SKP vztraja pri Spetiču

TRST - Zunanji minister Beniamino Andreatta bo kandidiral za poslansko zbornico v volilnem okolišu Furlanije-Juljske krajine. Neuradna vest je pršla iz Rima, kjer potekajo zadnji pogovori za kandidature sredinske koalicije, ki je sad sodelovanja med Ljudske stranke, ki hočejo z njo opozoriti širšo italijansko stvarnost na bistveno mednarodno vlogo Trsta.

V prvem tržaškem okrožju za zbornico bo za sredinsko unijo kandidiral univerzitetni profesor Fabio Severo Severi, v drugem okrožju (predmestja in okoliške občine) pa se bo za mesto parlamentarca potegoval Silvano Magnelli, nekdanji pokrajinski tajnik Kršćanske demokracije. Magnelli pripada katoliškemu gibanju in je med tesnimi sodelavci škofa Lorenza Bellomija. Za senat bodo sredinske sile podprle kandidature Claudia Magrisa.

Napredni blok se ni dosegel uradnega sporazuma o kandidaturah. Kamen spo-

tike ostaja drugo tržaško okrožje za zbornico, kjer naj bi kandidiral zastopnik Stranke komunistične prenove. Komunisti so sinoci na seji tržaškega političnega vodstva spet predlagali kandidaturu bivšega senatorja Stojana Spetiča, pogajalcem pa so predložili tudi imeni dveh drugih slovenskih kandidatov, katerih imena pa niso posredovali tisku. Spetič ostaja torej glavni kandidat SKP na listi naprednega zavezništva.

V Vidmu so potrdili kandidature dosedanjega slovenskega senatorja Darka Bratine, za zbornico pa bo kandidiral zeleni Arturo Bertoli. V mestnem tržaškem okrožju pa bo za napredne sile kandidiral Giovanna Del Giudice, medtem ko bo za senat levica podprla Magrisa.

Stranka Slovenske skupnosti, ki je zapustila napredni tabor, preučuje razne možnosti volilnega zadržanja. V Trstu bo za senat podprla Magrisa, v Gorici najbrz Bratino, odprto ostaja strankino zadržanje v predmestju in v okolici, kjer bodo slovenski glasovi odločali o izvolitvi v poslansko zbornico.

DSL podpira Magrisa LPT: je komunist...

TRST - Demokracična stranka levice je včeraj podprla napovedano kandidaturu pisatelja Claudia Magrisa za rimski senat. Pokrajinski tajnik Stelio Spadaro je poudaril, da je Magris odraz italijanskega Trsta, a hkrati tudi dosleden zagovornik dialoga in sožitja med vsemi mestnimi komponentami. DSL je prepričana, da bo ugledni pisatelj v parlamentu zastopal celotno mestno skupnost. Magris je sprejel kandidaturu s pogojem, če bo z njo dosegel čim širši volilni konsenz, in to od levice

do Ljudske stranke in gibanja Maria Segnija.

Ze sama napoved Magrisove kandidature je sprožila takojšnjo zolčno reakcijo desnice in tržaških nacionalističnih krogov, ki od nekdaj očitajo pisatelju preveliko odprtost. Nacelnik dezelnih svetovalcev Liste za Trst Gianfranco Gambassini je v odprtem pismu Segniju dejal, da hočejo v Trstu ponoviti politično operacijo, ki je privedla do izvolitve župana Riccarda Illyja, »po tej poti pa bo tudi Italija prej ali slej pršla v roke komunistov...«

PIKA NAK

Prešernov kompleks

MIRAN KOSUTA

Ojdipov kompleks je macji kaselj v primerjavi s tistim, ki od Trubarja dalje obseda slovenske književnike. Vsaj nekatere. Narodni mesijanizem bi mu lahko rekli, danunzijsko prepričanje, da je kulturnik, literat, pesnik najvišji nosilec nacionalne Resnice, izvoljeni rapsod slovenstva, Al Mahdi, ki na zidu narodnostnega Spoznanja preroško razsoja o usodi in blagru domacije.

Razlog za takšno – Korošci bi dejali "Berufsslovensko" – poklicanost gotovo ne domuje v domnevnem individualizmu, narcisizmu in solipsizmu književnikov, ceprav najdes tu pa tam med njimi tudi pisatelja ali pesnika, starega ali novega revijaša, ki se nosi po Ljubljani kot demiurg slovenske državnosti. Ne, vzroki za to, kar lahko pogojno imenujem Prešernov kompleks (pesnik namreč ni bil obremenjen z njim), so prej druge: v slučajnosti, da je izrazilo besednega umetnika pač jezik, ki je za razliko od anacionalnih glasbenih ali likovnih govoric hkrati se "vnanje vidno znamenje" narodove "notranje samostojnosti", kot je trdil Ivan Prijatelj; v dejstvu, da fonetizira slovenscina – derrida-jevsko receno – tudi govor Naroda, njegove transcendentne, metafizične entitete; nenazadnje se v morda predobesedno posvojeni Marxovi ali Pirjevčevi misli, da je književnost, kultura sredstvo, s katerim so majhni "nezgodovinski" narodi presegali svojo politično ali gospodarsko podrejenost, parirali ekspanzionističnemu vitalizmu večjih "zgodovinskih" nacij in kompenzirali z duhovnostjo svoje omejene materialne zmožnosti, zaradi cesar naj bi bili pri takšnih narodih prav tvorci kulture obenem tudi kustosi in svečeniki nacionalnega.

Pod tezo takšnih psevdargumentov (kdo, kaj doloca "zgodovinskost" ali "nezgodovinskost" naroda? zgolj problematični pojem državotvornosti? etatična volja do moči?) se je uklonil tudi marsikateri slovenski pesniški ali pisateljski hrbet. Samoprepričevalno smo začeli verjeti v narodnostno eshatološko poslanstvo literature, kovati v zvezde naše Cankarje in spregledovati nase Plencice, Vege, Fabianije, Prepeluhe, pozabljali smo na dialektičnost procesa nacionalnega zorenja, ki ga poleg umetnosti sprožajo ter omogočajo se heterogeni doprinosi znanosti, politike, gospodarstva, da – zakaj ne – tudi idrijskih cipk in ribniške suhe robe, slehernega ustvarjalnega in zato kulturnega napona slovenskega človeka.

Potem je pršla država. Cez noč smo postali "zgodovinski"... Se do včeraj v središču pozornosti, se je književnik-vrač na lepem počutil izrinjenega. Grenko ugotavlja: ce je Jugoslavija financirala letno okrog 200 knjig, jih Slovenija zdaj manj kot polovico; kulturni tolar je klosarski v primerjavi, recimo, z obrambnim; sedež stanovskega društva se pisateljem dobesedno sesuva na glavo in njihov status postaja tudi v zakonskih okvirih vse bolj obroben. Ob dnevu kulture pa se zadnja, nepričakovana klofuta: med Prešernovimi nagradenci ni nobenega literata! Apriti cielo: pohujšanje, neuhvalnost, izdajstvo! In Prešernov kompleks izbruhne v vsej svoji psihopatološki virulenci: kako, Slovenija, mi smo te ustvarili, ti nam pa takole obracas hrbet?

Morda bo zvenelo heretično iz ust kolega in clana tistega društva, a v dejstvu, da med dobitniki nacionalnih kulturnih lovorik ni književnika, ne vidim samo po sebi nič slabega, iskarijotskega. Lahko se primeri. Čudno se mi zdi le, da se je to primerilo letos ob tolikšni in predvsem tako kakovostni literarni zetvi, ob renesansi slovenske mladje proze in ob življenjskih jubilejih nekaterih pomembnih besednih ustvarjalcev (naj za vse lokalistično navedem le skorajšnjega 70-letnika Alojza Rebulo), kar bi lahko narekovalo ziri in državi večjo pozornost do Kaliopinih ter Evterpinih častilcev.

Toda kocke so padle, izbire so narejene. Ne le v ziri, tudi v državi. Pragmatizem, utilitarizem, libe-rizem, komercialnost, tržnost so novi slovenski narodni idoli, vrednote, ki postopoma prevzemajo namesto literature breme nacionalnega mesijanstva. Prešernovi kompleksi, objokovanje izgubljenega paradiza, ustanavljanje odborov za bdenje nad ogroženostjo eterične nacionalne substance se mi zdijo ob tej nanovo pridobljeni svobodi slovenske umetnosti in kulture kakor krokodilje solze zavrnjene literarne neveste: odvečne, zapoznele. Cimprenjske sprijaznenje literatov z novimi casi pa mi ne pomeni njihovega amorfnega in akritičnega pristajanja na danost. Prav nasprotno. Kar začena sele poganjati sredi slovenske državniške pomladi, je nova in večna vloga književnosti: biti tudi kritična vest družbe in naroda. Brez kompleksov. Z zavestjo enake med enakimi.

CATANIA / V DRUGEM KROGU POKRAJINSKIH VOLITEV

Zmaga desnice

CATANIA - Kandidat MSI Nello Musumeci je bil izvoljen za predsednika pokrajinske uprave v Catanii. V drugem krogu je Musumeci, ki se je najbolje uvrstil v prvem, premagal kandidata Segnija in Pakta za Italio Stelia Mangiameli.

Po podatkih prefekture v Catanii je bila udeležba v drugem krogu izredno nizka, saj je glasovalo le 39, 47 odstotka upravičencev. Ze v prvem krogu je Catania postavila negativni rekord udeležbe s 60, 59 odstotka. Ker je Musumeci dobil 66 odstotkov veljavnih glasov, je predsednika pokrajine izvolila komaj dobra četrtina upravičencev.

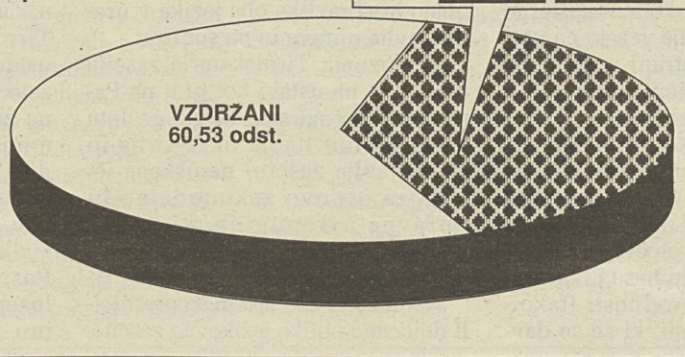
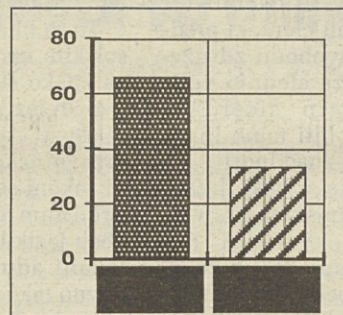
V prvem krogu so leve sile nastopile z dvema kandidatoma, kar je povzročilo razpršitev glasov. Catania, kjer sta lani poleti za zupan-

sko mesto tekmovala dva leva kandidata, je tako obrnila ob pokrajinskih volitvah levici hrbet, najbrz pa bo edino mesto v Italiji, ki bo imelo zupana iz vrst reformistične levice, predsednika pokrajine pa iz vrst skrajnodesne MSI.

Z izidom glasovanja v mestu pod Etno je seveda zelo zadovoljna stranka MSI, ki v tem rezultatu razbira dobre obete za politične volitve, na katerih se bosta po mnenju Gianfranca Finija pomerili levica in desnica, center Maria Segnija in Mina Martinazzolija »pa bo zunaj igre«.

Ob volitvah v Catanii so volilci izbirali občinske uprave v drugih 13 občinah. Dva sta pripadla MSI, deset naprednemu zavezništvu.

Na pokrajinskih volitvah v Catanii je bil za predsednika izvoljen neofašist Musumeci. Druga kroga volitev pa se je udeležilo samo 39,74 odst. volilcev, kar pomeni, da je Musumecija izvolilo manj kot 30 odstotkov volilnih upravičencev.

ONESNAŽENJE / OBČINSKE UPRAVE SE OPREDELJUJEJO ZA RAZLIČNE REŠITVE

Kontracepcija ali naravna selekcija proti prekomernemu množenju golobov

Največja težava je prepričati ljudi, naj ne krmijo teh vsiljivih ptic

RIM - Vprašanje je ze dalj časa v ospredju pozornosti, rešitev pa raziskavam navzlic ni na dlani. Tudi zaradi tega se obcasno vnamajo polemike o tem, kako ravnati z golobi. Zlasti v nekaterih mestih, kjer so pri golobih ugotovili demografski »boom«, se občinske uprave soočajo s problemom, kako preprečiti, da ne bi prekomerno množenje teh ptic dodatno prispevalo k onesnaževanju ulic in spomenikov.

V Benetkah in La Spezzii so se na primer odločili, da bodo krmili golobe s kontracepcijsko krmom, ki je - tako zagotavljajo pri občinski upravi - pticam poleg vsega tudi vsec. Toda vsi ne soglasajo s tem, da bi s

»tabletko« zaježili množenje golobov. V Milanu so tak pristop zavrnili, čes da je predrag. Komisija za okolje in ekologijo se je raje opredelila za triletni načrt, po katerem naj bi naselili posebno vrsto jastrebov, ki so naravni sovražniki golobov. Na ta način naj bi prispevali k naravni selekciji in k redčenju golobov.

Golobji kontracepcijski krmi nasprotujejo tudi v Bologni, ker se boji, da bi s takim pristopom prizadeli tudi druge ptice, ki bi jih privabila hrana. Zaradi tega so se odločili, da polovijo golobe in vse samce sterilizirajo, kar - zagotavljajo pri mestni ekološki službi - »preprečuje množenje, ne pa parjenja«.

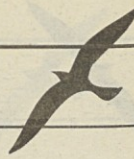
Problema golobov se je lotil tudi minister za kulturno dediscino Alberto Ronchey. Toda kaže, da v tem primeru ni imel srečne roke. »Prepovedal je prodajo krme na trgu sv. Marka,« poja-snuje odbornik za okolje Gabriele Zanetto, »golobi pa so se zaradi tega premaknili na rob trga in v bližnje ulice in oblegajo stojnice s hrano.« Zato si uprava prizadeva, da bi se s kramarji dogovorila, naj prodajajo kontracepcijsko krmom. In za »tabletko« so se odločili tudi v Pizi, medtem ko si v Rimu zazdaj ne belijo glave z golobi. Stevilo golobov pod Kapitolum ni prekomerno, ker ga omejujejo roparske ptice, ki se hranijo z golobjimi jajci.

Nasprotniki odbornikov in veterinarjev, ki si prizadevajo, da bi omejili stevilo golobov, so ljudje, ceprav se najbrz tega niti ne zavedajo povsem. Golob se namreč množi glede na hrano, ki jo ima na razpolago. V Bologni na primer, pravi občinska veterinarska služba, se pari vsaj štirikrat letno, ker ima veliko hrane. Zupan je ze izdal odlok, ki prepoveduje krmljenje golobov, o podobnem ukrepu razmišljajo tudi v Milanu, v Benetkah pa je uprava večkrat javno pozvala prebivalce in obiskovalce, naj ne krmijo vsiljivih ptic. A zaman, ker občinske uprave ne morejo prepričati ljudi, da bodo same poskrbele za kr-

mljenje golobov. Kaz-e, da se starejši in najmlajši ne morejo izogniti skušnjavi, da bi pticam vrgli nekaj zrnja ali druge hrane.

Kako pa zaščititi ulice in spomenike? V italijanskih mestih so se v glavnem opredelili za zaščitne mreže, v Milanu pa razmišljajo, da bi spomenike zaščitili s sibi-kim električnim tokom nizke napetosti.

Bistvo problema pa je po soglasni oceni odbornikov informiranje občanov. Dokler bodo krmili golobe in jim puscali krmom celo na oknih, bo prekomerno množenje teh ptic težko resljiv problem, ljudje pa bodo izpostavljeni bolezenskim klicam, ki jih prenasajo te ptice.

PRVO POROČILO NOTRANJEGA MINISTRSTVA O STANJU MANJŠIN V ITALIJI

Kako rimska vlada ocenjuje slovensko manjšino v Italiji (3)

c) Pobude KVSE na področju zaštite manjšin

Od svoje ustanovitve dalje je KVSE svojo pozornost namenila problemom v zvezi s »človeško dimenzijo«. Ta vidik se je sčasoma razvijal in dobival vedno večji pomen, dokler ni leta 1989 zajel tudi probleme manjšin. In s tem v zvezi je bil junija 1990 na zasedanju v Kopenhagenu sprejet specifičen dokument.

KVSE je že leta 1975 s Helsinsko listino postavila temelje svojim prizadevanjem za zaščito manjšin.

8. določilo omenjene listine namreč pravi: »Sodelujoče države, na katerih ozemlju živijo narodne manjšine, bodo spoštovale pravice oseb, ki pripadajo tem manjšinam. Z enakopravnostjo pred zakonom jim bodo nudile vse možnosti za dejansko uživanje človekovih pravic in osnovnih svobostin ter tako zascitile zakonite interese na tem področju.« Leta 1989 je bil nato na Dunaju odobren dokument, ki predpisuje načela za zaščito in razvoj manjšinskih skupnosti.

V bistvu je KVSE s svojim delovanjem, ki se je novembra 1990 konkretiziralo v vrhu v Parizu z izdajo Karte za novo Evropo, skušala vedno opozarjati na vpliv, ki bi ga razvijajoča se težnja manjšin po priznanju njihove posebne identitete lahko imela v sedanjem trenutku evropske zgodovine.

Tako je bila problematika manjšin predmet obsirne razprave tudi na zenevskem zasedanju julija 1991. To zasedanje je za KVSE predstavljalo pomenljivo etapo na poti k tretjemu zasedanju Konference o človeški dimenziji, ki pa ima veliko širši okvir.

Na zasedanju so poudarili rezultate, ki so bili doseženi s sprejetjem določene oblike avtonomije in samoupravljanja, kot tudi sodelovanja manjšin pri upravljanju javnih zadev.

Poudarjeno je bilo tudi mnenje,

da je treba pri razvoju manjšin posebno mesto pripisati sodelovanju in obmejnim izmenjavam, ki naj bi zadevale gospodarske in kulturne dejavnosti, obveščanje in v bistvu vsako pobudo, ki naj bi pospeševala proces zblizovanja in sodelovanja med manjšinami.

2. poglavje

Splošen oris državne zakonodaje

V italijanski zakonodaji se na osnovi 6. člena ustave pojem »manjšine« povezuje izključno s pojmom »jezika ali se bolje jezikovne manjšine«. Vse ostale vidike, ki naj bi določali neko manjšino, kot so na primer »narod«, »vera«, »rasa« itd, obravnavajo drugi splošni členi ustave, ki govorijo o enakopravnosti državljanov pred zakonom ne glede na njihov spol, raso, jezik, vero, politično prepričanje in osebni ter družbeni položaj, ali členi, ki predvidevajo osebno svobodo združevanja, pri čemer za slednjo velja edina omejitev in sicer, da združenje ne sme biti tajno in ne sme imeti vojaških značilnosti.

Konkretno lahko v naši državi zasledimo več manjšinskih stvarnosti:

- manjšinske skupnosti, ki živijo na obmejnih področjih in ki jih zaradi zgodovinskih okoličin kulturne in jezikovne tradicije vežejo na prebivalce na drugi strani meje (tako imenovani večjezični prebivalci). Gra za francosko manjšino v Dolini Aosta, za nemško in ladinsko manjšino na Tridentinskem-Južnem Tirolskem in za slovensko manjšino v Furlaniji-Juljski krajini.

- skupine prebivalcev, ki že dolgo živijo na ozemlju naše države in ki so različnih narodnosti (takoi-

no tu naselile).

- in končno manjšinske skupnosti, kjer se potreba po zaščiti neke sepičnosti nanasa na vse prebivalstvo določenih dežel (Furlanija, Sardinija).

Kar zadeva jezikovne manjšine prve skupine, obstaja precejšnje število zakonov, ki predvidevajo diferencirane oblike razščite glede na teritorij, na katerem živijo manjšine, pri čemer ustavna ureditev predvideva precej široko zakonsko in upravno avtonomijo.

V Dolini Aosta in na Južnem Tirolskem urejajo zaščito določila Poselnih statotov, ki imajo ustavno veljavo, in pa določila, ki urejajo uresničevanje samih statotov in ki so na podustavni ravni. V omenjenih dezelah sta francoski in nemški jezik enakovredna s italijanskim, ki je uradni državni jezik.

Pravna zaščita francoske manjšine v Dolini Aosta ne ločuje italijanske in francoske jezikovne skupnosti, ker so vsi prebivalci Doline Aosta dvojezični, ali bolje rečeno, »povsem dvojezični«. To pomeni, da brez razlike uporabljajo enega od obeh jezikov in ob tem odlično razumevajo drugega.

To je bilo doseženo z ustreznim solskim nacrtvanjem, ki predvideva enako število ur za poučevanja v obeh jezikih. Javno rabo obeh jezikov v celoti zagotavljajo tako državni tako deželni takoni. Deželni zakoni so na primer objavljeni v uradnem deželnem vestniku v obeh jezikih, kot so v obeh jezikih izdani administrativni predpisi. Ravno tako lahko državljeni uporabljajo brez razlike oba jezika v uradih javne uprave in na sodišču.

Na Južnem Tirolskem je zaščita osnovana na ustavi kot tudi na Pariskem sporazumu, ki sta ga leta 1946 sklenili Italija in Avstrija in ki postavlja zaščito nemškega jezika za osnovo zakonodajne in upravne avtonomije, ki naj bi veljala na področju, kjer živi nemška manjšina.

Na Južnem Tirolskem so uresničili določeno obliko jezikovne zaštite,

ker tam živijo tri jezikovne skupnosti (italijanska, nemška in ladinska), ki jih določajo ustavni zajoni.

Omenjene skupnosti živijo druga poleg druge na osnovi zakonodaje, ki v glavnem uvaža tak solski sistem, v katerem je točno predviden obstoj italijanskih in nemških sol kot tudi poučevanje ladinskega jezika (na področju, kjer živijo Ladinci). V javnih službah so predvidena delovna mesta (tudi to urejajo natančni predpisi) za predstavnike treh jezikovnih skupnosti glede na njihovo številčnost. Podatki o številčnosti jezikovnih skupin izhajajo iz splošnega popisa prebivalstva, ki ga opravijo vsaki deset let in kjer vsak državljan svobodno izjavi, kateri jezikovni skupnosti pripada.

In končno obstaja tretja skupina ravno tako natančnih zakonov v zvezi z rabo nemškega jezika v javni upravi in v odnosih med državljeni in sodstvom. Ta normativ predvideva pisno in ustno rabo nemškega jezika v odnosih med državljeni in javno upravo. Kot velja za Dolino Aosta, se tudi na Južnem Tirolskem v odnosih s sodnimi organi uporabljata oba jezika in zapiski vodijo v jeziku, ki so ga uporabljali pri zaslišanju obtoženca.

Kako obsežna avtonomija je bila priznana Južni Tirolski, dokazuje tudi prisotnost manjšinskih predstavnikov v italijanskem parlamentu.

Obsežnost manjšinske zaštite na Južnem Tirolskem in v Dolini Aoste izvira tudi iz okolišnice, da je, kot je bilo že rečeno, normativ, ki ureja zaščito manjšine na Južnem Tirolskem in v Dolini Aosta, na ustavni in podustavni ravni in da zato ves normativ, ki izhaja iz redne zakonodaje, le-te ne sme spreminjati, ampak se ji mora prilagoditi.

Zaščito slovenskega jezika, ki ima svoj izvor v zgodovinskih dogodkih druge svetovne vojne in v Posebnem statutu, ki je bil priložen Londonskemu memorandumu iz leta 1954, urejajo danes

zakoni, ki so usmerjeni predvsem na področju izobraževanja in kulture in ki prenašajo zaščito tudi na gorisko pokrajino, in določila Osimskega sporazuma. Zaščita slovenskega jezika, ki sicer dosega visoko raven na kulturnem, izobraževalnem (mnogo je slovenskih sol) in trgovskem področju, pa s splošnim in organskim zakonom ni urejena. V preteklosti je zato vlada predstavila v parlamentu zakonski osnutek za globalno zaščito.

Ob teh manjšinah je v Italiji razpršenih se enajst manjšinskih skupnosti, ki so se tu naselile pred davnim casom. To so albanska, katalonska, germanska (skupnost Walser v Piemontu in v Dolini Aosta), grška, slovanska, ladinska, frankoprovensalska, okcitsanska, furlanska in sardinska manjšinska skupnost (slednji dve predstavljata celotno deželno prebivalstvo). Te manjšine trenutno sicer nimajo z zakonom urejeneje specifične jezikovne zaštite, toda za njihovo kulturno dejavnost skrbijo posamezne dezele z ustreznimi splošnimi ukrepi na kulturnem področju.

Na vsak način izgleda, da bo problem kmalu rešen.

Ze v prejšnji zakonodajni dobi je nameč poslanska zbornica z veliko večino glasov odobrila okvirni zakonski osnutek, ki ga je pripravila Prva komisija za ustavne zadeve in ki nosi naslov »Predpisi v zvezi z zaščito jezikovnih manjšin«. Zakonski osnutek je nastal po razpravi o različnih zakonskih osnutkih, ki so jih predstavile nekatere politične stranke in namerava dokončno uveljaviti eno od osnovnih nacer republiške ustave. To naj bi dosegel s takimi zakonskimi ukrepi, ki bi bili v različnih situacijah, v katerih na italijanskem ozemlju živijo omenjene manjšine, najbolj primerni.

Osnutek zakona je ob začetku nove zakonodajne dobe dobil soglasje širokega kroga političnih strank in ga obravnava 1. komisija poslanske zbornice.

(Nadaljevanje jutri)

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1253244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 42 mm) 80.000 LIT.
finančni in legalni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.300 LIT - 50 SIT

Prednaročnina za Italijo: 300.000 LIT velja do 31. 1. 1994

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.500 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

SELECO / KRIZA

Delavci na ulicah za zaščito tovarne in delovnih mest

PORDENON - Delavci pordenonske tovarne Seleo (ki je lider v Italiji na področju elektronske civilne industrije) so včeraj odločno protestirali proti predlogu, ki ga je za rešitev furlanskega obrata izoblikovala vlada. Delavci so zasedli pordenonsko železnisko postajo in za dobro uro onesposobili promet na progi za Benetke. Nekateri delavci so se z verigami priklenili na tračnice, medtem ko so ostali delili letake potnikom in jih seznanjali s problemi tovarne.

Po manifestaciji na postaji so se delavci zbrali pred skofovsko palaco, kjer jih je sprejel skof Sennen Corra, ki je potrdil podporo delavcem.

Uslužbenci napovedujejo za danes novo skupščino in se bolj radikalne oblike boja, sindikat CGIL pa je napovedal skupno manifestacijo delavcev in upravitelj v Ri-

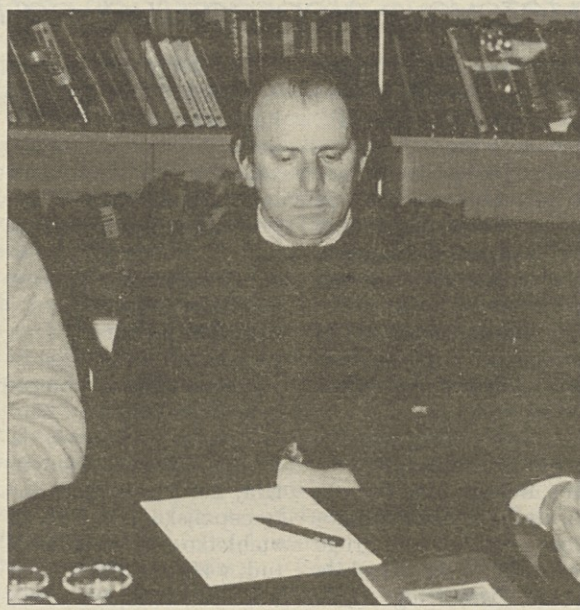
mu pred predsedstvom vlade.

S proizvodno krizo se soočajo tudi v obratu Desimon v Osoppo. Obrat je zasel v krizo, ker je medministrski odbor za industrijsko nacrtovanje zavrnil dopolnilno blagajno za 80 uslužbencev. Delavci so se zbrali na skupščini skupno z uslužbenci obratov Desimona v Rivoliu, ki se v zadnjem času tudi soočajo s težavami. Sindikat napoveduje v prihodnjih dneh vrsto pobud in zahteva soocanje z deželno upravo, da bi preučili krizo, ki ni zajela samo obratov Desimona, ampak celotno industrijsko strukturo v Rivoliju.

Edina pozitivna novica zadeva videmski obrat Nuova Solari, ki bo v prihodnjih dneh začela spet z obratovanjem, po krizi, ki jo je povzročil prejšnji večinski delničar Fornara z odlivom kapitala.

BARDO / PRISRČNA SLOVESNOST

Zahvala občanov župniku Calligaru

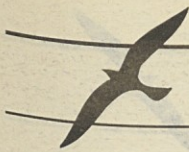
Renzo Calligaro, Furlan po rodu, velja za sodobnega Cedermaca. Ob prihodu v Bardo se je takoj postavil na stran slovenske skupnosti in skušal v nelahkih casih in ob nasprotovanju mnogoterih ovrednotiti vlogo slovenskega narecja. Najprej se je sam naučil terskega narecja, nato pa v domacem jeziku pridigal pri masi.

Kaj kmalu je postal prvi prijatelj Slovencev in verjetno je tudi tudi zaradi tega moral premošcati težave med samimi cerkvenimi dostojanstveniki. Tudi krajevni upravitelji, predvsem tisti, ki so zavračali vsako možnost, da bi Terske doline bile tudi slovenske, so mu nasprotovali in ga celo po krivem dolžili dejanj, za katere ni bil kriv.

Rudi Pavšič

ZAVRH - Priljubelnost župnika Renza Calligara (na fotografiji), ki letos praznuje dvajsetletico dušnega pastirstva v Bardu, se je pokazala

tudi na srečanju, ki so mu ga pripravili vasčani, da bi se mu oddolžili za vse, kar je v teh dvajsetih letih storil zanje in za sirso benesko skupnost.

SODIŠČE / ČAKA JIH ŠE VRSTA OBRAVNAV

Pred sodnikom številna zveneča tržaška imena

Dolžijo jih korupcije in drugih prekrškov v zvezi s čistilno napravo

Na hodnikih tržskega sodišča se je včeraj zvrstila kopica se pred nedavnim zvenecih imen, ki so vedrila v tržaskem političnem in gospodarskem življenju, predvsem pri dražbah za velika javna dela, a so podkupninske afere cez noč pretgale njihovo politično kariero, nekateri pa so morali celo v zapor. Pred sodnikom za predhodne preiskave D'Amatom so se tako predstavili bivši tržaski župan Franco Richetti (KD), bivši odbornik za javna dela Lucio Cernitz, bivši deželni podpredsednik Gianfranco Carbone, bivši podžupan Augusto Seghene (PSI), bivši tržaski tajnik KD Antonio Coslovich, inž. Dorian Del Monaco, gradbenika Mario Cividin in njegov sin Donatello ter predsednik družbe »Ecologia SpA« Giuseppe Zaccaria. Vpleteni so v preiskavo, ki je prinesla na dan nepravilnosti pri gradnji čistilne naprave v Zavljah, skandal pa je izbruhnil lani, ko je finančna straža aretirala gradbenika Cividina. Predsednik »Ecologie« Zaccaria ga je obtožil, da je prejel podkupnino v znesku 50 milijonov lir, ki naj bi jih zatem izplačal nekaterim političnim predstavnikom.

Obtožbe, ki jih bremenijo, so različne, od korupcije in motenja dražbe do prikrivanja blaga nepostene izvora. Ker so položaj posameznih osumljencev in zahteve njihovih zagovornikov precej različne (nekateri so vpleteni tudi v druge preiskave), bodo v naslednji fazi ločeni v tri skupine.

Richetti in Cernitz sta zahtevala oprostitev, javni tožilec je zavrnil skrajšani postopek, sodnik si je vzel

nekaj časa za razmislek, saj se bo sele 28. marca odločil, kaj naj ukrene. Možnosti sta samo dve: ali ju oprosti ali proti njima steče običajni proces pred sodiščem. Kaže pa, da glede obeh Cividinov in Zaccarie ni imel dvomov: prva obravnava pred sodiščem bo 7. novembra letos.

Tudi glede Del Monaca, Carboneja, Coslovicha in Segheneja ni se padla odločitev in v D'Amatom urad se morajo vrniti 19. maja. Njihov položaj je precej zamotan (Seghene mora npr. odgovarjati tudi za silos in podmorsko napeljavo). Če bo govor o pakiranju, bodo verjetno razne procese pomenili. D'Amato nima lahkega dela, saj mora proučiti okrog 4 tisoč strani raznega materiala. Omenil je tudi, da so zneski, o katerih je govor, zelo visoki (po izračunih javnega tožilca Antonia De Nicola naj bi Carbone moral vrniti okrog 360 milijonov lir). Javni tožilec naj bi bil pripravljen dati popolno mnenje pod pogojem, da obtoženci priznajo izvršena dejanja in vrnejo denar, v kar naj bi bili že pristali.

D'Amato se je včeraj ukvarjal tudi z bivšim predsednikom Ezit, Francom Tabaccom, proti kateremu so združili tri sodne postopke (obtožujejo ga izsiljevanja, čes da je od furlanskega podjetja Vidonis, zahteval 50 milijonov lir, da si zagotovi delo pri Ezit - Vidonisu so včeraj naložili 5 milijonov lir globe zaradi nedovoljenega financiranja strank; nadalje naj bi izkoristil svoj položaj, ko je inž. Gigliu poveril neko zadolžitev; tretja obtožba govori o pomeverbi na škodo Finezita). Proces bo 20. junija.

Augusto Seghene (na sredini) na hodniku tržskega sodišča (foto KROMA)

PODKUPNINSKE AFERE / PRIČEVANJE CASELLIJA

Perelli je zahteval 90 milijonov lir

Bivši tržaski socialistični tajnik je obtožen izsiljevanja v zvezi z nekim zakupom

Angelo Caselli, bivši glavni direktor Sigle, ene od dveh zadrug, ki gradi greznično napeljavo med Zavljami in Orehom, je potrdil, da so bivšemu tržaskemu socialističnemu tajniku Alessandru Perelliju izplačali 90 milijonov lir. Poleg tega so bivšemu goriskemu odborniku Pier Raimondu Cappelli (KD), članu komisije, ki je odločala o zakupu, poverili nekatere zadolžitve, za katere je prejel 70 milijonov lir. Večji del včerajšnje obravnave je bil posvečen prav zasliševanju Angela Caselle, ene od pomembnih prič tega procesa, na katerem sta tako Perelli kot Cappella obtožena izsiljevanja. Sam Perelli je sicer že priznal, da je od Konzorcija gradbenih zadrug iz Bologne (Sigla iz Forlija je

ena od zadrug tega konzorcija, druga je Ici iz Ronk) denar res dobil, vendar je vztrajno trdil, da je bil namenjen stranki, torej ne gre za izsiljevanje, temveč kvečjemu za nedovoljeno financiranje strank. Za ta prekršek pa kazni ni tako huda. Caselli je se pojasnil, kaj je izvedel od Paola Modestija, načelnika omenjenega konzorcija za nasodje. Modesti naj bi mu dejal, da sta tako Perelli kot Cappella vztrajala pri izplačilu omenjene vsote oz. pri podelitvi profesionalnih zadolžitve.

Kot priča se je predstavil tudi bivši deželni tajnik PSI Alessandro Colautti, ki pa ni povedal nič bistvenega, Franco Sami, bivši funkcionar Sigle ter Edmondo Balzami, geometer pri Sigli.

Na procesu, ki se je zavlekel pozno v večer in se bo nadaljeval danes z zasliševanjem drugih prič, veliko časa izgublja zaradi tudi ponavljajočih posegov raznih odvetnikov, ki so skorajda sami sebi namen ali pa se nanašajo na nepomembna, čisto tehnična vprašanja, ki z bistvom obravnave verjetno nimajo nobene zveze. Včeraj je prihajalo tudi do ostrih besednih dvobojev med dvema odvetnikoma, eden pa si je celo privoščil opazko, da ima Franco Sami rdeča usesa, kar naj bi pomenilo, da laže. Zaradi opazke je ostro protestiral javni tožilec Frezza, a tudi predsednik Trampus je pripomnil, da je v dvorani več takih z rdečimi usesi, kar pa ne pomeni, da lažejo.

RESOLUCIJA UPRAVE

Arzenal je treba rešiti

Illyjev odbor osvojil stališče predstavnikov vseh strank

Arzenal Sv. Marka je treba rešiti pred zaprtjem ne iz podpornih vzgibov, ampak zato, ker ima ta obrat lahko pred sabo stvarno bodočnost in svojo posebno vlogo v vsedržavnem pomorskem sektorju. To je soglasno stališče tržskega občinskega sveta in odbora, potem ko je uprava župana Illyja sinoči osvojila stališče-resolucijo predstavnikov vseh svetovalskih skupin. Arzenal ima trenutno 440 zaposlenih, skoraj tristo delavcev pa je v izredni dopolnilni blagajni.

Vse politične stranke soglasajo, da ima Arzenal pomembno gospodarsko vlogo tako v deželnem kot tudi v vsedržavnem merilu in zato

ga je treba rešiti pred propadom, v katerega ga peha družba Fincantieri. Občinska uprava - piše v resoluciji - se bo na vseh ravneh aktivirala za rešitev ladjedelnice, pri čemer upa v stvarno sodelovanje ostalih krajevnih uprav, posebno pa deželne vlade. Slednja je vsekakor že pokazala veliko občutljivost ne samo za nejasno usodo Arzenala, a tudi za ostale tržske industrijske obrate, ki se nahajajo v hudi krizi. V mislih imamo skedenjsko železarno in tudi pomorsko družbo Lloyd Triestino.

V mestni skupščini se je sinoči pričela maratonska proračunska razprava, ki bo trajala vse do konca meseca. V njej se bodo oglasili skoraj vsi svetovalci. Illyjeva koalicija ima za sabo trdno številčno in politično večino, tako da bo proračun za tekoče leto gotovo odobren. Politicno gledano ni pričakovati pretresov niti glede volilne kampanje za parlamentarne volitve. Napovedana kandidatura Claudia Magrisa za senat bo nasprotno se okrepila župana in tristrankarsko večino, ki ga je izvolila.

Desničarska opozicija (Lista za Trst, neofasisti in gibanje Cristiano popolari) bo glasovala proti bilanci, medtem ko je pričakovati belo glasovnico s strani Komunistične prenovne, ki jo v občinskem svetu zastopa Stojan Spetic. Zanimivo bo videti, kakšno stališče bodo o proračunu zavzeli svetovalci Severne lige.

TUDI VČERAJ SILOVITI SUNKI IN MRAZ / PUST SE JE MORAL VDATI

Burja povzročila vrsto nevšečnosti

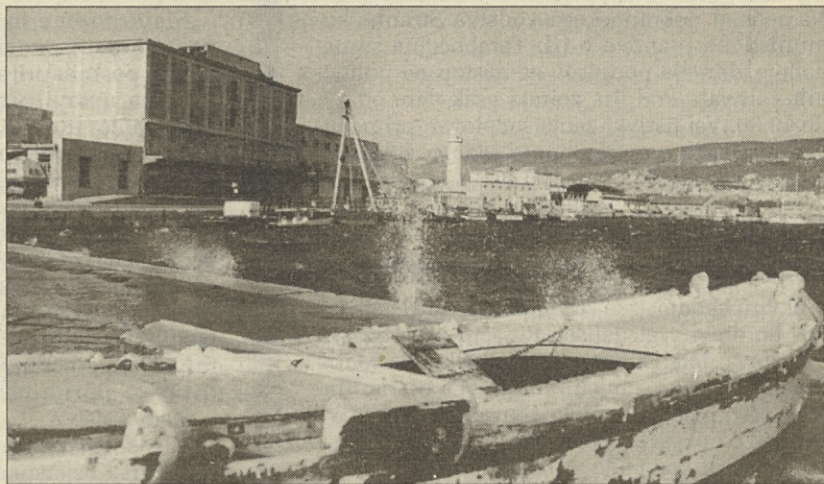
Na parkirane avtomobile je zletelo nič koliko korcev, šip, okenskih okvirov in podobnega - Težave v pristanišču

Burja je tudi včeraj neusmiljeno brla po celotnem Tržaskem in pregnala z ulic in trgov vse se tako vnete pristase pustnih norčij. Po Miljah se je moral nepopustljivi burji ukloniti tudi Breg, kjer so morali odpovedati pustni sprevod. Vsekakor pa so siloviti sunki burje včeraj povzročili vrsto nevšečnosti, vendar na srečo hujskih nesreč ni bilo. Z odpravljanjem posledic močnih sunkov so imeli se zlasti veliko

dela gasilci in redarji, saj so telefoni v njihovih centralah neprestano zvonili. Do zastojev je prišlo tudi v prometu, saj je bila popoldne nekaj ur zaprta hitra cesta, ker je burja odnesla streho tovarniškemu skladišču v Ul. Rio Primario, zgodaj popoldne pa so morali zapreti tudi predor pri Senenem trgu, v katerem se ob vsakem hujskem mrazu na stropu izoblikujejo ledene sveče. V pristanišču včeraj seveda niso

mogli razkladati ali nakladati ladij, pravzaprav ladje niso mogle pripluti do pristani, zato so se zasidrale stran od obale: tako sta storila trajekta »Palladio« (vozi na progi Drač-Trst) in pa »Kydona« (vozi na progi Patras-Trst), ki sta priplula včeraj zjutraj.

Letošnji pustni ponedeljek bo, po izjavah redarjev in gasilcev, se zlasti ostal slab zapisan pri številnih lastnikih avtomobilov. Na strehe parkiranih avtomobilov je namreč zaradi silovitih sunkov, ki so mestoma dosegli hitrost 100 kilometrov na uro, zletelo nič koliko korcev, okenskih okvirov in sip, ometa in drugih predmetov, ki so seveda poškodovali vozila. Mestni redarji so dobili nad 70 klicev lastnikov osebnih avtomobilov, ki so seveda želeli prijaviti dogodek. Posegli so tudi glede velikega skladišča v Ul. Rio Primario - s kosi strehe so se sicer ubadali gasilci: ker so kosi pristali tudi na hitri cesti, so jo morali zapreti za nekaj ur zapreti (od 13. do 15.30). Ob približno istem času (od 13. do 16.30) je bil zaprt tudi zelo prometni predor, ki povezuje Seneni trg z Ul. Baiaumonti: kot so povedali redarji gre za stalno hibo predora, v katerem se ob vsakem zaznavnejšem mrazu ustvarijo ve-

like ledene plošče in viseči kapniki.

Tudi za gasilci je bil včerajšnji dan precej naporen, saj so dobili številne klice na pomoč, ki so se v glavnem nanašali na odstranjevanje raznega odpadlega materiala. Gasilci z Opcin pa so včeraj popoldne morali tudi pogasiti manjši požar, do katerega je prišlo pri Gropadi, kjer se je vnelo grmicevje. Več problemov je bilo tudi z drevjem, ki se ni vselej moglo upreti vče-

rajsnjim sunkom burje. Tržaski burji pa so se včeraj slabo upirali tudi veliki reklamni napisi, ki so razklani na kose večkrat zgrmeli na tla. Ob burji pa je treba računati tudi na mraz, zaradi katerega so ponekod popokale razne cevi. Slabo vreme pa je lahko usodno za razne živali: na ta vidik so opozorili naravovarstveniki, ki pozivajo prebivalce, naj živalim brez gospodarja nudijo v teh ostrih dneh zavetje in hrano.

NOVICE

Tudi Spadaro zahteva Luccarinijev odstop

Tudi pokrajinski tajnik Demokracije stranke levice Stelio Spadaro zahteva odstop predsednika hranilnice CRT Piergiorgia Luccarinija. Zahteva po odstopu je vezana na znano podkupninsko afero, v kateri je neposredno vpleten Luccarini. Voditelj DSL pravi, da osrednji mestni bančni zavod potrebuje verodostojnost in jasnost, predsednikov odstop je zato nujno potreben, predvsem iz moralnih vzrokov. Odstop predsednika CRT so zahtevale tudi nekatere druge politične sile, med njimi Zelena lista.

Srečanje o vprašanih tržaškega zdravstva

Deželni odbornik za zdravstvo Giorgio Matassi se je včeraj sestal z župani in z odborniki za zdravstvo nekaterih tržaških občinskih uprav, ki sodijo v tukajšnje KZE. Sestanka z Matassijem (na sliki) so se udeležili tržaški odbornik Gianni Pecol Cominotto ter župani Devina-Nabrezine, Milj in Repentabra Giorgio Depangher, Sergio Milo in Aleksij Krizman. Na sestanku je bil govor o številnih aktualnih vprašanih, ki zadevajo usodo in preustroj javnega zdravstvenega sektorja v tržaški pokrajini. V okviru deželnega zdravstvenega projekta se je Matassi obvezal, da bo deželna uprava pripravila tudi neke vrste tržaški pokrajinski plan in to v sodelovanju s KZE in z zainteresiranimi javnimi upravami.

Župan Illy sprejel delegacijo upokojencev

Tržaški župan Illy in odbornik za zdravstvo Pecol Cominotto sta včeraj sprejela delegacijo sindikata upokojencev CGIL, CISL in UIL. Illy in odbornik sta predstavnikom upokojencev obrazložila vsebino občinskega proračuna, posebno pozornost pa sta posvetila finančnemu poglavju, ki zadeva zdravstvo, socialno skrbstvo in oskrbo onemoglih in starejših ljudi. Upokojenci so izročili županu ljudsko petico (zbrali so približno 700 podpisov) proti zaprtju občinske izpostave v Ul. Ronchetto v Skednju.

Poročilo o stanju italijanske manjšine v Istri

Institut za mednarodno sociologijo iz Gorice (Isig) bo danes predstavil v konferenčni dvorani ekonomske fakultete rezultate raziskav, ki jih je opravil za zunanje ministrstvo o stanju italijanske manjšine v Istri, predvsem o njeni identiteti in o njeni prihodnosti. Po pozdravu veleposlanika Vincenza Manne, predsednika komisije za ponovno proučitev in izvajanje Osimskih sporazumov in posegov rektorja Giacoma Borrusa in polnomocnega ministra Pietra Ercola Aga, bosta raziskavo predstavila ravnatelj instituta Isig prof. Alberto Gasparini in dr. Furio Radin z zagrebske univerze. Sodeloval bo tudi predsednik izvršnega odbora Unije Italijanov Maurizio Tremul, zasedanje pa bo sklenil pisatelj Fulvio Tomizza. Srečanje se bo začelo ob 11.30.

SKP zbira podpise

Na sedežu pokrajinskega vodstva Stranke komunistične prenoje v Ul. Tarabocchia se nadaljuje zbiranje podpisov za nastop na političnih volitvah. Podpise zbirajo vsak dan, od 17. do 19.30. Vsi tisti, ki želijo sodelovati pri pobudi, se morajo na strankinem sedežu zglasiti z osebno izkaznico.

Od drevi v Rossettiju Testorijeva »La Maria Brasca«

V okviru abonmajske sezone Stalnega gledališča FJK bo drevi v gledališču Rossetti prva tržaska predstava dela Giovannija Testorija »La Maria Brasca«. Dolgo so mislili, da je »La Maria Brasca« prvo gledališko delo Giovannija Testorija, vendar so pred kratkim odkrili, da je Testori prej napisal komedijo »Tentazioni nel convento«, ki pa doslej še ni bila uprizorjena. Za krstno uprizoritev omenjene komedije bo v kratkem poskrbel Teater Franco Parenti iz Milana, ki v teh dneh v Trstu predstavlja »Mario Brasca«. Režiserka Andrée Ruth Shammah je vlogo »zenske, ki je bila strastno navezana na ljubezen in na življenje« zaupala Adriani Asti. »La Maria Brasca« sodi v sklop del, ki nosijo skupni naslov »I segreti di Milano«, v vseh pa so v ospredju ženski liki z izredno osebnostjo in življensko usodo, ki že meji na tragedijo.

PUST / ZABAVA V OKRNJENI OBLIKI

Mraz in burja sta povsem skvarila pustno veselje

Odpadle vse večje prireditve - Jutri na vrsti »pogrebni« obredi

Tako so kljubovali mrazu veseli pustovalci v Kroglijah (Foto Ferrari/KROMA)

Pustni sprevod v Dolini odpadel

Izjemen mraz, predvsem pa močna burja sta včeraj preprečila tudi pustni sprevod v Bregu. Sedma izvedba tega že neke tradicionalnega dogodka v dolinski občini je bila odpovedana zaradi neugodnih vremenskih razmer, ki so tako krepko zagodile vsem ljubiteljem pusta, še posebno vsem ti-

stim, ki so se na ta dogodek posebej pripravljali. Z razliko od miljskega pustnega sprevoda, je breški odložen na prihodnje leto. Za organizatorje predstavlja med drugim tudi denarno izgubo. Sicer pa bi bila uresničitev sprevoda v včerajšnjih razmerah tudi zelo nevarna. Če bo vreme, (predvsem nadlež-

na in nevarna burja) dovolilo, se bo pustno obredje danes nadaljevalo v Boljuncu z obhodom vaških hiš z godci in pustnimi semami. Jutri pa je na vrsti, prav tako v Boljuncu, slovo od kralja vseh norcij: upajmo, da bo vreme ugodno vsaj za ta zaključni del pustnega običaja. (dam)

Tudi mega cvrtje je šlo po vodi

Pust letos dokaj klavirno stopa proti svojemu današnjemu visku. Burja se vedno nagaja tudi miljskemu pustu. Potem ko je v nedeljo odpadel veliki sprevod je včeraj odpadlo tudi »mega cvrtje« s 24 tisoč jajci in nekaj kilogrami cebule in pancete. Prireditelji pa se vsekakor ne dajo. V upanju, da se bodo sunki pogli, je današnji spored potrjen. Ob 10. uri bodo mali sprevodi učenec osnovnih sol. Spremljale jih bodo godbe pustnih skupin Ongia, Lampo in Bulli e pu-

pe. Ob 15.30 bi se morale zbrati vse pustne skupine, vsi godbeni ansambli z običajnim sprevodom masker na pustni torek brez velikih voz. Kdove, kako se bodo skupine odločile. Bodo pokazale kostume, ki so jih pripravile za nedeljski sprevod, ali bodo raje ohranile tajnost in prihranile presenečenje za prihodnjo nedeljo, ko bi le moral biti sprevod velikih pustnih voz, z vsemi koreografskimi pritlikinami, ki sodijo zraven. (bov)

Repentabor in Zgonik nista čutila mraza

Ceprav je zima te dni pokazala zobe, pa nista mraz in burja mogla skvariti veselega pustnega razpoloženja v repentabski in zgoniski občini. Redno so oz. se bodo zadostili vsem obrednim formalnostim, kot to narekuje globoko zakoreninjena ljudska navada.

V repentabski občini so pustno »obveznost« spravili pod streho že v nedeljo, ko je osemletno in številčno bogata pustna skupina, kateri so se letos pridružili tudi mladi, obredla vse domačije v Repnu, na Colu in Poklonu. Veseljaki so ubrali pot pod noge že ob 8.30 zjutraj, njihovo popotovanje ob glasbeni spremljavi uglasene skupine domaćih muzikantov pa se je zaključilo komaj ob 18. uri po res napornem delovnem dnevu. Domačini so pristrčno sprejeli veselo

drusčino in se oddolžili s pokalom vina, klobas, jajc in drugih dobrot, ki so jih »natovorili« kar na ad hoc opremljeno terensko vozilo. Da bi se obvarovali pred mrazom, so se pustovalci poslužili preizkušenega recepta: poskono so zaplesali, popili kozarček in veselje je prevladalo nad vremenskimi neprilikami. Proti večeru, ko je mraz se bolj pritisnil, je utihnil »trombon«, ker je pomrznjena slina v notranjosti glasbila prepečila oblikovanje zvoka...

Zvečer je v dvorani Kulturnega doma na Colu lepo uspel pustni ples za vse občane repentabske skupnosti, posklbljeno pa je bilo tudi za prigrizek s klobasami in zeljem, ki so jih zalivali z domačo kapljico do... rane pone-deljkove ure. Zaključni pustni obred bo v Repnu na pepelnico sredo, ko bodo ob 19. uri pri »kalu na placi« zazgali nasrečnika jako in tolazili od obupa strto vdovo.

V Zgoniku (in bližnji Koludrovci) pa bodo pustni veseljaki po starem običaju ponesli danes veselje v sleherni hišo in nabirali dobrote. Zvečer bo v vaski gostilni večerja s plesno zabavo za domačine, jutri pa zalostno slovo od pokojnika, ki ga bodo upepelili.

V nedeljo je dozvelo množicem obisk veselo otroško pustno rajanje, ki sta ga priredila SK Kras in KD Rdeca zvezda v prostorih športno-kulturnega centra. (B)

Prometni ukrepi zaradi pusta

Tržaska občinska uprava je za danes uvedla vrsto prometnih omejitev, da bi omogočila nemoteno potovanje v mestnem središču. Od 14. do 21. ure bodo zaprti Trg Tommaseo, Ul. Canal Piccolo, Korzo, del Ul. Roma, Riborski osirek in del Ul. Imbriani. Zacasno bo premostila tudi glavne postaje nekaterih avtobusnih prog.

NA POBUDO KULTURNEGA DRUŠTVA

Pri Rovtah in na Kolonkovcu v znamenju starih navad

Slabo vreme jo je »zagodlo« vsem pustovalcem in organizatorjem pustnih prireditev,

ni pa ustavilo pozrtvovalnih prebivalcev Rovt-Kolonkovca, ki jim pust pomeni več kot zgolj zabavo, saj gre za pomemben moment združevanja te krepko potujčene vasi. Pred tremi leti so obnovili svoje pustne običaje in so v soboto in nedeljo kljub mrazu in burji izpeljali pustni pohod po raznih zaselkih vse tja do Katinare, nocoj pa bodo zaključili prireditve s skupno večerjo v domačem društvu.

V soboto se je pustni sprevod začel pri Kocjancu, v nedeljo pa pri katinarski bolnišnici, kjer so pustne seme, 8-clanska godba na pihala, ki jo je vodil David Danieli, obiskali vrsto zaselkov: Marcez, Savrsec, Kuarte, Kuabca, Buarske, Kavacavo, Guzarje, Lejuc, Pasjek, Režminavec in Vjerbenje.

Tu sta prvi večer klavirska, drugi večer pa diatonična harmonika zabavali udeležence, ki so bili deležni dobre večerje (testenine z

golazem in solato), ki jo je pripravil pridni Luciano. Prav tako zvesti član društva Pino je neuomorno prevazal s svojim triciklom vse, kar so pustarji dobili od domačinov: jajca, slanino, vino, zganje, klobase in še marsikaj.

Godci so bili oblečeni v plave hlače, rdeče ogrinjalo, na glavi pa so imeli crn klobuk. Več je bilo tudi sprevodov mask, med katerimi

so bile carovnice in carodeji, men-derjerke, harlekini, turska odaliska, nekateri pa so imeli na glavi slamnate klobučke s slovenskim sopkom cvetic.

Nocoj bodo torej v domačem društvu zaključili pust z zeljo, da bi ga tudi mladi znali pravilno vrednotiti, saj gre za stare navade in običaje, ki jih je smemo pozabiti.

Neva Lukes

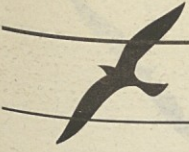

DANES

Otroško pustno rajanje v Mladinskem domu Kosovel

Danes ob 15. uri priredi Mladinski dom »Srečko Kosovel« pustno rajanje za najmlajše. Tudi letos bo rajanje obogateno z zabavnim programom in nagradami za maske. Organizatorji so letos povabili v goste Mojco Horvat, ki uspešno vodi tečaj modernega plesa v Kulturnem domu. S svojim programom bo Mojca Horvat popeljala otroke v svet plesa, igre in zabave. Z modernim pedagoškim pristopom bo gotovo pritegnila malčke in popestrila spored, tako da se bodo lahko pozabavali tudi stari.

Mladinski dom »Srečko Kosovel« vljudno vabi vse otroke in starše na današnje pustno zabavo, ki bo v prostorih doma (Ul. Ginnastica 72 - tel. 573141) od 15. do 18. ure.

V ZVEZI S KRAŠKIM PARKOM

Poziv Dežele Kraševcem

Deželni odbornik Ghersina želi čimprej nov zakon

Deželni odbornik za teritorialno načrtovanje Paolo Ghersina nam je poslal daljše poročilo o posegu, ki ga je imel na nedavnem zasedanju o naravnem parku Julijskih Predalp v Humunu. Ob tej priložnosti je obrazložil osnovne smernice deželne uprave glede posegov na področju zaščite naravnih območij. Dezelna zakonodaja je skrajno pomankljiva in zastarela in jo je treba čimprej prilagoditi novim potrebam, vsakršno nadaljnje zavlačenje pa bi imelo pogubne posledice za vse dejavnike, ki so neposredno zainteresirani za to problematiko: tako za naravovarstvenike kot za krajevne upravitelje, za lovce, kmetovalce in navadne občane. Za premostitev vseh dosedanjih težav pa je po mnenju Ghersine potrebno nekakšno »veliko zavezništvo« med vsemi temi dejavniki, kar bi pripomoglo, da bi novi zakonski osnutek o zaščitenih območjih prišel v razpravo pred deželni svet najkasneje v teku enega meseca. Potrebna je skratka kom-

promisna rešitev, pri kateri morajo sodelovati vsi. Sam Ghersina bo v najkrajšem času predstavil javnosti svoj osnutek zakonskega predloga.

Posebej je deželni odbornik obravnaval problematiko kraškega parka. Poudaril je, da se dezelna uprava zavzema za takšne rešitve, ki bi v prvi vrsti upoštevale tiste družbene subjekte, ki lahko najlažje zajamčijo koordinacijo krajske zaščite in turističnega razvoja ob zaščiti slovenske kulture. Ob pripravljenosti deželne uprave, da podpre težnje in zahteve kraškega prebivalstva, pa morajo tudi neposredno zainteresirani pokazati pripravljenost na soocenje, sicer ne bo mogoče več čakati s predstavitvijo zakonskega osnutka.

TRST / NOVINARSKI KROŽEK

Okrogla miza o vlogi občil in obveščanju

Pobuda agencije ANSA

V Novinarskem krožku v Trstu (Korzo Italia 13) bo jutri ob 10.30 zanimiva okrogla miza na temo "Informacija in participacija v Furlaniji-Julijski krajini", ki jo prireja deželni sedež tiskovne agencije ANSA. S to pobudo hočejo novinarji agencije opozoriti širšo javnost na hudo krizo, ki pesti agencijo (vodstvo je že napovedalo vrsto odpustov in dopolnilno blagajno za uslužbence) in tudi na splošne probleme, s katerimi se v tem trenutku sooča italijanski informacijski sektor.

Na jutrišnjem sočanju bodo sodelovali predsednik de-

želnega sveta Cristiano Degano, glavni tožilec trzaskega sodišča Domenico Maltese, pisatelj Fulvio Tomizza in tajnik izvršnega odbora Italijanske unije Maurizio Tremul. Organizatorji so povabili tudi predstavnike množičnih organizacij, od sindikatov do javnih uprav in družbenih združenj ter tudi novinarje ostalih deželnih medijev.

V Novinarskem krožku bo tekla beseda tudi o tragediji na tleh nekdanje Jugoslavije, o vlogi novinarjev pri obveščanju javnosti o vojni ter tudi o njihovi varnosti. Jutrišnja pobuda je odprta širsi javnosti.

Obvestilo Kmečke zveze glede prošenj

Tudi letos zapade 28. t.m. rok za predložitve prošenj na Kraško gorsko skupnost za prejem dopolnilne odškodnine za letošnje leto v smislu deželnega zakona št. 34/86. Ta dopolnilna odškodnina oz. prispevek v višini približno 130.000 lir za vsako odraslo govedo oziroma za vsak hektar obdelane zemlje, je namenjen kmetovalcem z goratih območij, ki obdelujejo vsaj 3 ha zemlje in pa živinorejcem. Podpis prosilca na prošnji mora overiti občinski funkcionar.

Kmečka zveza je, kot vsako leto, tudi letos na razpolago svojim članom za izpolnjevanje ustreznih obrazcev. Upokojenci naj prinesejo s seboj pokojninsko knjižico. Za izpolnitev obrazca in za predstavitev prošnje na KGS, je predviden organizacijski prispevek 20.000 lir.

Funkcionarji Kmečke zveze bodo prošnje izpolnjevali po naslednjem razporedu: danes, 15. t.m., od 8. do 13. ure na sedežu podružnice KZ v Nabrezini; v četrtek, 17. t.m., od 8. do 12. ure na sedežu podružnice KZ na Opcinah; v petek, 18. t.m., od 13. uri na sedežu občine Repentabor; v petek, 18. t.m., od 13.30 v srenjski hiši v Gročani.

Sara je končno dobila sestrice. Mamici Ani in očku Luciotu priskrbe čestitke, mali

Sofiji

pa najlepše zelje v življenju

Kolegi TKB

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK, 15. februarja 1994

PUST

Sonce vzide ob 7.07 in zatone ob 17.31 - Dolzina dneva 10.24 - Luna vzide ob 8.48 in zatone ob 22.48.

Jutri, SREDA, 16. februarja 1994

PEPELNICA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 0,8 stopinje, zračni tlak 1020,1 mb rahlo ustaljen, veter vzhodnik severovzhodnik 28 km na uro, burja, s sunki do 70 km na uro, vlaga 41-odstotna, nebo skoraj jasno, morje razgibano, temperatura morja 7,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Danjel Valentino, Luca Ruggieri, Erik Colja, Sergio Sterni, Simone Deandrea, Luca Cennetempo, Romeo Radin.

UMRLI SO: 85-letna Anna Morgese, 83-letna Luisa Guagnini, 89-letna Ermengilda Micol, 36-letni Romeo Paolo Rossi, 95-letna Anna Krainich, 67-letna Ermanna Pellaschiar, 87-letna Severina Macorig, 82-letna Margherita Latzel, 83-letna Maria Emma Cescutti, 84-letni Mario Racher, 88-letna Adele Weiss, 77-letna Caterina Mihovilevich, 65-letni Bruno Saxida, 77-letni Mario Miot.

LEKARNE

Od ponedeljka, 14., do nedelje, 20. februarja 1994

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 ter od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Mazzini 43 (tel. 631785), Trg XXV. aprila 6 - Naselje sv. Sergija (tel. 281256), Ul. Flavia 89 - Zavljje (tel. 232253).

FERNETICI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Ser-

gija), Ul. Combi 17, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

FERNETICI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Combi 17 (tel. 302800).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELE-VITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

Tragična usoda te je nenadoma odtrgala od nas, nas predragi

Aleksander Grgič

Pogreb bo jutri, 16. t.m., ob 11.45, iz mrtvasnice glavne bolnice v bazovisko cerkev.

Zalostno vest sporočajo mama Marija, sestra Ada z mozem, brat Boris, necaka Elena in Edmund ter mali Dejan.

Bazovica, 15. februarja 1994

Ob nenadni izgubi dragega Aleksandra izreka svojcem globoko sozaljje

SD Zarja

VČERAJ V DOLINI

Zadnje slovo od Slavice Barut

Velika množica se je včeraj poslovila od tragično preminule Slavice Barut. Pokopali so jo na pokopališču V Dolini. V zadnje slovo so ji spregovorili v imenu borbovskih organizacij sen. Jelka Gerbec in Arturo Calabria ter v imenu Slovencev miljske občine predsednik Jurij Vodopivec, ki so z ganljivimi besedami orisali lik zavzete in dosledne borke ter požrtvovalne družbene in kulturne delavke. Pred grobom ji je zapel tudi pevski zbor upokojencev iz dolinske občine, medtem ko so jo nekdanji borci s titovkami na glavi položili k večnemu počitku.

DAN SLOVENSKE KULTURE NA ZAVODU ŽIGA ZOIS

Prešeren ob rock glasbi in še marsičem

Obsežen in kakovosten kulturni program, ki so ga v celoti pripravili dijaki sami

Torek, 8. februar, jutro. Solski prostori so prazni, medtem ko se dijaki in profesorji množično selijo v Rojan, v Marijin dom. Komaj pripejo v dvorano, se globoko oddahnejo, kajti pot, ki pelje do Marijanice, je za večino precej strma. Ob vhodnih vratih se je kupček letakov namenjen občinstvu ze krepko zmanjšal. Tiskana vabila, na katerih je opisan program, so dijaki sami skrbno pripravili. V dvorani ze prevladujejo nestrpnost, smeh, setanje, za odrom pa nemir in malo treme. Ura ni se odbila enajst, gledalci pa zacnejo ploskati in tako neposredno izrazijo svojo zeljo, to je pricetek Prešernove proslave!

In zastor se dvigne. Napovedovalki, to sta Katjuša Regent in Tamara Tretjak, stopita pred zvočnik. Pogumno upreta pogled v dvorano - tema. Samo občinstvo ju lahko gleda. »Pricenjam o danasnji dan slovenske besede in pesmi ter vas lepo pozdravljamo.«

Tako se zacenja uvodni govor, s kateri dekleti pozdravljata prisotne.

Torej je sporočilo uvodnih besed enako tistim, ki se ponavljajo vsako leto pri obicajni Prešernovi proslavi? Ne, predstavo označi poved: »Letos smo se odločili, da sami pripravimo Prešernovo proslavo in upamo, da nam bo to uspelo.« Prav tako gre pripisati zaslugo dijakom, ki so se potrudili in vztrajali pri tem, da bi na cimboljsi način (seveda s sredstvi, ki so jim bila na razpolago) izpeljali proslavo, ki naj bi odsevala njih same.

Prvi stopi na oder priložnostni zborček, ki ga sestavljajo dijakinja in štiri profesorice. Zelo občuteno zapojejo Prešernovo pesem Strunam. Sledijo glasbene točke, v katerih se zvrstijo mladi glasbeniki, ki igrajo na razne instrumente. Pri klavirju se izkazeta Tatjana Mazala in Tjaša Bogatec; svetovni prvak Denis Novato pa z igranjem na diatonico harmoniko jasno dokazuje svoj visoko-prižnani uspeh. Sledi godalni duet v sestavi Valentine Bembi in Wernerja Sancina, nakar uveljavljeni glasbenik Andrej San-

cin zaigra na svojo klasično harmoniko. Končno nastopita se flavtistki Valentina Bembi in Marjana Debeljuh.

Napovedovalki predlagata enominutni molk v spomin na žrtve vojne grozote v Bosni. Dvorana utihne, prisotni vstanejo in se zatopijo v globoko premisljanje. Sledi gledališki prizor, oziroma radijska igrice, katere ze naslov vzbujajo pozornost in radovednost - Avtor isče šest oseb. Nastopajoči dijaki: Monika Hrovatin, Adriana Longo, Elvedina Kalesic, Peter Raseni in Massimo Ota pričajo o svojih "gledaliških sposobnostih", predvsem nadarjeni Peter Raseni, ki si s svojim izrednim nastopom pridobi pozornost in občudovanje vseh prisotnih. Po končani igri napovedovalka prebere odlomek iz Cankarjevega eseja "Slovensko ljudstvo in slovenska kultura", bogat z zgodovinskimi podatki, kot z mislimi. Nato zopet glasba - tokrat pa v sodobnejši obliki v pravem smislu besede. Sicer se predstavi rock sku-

pina, to so Vanja Cuk, Christian Cherin, Andrej Mocilnik, Erika Bezin, Andrej Sancin, Goran Ruzzier, Dario Grilanc in Marko Krizmanic, ki izvede tri pesmi: Sweet child o'mine, More than words in Imagine. Pri tem, mislim, da ni treba poudariti navdusenja, ki ga cutijo vsi dijaki (kaj pa profesorji?). Slavnostni govor pripada tokrat zamejskemu pesniku in pisatelju Borisu Pangercu, ki poda odstavek globokih misli, ki potrebujejo tišino za pravilno razmisljanje, kot se dejansko izkaže med občinstvom. Prešernova proslava je slavnostni trenutek nagrajevanja najboljših dijakov, zato napovedovalki povabita na oder gospo Tavcar, to je soproga pokojnega profesorja Josipa Tavcarja, po katerem je sola poime-novala sklad, ki nagrajuje dijake, ki so se odlikovali po ucnem uspehu. Za veselo razpoloženje poskrbi ansambel narodno zabavne glasbe, ki ga sestavljajo dijaki: Andrej Sancin, Rado Kocjančic, Diego Ivancic, Denis Novato in Janko Andolsek.

Predstava je ze pri koncu, po pozdravu in zahvali napovedovalke stopi na oder kdor je pravzaprav otvoril ves potek, to je priložnostni zborček, ki zopet umerjeno in občuteno zapoje drugo Prešernovo pesem Pod oknom. Ustrezno s koncem zadnje kitice luči na odru postopoma ugasajo (za to poskrbi "tehnik" Boris Vidali) in s tem se nežneje odmevajo Prešernove besede: "...vzdihujoče srce vroce vedno k tebi hrepeni!"

...Aaahhh! Globok izdih vseh nastopajočih dijakov. Prešernova proslava je uspela! kaksno zadoščenje: Za to se lahko upravičeno "povečlicata" Boris Vidali in Massimo Ota, glavna organizatorja. Torej je vse poskrbljeno: dijaki ne pozabijo niti na zakusko, na katero povabijo profesorje, ravnatelja in goste. Med raznimi sladkarijami in pijacami, med smehom in živzavom ze prihajajo pohvale vzgojiteljev: »Pridni dijaki, vaša Prešernova proslava je res dobro uspela!«

Tamara Tretjak

SLOVENSKO STALNO GLEDALISCE
Miroslav Krleža
V AGONIJI
Rezija Boris Kobal

Premiera V petek,	18. t.m., ob 20.30	ABONMA RED A
Ponovitvi V soboto, V nedeljo,	19. t.m., ob 20.30 20. t.m., ob 16.00	ABONMA RED B ABONMA RED C

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
obvešča, da se bosta v kratkem začela tečaja:

1. OSNOVNA INFORMATIKA MS - DOS 5, WINDOWS 3.1 (40 ur)
2. UREJANJE DATOTEK DATA BASE III PLUS (60 ur)

Razpoložljivih je še nekaj mest; vpis in dodatne informacije dobite na sedežu Zavoda v Trstu, Ul. Revoltella 39 (Tel. 394515 vsak delavnik od 9.00 do 13.00 ure - razen sobote).

SKD BARKOVJE -
Ul. Cerreto 12

prireja danes, 15. februarja, od 15. ure dalje

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

Zvečer pa bo
DRUZABNOST ZA ODRASLE
Vabljeni!

DEVINSKI PEVSKI ZBORI
vabijo na
PUSTOVANJE

ki bo danes, 15. februarja, v plesni dvorani *Euforia* v Devinu. Za glasbo bodo skrbeli *D.J.* in ansambel *Vrtnica*. Zabava bo trajala od 21. do 6. zjutraj.

KINO

ARISTON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Mr. Jones« i. Richard Gere, Lena Olin.

EXCELSIOR - 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Mrs. Doubtfire - Mammo per sempre«, i. Robin Williams, Sally Field.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 19.30, 22.00 »Tra cielo e terra«, r. Oliver Stone.

NAZIONALE 1 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Robin Hood un uomo in calzamaglia«, r. Mel Brooks.

NAZIONALE 2 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Bronx«, r. i. Robert De Niro.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »L'uomo che guarda«, r. Tinto Brass, prepovedan mladini pod 18. letom.

NAZIONALE 4 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Perdiamoci di vista«, r. i. Carlo Verdone, i. Asia Argento.

GRATTACIELO - 17.50, 20.00, 22.00 »L'ombra del lupo«, i. Donald Sutherland, Toshio Mifune.

MIGNON - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Senti chi parla adesso!«, i. John Travolta, Kirstie Alley.

EDEN - 15.30 - 22.00 »Emanuelle, pretty woman«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.00, 18.40, 20.20, 22.10 »Il figlio della Pantera rosa«, i. Roberto Benigni, Claudia Cardinale.

ALCIONE - 18.30, 20.15, 22.00 »Insonnia d'amore«, i. Tom Hanks, Meg Ryan.

LUMIERE - 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 »Kaliifornia«, prepovedan

OBVESTILA

KD KRASKI DOM vabi na počastitev DNEVA SLOVENSKE KULTURE v nedeljo, 20. februarja, ob 16. uri v Kulturnem domu na Colu. Predstavila se nam bo Dramska skupina iz Ospa s komedijo Toneta Partljica Slikar v tolmu.

SKD IGO GRUDEN vabi na PRESERNOVO PROSLAVO, ki bo v nedeljo, 20. februarja, ob 17. uri v društvenih prostorih. Slavnostni govornik bo pesnik Boris Pangerc.

SINDIKAT UPOKOJENCEV SPI CGIL - okraj Nabrezina - organizira tudi letos ob priliki včlanjevanja TRADICIONALNI PRAZNIK v petek, 18. t. m., ob 16.30 v dvorani Igo Gruden v Nabrezini. Vabljeni vsi upokojeanci in upokojenke.

KAKO LAHKO VZPOSTAVIS RAZUMEVANJE z drugimi skozi proces komunikacije. Enodnevni seminar bo v nedeljo, 20. februarja, od 8.45 do 18. ure v Dolini. Vodita Viljam in Jozica. Informacije: tel. 227041.

PRAZNIKI VČLANJEVANJA SKP - Krožek Kras se bodo vrstili po slededecem redu: v petek, 18. t. m., v Nabrezini pri gostilni Gruden (Klop); v soboto, 19. t. m., v Zgoniku pri gostilni Gustin; v torek, 22. t. m., v Ljudskem domu v Trebcah; v sredo, 23. t. m., v Društveni gostilni na Kontovelu, v petek, 25. t. m., v Prosvetnem domu na Opcinah; v ponedeljek, 28. t. m., v Ljudskem domu v Krizu; v sredo, 2. marca, v Padričah pri gostilni Dolina. Vsi prazniki se bodo začeli ob 20. uri.

TECAJ REFLEKSNE MASAŽE IN ZENSJATSU JAPONSKE MASAŽE bo na Opcinah v Domu na Brdini v soboto, 19. februarja, od 16. do 20. ure in se bo nadaljeval v nedeljo, 20. februarja, od 9. do 13. ure. S seboj prinesite blazino za na tla. Vabljeni!

SKD CEROVLE - MAVHINJE priredi v torek, 8. marca, ob 20.30 PRAZNOVANJE DNEVA ZENA v večerjo ob zvokih ansambela Vrtnica v restavraciji Al Carso v Mavhinjah. Za informacije in vpisovanje lahko pokličete na tel. st. 299798 (od 19. do 20. ure) ali 299335 (od 20. do 21. ure). Zenske pohitite, da prostora ne izgubite!

VPISOVANJE V KOLONIJI V DRAGI IN COMGLIANSU za otroke od 5. do 16. leta se je začelo. Vpisujejo zdravniške solske oziroma občinske asistentke; vpisne pole dobite na solah. Pazite, v trzaski občini se vpisovanje zaključuje 5. marca! Informacije: v Trstu za Drago tel. st. 226117, za Comeglians 43194 in 53874; v Gorici 530924.

ŠOLSKE VESTI

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE obvešča, da se bosta v kratkem začela tečaja: 1. OSNOVNA INFORMATIKA MS-DOS 5, WINDOWS 3.1 (40 ur); 2. UREJANJE DATOTEK DATA BASE III PLUS (60 ur). Razpoložljivih je še nekaj mest; vpis in dodatne informacije dobite na sedežu Zavoda v Trstu, Ul. Revoltella 37 (tel. 394515 vsak delavnik od 9. do 13. ure - razen sobote).

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst - sporoča, da je trzasko solsko skrbništvo razpisalo tri natečaje na podlagi uradnih listin, namenjenih neučnemu osebju (A.T.A.), ki je začasno nameščeno na so-

lah in ze vključeno v permanentne lestvice: 1. za prehod na 4. funkcionalno kvalifikacijo v vlogi upravnega sodelavca - uradnika; 2. za prehod na 4. funkcionalno kvalifikacijo v vlogi tehničnega sodelavca - uradnika; 3. za prehod na 3. funkcionalno kvalifikacijo v vlogi sluge - pomožne osebe. Pogoj za pripustitev k natečaju 2 leti (24 mesecev) službovanja na državnih solah. Rok za vložitev prošnje zapade 28. februarja. Morebitne informacije, razpise in obrazce dobite na sedežu Sindikata, Ul. Carducci 8, Trst, tel. 370301.

MALI OGLASI

OSMICO je odprl Boris Pernarcic v Medji vasi na st. 7.

OSMICO je odprl Franko Strain, Mačkolje Krizpot 84.

OSMICO je odprla v Lonjerju 291/1 Gombac Marija. Toci belo in crno vino.

OSMICO je odprl Usaj v Nabrezini st. 8.

OSMICO je v Ricmanjih odprl Berto Pregarc. Toci belo in crno vino.

PRI BIBCU v Krizu je zopet odprto ob cetrkih, petkih in sobotah.

ISCEN zazidljivo zemljišče na trzaskem Krasu ali hiso potrebno popravil z vrhom. Tel. na st. 02/66193018 ob uradnih urah ali 040/772252 v soboto in nedeljo zjutraj.

ISCEN zazidljiv teren na Krasu v okolici Kriza, Nabrezine, Sosljana, Proseka, Padrič, Trebč, Opcin ali v Barkovljah, približno 1.500 kv. m, za dve enostanovanjski hiši. Tel. na st. 370947 - urnik urada.

V SKEDNJU dajemo v najem prostor 10 kv. m, primeren za tobakarno. Tel. na st. 300826, urnik urada.

V GORICI (v strogem centru) dajemo v najem urade, 340 kv. metrov. Za informacije tel. 0481 535713.

PRODAM zazidljivo zemljišče, 1800 kv. m, v Trebcah. Tel. na st. 824248 po 20. uri.

ODDAMO prostore, primerne za skladišče, na Opcinah. Zainteresirani naj pišejo na C. P. 2012, 34016 Opcine.

ODDAMO trgovino z električnim materialom. Zainteresirani naj pišejo na C. P. 2012, 34016 Opcine.

PRODAM pando bele barve, letnik 82, v dobrem stanju, za 800.000 lir. Tel. na st. 211672 po 18. uri.

UGODNO PRODAM auks GLS 1600, letnik 80, v dobrem stanju. Tel. na st. 820917 v večernih urah.

PRODAM kombi ford transit 1600, motor obnovljen, bencin + plin, no-silnost 7 q v dobrem stanju. Tel. (0481) 882112 ob uri kosila.

UGODNO prodam skraj novo opremo za kuhinjo s stredilnikom na plinsko jeklenko. Tel. na st. 393624.

18-LETNI Amir iz Zenice, sam z 12-letnim bratom v begunskem zavetišču v Cervinjanu, z delovnim dovoljenjem in dokončano tehnično solo, isče kate-rokoli zacasnno ali obcasno zaposlitev. Tel. ob vecernih urah na st. 040 200159.

NUJNO iscem zaposlitev kot cistilka ali hisna pomocnica. Tel. na st. 226324 ob uri obedov.

NUDIM lekcije iz nemscine in anglescine srednjescem. Tel. na st. 229566 od 12. do 14. ure.

IMAS PROBLEME s tezo, kolesterolom, srcnim pritiskom ali celulitisom? Hoces se pocutiti dobro? Poklichi me! Tel. (0481) 882172. Zajamcen uspeh!

CARINA

Pogoji dela na meji so postali nevzdržni

Napoved novih korakov v Rimu

Kljub zagotovitvam, nestetim srečanjem, priporočilom in podobnim ukrepom, ostaja vprašanje izpopolnitve organika carinarnice v Gorici še naprej nerešeno. Pravzaprav je stanje iz dneva v dan bolj zapleteno sprico izrazitega narascanja blagovnega prometa.

Včeraj dopoldne so gospodarski operaterji in predstavniki strokovnih gospodarskih združenj sklicali na sedežu družbe SDAG sirše posvetovanje ob udeležbi ravnatelja carinske službe dr. Campola, po-dravnatelja Pagana in senatorja Bratine. Ugotovili so, da novembrsko srečanje z inspektorjem finančnega ministrstva ni obrodilo uspeha in da je treba nujno začeti novo pobudo, sicer bo pomembna gospodarska dejavnost utrpela veliko škodo. Na srečanju so sprejeli nekaj zelo konkretnih odločitev. Tako naj bi s posredovanjem senatorja Darka Bratine cimprej prislo do soočanja, pri generalnem tajnistvu Finančnega ministrstva, z Generalnim ravnateljstvom za carinsko službo. Na tem srečanju naj bi goriski operaterji predložili najnovejše poročilo o pogojih v katerih se odvija dejavnost na meji na Goriskem.

V priemu, da pobuda ne bi bila uspešna, se omenja možnost odprtja formalnega spora s pristojnim ministrstvom. Omenja se tudi možnost podobnih korakov pri pristojnih organih Evropske skupnosti.

KINO

GORICA VITTORIA 16.00-18.00-20.00-22.00 »Demolition man«. I. Sylvester Stallone in Wesley Snipes. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 17.30-19.45-22.00 »Mrs. Doubtfire, mammo per sempre«.

PRIREDITVE

KD OTON ŽUPANCIC IZ STANDREŽA vabi na pustni zur, ki bo v domu Andreja Budala danes od 15. ure dalje z otroškim rajanjem in ob 20. uri za odrasle. Igral bo rock band America.

KD JADRO IZ RONK prireja v petek, 18. t.m., ob 20. uri na sedežu v Romjanu predvajanje diapozitivov. Joze Cej bo predstavil potovanje po Keniji in vzpon na Kilimandjaro.

KD BRISKI GRIC vabi v petek, 18. t.m., ob 20. uri na večer ob dnevu slovenske kulture. V dvorani na Bukovju bo nastopila odrska skupina Briski gric, pevka skupina Sovodenjska dekleta in gojenci glasbene sole Emil Komel.

PUST / POŠALIL SE JE Z VREMENOM

Danes vrhunec jutri pa neslavni konec pusta

Zadnji sprevodi in pogrebi

Pust jo je presneto zagodel z močno burjo in mrazom. Upati je, da ga bo doletela pamet vsaj danes in jutri, ko bo visok in konec prireditve. Sicer pa ga bo tako ali drugače ze jutri doletela zaslužena kazen, s sezigom, pokopom ali kako drugače.

V Kulturnem domu bo danes ob 14.30 otroško pustno rajanje v priredbi ZSKD, Kulturnega doma in SZ Dom. Za najmlajše pripravljajo veselo popoldne tudi pri KD Oton Župancic v Standrežu, kjer se bodo zvečer na "pustnem zuru" zbrali "odrasli otroci". Priloznosti za zabavo in veselje bo dovolj tudi v Steverjanu, na pobudo KD Briski gric.

Goriski Korzo bodo danes popoldne preplavile maske. Posebno pobudo pripravljajo v zavodu Le-

nassi. Njihova skupina "Carodeji in vile" bo skusala posameznike prepričati o potrebi, da pravljice spet zasedejo mesto, ki jim pripada. Občani, ki se s tem strinjajo se bodo lahko vpisali v posebno knjigo. V Trzicu bodo danes, točno ob 12. uri prebrali testament Sior Anzoleta Postirja, ob 13.45 pa se bo začel sprevod alegoričnih voz.

Za smehom pride jok. Tudi za pustom od kate-rega se bomo jutri poslovili za leto dni. V Doberdolu bodo po obhodu in številnih postankih v vseh osmih in oštarijah obračunali s stricem Lovretom. Pogreb bo ob 14. uri ob spopovedanju tradicije in z novim župnikom Karolom Mikulovim. Od Kralja pusta se bodo jutri ob 15. uri poslovili tudi "Amici del taieto".

OBVESTILA

SPD GORICA - Smucarski odsek sporoča, da je se nekaj prostih mest za smucarski avtobusni izlet na Monte Elmo v nedeljo, 20. t.m. Prijave jutri od 11. do 12. ure ter v cetrtek od 17. do 20. ure na sedežu društva v ul. Malta 2 - tel. 33029. Društvo naproša, da vsi, ki so se telefonsko ali drugače prijavili za izlet obvezno do 17. t.m. poravnajo potnino. Na društvu sprejemajo tudi prijave za društveno tekmo-vanje, ki bo 27. februarja na Nevejskem sedlu.

SKD HRAST IZ DOBERDOBA sporoča, da kdor zeli lahko knjigo Igrarija carovnja nabavi pri Stanku Ferfolji v Bratruze ulici v Doberdolu, tel. 78262.

RAZSTAVE

V GALERIJ KATOLISKE KNJIGARNE v Gorici je do 19. t.m. odprta razstava del Hijacinta Jusse. Ogled v urah odprtja knjigarn.

IZLETI

DRUŠTVO KRVO-DAJALCEV IZ DOBERDOBA organizira petdnevni izlet na Holandsko od 27. aprila do 1. maja. Odhod z letalom iz Brnika (avtobus iz Doberdoba) in prihod z avtobusom. Vpisovanje se zaključuje 30. marca. Za informacije: gostilna pri Pericu na Rimski ulici v Doberdolu, tel. 78000

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL GIARDINO (Baldini), C. Verdi 57, tel. 531879

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
ALLA SALUTE, Ul. Gosulich 117, tel. 711315.

POGREBI

Danes ob 11. uri Emilia Marassi vdova Gomiscek iz splosne bolnišnice v Standrez, ob 11.30 Aldo Giacompo, krsto pripeljejo iz Conegliana na glavno pokopališče.

VOLITVE / SSK PO UMIKU Z OMIZJA PROGRESISTOV

Podpora Bratini toda s pomisleki

Marjan Terpin pojasnjuje stališča SSK

MARKO MARINCIC

Nedeljski sklep Slovenske skupnosti o umiku s pogajalskega omizja naprednega zavezništva je se dodatno razgibal nemirne vode v napredni koaliciji na Goriskem. Deželnega predsednika SSK Marjana Terpina smo včeraj vprašali, kaj pravzaprav pomeni ta poteza stranke in kaksno pot namerava sedaj ubrati Slovenska skupnost. Terpin je najprej pojasnil, da se je stranka glasno odločila za umik (kar pa se ne pomeni dokončnega razkola), zato ker njeni predlogi glede kandidatur niso bili upoštevani. Problem se je pojavil zlasti glede 2. tržskega okrožja za poslansko zbornico, kjer je SSK predlagala Jožeta Pirjevca kot nadstrankarskega slovenskega kandidata. Napaka je bila v tem, meni Terpin, da se vse slovenske komponente niso že predhodno dogovorile o skupni kandidaturi, tako da je SSK bila pri naprednem omizju sama in presibka, da bi uveljavila svoje zahteve.

Zanimalo nas je, ali bodo tržske težave vplivale na zadržanje stranke tudi na Goriskem, kjer je med progresisti vsekakor zagotovljena kandidatura Slovenca Darka Bratine. Terpin nam je odvrnil, da se bo SSK opredeljevala do posameznih kandidatov glede na to, ali bodo sprejeli dvoje obvez: zavzemanje za zaščitni zakon in za zajamčeno izvoljeno

predstavnstvo manjšine.

Glede na to, da bo Bratinov neposredni tekmeč za senat, ce odmislimo desnico, general Nardini na listi Ljudske stranke, torej ne bi smelo biti dvomov o podpori volilcev SSK slovenskemu kandidatu. Toliko bolj, ker SSK tudi že napoveduje podporo kandidaturi Claudia Magrisa v Trstu in bi torej izzvenelo res čudno, ko ne bi podprli Bratine na Goriskem. Terpin pa kljub vsemu navaja nekaj pomislekov. »Ko bi bili slovenskega kandidata izbrali na osnovi skupnega dogovora vseh slovenskih komponent, bi ga gotovo podprla velika večina slovenskih volilcev, tako pa res ne vem in se mi dozdeva, da utegne biti ta podpora manjša.« Terpin sicer priznava, da se za volilce SSK sploh ne postavlja vprašanje izbire med Bratino in gen. Nardiniem ali drugimi se bolj desno opredeljenimi kandidati (kvečjemu bi utegnili podpreti kandidata LS Bevilacqua za zbornico), vendar namiguje na možnost, da bi se del slovenskih volilcev vzdržal.

Tako zadržanje pa bi utegnilo imeti porazne posledice. Upoštevati je namreč treba, da bi mlačnost in razhajanja med naprednimi silami (kamor se SSK vsekakor prišteva in nikakor ne postavlja v dvom svojega sodelovanja s "transverzalc" na občinskih volitvah v Gorici) okrepila

desnico, kjer se okrog osi Forza Italia-Severna liga utrjuje močno zavezništvo. Nastopali bodo s simbolom, v katerega so skušali združiti dvoje dus desničarskega zavezništva: na njem bo srednjeveški bojevnik Alberto da Giussano združen z Berlusconi-jevo stilizirano trikoloro. Za imena kandidatov pa so včeraj ves dan čakali na direktive iz Milana. Do sinoči jih se ni bilo. Vesti o kandidaturi desničarskega časnikarja Livia Caputa v Gorici so demantirali (kvečjemu lahko pride v postev za proporcno listo), kaj več pa niso povedali, tudi ker o vsem odločajo v Milanu.

Med progresisti ostaja ob gotovi kandidaturi Darka Bratine za senat se odprto vprašanje kandidata za poslansko zbornico. Se včeraj dopoldne je kazalo, da je deželno omizje dokončno potrdilo kandidaturu tržskega občinskega svetovalca zelenih Artura Bertolija, nato pa smo iz vrst goriskih predstavnikov SKP izvedeli, da glede tega se ni izrečena zadnja beseda in da bo SKP v primeru zanj neugodnega razpleta pri izbiri kandidata v 2. tržskem okrožju za zbornico, ponovno zahtevala goriski kolegij. Prav za dokončno odločitev o tem kot se o nekaterih drugih odprtih vprašanjih so se deželni predstavniki progresistov ponovno sestali sitnici.

POKRAJINA / POLEMIKA

Milan Koglot opravičuje Marcolinijevo

Ali zaščita ogroža sožitje?

V zvezi z izvajanjem predsednice Pokrajine Monice Marcolini glede vprašanja zaščite slovenske manjšine smo od pokrajinskega svetovalca in pokrajinskega referenta Severne lige Milana Koglota prejeli sledečo izjavo, ki jo objavljamo v prevodu:

»Sem italijanski državljani slovenskega porekla, ki se ne cuti pripadnik nobene manjšine temveč raje poudarja svojo evropsko pripadnost.

V teh dneh se cutim ponižan zaradi vzdušja, ki se je ustvarilo s sramotnim Ciampijevim predlogom.

Problem svobodnega cloveka je ta, da je z ognjem zaznamovan od izvirnega greha; v nekdanji Jugoslaviji so me večkrat označili kot enega od "prekletih taljanov", tu na svoji rojstni zemlji pa sem zaradi svojega priimka večkrat bil "maledeto sciavo".

Vse to sovraštvo se živi, ker spomini naših starejših se niso zbledeli, toda prvi vzrok ni v slabi volji naših ljudi, temveč bolj v centralističnih opredelitvah tistih, ki nočejo upoštevati problemov periferije.

So Ciampijevi predlogi koristni za sožitje? Občutek imam, v tem je srž zadeve, da se hočejo ponovno ustvarjati ločitve (divide et impera). Nihče noče zanikati splošnih ustavnih načel, toda mislim, da je nujno potrebno prisluhniti glasom vseh ljudi, ki živijo v teh krajih: to je načelo svobode in avtonomije in

nisem naključno pristopil v Severno ligo, ki v tem ključnem trenutku predstavlja pol svobode.

Dejansko DSL, ena zadnjih komunističnih strank v Evropi skupaj z vojnouhujskasko Srbijo, in ti. progresisti nekorektno instrumentalizirajo stališče članice Lige.

Severna liga se ne isto- veti z etničnimi opredelitvami temveč ocenjuje v vsakem posameznem primeru situacije, ki se pojavljajo na teritoriju.

Vabim k pozornemu branju Ciampijevih predlogov: ne koristijo sožitju, nasprotno, podžigajo antična sovraštva. Tega nočemo, ker stremimo po Evropi, ki bi združevala narode ob spoštovanju njihovih različnih kultur.«

Gornje izvajanje bi terjalo marsikatero pojasnilo in poglobitev. Ne bomo se spuščali v obravnavo protikomunistične ihte in ligasko-ideološke lece, ki daje gospodu Koglotu po našem mnenju izkrivljeno podobo stvarnosti. Vežnejše se nam zdi to, da se mimo ideologij vsi zavzamemo za tako sožitje, kjer se ne bo treba nikomur sramovati svojega priimka in narodne pripadnosti in se skrivati za neko aseptično "evropskost" brez korenin. Predlog ministra Paladina (in ne Ciampija, gospod Koglot), bi bilo resnično treba pozorneje preučiti. Le tako bi se nekateri izognili izjavam in ocenam, ki - te in ne zakonski predlogi - netijo narodnostno nestrpnost in ogrožajo sožitje. (mm)

NOVICE

V kratkem odprava prepovedi za uvoz semenskega krompirja

Ze konec tedna naj bi preklicali prepoved uvoza semenskega krompirja v Slovenijo. Informacijo v tem smislu nam je posredoval Milan Koglot, deželni podpredsednik branse vrtnarjev in trgovcev s semeni, v okviru združenja ASCOM. Prejšnji teden je pristojno deželno odbornistvo preko italijanske ambasade v Ljubljani posredovalo listine, ki jih je pred časom zaprosilo slovensko ministrstvo za kmetijstvo. Preklic prejšnje odredbe bo predvidoma objavljan v Uradnem listu Republike Slovenije v petek, 18. t.m. Po tem datumu naj bi sprostili uvoz semenskega krompirja v Slovenijo. Verjetno brez potrdil ne bo slo. Vsekakor je treba počakati na objavo ukrepa v Uradnem listu.

V četrtek v knjižnici večer o tiskani besedi na Goriskem in predstavitev novega Glasila

Zveza slovenskih kulturnih društev vabi v četrtek, 17. februarja, ob 18. uri v predavalnico knjižnice Damir Feigel v Gorici (Križna ulica 3) na srečanje z novinarjem Markom Waltritschem, ki bo spregovoril o Tiskani besedi na Goriskem. Ob tej priložnosti bodo tudi predstavili mesečnik Glasilo (izdaja ga ZSKD) in zvezek zbranih pesmi in krajse proze prof. Milana Bekarja-Brsljanskega, ki je izšel kot priloga omenjenega glasila.

Nova publikacija o jamah na Doberdobskem krasu

Center za raziskovanje krasi "C. Seppenhofer" iz Gorice je pripravil publikacijo "Sopra e sotto il Carso". Predstavili jo bodo v petek, 18. t.m. v konferenčni dvorani pokrajinskega muzeja na gradu. Ob tej priložnosti bodo priredili tudi priložnostno razstavo o speleologiji na Goriskem in predvajali dokumentarni film o Doberdobskem krasu. Prireditelj se bo pričela ob 17. uri, predstavitev knjige pa bo ob 19. uri.

Močna burja odnesla kritino na mejnem prehodu v Števerjanu

Goriški gasilci so imeli v nedeljo in tudi včeraj precej dela z odstranjevanjem vejevja, dreves, strešnikov in kritine zaradi močne burje. Največ skode so močni sunki vetra povzročili na ostresju konstrukcije mejnega porehoda v Števerjanu, kjer je "odpihnilo" kakih 20 kvadratnih metrov kritine. Mejni prehod so začasno zaprli. Gasilci so med nedeljo in ponedeljkom opravili dober ducat različnih posegov v raznih predelih mesta, hujšega pa na srečo ni bilo.

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUŠTEV
KULTURNI DOM GORICA

SZ DOM - GORICA
priredijo danes, 15. februarja 1994, ob 14.30 v telovadnici Kulturnega doma

VESELO PUSTOVANJE

PROGRAM:

animacija - ples - BOGAT SREČOLOV

VABLJENI!

KMETIJSTVO / ODŠKODNINE

Lanska suša: vložiti prošnje

V Doberdobo in Sovodnjah

Pokrajinsko kmetijsko nadzornistvo obvešča, da se je zaključil postopek, ki predvideva ugodnosti in olajsave za delno nadomestilo škode kmetovalcem zaradi lanske suše.

Z objavo v Uradnem vestniku dežele FJK dne 29.12.1993 so bila določena območja, ki jih je najbolj prizadela vremenska ujma. Na Goriskem je to celotno področje občin Doberdob in Sovodnje, območje Fossalona in Primero v občini Gračež ter območje Fosso di Mezzo v občini Skocjan. Kmetovalci na omenjenih področjih, ki so utrpeli več kakor 35 odstotno izgubo pridelkov, lahko zaprosijo za ugodnosti in olajsave, ki jih predvide-

va zakon st. 185 z dne 14.2.1992.

Prošnje je treba predložiti na Pokrajinskem kmetijskem nadzornistvu in morajo biti opremljene z dokazili, v roku 45 dni po objavi ministrskega dekreta. Ministrski dekret, ki je zgoraj omenjena področja proglasil za hudo prizadeta po suši, je bil objavljen v Uradnem listu st. 20 z dne 26. januarja letos. Kmetovalci imajo torej še dovolj časa, da pravočasno predložijo prošnje in dokumentacijo. Vsekakor pa priporočamo, naj ne odlašajo do zadnjega. Za podrobnejša pojasnila so na voljo uradi Pokrajinskega kmetijskega nadzornistva, oziroma uradi stanovskih organizacij.

STATISTIKA / PO ANKETI DNEVNICA "IL SOLE 24 ORE"

Goriška, dom atletov

Po športni aktivnosti prebivalstva smo 2. v Italiji tik za Aosto - Goriška prva v državi po odstotku trenerjev, neustrezno pa je število športnih objektov

Ocitno gre športno udejstvovanje vzporedno s kakovostjo življenja. Ekonomski dnevnik "Il sole 24 ore" je včeraj objavil lestvico italijanskih pokrajin glede na športno udejstvovanje. Tako kot v pred dobrim mesecem objavljeni lestvici o kakovosti življenja, je na prvem mestu v državi Aosta, takoj za njo pa je Gorica, ki je tudi po kakovosti življenja dosegla visoko uvrstitev (4. mesto).

Mar to pomeni, da smo Goricani ljudstvo strastnih sportnikov, ki se ne zadovoljijo s posedanjem pred televizijskim ekranom, temveč radi oblačimo športne drese in si obuvamo telovadne copate? Po statistikah sodeč je prav tako, vsaj v primerjavi z drugimi pokrajinami Italije, ki sicer skupno vzeto kot država ne ravno blesti po športni aktivnosti. Po skoraj vseh pokazateljih nke te milanskega

dnevnika je namreč Gorica na prvih vsedravnih mestih glede športnega udejstvovanja.

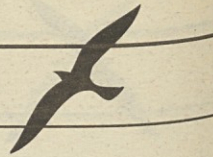
Statitika je vzela v postev število aktivnih sportnikov, društev, trenerjev in tehnikov, športnih objektov in trgovin s športnimi artikli. Kar zadeva aktivne sportnike, je Gorica na 4. mestu v državi s 133, 64 včlanjenimi v vsedravnne športne federacije na vsakih tisoč prebivalcev. Na več kot zadovoljivem 5. mestu smo tudi po številu društev, saj jih je v povprečju 208, 54 na 100 tisoč prebivalcev. Predvsem pa je goriska pokrajina dom trenerjev in športnih tehnikov: s 581, 75 tehnikami na 100 tisoč prebivalcev smo si namreč zagotovili daleč prvo mesto v Italiji. S skoraj 30 trgovinami s športnimi artikli na 100 tisoč prebivalcev smo na solidnem 6. mestu v državi, medtem ko ponudba

športnih igrisc in objektov nikakor ne ustreza tolikšnemu navdušenju prebivalstva za športno udejstvovanje: razpolagamo namreč z 273, 6 športnimi igrisci na 100 tisoč prebivalcev, kar nas uvršča šele na 35. mesto. Za primerjavo naj pove- mo, da ima prvouvrščena Aosta kar 777 športnih igrisc na 100 tisoč prebivalcev, torej skoraj trikrat več kot Goriska.

Zanimivi so tudi podatki o številu včlanjenih atletov v federacije za posamezne športne panoge. Podatki se nanašajo na število včlanjenih na 100 tisoč prebivalcev. Med 37 upoštevanimi sporti je Gorica osvojila tri prva mesta in sicer v odbojki (2.536 atletov na 100 tisoč prebivalcev), v hokeju-kotalkanju (250) in baseballu-softballu (331). V dveh panogah smo drugi (jadralsvo, 1.334 in športno letalstvo, 158), v treh tretji (ka-

nuzem in kajakastvo, 50, lokostrelstvo, 122, rokoborba in judo, 345). Pomembno je tudi 4. mesto v kosarki (1.054), kar zadeva druge panoge pa je Gorica prisotna med prvimi desetimi le še v streljanju (7. mesto) in tenisu (8. mesto).

Prav pregled posameznih športnih panog nam jasno pokaže, da je k visoki uvrstitvi Gorice občutno prispevala slovenska prisotnost in športna organiziranost, saj naša pokrajina najbolj izrazito prednjači prav v tistih sportih, kjer so slovenska društva najbolj aktivna. To prihaja najmočnejše do izraza pri odbojki, ki je po številu atletov med najpopularnejšimi sporti na Goriskem, gotovo pa velja ta ugotovitev tudi za druge morda manj popularne športne panoge, ki jih gojijo naša športna društva, kot so kotalkanje, kajakastvo, lokostrelstvo. (mm)

CERKNICA / PUSTNI TOREK

Šest metrov dolga pustna obtožnica

Danes ob treh bodo sodili Pustu, ki je, kot je že znano, kriv za vse gorje v preteklem letu

Branje najdaljše obtožnice pri nas (Foto: Roman Bric)

Pust - krivec za vse grehe, tudi poslanske (Foto: R. Bric)

Marjetica in Ta brsljanov prinašata pomlad (Foto: R. Bric)

Na glavnem trgu v Cerknem je že vse nared za današnje pustno obsodbo, ki jo bodo pred večerisodbo množico prebrali glavnemu krivcu za vse pregrehe in težave - Pustu. Obsodbo je Cesarsko-kraljeva sodnija pripravljala več tednov, vanjo pa so vključili tudi dogodke zadnjih dni. Teško bi bilo povedati, kaj vse so letos Cerkljani naprtili Pustu, sploh pa je to vse do današnje dokončno izrečne obsodbe skrbno varovana skrivnost, saj bi govorice o njegovih pregrehah utegnile Pustu priti na uho in bi se prav lahko kam skril. Vemo samo, da je Pust kriv za vse, kar se je ljudem v lanskem letu slabega in nečednega pripetilo, od zmešnjav v parlamentu in strankarskih združbah do lokalne črne kronike in občinskih kolobocij z lokalno samoupravo. Tudi marsikateri imenitnejši bo na svoj račun danes slišal kaksno pikro, vendar imen tokrat ne bomo izdajali, saj je bolje, da jih slišimo od cerkljanskih lafarjev in njihove Cesarske kraljeve sodnije. Sicer pa so se lafarji na današnji osrednji dogodek, ko bo Pustu izrečena zadnja sodba, vneto pripravljali že več tednov. V tem času so obkoležovali vse bližnje vasi in pripravljali maske za zaključno dejanje. Tako se bo danes dopoldne javnosti predstavila celotna pustna družina 25 mask, glavni sprevod skozi Cerkno pa bodo lafarji opravili pred začetkom prvega dela pustne obsodbe ob treh popoldan, ko se na glavnem trgu v Cerknem zbere vse, kar leze in gre. Glavna osebnost je seveda Pust, dobrodusna, vendar rogata pustna maska z dolgim nosom in dvema merjaščevima čekonom, z obleko iz mahov, ki tehtata celih 70 kilogramov. Tu bo tudi njegov zalostni brat - ta smrekov in seveda ta tierjesti - lafarjski policaji, ki delajo red in s svojim zobovjem ter palico že na prvi pogled vzbujajo strah... pa se številne druge maske, ki posebej blajajo nekdanje poklice, stanovskih položaj ali kaksno drugo poslanstvo. Prav gotovo pa sta Marjetica in ta brsljanov najlepša med njimi. Marjetica ima prijeten smej obraz, njena zelena obleka pa je posuta s cvetovi marjetic. Ta brsljanov ima obleko in klobuk posita z brsljanovimi listi, v rokah pa nosi brsljanovo vejico. Oba vesela in zadovoljna oznanjata prihajajočo pomlad, kljub temu, da je po bližnjih vrhovih še sneg, posamično snežinke, ki občasno naletavajo pa pravijo, da zime kljub temu se ni konec.

Roman Bric

PIRAN / ZAKONODAJA O IGRALNIŠTVU

Denar od igralnic naj gre za razvoj turizma

»Državni uradniki naj se ne ukvarjajo z igralništvom«

Predsedstvo piranske občinske skupščine je na pogovor o novi zakonodaji o igrah na srečo povabilo župane in predse-dnike izvršnih svetov vseh trinajstih slovenskih občin, ki imajo igralnice. Zakon o igrah na srečo in zakon o lastniškem preoblikovanju podjetij, ki prirejajo igre na srečo sedaj prihajata v drugo branje v državnem zboru. Zastavljena sta tako, da bi bilo državni upravi zagotovljeno popolno odločanje o igralnicah, ves dobiček pa bi pogoltnil državni proračun.

Včerajšnji sestanek v Piranu naj bi opozoril slovensko javnost na škodljive posledice takšne zakonodaje za nadaljnji razvoj turizma. V občinah, ki so doslej najbolj intenzivno razvijale turistično dejavnost, znotraj nje pa tudi igralništvo kot del turistične ponudbe, je bila povezanost igralnice s krajem bistveni dejavnik razvoja. Brez denarja od igralnic ne bi bila možna vlaganja v turistično infrastrukturo in razvoj teh naselij nasploh, kar je imelo povraten učinek na rast prihodka od turizma. Portorož na primer brez Casinòja ne bi imel Avditorija niti letališča, poleg tega pa so z denarjem igralnice sofinancirali tudi prenovo Pirana kot turistične znamenitosti. Casinò je sponzoriral kulturne in športne prireditve. Brez vsega tega Portorož ne bi mogel živeti kot turistično središče. Vse to velja tudi za druge turistične kraje, ki imajo igralnice. Tudi

Bo res ves dobiček od avtomatov pogoltnila država? (Foto: J. Suhadolnik)

igralnici v Ljubljani in Mariboru sta predvsem dopolnitev turistični ponudbi kraja.

Na sestanku so pristojni predstavniki občin sprejeli stališče, da je igralništvo za nas državo, se zlasti pa za naš turizem preveč pomembno, da bi se zgolj v interesu proračuna z njim ukvarjali izključno državni uradniki. Zato predlagajo, naj se denar od igralništva nameni razvoju turizma v državi in v kraju, kjer igralnica deluje. Davščine je treba določiti tako, da bodo igralnice sposobne za življenje in razvoj. Državni nadzor te dejavnosti je potreben, upravljanje s temi podjetji pa mora biti še naprej prepuščeno turističnim in igralniškim strokovnjakom, saj bodo tako zagotovljeni optimalni rezultati. Solastniki igralnic naj skupaj z

državo in podjetniki z bistvenim deležem postanejo tudi lokalne skupnosti. Koncesijo naj bi dajala oziroma preklicala lokalna skupnost ob upoštevanju zakonskih kriterijev. S temi sredstvi bi lokalne skupnosti zagotavljale razvoj komunalne in turistične infrastrukture, ki jo obremenjuje igralnica, pa tudi promocijo kraja s prireditvami, kulturnim in športnim življenjem. Igralnice naj bodo namenjene predvsem turistom in poslovnim gostom, vsekakor pa v igralnicah mladostniki nimajo kaj iskati.

Tem predlogom so poleg prisotnih že prej dali podporo tudi predstavniki tistih vabljenih občin, ki zaradi slabih cestnih razmer niso mogli priti na sestanek.

Poslanca državnega zbora Janez Jug in Breda

Pecan, ki sta bila prisotna na sestanku, bosta skusala doseči, da bi zakona vrnila v prvo fazo obravnave, saj v besedilu niso bile upoštevane pripombe, ki so jih poslanci podali ob prvem branju. V prizadejih občinah naj bi se pogovorili s svojimi poslanci, da bodo ti v parlamentu delovali v interesu svojega okolja, ne pa po strankarskem diktatu. Prav spolitiziranost teme je po besedah Pecanove povzročila med poslanci pravo manično preganjanje igralništva, v tem pregretem ozračju ne gre več za strankarske interese, pač pa za pravo fobijo. S tem lahko nastane velika škoda, saj ne bodo imele ne država, ne lokalne skupnosti ničesar, če bomo igralništvo uničili z neumnimi zakonodajami.

Boris Vuk

TOLMIN / ŠTUDIJSKI KROŽKI

Z druženjem do več znanja

Agencija Tolminska s krožki uspešno pokriva širše območje

Pripravljanje tako imenovanih študijskih krožkov je med ljudi na Tolminskem vneslo osvežitev na področju izobraževanja. Andragoški center Slovenije je oblikoval projekt sociokulturne animacije, njegovo izvajanje v praksi pa je finančno podprlo ministrstvo za solstvo in sport. Kazalo, da si ljudje precej želijo izobraževanja, se posebej takega, kjer lahko učijo drug drugega. Tako bi lahko opisali novi način izobraževanja odraslih, kot ga ponujajo v študijskih krožkih.

Na Tolminskem delujejo v okviru zasebne turistične agencije Tolminske štirje od 49 izsolanih mentorjev študijskih krožkov v Sloveniji. Delati so začeli v začetku lanskega decembra. »Geslo našega delovanja je

Z druženjem do znanja. Z dosedanjim potekom študijskih krožkov sem vsekakor zadovoljna. Organizacijsko in vsebinsko se razlikujejo od dosedanjih običajnih tečajnih oblik. Ker je občina prostrana, vidim perspektivnost delovanja ravno v različnosti tem, ki se jim posvečamo,« je povedala Mirjam Perović, lastnica agencije Tolminske.

V agenciji so oblikovali štiri veje krožkov, v katerih so se dotaknili zanimivih tem: turizem kot način življenja, kultura bivanja, človek v času in prostoru ter narava je naša dediščina. Ministrstvo za okolje bo sofinanciralo krožek o varstvu okolja, ki bo potekal v Breginjskem kotu, v okviru projekta CPROV pa jih bodo organizirali tudi na Sentvitski planoti. (L. V.)

SLOVENSKA VAS

Novi prostori za KS

Krajani Slovenske vasi, ki je vključena v projekt Celostni razvoj podeželja in vasi pod vodstvom ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, bodo bogatejši za nov vecnamenski objekt z igriščem. Postojnski izvršni svet je kot najugodnejšega ponudnika za gradnjo objekta že izbral podjetje B and M Brko iz Postojne. V vecnamenskem objektu bo dovolj prostora za sestanke, poroke, kulturne in druge prireditve ter za preostale potrebe krajevne skupnosti. Nalozbo bo v pretežni meri financirala republika oziroma kmetijsko ministrstvo, krajevna skupnost in občina pa bosta svoj delež prispevali predvsem v zemljišču, komunalni opremljenosti in delovnih urah. (M. G.)

Zimski glasbeni večeri

BOVEC - Zimski glasbeni večeri so v precejšnji meri pozivali kulturno življenje Boveca, hkrati pa pomenijo tudi dopolnilo turistični ponudbi. Doslej so organizirali dva koncerta, tokrat pa se bo v petek bovska publika predstavila komorni zbor Ave iz Ljubljane, dobitnik letošnje nagrade Presernovega sklada. Koncertni program, začel se bo ob 20. uri v kulturnem domu, obsega dela domačih in tujih skladateljev. Mednarodno priznana vokalna skupina Ave bo pod vodstvom umetniškega vodje Andraza Hauptmana pela tudi slovenske ljudske pesmi. Ob tej priložnosti bodo v avli kulturnega doma odprli razstavo slik Društva likovnih samorastnikov iz Ljubljane. Razstava bo odprta v času kinopredstav in vsako sredo med 17. ter 19. uro, vse do 20. marca. (L. V.)

ŠPETER / OSREDNJA PREŠERNOVA PROSLAVA

»Praznik naj bo vabilo k ovrednotenju kulture«

Zbrane v občinski dvorani je nagovorila Jole Namor

RUDI PAVSIC

SPETER - »Pobuda Studijskega centra Nediza, Društva beneskih likovnih umetnikov in Zveze slovenskih kulturnih društev, ki je postala že tradicionalna počastitev slovenskega kulturnega praznika, je lepa priložnost za srečanje med kulturnimi delavci, med ljudmi, ki verjamejo v pomen kulture, izmenjav in duhovnega življenja za vsesplošno rast naše narodne skrupnosti. Nas praznik je obenem priložnost za srečanje med sosednjimi krajevnimi upravami: med nami so predstavniki občin Tolmin, Nova Gorica in Skofja Loka, ki jih najtopleje pozdravljamo.

Program našega večera je precej bogat, zato bom na kratko povedala le nekaj misli. Najprej bi rada poudarila, da kultura mora biti v ospredju prizadevanj, skrbi in načrtovanja institucionalne ravni politike in to še posebej v ekonomsko marginalnih in nerazviti območjih, kot je naše. V spremenjenih geo-političnih razmerah se Nadiškim dolinam in vsem obmejnemu pasu naše pokrajine odpirajo nove, zanimive perspektive in mi moramo biti sposobni jih izkoristiti. Zato naj bo ta naš praznik vabilo krajevnim upravam, da pravilno ovrednotijo pomen kulture, investirajo v izobrazbo in strokovno izpopolnjevanje in si s tem zagotovijo možnosti napredka. Oblik in sredstev za spodbujanje take miselnosti v družbi, v družinah in v prvi vrsti pri mladini je lahko več, od stipendij do tehnicne in organizacijske pomoči pri studiju, mora pa nam biti vsem jasno, da brez znanja, brez lastnega intelektualnega potenciala se bomo le s težavo postavili na noge kot skupnost.

Slovenci na Videmskem z našo dvojezičnostjo, s tem, da živimo in ustvarjamo v slovenski in italijanski kulturni sferi smo lahko vreden člen v povezovanju med sosedji, spodbuda v ustvarjanju novih političnih, ekonomskih in kulturnih procesov, seveda če se bomo te svoje vloge globlje zavedali, če se izvečemo iz pasivnosti, če bomo znali biti protagonisti. Zato uveljavljajmo svojo dvojezičnost, branimo svoj jezik, varujmo in bogatimo svojo slovensko kulturno tradicijo in predvsem govorimo naš materin jezik, slovensko.

V zadnjih dvajsetih ali petindvajsetih letih je bilo veliko narejenega na kulturnem področju, vendar na splošno spoznanje, da ni dovolj. Do-

sti dela nas še caka kot posameznike, kot kulturna društva, kot upravitelje in občinske uprave in vsak si mora prevzeti svojo odgovornost. Tu ne morem mimo dejstva, da so vse naše občine v svojih statutih napisale, da se bojo prizadevale za valorizacijo slovenske, ali lokalne kulture, kot je večina napisala. Danes moramo ugotavljati, da na žalost v veliki večini primerov to polje sele caka, da ga začnemo orati. Prepustim zdaj spet besedo kulturnim ustvarjalcem, se prej pa se želim zahvaliti spet-ski občinski upravi, ki nas tudi letos gosti, obenem pa izrazim željo, da bi cimprej prišli do kulturnega središča, ki ga se kako potrebujemo, zato da se bo naše kulturno življenje tudi vsebinsko obogatilo, da pride do izraza naša ustvarjalnost, da kulturno zazivimo popolno.

S temi besedami je Jole Namor, predsednica pokrajinskega odbora SKGZ za Videmsko, nagovorila številno občinstvo, ki se je zbralo v občinski dvorani na koncertu vokalnega kvarteta DO.

Osrednja slovesnost ob dnevu Slovenske kulture se je v Beneciji pričela s tradicionalnim srečanjem, ki ga je spet-ski zupan Firmino Marinig pripravil za predstavnik občine Tolmin, Nova Gorica, Skofja Loka in Idrija. Srečanja so se udeležili tudi zastopniki slovenskih kul-

Jole Namor (Foto KROMA)

turnih in družbenih organizacij iz Benecije.

Zupan Marinig je v svojem pozdravnem nagovoru podčrtal pomen sodelovanja med javnimi upravami z obeh strani in to se posebno na področju kulture, solstva, gospodarstva in načrtovanja. S tem v zvezi je posebej izpostavil vprašanje posodobitve cestnih in železnih povezav med Benecijo in Gornjim Posočjem. V okviru takšnega načrta bi kazalo obenem okrepiti vlogo carine na Robicu ter poiskati vse možne poti gospodarskega sodelovanja, ki se lahko udeležijo ob postavitvi proste cone, ki jih predvidevajo tudi mednarodno podvigi.

Novogoriški zupan Marusič je dosedanje dogovarjanje z Benecijo ocenil za nezadostno in

zato je spet-skega zupana povabil na srečanje v Novo Gorico, kjer naj bi se dogovorili o morebitnih skupnih pobudah.

V okviru kulturnega dogovarjanja je Pavel Petrič predlagal nekaj stvarnih načrtov, ki bi jih kazalo uresničiti v sodelovanju s kulturnimi organizacijami s te in one strani meje. Predsednik Zveze Slovencev videmske pokrajine Viljem Cerno pa je izpostavil potrebo, da Slovenija izkaže maksimalno pomoč in solidarnost Slovincem, ki živijo zunaj njenih meja.

Za uvod v kulturni del slovesnosti so poskrbeli člani Beneske galerije, ki so zbranimu občinstvu ponudili inovativni razstaveni pristop mladega koroškega umetnika Rudija Benetika. Donatella Rutar, predsednica galerije, je podčrtala nujno, da bi prišlo se do večjega sodelovanja med kulturniki iz Benecije in avstrijske Koroške. O vlogi kulture tudi v iskanju trdnih vezi med različnimi narodi sta spregovorila odbornica za kulturo Občine Speter Bruna Dorbol in odbornik za kulturo videmske pokrajine Primo Marinig, ki je podčrtal skrb, s katero videmska pokrajinska uprava spremlja pobude, ki nastajajo med Slovenci na Videmskem. V sklepnem delu večera v Beneski galeriji, kate-rega se je udeležil tudi generalni konzul Slovenije v Trstu Jože Sumelj, so nastopili člani mesanega pevskega zborra Pod lipo.

GLEDALIŠČE / SEZONA V TRŽAŠKEM ROSSETTIJU

Zvesta uprizoritev mojstrovine Eduarda

»Napoli milionaria« Eduarda De Filippa v režiji Patroni Griffija s Carlom Giuffrejem

BOJANA VATOVEC

V gledališču Rossetti je bilo prejšnji teden na sporedu eno najslovičnejših del Eduarda De Filippa Napoli milionaria, ki jo lahko označimo kot prelomnico v avtorjevem dramskem ustvarjanju.

Delo je nastalo leta 1945, ob koncu vojne, ki je tudi v Neaplju pustila težke posledice. Curzio Malaparte, prav tako iz Neaplja, je zapisal, da je v tem mestu izbruhnila kuga in s to prispodobo izrazil opustošenje moralnih vrednot. Med vojno so z dostojanstvom prenesli vse, lakoto, bombardiranje, deportacije. Z osvoboditvijo in blagostanjem, ki so ga prinesli zavezniški vojaki, se je raz-

pasla želja po lahkem in včasih tudi sramotnem zaslužku.

Eduardova komedija prikazuje dva trenutka v življenju družine Gennara Jovineja. V prvem dejanju smo se v vojni. Gennaro je brez dela, družino preživlja njegova žena Amalia, ki se po malem ukvarja s črno borzo. V drugem dejanju je vojne že konec. Po dolgi deportaciji, med katero zepa, na otroci niso vedeli niti, ali je se živ, se Gennaro vrne domov in odkrije, da se je vse spremenilo. Njegovi živijo v blagostanju sumljivega izvora. Amalia se z družabnikom in ljubimcem Enricom Pepejem, ki mu pravijo tudi Settebellizze, ukvarja s posli, ki mejijo že na kriminal, sin je vpleten v krajo avtomobilov, starejša hči je zanosila z ameriškim vojakom, ki je odšel. V tretjem dejanju vsi trepetajo za življenje petletne Gennarove hčerke, saj zdravila, ki bi ji rešili življenje, ni mogoče dobiti. Prinese ga uradnik, ki mu je Amalia trdosrčno izsilila vse imetje. Morda je to znak, da je noči skrajnega egoizma konec, da bodo vsi ponovno našli pravo pot. »Minit mora noc,« pravi Gennaro, vendar tako tudi: »Vojne ni se konec.«

V prvem dejanju je Eduardo De Filippo zajel svojo dotedanjo gledališko dejavnost, ki se je omejevala na komicnost. Nepozaben je zaključni prizor: da bi prepričal policijsko preiskavo, se Gennaro dela, da je mrtev, družina ga objokuje, pod posteljo pa je skrito prepovedano blago. Policist se ne da prelisciti, vendar se Gennaro ne premakne, pa čeprav medtem bombardirajo mesto. Na koncu policist obljubi Gennaru, da ga ne bo aretirat in ne bo izvedel preiskave, če le neha hliniti. Drugo dejanje se z dramatičnostjo, moralnim zanosom in pretresljivostjo ter tudi kancem retorčnosti loteva sodobnega dogajanja in so-

cialne problematike.

Režiser Giuseppe Patroni Griffi, ki je tudi Neapelčan, se je s te delom lotil triletnega načrta Eduarda, v okviru katerega namerava postaviti na oder tri Eduardova dela. Odločil se je za skrajno zvesto uprizoritev, ki se začne že pri narecuju, v katere je delo pisano. Eduardo sam je iz svojih besedil včasih izključil najbolj narečne izraze in tudi omilil izgovorjavo, tako da ga je razumelo tudi občinstvo iz drugih krajev Italije, vendar tega drugi ne smejo početi, trdi Patroni Griffi. Zaradi tega gledalci, ki niso vajeni zvočnosti napoletanske, težje sledijo zgodbi in dialogom.

Poleg tega je režiser bolj poudaril Gennarovo misel, da vojne se ni konec, kot pa trditev, da mora miniti noc, tako da je na koncu bolj poudarjen vtis pesimistične vdanosti v usodo kot pa optimistično upanje v bodočnost.

V drami nastopa uigrani sedemnajstčlanski ansambel. Vlogo Gennara Jovina igra Carlo Giuffè (na sliki z lso Danieli), ki v gibih in modulaciji glasu včasih spominja na Eduarda De Filippa, vendar to ni nikakor imitacija, temveč usklajenost temperamentov med obema. Ob strani mu stojijo Isa Danieli kot trda in včasih neusmiljena Amalia, Piero Pepe kot Amalijin družabnik in ljubimec Settebellizze, Franco Accampora kot cloveski policist Ciappa, Francesco Biscione kot obubožani uradnik Riccardo Spasiano, Gaia Zuccarino in Pasquale Esposito kot Gennarova otroka, Teresa Del Vecchio kot Assunta, mlada vdova, ki ni nikoli spala z možem vojakom. Avtor kostumov in scene, ki s preprosto eleganco prikazuje revno Gennarovo stanovanje in za prozorno steno tudi tipično neapeljsko uličico, je stalni sodelavec Patronija Griffija Aldo Terlizzi.

ETNIČNA GLASBA / V TRŽAŠKEM GLEDALIŠČU MIELA

Nastop grške skupine Sirtos privabil izredno število ljudi

Dobro izvajanje je motilo neustrezno ozvočenje

BREDA PAHOR

Trst je v raznih ozirih, in tudi v kulturnem, povsem neprevleljivo mesto. Svoje muhasto lice je v letošnji sezoni večkrat razkrilo ob glasbenih večerih v gledališču Miela, se posebej, ko je slo za etnično glasbo ali za inovativne prijeme. Odziv občinstva na razne pobude je bil namreč vsakik presenetljiv, včasih v pozitivnem, včasih tudi v negativnem smislu. Med svetle točke - glede na obisk - sodi koncert grške skupine Sirtos, ki je v gledališču Miela sredi prejšnjega tedna priklicala neprevleljivo množico gledalcev vseh starosti. Ob tem ne vzbuja začudenja dejstvo, da ima grška ljudska glasba tudi v Trstu veliko privrženec, temveč je bolj osupljivo veliko zanimanje, ki ga je vzbudil nastop mlade grške sestčlanske skupine. Ansambel Sirtos je resda požel pohvalne kritike strokovnjakov, vendar pa skupina ni tako znana, da bi opra-

vičila sredin naval obiskovalcev. Glede reklame pa je treba povedati, da je bilo prav toliko, se pravi ne veliko, kot za ostale koncerte, ki so bili - brez otipljivejšega vzroka - slabše obiskani. Zato je treba verjetno vsaj delni razlog za dober obisk iskati v dejstvu, da v mestu se vedno zivi grška skupnost (ali vsaj prebivalci z grškimi predniki).

Ce končno preidemo h koncertu skupine Sirtos, moramo takoj povedati, da je bil nastop dober, da pa bi izvenel še boljše oz. pristnejše, ko bi se člani posluževali drugačnega, primernejšega ozvočenja. To velja predvsem za prvi del sredinega koncerta, ki ga je organizirala zadruga Bonaventura v sodelovanju s Folk & Country Clubom Robin Hood. V prvem delu je namreč skupina Sirtos izvajala izključno grško ljudsko glasbo in pri tem uporabljala pretežno tradicionalna glasbila. Prislo pa je

do nekaterih neskladij: po eni strani je težko sprejemati nekatera »sozvitja« (npr. harmonike z bouzoukijem), po drugi pa je se težje poslušati nežen bouzouki, ki mu zvok spremeni električni ojačevalec. Treba je bilo počakati na zaključek predvidenega programa, da je ansambel Sirtos navdušenemu občinstvu po prikakovanem »sirtakiju« poklonil se ljudsko melodijo brez motečega ozvočenja. Po ljudskem sporedu je ansambel v drugem delu igral »narodnozabavne motive« oz. skladbe »rebetico«, kot sami pravijo zvrsti, ki jo opisujejo tudi kot »grški blues«. V glavnem je slo za privlačne motive v tipičnem grškem melosu, ki so ga izvajalci mestoma zelo čustveno podajali. Zelo občuteno pa je ansambel Sirtos izvedel tudi splet skladb, ki so ga člani tudi zajeli iz ljudske zakladnice, vendar so jih priredili po lastnem okusu.

CERKNICA / PUSTNI TOREK

Šest metrov dolga pustna obtožnica

Danes ob treh bodo sodili Pustu, ki je, kot je že znano, kriv za vse gorje v preteklem letu

Branje najdaljše obtožnice pri nas (Foto: Roman Bric)

Pust - krivec za vse grehe, tudi poslanske (Foto: R. Bric)

Marjetica in Ta bršljanov prinašata pomlad (Foto: R. Bric)

Na glavnem trgu v Cerknem je že vse nared za današnje pustno ob-sodbo, ki jo bodo pred večtisočglavo množico prebrali glavnemu krivcu za vse pregrehe in te-zave - Pustu. Obsodbo je Cesarsko-kraljeva sodni-ja pripravljala več te-dnov, vanjo pa so vklju-cili tudi dogodke za-dnjih dni. Težko bi bilo povedati, kaj vse so letos Cerkljani naprtili Pustu, sploh pa je to vse do da-našnje dokončno izreče-ne obsodbe skrbno varo-vana skrivnost, saj bi go-vorice o njegovih pregre-hah utegnile Pustu priti na uho in bi se prav lah-ko kam skril. Vemo sa-mo, da je Pust kriv za vse, kar se je ljudem v lanskem letu slabega in necednega pripetilo, od zmešnjav v parlamentu in strankarskih zdrah do lokalne črne kronike in občinskih kolobocij z lo-kalno samoupravo. Tudi marsikateri imenitnej bo na svoj račun danes sli-sal kakšno pikro, vendar imen tokrat ne bomo izdajali, saj je bolje, da jih slišimo od cerkljan-skih laufarjev in njihove Cesarsko kraljeve sodni-je. Sicer pa so se laufarji na današnji osrednji do-godek, ko bo Pustu izre-čena zadnja sodba, vneto pripravljali že več te-dnov. V tem času so ob-koledovali vse bližnje vasi in pripravljali ma-ske za zaključno dejanje. Tako se bo danes dopol-dne, javnosti predstavila celotna pustna družina 25 mask, glavni sprevod skozi Cerkno pa bodo la-ufarji opravili pred začet-kom prvega dela pustne obsodbe ob treh popol-dan, ko se na glavnem trgu v Cerknem zbere vse, kar leze in gre. Glav-na osebnost je seveda Pust, dobrodušna, ven-dar rogata pustna maska z dolgim nosom in dve-ma merjascevima čeka-noma, z obleko iz ma-hu, ki tehta celih 70 kilogra-mov. Tu bo tudi njegov žalostni brat - ta smre-kov in seveda ta tierjesti - laufarski policaji, ki delajo red in s svojim zobovjem ter palico že na prvi pogled vzbujajo strah... pa se številne druge maske, ki poose-bljajo nekdanje poklice, stanovski položaj ali kakšno drugo poslan-stvo. Prav gotovo pa sta Marjetica in ta bršljanov najlepša med njimi. Mar-jetica ima prijeten sme-jot obraz, njena zelena obleka pa je posuta s cvetovi marjetic. Ta bršljanov ima obleko in klobuk posita z bršljanovimi listi, v rokah pa no-si bršljanovo vejico. Oba vesela in zadovoljna oznanjata prihajajočo pomlad, kljub temu, da je po bližnjih vrhovih še sneg, posamične snezin-ke, ki obcasno naletavajo pa pravijo, da zime kljub temu še ni konec.

Roman Bric

PIRAN / ZAKONODAJA O IGRALNIŠTVU

Denar od igralnic naj gre za razvoj turizma

»Državni uradniki naj se ne ukvarjajo z igralništvom«

Bo res ves dobiček od avtomatov pogoltnila država? (Foto: J. Suhadolnik)

Predsedstvo piranske občinske skupščine je na pogovor o novi zakonodaji o igrah na srečo po-vabilo župane in predse-dnike izvršnih svetov vseh trinajstih sloven-skih občin, ki imajo igralnice. Zakon o igrah na srečo in zakon o las-tninskem preoblikovanju podjetij, ki prirejajo igre na srečo sedaj prihajata v drugo branje v državnem zboru. Zastavljena sta ta-ko, da bi bilo državni upravi zagotovljeno po-polno odločanje o igral-nicah, ves dobiček pa bi pogoltnil državni proračun.

Včerašnji sestanek v Piranu naj bi opozoril slovensko javnost na škodljive posledice tak-sne zakonodaje za na-daljnji razvoj turizma. V občinah, ki so doslej naj-bolj intenzivno razvijale turistično dejavnost, znotraj nje pa tudi igral-ništvo kot del turistične ponudbe, je bila poveza-nost igralnice s krajem bistveni dejavnik razvo-ja. Brez denarja od igral-nic ne bi bila možna vla-ganja v turistično infra-strukturo in razvoj teh naselij nasploh, kar je imelo povraten učinek na rast prihodka od turi-zma. Portorož na primer brez Casinaja ne bi imel Avditorija niti letalisca, poleg tega pa so z dena-rjem igralnice sofinanci-rali tudi prenovalnice. Casino je sponzoriral kulturne in sportne pri-reditve. Brez vsega tega Portorož ne bi mogel zi-veti kot turistično sredi-sce. Vse to velja tudi za druge turistične kraje, ki imajo igralnice. Tudi

igralnici v Ljubljani in Mariboru sta predvsem dopolnilev turistični po-nudbi kraja.

Na sestanku so pristoj-ni predstavniki občin sprejeli stališče, da je igralništvo za našo drža-vo, se zlasti pa za naš turi-zem preveč pomembno, da bi se zgolj v interesu proračuna z njim ukvarja-li izključno državni ura-dniki. Zato predlagajo, naj se denar od igralništva nameni razvoju turizma v državi in v kraju, kjer igralnica deluje. Davščine je treba določiti tako, da bodo igralnice sposobne za življenje in razvoj. Dr-žavni nadzor te dejavno-sti je potreben, upravlja-nje s temi podjetji pa mo-ra biti še naprej prepusče-no turističnim in igralni-skim strokovnjakom, saj bodo tako zagotovljeni optimalni rezultati. Solas-tniki igralnic naj skupaj z

državo in podjetniki z bi-stvenim deležem postane-jo tudi lokalne skupnosti. Koncesijo naj bi dajala oziroma preklicala lokal-na skupnost ob uposteva-nju zakonskih kriterijev. S temi sredstvi bi lokalne skupnosti zagotavljale raz-voj komunalne in turisti-čne infrastrukture, ki jo obremenjuje igralnica, pa tudi promocijo kraja s pri-reditvami, kulturnim in sportnim življenjem. Igralnice naj bodo name-njene predvsem turistom in poslovnim gostom, vsekakor pa v igralnicah mladoletniki nimajo kaj iskati.

Tem predlogom so po-leg prisotnih že prej dali podporo tudi predstavi-niki tistih vabljenih občin, ki zaradi slabih cestnih razmer niso mogli priti na sestanek.

Poslanca državnega zbora Janez Jug in Breda

Pecan, ki sta bila priso-tna na sestanku, bosta skušala doseči, da bi za-kona vrnili v prvo fazo obravnave, saj v besedilu niso bile upostevane pri-pombe, ki so jih poslanci podali ob prvem branju. V prizadetih občinah naj bi se pogovorili s svojimi poslanci, da bodo ti v parlamentu delovali v interesu svojega okolja, ne pa po strankarskem diktatu. Prav spolitizira-nost teme je po besedah Pecanove povzročila med poslanci pravo ma-nično preganjanje igral-ništva, v tem pregretem ozračju ne gre več za strankarske interese, pač pa za pravo fobijo. S tem lahko nastane velika sko-da, saj ne bodo imele ne država, ne lokalne sku-pnosti nicesar, če bomo igralništvo unicili z neu-mno zakonodajo.

Boris Vuk

TOLMIN / ŠTUDIJSKI KROŽKI

Z druženjem do več znanja

Agencija Tolminska s krožki uspešno pokriva širše območje

Pripravljanje tako ime-novanih študijskih krozkov je med ljudmi na Tolmin-skem vneslo osvežitev na področju izobraževanja. Andragoski center Sloveni-je je oblikoval projekt soci-okulturne animacije, njego-vo izvajanje v praksi pa je finančno podprlo minist-rstvo za solstvo in sport. Ka-že, da si ljudje precej želijo izobraževanja, se posebej takega, kjer lahko učijo drug drugega. Tako bi lah-ko opisali novi način izo-braževanja odraslih, kot ga ponujajo v študijskih kro-žkih.

Na Tolminskem delujejo v okviru zasebne turistične agencije Tolminska štirje od 49 izsolanih mentorjev študijskih krozkov v Slove-niji. Delati so začeli v začetku lanskega decembra. »Geslo našega delovanja je

Z druženjem do znanja. Z dosedanjem potekom stu-dijskih krozkov sem vsekakor zadovoljna. Organiza-cijsko in vsebinsko se razli-kujejo od dosedanjih običajnih tečajnih oblik. Ker je občina prostrana, vidim perspektivnost delovanja ravno v različnosti tem, ki se jim posvečamo,« je po-vedala Mirjam Perovic, las-tnica agencije Tolminska.

V agenciji so oblikovali štiri veje krozkov, v katerih so se dotaknili zanimivih tem: turizem kot način ži-vljenja, kultura bivanja, clovek v času in prostoru ter narava je naša discipli-na. Ministrstvo za okolje bo sofinanciralo krozek o var-stvu okolja, ki bo potekal v Breginjskem kotu, v okviru projekta CPROV pa jih bo do organizirali tudi na Sen-tivski planoti. (L. V.)

Zimski glasbeni večeri

BOVEC - Zimski glas-beni večeri so v precej-snji meri pozivali kulturno življenje Bovca, hkrati pa pomenijo tudi do-polnilno turistični ponu-dbi. Doslej so organizira-li dva koncerta, tokrat pa se bo v petek bovski pu-bliki predstavil komorni zbor Ave iz Ljubljane, dobitnik letošnje nagra-de Presernovega sklada. Koncertni program, začel se bo ob 20. uri v kulturnem domu, obsega dela domačih in tujih skladateljev. Mednaro-dno priznana vokalna skupina Ave bo pod vodstvom umetniškega vodje Andraza Haup-tmana pela tudi sloven-ske ljudske pesmi. Ob tej priložnosti bodo v avli kulturnega doma odprli razstavo slik Društva li-kovnih samorastnikov iz Ljubljane. Razstava bo odprta v času kinopred-stav in vsako sredo med 17. ter 19. uro, vse do 20. marca. (L. V.)

SLOVENSKA VAS

Novi prostori za KS

Krajani Slovenske vasi, ki je vključena v projekt Celostni razvoj podeželja in vasi pod vodstvom mi-nistrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, bodo bogatej-si za nov večnamenski objekt z igriščem. Postoj-ni izvršni svet je kot na-jugodnejšega ponudnika za gradnjo objekta že iz-bral podjetje B and M Br-ko iz Postojne. V večna-menskem objektu bo do-volj prostora za sestanke, poroke, kulturne in druge prireditve ter za preostale potrebe krajevne skupno-sti. Naložbo bo v pretežni meri financirala republika oziroma kmetijsko mini-strstvo, krajevna skupnost in občina pa bosta svoj delež prispevali predv-sem v zemljišču, komu-nalni opremljenosti in de-lovnih urah. (M. G.)

ŠPETER / OSREDNJA PREŠERNOVA PROSLAVA

»Praznik naj bo vabilo k ovrednotenju kulture«

Zbrane v občinski dvorani je nagovorila Jole Namor

RUDI PAVSIC

SPETER - »Pobuda Studijskega centra Nediza, Društva beneskih likovnih umetnikov in Zveze slovenskih kulturnih društev, ki je postala že tradicionalna počastitev slovenskega kulturnega praznika, je lepa priložnost za srečanje med kulturnimi delavci, med ljudmi, ki verjamejo v pomen kulture, izmenjav in duhovnega življenja za vsesplosno rast naše narodne skupnosti. Nas praznik je obenem priložnost za srečanje med sosednjimi krajevnimi upravami: med nami so predstavniki občin Tolmin, Nova Gorica in Skofja Loka, ki jih najtopleje pozdravljamo.

Program našega večera je precej bogat, zato bom na kratko povedala le nekaj misli. Najprej bi rada poudarila, da kultura mora biti v ospredju prizadevanj, skrbi in načrtovanja institucionalne ravni politike in to se posebej v ekonomsko marginalnih in nerazviti območjih, kot je naše. V spremenjenih geopolitičnih razmerah se Nadiskim dolinam in vsem obmejnemu pasu naše pokrajine odpirajo nove, zanimive perspektive in mi moramo biti sposobni jih izkoristiti. Zato naj bo ta naš praznik vabilo krajevnim upravam, da pravilno ovrednotijo pomen kulture, investirajo v izobrazbo in strokovno izpopolnjevanje in si s tem zagotovijo možnosti napredka. Oblik in sredstev za spodbujanje take miselnosti v družbi, v družinah in v prvi vrsti pri mladini je lahko več, od stipendij do tehnične in organizacijske pomoči pri studiju, mora pa nam biti vsem jasno, da brez znanja, brez lastnega intelektualnega potenciala se bomo le s težavo postavili na noge kot skupnost.

Slovenci na Videmskem z naslovo dvojezičnostjo, s tem, da živimo in ustvarjamo v slovenski in italijanski kulturni sferi smo lahko varen člen v povezovanju med sosedji, spodbuda v ustvarjanju novih političnih, ekonomskih in kulturnih procesov, seveda če se bomo te svoje vloge globlje zavedali, če se izvelecemo iz pasivnosti, če bomo znali biti protagonisti. Zato uveljavljamo svojo dvojezičnost, branimo svoj jezik, varujemo in bogatimo svojo slovensko kulturno tradicijo in predvsem govorimo naš materin jezik, slovensko.

V zadnjih dvajsetih ali petindvajsetih letih je bilo veliko narejenega na kulturnem področju, vendar na splošno spoznanje, da ni dovolj. Do-

sti dela nas se caka kot posameznike, kot kulturna društva, kot upravitelje in občinske uprave in vsak si mora prevzeti svojo odgovornost. Tu ne morem mimo dejstva, da so vse naše občine v svojih statutih napisale, da se bojo prizadevale za valorizacijo slovenske, ali lokalne kulture, kot je večina napisala. Danes moramo ugotovljati, da na žalost v veliki večini primerov to polje sele caka, da ga začnemo orati. Prepustim zdaj spet besedo kulturnim ustvarjalcem, se prej pa se želim zahvaliti spetski občinski upravi, ki nas tudi letos gosti, obenem pa izrazim željo, da bi čimprej prisli do kulturnega središča, ki ga se kako potrebujemo, zato da se bo naše kulturno življenje tudi vsebinsko obogatilo, da pride do izraza naša ustvarjalnost, da kulturno zazivimo popolno.

S temi besedami je Jole Namor, predsednica pokrajinskega odbora SKGZ za Videmsko, nagovorila številno občinstvo, ki se je zbralo v občinski dvorani na koncertu vokalnega kvarteta DO.

Osrednja slovesnost ob dnevu Slovenske kulture se je v Beneciji pričela s tradicionalnim srečanjem, ki ga je spetski zupan Firmino Marinig pripravil za predstavnike občin Tolmin, Nova Gorica, Skofja Loka in Idrija. Srečanja so se udeležili tudi zastopniki slovenskih kul-

Jole Namor (Foto KROMA)

turnih in družbenih organizacij iz Benecije.

Zupan Marinig je v svojem pozdravnem nagovoru poudaril pomen sodelovanja med javnimi upravami z obeh strani meje in to se posebno na področju kulture, solstva, gospodarstva in načrtovanja. S tem v zvezi je posebej izpostavil vprašanje posodobitve cestnih in železniskih povezav med Benecijo in Gornjim Posojcem. V okviru takšnega načrta bi kazalo obenem okrepiti vlogo carine na Robicu ter poiskati vse možne poti gospodarskega sodelovanja, ki se lahko udeležijo ob postavitvi proste cone, ki jih predvidevajo tudi mednarodno podvigi.

Novogoriški zupan Marusič je dosedanje dogovarjanje z Benecijo ocenil za nezadostno in

zato je spetskega zupana povabil na srečanje v Novo Gorico, kjer naj bi se dogovorili o morebitnih skupnih pobudah.

V okviru kulturnega dogovarjanja je Pavel Petrič predlagal nekaj stvarnih načrtov, ki bi jih kazalo uresničiti v sodelovanju s kulturnimi organizacijami s te in one strani meje. Predsednik Zveze Slovencev videmske pokrajine Viljem Cerno pa je izpostavil potrebo, da Slovenija izkaže maksimalno pomoč in solidarnost Slovincem, ki živijo zunaj njenih meja.

Za uvod v kulturni del slovesnosti so poskrbeli člani Beneske galerije, ki so zbranemu občinstvu ponudili inovativni razstaven pristop mladega koroškega umetnika Rudija Benetika. Donatella Rutar, predsednica galerije, je poudarila nujno, da bi prišlo se do večjega sodelovanja med kulturniki iz Benecije in avstrijske Koroške. O vlogi kulture tudi v iskanju trdnih vezi med različnimi narodi sta spregovorila odbornica za kulturo Občine Speter Bruna Drobščak in odbornik za kulturo videmske pokrajine Primo Marinig, ki je poudaril skrb, s katero videmska pokrajinska uprava sodeluje s Slovenci na Videmskem. V sklepnem delu večera v Beneski galeriji, katerega se je udeležil tudi generalni konzul Slovenije v Trstu Jože Susmelj, so nastopili člani mešanega pevskega zbor Pod lipo.

GLEDALIŠČE / SEZONA V TRŽAŠKEM ROSSETTIJU

Zvesta uprizoritev mojstrovine Eduarda

»Napoli milionaria« Eduarda De Filippa v režiji Patroni Griffija s Carlom Giuffrjem

BOJANA VATOVEC

V gledališču Rossetti je bilo prejšnji teden na sporedu eno najslavnejših del Eduarda De Filippa Napoli milionaria, ki jo lahko označimo kot prelomnico v avtorjevem dramskem ustvarjanju.

Delo je nastalo leta 1945, ob koncu vojne, ki je tudi v Neaplju pustila težke posledice. Curzio Malaparte, prav tako iz Neaplja, je zapisal, da je v tem mestu izbruhnila kuga in s to prispodobno izrazil opustošenje moralnih vrednot. Med vojno so z dostojanstvom prenesli vse, lakoto, bombardiranje, deportacije. Z osvoboditvijo in blagostanjem, ki so ga prinesli zavezniški vojaki, se je raz-

pasla želja po lahkem in včasih tudi sramotnem zaslužku.

Eduardova komedija prikazuje dva trenutka v življenju družine Gennara Jovineja. V prvem dejanju smo se v vojni. Gennaro je brez dela, družino preživlja njegova žena Amalia, ki se po malem ukvarja s črno borzo. V drugem dejanju je vojne že konec. Po dolgi deportaciji, med katero žena in otroci niso vedeli ni-bruhniti kuga in s to prispodobno izrazil opustošenje moralnih vrednot. Med vojno so z dostojanstvom prenesli vse, lakoto, bombardiranje, deportacije. Z osvoboditvijo in blagostanjem, ki so ga prinesli zavezniški vojaki, se je raz-

cialne problematike.

Režiser Giuseppe Patroni Griffi, ki je tudi Neapelčan, se je s te delom lotil triletnega načrta Eduarda, v okviru katerega namerava postaviti na oder tri Eduardova dela. Odločil se je za skrajno zvesto uprizoritev, ki se začne že pri narečju, v katere je delo pisano. Eduardo sam je iz svojih besedil včasih izključil najbolj narečne izraze in tudi omilil izgovorjave, tako da ga je razumelo tudi občinstvo iz drugih krajev Italije, vendar tega drugi ne smejo početi, trdi Patroni Griffi. Zaradi tega gledalci, ki niso vajeni zvočnosti napoletanske, težje sledijo zgodbi in dialogom.

Poleg tega je režiser bolj poudaril Gennarovo misel, da vojne se ni konec, kot pa trditev, da mora miniti noč, tako da je na koncu bolj poudarjen vtis pesimistične vdanosti v usodo kot pa optimistično upanje v bodočnost.

V dramo nastopa uigrani sedemnajstčlanski ansambel. Vlogo Gennara Jovina igra Carlo Giuffé (na sliki z Iso Danieli), ki v gibih in modulaciji glasu včasih spominja na Eduarda De Filippa, vendar to ni nikakor imitacija, temveč usklajenost temperamentov med obema. Ob strani mu stojijo Isa Danieli kot trda in včasih neusmiljena Amalia, Piero Pepe kot Amalijin družabnik in ljubimec Settebellizze, Franco Acampora kot cloveski policist Ciappa, Francesco Biscione kot obubožani uradnik Riccardo Spasiano, Gaia Zuccarino in Pasquale Esposito kot Gennarova otroka, Teresa Del Vecchio kot Assunta, mlada vdova, ki ni nikoli spala z možem vojakom. Avtor kostumov in scen, ki s preprosto eleganco prikazuje revno Gennarovo stanovanje in za prozorno steno tudi tipično neapeljsko uličico, je stalni sodelavec Patronija Griffija Aldo Terlizzi.

ETNIČNA GLASBA / V TRŽAŠKEM GLEDALIŠČU MIELA

Nastop grške skupine Sirtos privabil izredno število ljudi

Dobro izvajanje je motilo neustrezno ozvočenje

BREDA PAHOR

Trst je v raznih ozirih, in tudi v kulturnem, povsem neprevedljivo mesto. Svoje muhasto lice je v letošnji sezoni večkrat razkril ob glasbenih večerih v gledališču Miela, se posebej, ko je slo za etnično glasbo ali za inovativne prijeme. Odziv občinstva na razne pobude je bil namreč vsakik presenetljiv, včasih v pozitivnem, včasih tudi v negativnem smislu. Med svetle točke - glede na obisk - sodi koncert grške skupine Sirtos, ki je v gledališču Miela sredi prejšnjega tedna priklicala nepredvidljivo množico gledalcev vseh starosti. Ob tem ne vzbuja začudenja dejstvo, da ima grška ljudska glasba tudi v Trstu veliko privrženec, temveč je bolj osupljivo veliko zanimanje, ki ga je vzbudil nastop mlade grške šestčlanske skupine. Ansambel Sirtos je resda požel pohvalne kritike strokovnjakov, vendar pa skupina ni tako znana, da bi opra-

vicila sredin naval obiskovalcev. Glede reklame pa je treba povedati, da je bilo prav toliko, se pravi ne veliko, kot za ostale koncerte, ki so bili - brez otipljivejšega vzroka - slabše obiskani. Zato je treba verjetno vsaj delni razlog za dober obisk iskati v dejstvu, da v mestu se vedno živi grška skupnost (ali vsaj prebivalci z grškimi predniki).

Ce končno preidemo h koncertu skupine Sirtos, moramo takoj povedati, da je bil nastop dober, da pa bi izvenel se boljše oz. pristnejše, ko bi se člani posluževali drugačnega, primernejšega ozvočenja. To velja predvsem za prvi del sredinega koncerta, ki ga je organizirala zadruga Bonaventura v sodelovanju s Folk & Country Clubom Robin Hood. V prvem delu je namreč skupina Sirtos izvajala izključno grško ljudsko glasbo in pri tem uporabljala pretežno tradicionalna glasbila. Prislo pa je

do nekaterih neskladij: po eni strani je težko sprejemati nekatera »sozvitja« (npr. harmonike z bouzoukjem), po drugi pa je se težje poslušati nežen bouzouki, ki mu zvok spremeni električni ojačevalec. Treba je bilo počakati na zaključek predvidenega programa, da je ansambel Sirtos navdušenemu občinstvu po pričakovanem »sirtakiju« poklonil se ljudsko melodijo brez motečega ozvočenja. Po ljudskem sporedu je ansambel v drugem delu igral »narodnozabavne motive« oz. skladbe »rebetico«, kot sami pravijo zvrsti, ki jo opisujejo tudi kot »grški blues«. V glavnem je slo za privlačne motive v tipičnem grškem melosu, ki so ga izvajalci mestoma zelo custveno podajali. Zelo občutno pa je ansambel Sirtos izvedel tudi splet skladb, ki so ga člani tudi zajeli iz ljudske zakladnice, vendar so jih priredili po lastnem okusu.

CIPER / VAROŠA NA TURŠKEM SEVERU

Nekoč cvetoče letovišče je postalo mesto duhov

Na otoku se vse glasneje in pogosteje sprašujejo, ali obstaja možnost, da bi Grki in Turki skupaj oživili opustošeni sever

VAROSA - V Varosi, mestu na zapuščenem predelu Cipra, dez prsi skozi razbita stekla hotelskih oken in trgovinskih izložb, veter pa bica plevel in grmovje, ki je prerasl ceste in postalo edini uporabnik opustelih ulic.

Na vogalu stoji razpadajoče poslopje nekoč ugledne poslovalnice Barclayjeve banke, nasproti pa je popolnoma izpraznjen in razbit avtomobilski salon japonske Toyote. Nekoliko naprej izvsesk klavno opozarja, da so v stavbi, ki jo označuje, nekoč prodajali najdražje cipke, v kiosku pred trgovino pa na oknu še vedno visi prilepljen cenik z dvajset let starimi cenami vročih hrenovk in sendvičev.

Na robu pešcane obale stoji več kot dvajset hotelov, ki imajo več skupnih značilnosti: v vseh so (bili) razkošni apartmaji, večina jih ima razgled na morje, vsi po vrsti pa so izropani in opusteli. Razen redkih turskih vojakov v mestu skorajda ni žive duše.

»Nihče ni ničesar razbil ali podrl namenoma. Vecino razdejavanja lahko pripišemo času in vremenu,« razlaga turski stotnik Nazim Ilerici, ki je spremljal novinarja po

dolgih sivih ulicah, kjer sta si ogledovala poslopja, ki jih je erozija ponekod razjedla do gole opeke. »Mesto je opustelo, ko je nadzorstvo in upravo nad njim prevzela vojska.« To se je zgodilo leta 1974, ko je turska vojska zavzela del otoka, da bi turški del prebivalstva zaščitila pred posledicami vojaškega udara, ki ga je izvedla grška vojska hunta v Nikoziji.

Turki so s severne tretjine otoka pregnali vecino manjšinskega grškega prebivalstva, otok pa danes deli 180 kilometrov dolga »zelena crta«, ki jo nadzorujejo pripadniki Združenih narodov. Varosa, ki je nekoč slovela kot mondeno središče grškega turizma na Cipru, se je tako spremenila v mesto duhov.

Danes pa se na obeh straneh vedno glasneje in pogosteje postavlja vprašanje, če obstaja kakšna možnost, da bi se Turki in Grki dogovorili in znova oživili 5, 3 kvadratnega kilometra veliko mesto, ki ima dosti boljše naravne možnosti za turizem kot marsikatero cvetoče turistično mesto na svetu. Se bodo lahko dogovorili o ponovni vzpostavitvi zračnega prometa na nikozijskem letališču, kjer na letalskih pistah

kraljuje eno samo letalo, ki so ga tam »pozabili« najverjetneje zato, ker ni hotelo več leteti in se je tako spremenilo v primerno gnezdisce za več glasnih pticjih družin? Je sploh vredno vlagati denar v mrtvo mesto? Po grobih ocenah strokovnjakov bi za oživitev mesta namreč potrebovali približno milijardo dolarjev, za obnovo nikozijskega letališča pa 40 milijonov dolarjev. Se bosta naroda, ki sta stoletja živel v sovražnih odnosih, danes pa ju ločuje mednarodna zelena crta, lahko sporazumela?

»Neizkoriščene možnosti za turizem in blizina nikozijskega letališča sta značilna kazalca cloveske nespametnosti. Možnosti so idealne in radi bi jih znova izkoristili,« je novinarju povedal tiskovni predstavnik britanskega Visokega komisariata v Nikoziji Richard Potter.

Na potezi je mednarodna skupnost, ki pa vse svoje moči in energijo trenutno vlaga v krizna žarišča po svetu - v Somali, Bosno in Angolo. O Varosi bodo poskusili uskladiti mnenja na pogajanjih v februarju, svetovna organizacija pa bo skusala doseči vzajemno zaupanje med pogajalce-

ma, saj lahko le tako znova odprejo letališče in pripeljejo turiste v biser ciprskega turizma.

Pojavljajo pa se že prve težave, ki bodo mogoče nepremostljive. Rauf Denktas, predsednik Turške republike Severni Cipr, ki jo je priznala le Ankara, je novinarjem povedal, da odprtje letališča ne bo imelo nobenega pomena, če v tujini ne bodo priznali potnih listov omenjene države, to pa bodo Grki le s težavo pogoltnili.

Tudi Grki imajo nekaj zuljev, ki jih tiscijo. Predsednik Glavkos Klerides namreč podpira napore in ukrepe Združenih narodov, nasprotuje pa odpravi ukrepov proti severnim predelom in

V Nikoziji upajo, da ne bo ostalo samo pri besedah

odprtju drugih letališč.

»Nasprotovali bomo vsem zahtevam, ki bodo povezane z mednarodnim priznanjem severnega dela države,« je Klerides povedal novinarjem. Nezaupanje do

ukrepov svetovne organizacije pa veje tudi med prebivalci Cipra, saj jih večina meni, da se bo vse skupaj ustavilo že pri vzajemnem zaupanju in da pogajanja niti približno ne bodo pripeljala do reši-

tve ciprskega vprašanja.

Grški Ciprcani se med drugim sprašujejo tudi, če se jim vlaganje v Varoso izplača, saj danes zaslužijo kar trikrat več kot njihovi turski sosede.

Michael Roddy / Reuter

PISMO IZ ŠVICE

Z desetino plače za deset dni na Mallorco

ZVONE PETEK

Januarja se v Sviici zvrstijo veliki turistični sejmi, na katerih je mogoče zaznati prve tendence in obseg potovalne mrzlice svetovnih rekorderjev. Po številu turističnih potovanj v tujino so namreč Svicarji prav v svetovnem vrhu, kot se za deželo z najvišjim dohodkom na prebivalca na svetu spodobi. Na zürskem FESPO, ki ima za seboj milijonsko aglomeracijo z najvišjo kupno močjo na svetu, so zabeležili rekordnih 80 tisoč obiskovalcev, za polovico več kot lani in komentatorji navdušeno govorijo o ponovnem gospodarskem vzponu.

Organizatorji potovanj, ki morajo v vse hujšem konkurenčnem boju spuščati cene, so sicer zaradi potovalnih strasti zadovoljni, niso pa navdušeni. Da bi doseglo vsaj isti zaslužek, mora številčno okrnjeno osebje potovalnih agencij namreč prodati veliko več potovanj. Konkurenca je strahovita in v strokovnem turističnem tisku je vsak teden najti poročila o stečajih predvsem manjših organizatorjev potovanj, ki ne vzdržijo cenovnega pritiska velikih.

Potovanja v Sviici (pa tudi drugod v Evropi) niso bila se nikoli tako poceni kot letos, zlasti po zaslugi neusmiljenega »boja na nebu«. Cene letalskih vozovnic so za polet nad severnim Atlantikom in na azijskih linijah izjemno nizke. Ze za 660 švicarskih frankov je mogoče z Islandair iz Luksemburga leteti v New York in nazaj. V ceno je vključena tudi vozovnica za hitri

vlak iz Züricha v Luksemburg. Se pred petnajstimi leti je stal polet čez lužo več, kot je takrat znasala povprečna švicarska plača, danes pa si lahko srednjeplačani uradnik praktično vsak konec tedna privoščiti polet v ZDA, saj je z British Airways celo v Los Angeles (in nazaj seveda) ta čas mogoče leteti za borihih 990 frankov. Rio de Janeiro je dosegljiv za 1300, Bangkok za 1150 frankov, celo v daljino Avstralijo je mogoče poleteti za manj kot 2000 frankov, torej za manj kot pol povprečne plače. Potovanja okoli sveta je mogoče dobiti že od 2600 frankov naprej.

Na turističnem sejmju v Bernu so za potovanja navdušene Svicarje pritovalne zlasti tako imenovane »last minute« ponudbe. Francoski Starter iz Mulhousa ponuja 10-dnevni dopust na Mallorci z letom iz Basla in polnim penzionom v hotelu s tremi zvezdicami za 432 fran-

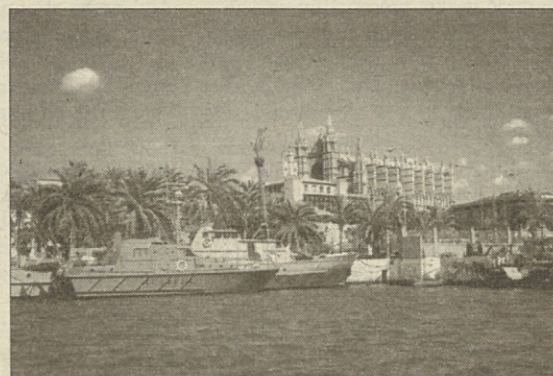
kov. Kako absurdno poceni je to, pove primerjava: v Zürichu je denimo skorajda nemogoče dobiti hotelsko sobo izpod 100 frankov na noč; za 40 frankov, kolikor stane en dan počitnic v soncnem Sredozemlju s poletom vred, se je v Zürichu komaj mogoče enkrat na teden spodobno najeti. Isti organizator ponuja tudi enodnevni letalski izlet na Mallorco za 220 frankov, kolikor stane sicer povratna železniška vozovnica iz St. Gallena v Ženevo. Sicer pa cela vrsta organizatorjev potovanj ponuja »božji otok« Bali že za 1300 frankov - letalo, hotel in polpenzion so vključeni v ceno.

Nič cudnega torej, če so zlasti upokoenci vse številnejši obiskovalci turističnih sejmov, pa tudi potovalnih agencij. V zimskih nedeljah se na zürskem letališču zdi, kot da je sklican kongres »sivih panterjev«. Vedno več upokojenih Svicarjev se ne odloča le za preži-

movanje v toplejših in poceni krajih, temveč zlasti v Spaniji, pa tudi Italiji in južni Franciji s prihranki kupujejo počitniške hise in potem tam tudi živijo. Za 1500 frankov, kolikor stane mesečna najemnina dvosobnega stanovanja v megleh in vlažnih švicarskih mestih, je mogoče tisoč kilometrov južneje že čisto spodobno živeti celo v hotelu s polnim penzionom.

Svicarji bodo letos za potovanja v tujino porabili več kot deset milijard frankov, polovico za organizirana potovanja. Trije veliki, legendarni Kuoni, eksplozivni Imholz in evropski Hotelplan, ki so v zadnjih mesecih enostavno pokupili nekoč uspešne konkurenta (Travac, Danzas, Jelmoli), bodo od petih milijard pobrali polovico. Imholz, denimo, bo v vse mogoče enostavno pokupil kraje sveta popeljal kakih pol milijona Svicarjev in bo iztržil približno milijardo frankov. Nekaj posla bo ostalo seveda tudi za majhne specialiste, med katerimi dva ali trije ponujajo celo slovenske destinacije.

V Slovenijo, se manj pa v Istro in južneje tudi letos ne bo veliko švicarskih turistov. Blizina vojne, relativno slaba informiranost (tudi po zaslugi komaj zaznavne promocijske dejavnosti Slovenije), odsotnost carter-skih poletov in zato relativno draga ponudba so slabi obeti za močnejši prodor na razvijano švicarsko tržišče. Veliko bolj se prodajajo Madžarska, Češka in celo Poljska. Tudi brez morja.

Švicarji obožujejo toplo in sončno Mallorco

VELIKA BRITANIJA

Aricle 19 vodi kampanjo za osvoboditev Salmana Rushdija

LONDON - Tocno pred petimi leti, 14. februarja 1989, je pokojni ajatolah Homeini izrekel smrtno obsodbo britanskemu pisatelju indijskega rodu Salmanu Rushdiju, ker da njegova knjiga Satanski stih zali islam. Rushdie se je sicer pet dni kasneje opravičil, vendar njegovo opravičilo ni vplivalo na iransko vlado. Obsodba še vedno ni preklicana, Rushdie pa se pod okriljem britanskih oblasti skriva in živi v tajnosti.

Potem ko je bila smrtna obsodba izrečena, se je začela nasilna mednarodna kampanja proti Rushdiju in vsem, ki so povezani s prodajo njegovih Satanskih stihov. V tem nasilju je umrlo tudi nekaj ljudi. Satanski stih pa so kljub temu - ali pa prav zaradi tega - postali svetovna uspešnica.

Na drugi strani pa so s pisatelji na celu začeli kampanjo vsi tisti, ki se borijo za svobodo govora in za preklic smrtne obsodbe, s čimer želijo doseči, da bi Rushdie ponovno začel normalno živeti. To kampanjo vodi organizacija Article 19 s sedežem v Londonu. Njena glavna direktorica je Frances D'Souza, ki je ob peti obletnici smrtne obsodbe za Rushdija poslala posebno pismo iranski vladi in vsem njenim veleposlanstvom po svetu.

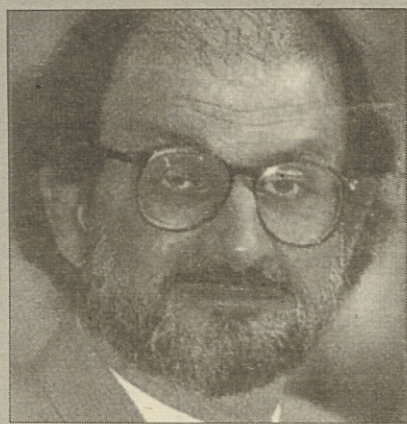
V zvezi s tem Frances D'Souza pojasnjuje, da v pismu zahtevajo spoštovanje dostojanstva in strpnost do verskega prepričanja vsakega posameznika, ki mora imeti tudi pravico, da brez strahu zavzame svojo vero, če tako želi. Pismo vljudno, toda odločno izraža prepričanje, da ni mogoče tolerirati groženj z umori tistim, ki zalijo določeno vero, in poudarja, da je islam dovolj velik in močan, da bi lahko prenesel Satanske stihe tudi

brez smrtne obsodbe. Kampanjo za Rushdijevo svobodo, ki so jo začeli leta 1989 - kot pojasnjuje Frances D'Souza - poteka v treh stopnjah.

Najprej so se morali omejiti na molčanje, da s tem ne bi ogrozili položaja britanskih talcev, ki so bili takrat zaprti v Libanonu. Zato so na tej stopnji poskusali samo s pogovori z britansko vlado doseči njeno posredovanje v Teheranu.

Drugo stopnjo svoje mednarodne kampanje so zaključili novembra lani, ko je njihovo delegacijo in Salmana Rushdija sprejel ameriški predsednik Clinton. To je bila, kot je poudarila Frances D'Souza, 18-mesečna, naporna in izredno uspešna kampanja, med katero so obiskali različne države sveta, da bi si zagotovili politično podporo njihovih vlad. Frances D'Souza namreč poudarja: »Nobene dvoma ni, da je ta problem mogoče rešiti le po politični poti s posredovanjem in podporo mednarodnih vlad.«

Alja Kosak

Salman Rushdie

EVROPA / NADALJUJE SE VAL SLABEGA VREMENA

Sneg ohromil Anglijo, na Poljskem 13 mrtvih

Nizke temperature so ukrivile celo železniške tire

Tekaške smuči, gorsko kolo in noge so še vedno najzanesljivejša »prevozna« sredstva (AP)

LONDON - Sneg je včeraj pobelil London in vso južno Anglijo. Zanesljivi britanski vremenoslovci so za včeraj napovedali le sibeke snežne padavine, tako da je snežni metez presenetil cestarje, ki so z zamudo začeli čistiti cestisca. London je doživel pravi prometni infarkt, tako da marsikomu ni uspelo v službo. V slabih treh urah so samo na sirsem območju Londona nasteli 160 prometnih nesreč. Zastoji so bili celo v železniskem prometu, kar je v Veliki Britaniji neobčajno.

Se huje je bilo na Poljskem, kjer je v zadnjih dneh zmrznilo 13 ljudi. Polarni mraz s temperaturami do 27 stopinj pod ničlo na območju Mazurskih jezer je ukrivil celo železniške tire.

VELIKA BRITANIJA / PO PISANJU »TATLERJA«

Filip ima »žensko v vsaki grofiji«

Kraljičin mož ogorčeno zanikal

LONDON - Soprog kraljice Elizabete, togi princ Filip grsko-nemškodanskega porekla, je ogorčen: salonska revija Tatler, ki jo bere skoraj izključno aristokracija in kdor v boljši družbi kaj steje, je nepricakovano odkrito napisala, da ima princ »žensko v vsaki grofiji«.

Danes 72-letni oče starih Elizabetinih otrok, ki se je s kraljico poročil leta 1947, se čuti »užaljenega in prizadetega«, potem ko se je revija o njem na široko razpisala in nediskretno omenila bogato »zbirko prijateljic«, med katerimi tudi eksotično plesalko Patricio Kluge, bivšo zeno ameriskega milijarderja. Govorilo se je sicer, da je princ »tombeur de femmes«, doslej pa si se noben časopis ni drznil objaviti seznama njegovih prijateljic in o njem pisati kot o zapeljivcu, »ki zna ženske pogledati na določen način«. Revija je objavila imena 13 žensk, ki so tako ali drugače »povezane« s princem Filipom, vendar jih je omenila kot »dobre prijateljice« in si ni upala trditi, da

bi s princem kdaj imele ljubezensko razmerje. Med »prijateljicami« so zapeljiva 47-letna grofica Abercorn, ki so jo v princevi družbi videli cestokrat tako doma kot v tujini, lady Tollemache, 40-letna lepota lady Cavendish of Furness ter še nekaj starejših dam, med temi grofica Westminsterland.

V preteklosti se je večkrat sepetal, da soprog neoporečne Elizabete rad skače cez plot, glasovi pa so se takoj poglobili, saj je bilo življenje članov kraljevske družine do skandalov v zadnjih dveh letih vselej cimanj izpostavljeno radovednosti časopisja. Princ se je znašel v zagati samo leta 1963 zaradi skandala Profumo, afere, ki je pretresla vso londonsko boljšo družbo. Njegovo ime so takrat večkrat omenili v zvezi z osebami, ki so bile vpletene v spolno in vohunsko afero, katere protagonista sta bila mlada prostitutka Christine Keeler in obrambni minister John Profumo.

PRAZNOVANJE / TUDI ZALJUBLJENOST SE PRILAGAJA ČASU

Valentinovo po starih (in novih) običajih

Seminarji dvorjenja

NEW YORK - Amerika letos praznuje valentinovo z mešanico starih običajev in novosti: z rdečimi vrtnicami in kondomom v posebni skatlici.

Na univerzi v Bowling Greenu v Ohiju se je 600 študentov prvega letnika vpisalo na »seminar dvorjenja« in ne da bi trenili, so plačali vpišnino 2000 dolarjev, poroča Washington Post. Kaže, da je ljubezen v času aidsa, spolnega nadlegovanja in primera Bobbitt postala zapletena stvar. Seminar z naslovom Deset koristnih nasvetov za dvorjenje vodi profesor psihologije, ki fantom svetuje, naj na prvem zmenku ne objokujejo bivših zaročenk, dekletom pa, naj ne kar naprej analizirajo svojega razmerja s fantom. Univerza v Bowling Greenu ni edina ameriška šola, ki se ji zdi potrebno svojim študentom nuditi nekakšno »ljubezensko šolo«. Podobne tečaje nudi kakih sto univerz.

Po drugi strani se v Ameriki tudi dogaja, da vlade nekaterih zveznih držav, na primer Marylanda, vlagajo milijone dolarjev v kampanje, s katerimi pozivajo dekleta, naj ohranijo nedolžnost. Na Northwest University v Chicagu tvegajo študentje izključitev zaradi komplimenta kolegici. Na univerzi v Antiochu v Ohiju so pred meseci izglasovali pravilnik, po katerem morajo študentje vprašati za dovoljenje, preden preidejo k stvari: »Te smem poljubiti, sleci itd.«.

Ni čudno, da valentinovo ni več, kot je bilo. Ponekod so ga celo ukinili, drugod pa (na kalifornijski univerzi Davis) ga bodo praznovali cel teden.

Sue Ven Wyk in Nick Marineau z redko valentinovo kartico iz leta 1919, ki so jo na londonski dražbi prodali za 60 funtov. Christies je tako izrabil tudi praznik zaljubljenцев (AP)

Alain Delon je še vedno prvi

PARIZ - Francoski okus ostaja nespremenjen. Zenske se vedno najbolj privlači danes že 60-letni Alain Delon.

V anketi, ki jo je za valentinovo objavil dnevnik France soir, je 9 odstotkov Francozinj dejalo, da sanja večer z Delonom, medtem ko bi jih 6 odstotkov najraje slo na zmenek s pevcem Michelom Sardoujem oziroma Tomom Cruisom (5 odstotkov), Robertom Redfordom (4 odstotke), Richardom Gereom in Kevinom Costnerjem (oba 1 sam odstotek). Med politiki imajo ženske najraje

predsednika Francois Mitterranda (11 odstotkov), bivšega kulturnega ministra Jacka Langa in pariskega zupana Jacquesa Chiraca.

Iz ankete izhaja tudi, da Francozinje menijo, da je en sam partner pred poroko dovolj, seveda če je bila izkušnja pozitivna. Za prvi zmenek se jim zdi najprimernejša večerja v restavraciji (46 odstotkov), skoraj vse pa je mogoče osrečiti s sopkom cvetja (94 odstotkov). Na izreden uspeh naletijo moški, ki plačujejo večerje (83 odstotkov).

Valentinova pisma v Liberationu

PARIZ »Kaktus žabici s Karpatov. Moje besede ne dosežajo čustev. Potemtakem in poenostavljeno, hvala, ker si tu.« To je le eno od 15 valentinovih sporočil, ki jih je včeraj v posebni prilogi objavil pariski dnevnik Liberation. Poleg navadnih in vsem razumljivih sporočil zaljubljenčev raznim Catherine, Isabele, Chantal in Martine pa je dnevnik objavil tudi nadealistična pisma in nikomur razumljive kriptograme.

Dodaten stres za impotentne

LONDON - Praznovanje sv. Valentina povzroča se dodatno tesnobo in stres impotentnim moskim. To trdi v plačnih oglasih neka londonska zasebna klinika, ki zdravi mosko impotentnost. Brzkone hoče s tem privabiti nove kliente.

Princesa Diana je zanj luč njegovega življenja

LONDON - Po umiku v zasebno življenje je princesa Diana včeraj izjemoma uradno odprla novo krilo londonske psihiatrične bolnišnice. Kljub togemu protokolu pa je nekemu oboževalcu uspelo princesi izročiti valentinovo pisemce s sporočilom: »Diana, ti si luč mojega življenja.« Še več, neznanec se je začel pogovarjati s princeso, ki pa mu je vljudno rekla, da umira od mraza. Kljub snegu in 3 stopinjam pod ničlo je imela Diana na sebi le roza kostim.

Iz ljubezni odletela v smrt

MADRID - Posmrtno ostanke španske golobice, ki je iz ljubezni zbežala v Rim, so sinoči prenesli v Madrid. Njen lastnik jo bo zazidal ob golobnjaku, kraj pa označil z majhnim obeležjem v obliki srca. Golobica se je po vsej verjetnosti zaljubila v nekega italijanskega športnega postnega goloba in mu sledila vse do Rima, kjer jo je smrtno ranil jastreb.

Z uvedbo tržnega gospodarstva tudi Kitajci praznujejo valentinovo (Telefoto AP)

Z »evrokondomi« prijetni spolni odnosi

BRUSELJ - V sklopu evropske kampanje proti aidsu so včeraj brezplačno delili kondome in nasvete za varno spolnost v 10 evropskih jezikih.

Hannah Jones pri koordinacijskem odboru za valentinovo kampanjo v Bruslju je izjavila: »Zeleti smo poudariti zabavno plat spolnosti in sporočiti, da so lahko tudi zasciteni spolni odnosi prijetni.« Cilj kampanje, ki jo je organizirala angleška ustanova CVI Media, je bil osveščanje in poudarjanje dejstva, da je z nezascitenimi spolnimi odnosi mogoče dobiti virus HIV, ki povzroča aids. Od Budimpeste do Bruslja so razdelili okrog

10.000 »evrokondomov« s priloženim večjezičnim »spolnim potnim listom« s koristnimi stavki, kot je na primer »Zeleti bi kupiti kondom, prosim,« v glavnih evropskih jezikih. Kondome so delili v skatlicah modre barve, okrašenih z 12 zlatimi zvezdami. Na »potnem listu« so natisnili tudi telefonske številke centrov za pomoč proti aidsu in statistike o tej bolezni.

Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije so leta 1993 v Evropi ugotovili 103.402 primera aidsa, v Afriki 301.861 primerov, v obeh Amerikah pa 435.978 primerov. Radijske postaje v Belgiji, Luksemburgu, Poljski, Angliji,

Škotski, Portugalski in Madzarski so tudi sodelovale pri kampanji. Flamska radijska postaja Studio Brussel je v Bruslju oddajala primere izgovorov, ki jih ljudje navajajo proti uporabi kondomov, češ da s kondomi ni zabavno, in odgovore nanje, češ da bo brez kondoma zabava kratka. Organizator kampanje Studia Brussel Paul de Wynegaert je dejal, da so s svojimi oddajami zeleti nuditi praktične informacije. Dodal je: »Zelemo, da ljudje razumejo, da se je mogoče izogniti aidsu z zascitenimi spolnimi odnosi.« V Luksemburgu je programe o aidsu oddajal radio Latina.

NOVICE

SPÖ pridobiva, ÖVP nazaduje

DUNAJ - Avstrijska ljudska stranka (ÖVP) glede svoje atraktivnosti za volice vidno nazaduje napram vladnemu partnerju, avstrijskim socialdemokratom (SPÖ). To je razvidno iz analize javnega mnenja, objavljene v avstrijskih medijih. Potemtakem so ob zastavljenem tako imenovanem nedeljskem vprašanju (»Koga bi volili, če bi bile naslednjo nedeljo volitve?«) anketiranci z 42 odstotki dali prednost SPÖ, ÖVP pa je nazadovala na 28 odstotkov pristavev (za en odstotek manj kot pri podobnem povpraševanju lani v decembru). Haiderjevo FPÖ bi slej ko prej volilo 17 odstotkov, Zeleni lahko računajo s šestimi odstotki, Liberalni forum svobodnjaške dizidentke Heide Schmidt pa s petimi odstotki. Nazadovanje ljudske stranke strokovnjaki za analizo javnega mnenja povezujejo z razpravo o socialnih vprašanjih, pri kateri se ÖVP izpostavlja z restriktivnimi predlogi v smislu redukcije socialnih storitev.

Gospodarska zbornica odprla predstavništvo v Furlaniji - Julijski krajini

VIDEM - Koroška gospodarska zbornica je te dni v Vidmu odprla svoje predstavništvo. Uradni otvoritvi sta prisostovala predsednika gospodarskih zbornic Koroške in Furlanije Julijske krajine Karl Koffler in Guglielmo Querini. Oba sta poudarila, da bo novo predstavništvo v Vidmu zagotovo prispevalo h krepitvi gospodarskega sodelovanja med obema deželama - tudi iz vidika morebitnega avstrijskega pristopa k Evropski uniji. Predstavništvo koroške zbornice v Vidmu bo vodil Giovanni Perissinotto, strokovnjak, ki ima dolgoletne izkušnje na področju zunanje trgovine (Evropska unija).

Helmut Zilk častni občan Prage

DUNAJ/PRAGA - Dunajski socialdemokratski zupan Helmut Zilk - pred nedavnim ranjen pri seriji desnoekstremističnih bombnih atentatov s pisemskimi bombami - naj bi postal častni občan češkega glavnega mesta Prage. To je pretekli četrtek sklenil praški mestni svet.

Bank Austria tudi na Češkem

DUNAJ - Bank Austria (BA) je te dni v Brnu odprla novo bančno filijalo. S tem se je število njenih postojank na Češkem povisalo (za centralo in filijalo v Pragi) na tri enote. Češka hčer vodilne avstrijske banke se je po ustanovitvi pred dvema letoma pozitivno razvijala. V preteklem letu je svojo bilančno vsoto povisala od 950 milijonov na 1,6 milijard silingov. Vloge strank so se v istem obdobju povečale za 53 odstotkov na 810 milijonov silingov. Razdana posojila so narasla od 230 milijonov na 730 milijonov silingov.

AVSTRIJA / NOVI ZAPLETI OKROG ČEŠKE NUKLEARKE

Odkod denar za nuklearko v Temelinu?

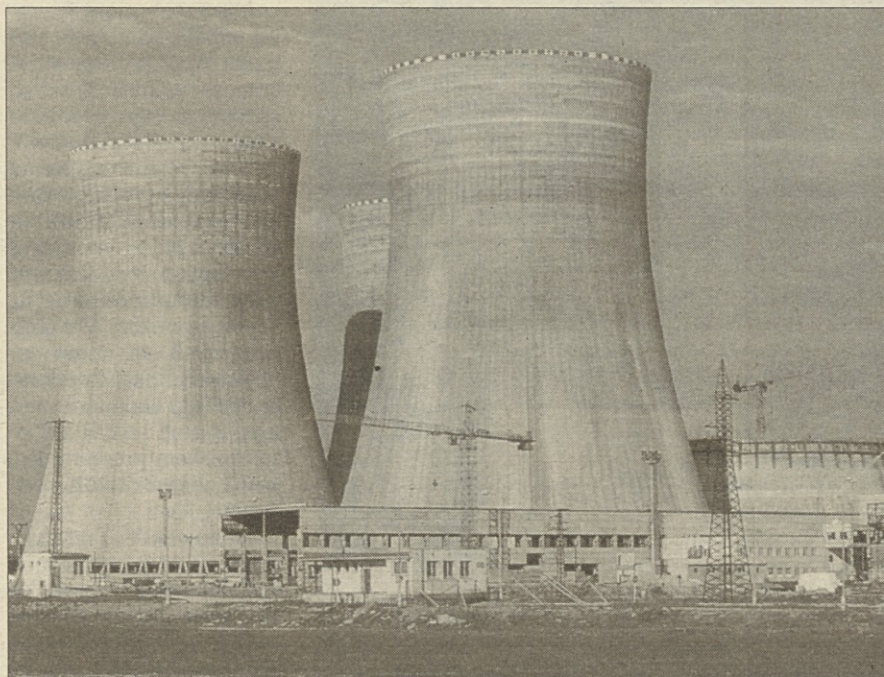
Ali je več avstrijskih bank vpletenih v financiranje JE?

DUNAJ - Za veliko razburjenje v bančnih krogih in tudi v avstrijski notranji politiki je poskrbelo odkritje uglednega avstrijskega dnevnika Salzburger Nachrichten, češ da je vodilna avstrijska bančna institucija Bank Austria (BA) (vsaj indirektno) udeležena pri financiranju sporne dogradnje češke jedrske elektrarne pri Temelinu.

Tudi zvezni kancler Vranitzky, ki je v preteklih tednih z raznimi ukrepi in intervencijami skušal preprečiti dogradnjo zaradi varnostnih vidikov za Avstrijo nadvse sporne češke nuklearke ruskega tipa, naj bi bil informiran o tej okolščini. Avstrijski dnevnik se je pri svojem poročilu skliceval na izjave »Zveze samostojnih gospodarstvenikov«, v katerem je bilo govora o tem, da je bil kancler informiran o vseh dejavnostih bančnega instituta Bank Austria.

Vodstvo Bank Austria (BA) kot tudi Urad zveznega kanclerja sta odločno demantirali pravilnost poročila. Generalni direktor BA Rene Alfons Haiden in njegov namestnik Randa sta včeraj - na kratkoročno sklicani tiskovni konferenci - izpostavila, da Bank Austria ni vpletena v financiranje češke jedrske elektrarne, istocasno sta tudi napovedala, da bo denarni institut vložil tožbo proti dnevniku. Poudarila sta tudi, da banka Cehom »nikdar in nikoli ni dajala kakršnihkoli zagotovil o financiranju ali kreditiranju« projektov v zvezi s Temelinom.

Nadaljni ocitek dnev-

Sporna (nedokončana) jedrska elektrarna v Temelinu na Češkem.

nika, da naj bi bila 100-odstotna hčer BA, Investment Bank AG, z izdajo opcijskih papirjev za delnice Češke energetske agencije CEZ spekulirala na dobičke pri izgradnji JE Temelin - pa ni bil popolnoma demantiran. Generalni direktor Investment Bank AG je očitek sicer označil kot »neumne«, izdajo opcijskega papirja pa je označil kot rutinsko zadevo v času (december 1993, op. ured.), ko se »nihče ni kaj vedel« o načrtovanem kreditiranju dogradnje JE Temelin prek inozemskih bank (med drugim s strani ameriške Exim-banke).

Generalni direktor BA Haiden pa je zatrdil, da kljub temu, da so opcijski papirji bili izstavljeni na Češko energetske agencijo, le-ta ni prejela denarja. Hkrati je napove-

dal, da Investment Bank AG ne bo izdala več opcijskih papirjev, čeprav je to iz vidika bančnika napacno.

V teku včerajšnjega dneva je postalo tudi znano, da so z opcijskimi papirji CEZ trgovali poleg Bank Austria se druge banke, med njimi Creditanstalt Bankverein (CA), Giro-Credit in Mestna hranilnica v Linzu. Pri CA in Giro-Credit so prav tako poudarili, da trgovanje z opcijskimi papirji nima opravka s financiranjem nuklearke v Temelinu, marveč da gre za (sicer spekulativen) bančni poselj, ki pa se je doslej obrestoval. (Samo v mesecu decembru lani se je tečaj opcijskega papirja Češke energetske agencije povzpel od 123 na 500 silingov - op. ured.)

Morebitno financiranje

JE Temelin preko avstrijskih bank pa je v Avstriji naletelo tudi na številne strankarskopolitične odzive. Poslanec ÖVP Kukacka je v zvezi z očitki napram (pretežno s strani socialdemokratov kontrolirane) Bank Austria videl potrebo po »razčiščenju«, svobodnjaki so zahtevali ukrepanje s strani avstrijskega nadzorstva bank, Zeleni pa so včeraj vložili parlamentarno vprašanje, v katerem zahtevajo od zveznega kanclerja takojšno pojasnilo. Zeleni se bodo udeležili tudi hearinga o JE Temelin v ZDA, ki bo sredi prihodnjega tedna in na katerem bo po vsej verjetnosti padla tudi končna odločitev o posojilu ameriške Exim-banke koncernu Westinghouse za dogradnjo sporne češke nuklearke. (I.L./I.Sch.)

KPA še vedno nima novega vodstva

DUNAJ - Komunistična stranka Avstrije (KPA) je ostaja brez vodstva.

Pretekli teden sta Margitta Kaltenegger in Julius Mende »iz poklicnih razlogov« opustila svoji funkciji v troclanskem gremiju strankarskih govornikov, kateremu sta pripadala po krizi stranke 1991. (3. član vodstva, Otto Brukner, je vodilni gremij zaradi političnih nesoglasij zapustil že lani v decembru.

V marcu naj bi na kongresu KPA izvolili novega predsednika, po nepotrjenih vesteh sedanjega sekretarja stranke Walterja Baierja. (I.S.)

KOROŠKA

Ošlak novi urednik CZ

CELOVEC - V Celovcu se je te dni sestal uredniški svet Celovskega zvonca (CZ), »vseslovenske revije za leposlovje, kritiko, kulturna, družbena in verska vprašanja«.

Napoved dosedanjega glavnega urednika, ravnatelja Reginalda Vospernika, da oddaja funkcijo, je izzvala načelno debato o prihodnosti revije. Ob oceni letnika 1993, posebej jubilejne številke, lahko strnemo kritiko v nekaj misli: revija je preveč usmerjena na določeno tematiko, ob pomanjkanju »duhovnega nasprotnika« je bilo premalo konstruktivnih spodbud, samovsečnost in razdrobljenost pa revijo potiskata v nezazeleno ozadje. Edini pa so si bili udeleženci v tem, da krščanska vest doloca stil pisanja in da mora CZ povezovati vseslovenski kulturni prostor.

Predsednik društva Celovski zvon, Janko Merkac, se je zahvalil dosedanjemu uredniku Vosperniku za 10letno odgovorno delo, za novega odgovornega urednika pa je bil izvoljen Vinko Ošlak (slika zgoraj) iz Celovca. (A.A.)

AVSTRIJA / PO ARETACIJI SEDMEGA OSUMLJENCA IZ NEONACISTIČNE SCENE

»Vroč sled« v Gradec

Kemične sestavine za izdelavo pisemskih bomb so bile z veliko verjetnostjo kupljene v štajerski prestolnici - Glavnega storilca pa policija še vedno išče

IGOR SCHELLANDER

DUNAJ - Kemične sestavine za izdelavo pisemskih bomb, s katerimi so decembra lani bile ranjene štiri osebe, so bile kupljene v Gradcu.

To zdaj z veliko sigurnostjo domnevajo preiskovalni organi avstrijskega notranjega ministrstva, potem ko je konec preteklega tedna v zvezi z razčiščenjem bombnih atentatov ter odgovornih storilcev bila aretirana sedma sumljiva oseba iz domače desnoekstremistične oz. neonacistične scene.

Aretirani 24-letni Sascha Kaspar iz Wiener Neustadta naj bi po prepričanju kriminalistov organiziral kemične potre-

bine za izdelavo bomb. Skupaj z (že od decembra dalje aretiranimi) osumljenci (Franc Radl, Peter Binder, Gerd Endres) organi notranjega ministrstva o Kasparju izjavljajo, da sodi v novo ozje jedro vodstva desnoekstremistične organizacije VAPO, ki je po aretaciji vodje Gottfrieda Küssela (januarja 1992) formirala novo vodstvo.

Preiskovalci navajajo, da razpolagajo tudi s pričjo, ki se spominja Kasparjevega bivanja in nakupovanja kemikalij v Gradcu. Osumljenec je vse obtožbe zavrnil.

Preiskovalni organi notranjega ministrstva so zdaj tudi sporočili, da

Direktor za javno varnost Sika (desno) in direktor dunajske policije Boegl vodita preiskavol.

razpolagajo z dvema novima bremenilnima dokazoma za vpletenost aretiranih glavnih osumljencev v serijo bombnih

atentatov. Za kaksne dokaze gre, ni bilo sporočeno.

V preteklih tednih pristojni pravosodni organi

ostro kritizirali »neodgovorno« informacijsko politiko notranjega ministrstva, ki da je medijem dajalo informacije in izjave o stanju preiskav in dokaznega gradiva, preden je z vsem tem sploh bilo soočeno pristojno sodišče. Obtožnica naj bi po dosedanjih izjavah bila izdelana se spomladi, poleti je pričakovati tozadevno sodnijsko obravnavo.

Tudi odgovorni ljudje v notranjem ministertvu medtem priznavajo, da z aretacijo Kasparja še vedno ni bil zajet glavni storilec v sklopu bombne serije - izumitelj in konstruktor peklenjskih pisemskih bomb, ki so ranile štiri osebe, med njimi dunajskega zupana Helmuta Zilka.

Kulturni praznik tudi na Dunaju

DUNAJ - Pod provokativnim geslom »Prešernove zenske« prireja Slovensko kulturno društvo »Ivan Cankar« na Dunaju danes svojo prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku. »Prireditve nam pomeni priloznost za skupno doživljanje pesmi in besede ter možnost za srečanje s starimi znanci ter za druženje s prijatelji ob sproščnem pogovoru in dobri slovenski kapljici«, piše v vabilu predsednica Milena Simić.

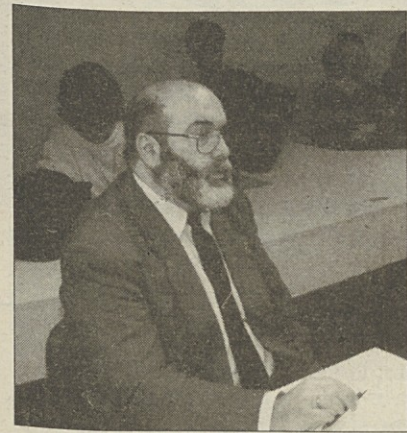
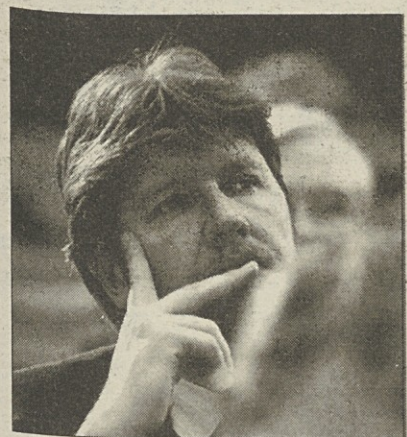
Kraj in čas: 15. februarja ob 19 uri v Avstrijskem kulturnem centru (Palais Palfy).

**SREDINSKE
STRANKE
PRED
KONGRESI**

Nova stranka naj bi se imenovala LDS

Še vedno nič o morebitni delitvi ministrskih mest

Predsedniški kandidati za podpredsednike: Igor Bavčar, Peter Tancig in Viktor Zakelj

LJUBLJANA - Združevanje na sredini se kljub težavam in pomislekom, predvsem v vrstah liberalnih demokratov in demokratov, očitno končuje. Ze v sredo naj bi predsedniška četverica **Drnovsek-Bavčar-Tancig-Zakelj** podpisala Listino o namerah, s čimer se bo združevanje začelo tudi na formalni in simbolni ravni. Včeraj pa so kar tri stranke (LDS, DS in ZESS) sporočile, da se bo »dan D« dogodil 12. marca na Bledu, ko bo peterka LDS, DS, ZESS, SSS in SOPS ustanovila novo sredinsko stranko z imenom - LDS.

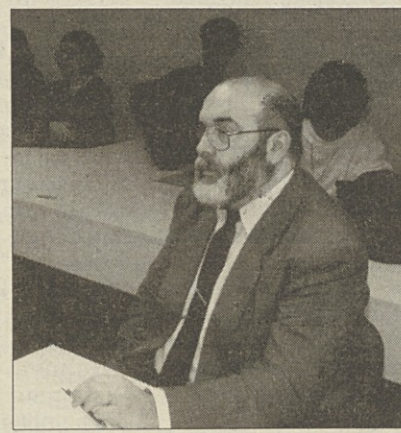
Prav »novo« ime stranke spada med bolj težavno vprašanje medstrankarskih pogajanj. Manjše stranke se sicer bolj ali manj strinjajo z ohranitvijo na volitvah uspešne blagovne znamke LDS, ne pa tudi z »vsebinsko« te kratice. Kljub formalni ustanovitvi nove stranke bi namreč staro ime lahko razumeli tudi kot enostavno »priključitev« manjših strank k veliki sredinski sestri. Zato vprašanje imena še vedno ni dokončno zaključeno.

Drugo sporno vprašanje je delitev vodilnih mest. Nesporna je bila ves čas samo zasedba mesta predsednika, na katerem ostaja predsednik LDS in vlade **Janez Drnovsek**. Podpredsedniki bodo stiri. Najbolj enostavna bi bila delitev, po kateri bi ta mesta zasedli sedanji predsedniki strank male koalicije - torej Igor Bavčar, Peter Tancig in Viktor Zakelj. Četrty podpredsednik bo liberalni demokrat, po vsej verjetnosti pa bo to mesto zasedla ena od članic »ženske frakcije« LDS. Formula - tisti, ki zasedajo vodilna mesta v stranki, ne morejo zasedati tudi ministrskih mest v vladi - pa sestavo bodočega vodstva stranke postavlja v nekoliko drugačno luč. Podpredsedniška mesta naj bi tako pripadla **Dimitriju Ruplu**, **Borutu Šuklju** in - Petru Tancigu, ki torej zagotovo ostaja poslanec. Če bi namreč nekdanji minister za znanost spet odšel v vlado, bi njegovo mesto v parlamentu zasedel **Hubert Pozarnik**. Ta pa ni član ZESS, ampak Zelenih Slovenije, torej stranke, ki niti slučajno ne spada v družino združujocih se sredinskih strank. Četrty podpredsednica bo tudi v tem primeru članica sedanje LDS.

V vseh starih strankah zagotavljajo, da se o morebitni delitvi ministrskih mest niso dogovarjali, kar je zaradi občutljivosti tega vprašanja v tej fazi mogoče celo res. Prav tako se niso jasne tudi druge »podrobnosti« - na primer to, kdo bo zasedel precej pomembno mesto vodje poslanskega kluba. Ker bo LDS po vsej verjetnosti težko obdržala obe predsedniški mesti (stranke in kluba), so kandidati pravzaprav še vedno trije - **Jožef Skolc**, **Tone Persak** in **Leo Šešerko**.

Odprih ostaja še nekaj pomembni »podrobnosti«, tako da so stranke še vedno precej previdne pri svojih napovedih. Gre namreč za sila zapleten projekt, ki bi v končni fazi zagotovo spremenil tudi koalicijska razmerja. To pa je v času spopadov za delitev proračunskega denarja lahko tudi dobrodošla pogajalska karta v rokavu - in (kot se bojijo nekateri člani združujocih se manjših strank) nič več kot to.

Tanja Staric

Podpredsedniški kandidati za podpredsednike: Dimitrij Rupel, Peter Tancig in Borut Šuklj

Olimpijada po slovensko

JELKO KACIN

Pred dvema letoma sem bil (kot minister) v Albertvillu in skupaj s tisoči zmrzoval na otvoritveni slovesnosti zimske olimpijade. Bili smo v središču pozornosti tako domače, kot tudi tuje javnosti in zlasti televizije. Med neposrednim prenosom so Slovenci lahko videli obraz zadovoljnega predsednika vlade Lojzeta Peterleta. Videli so ga povsod po svetu, ne samo pri nas. Ko sem se vrnil v Ljubljano, mi je eden od prijateljev, ki razmišlja notranjepolitično po cital, rekoč: »Kaj za vruga ti je treba promovirati tega Peterleta? Ali ne vidiš, da so tej vladi dnevi steti?« Pojasnil sem, da je bil g. L. P. še vedno predsednik vlade, na olimpijadi pa smo prvič nastopili kot samostojna država. Konec koncev bi bil tam lahko predsednik predsedstva ali zunanji minister, če bi...

Letos sta bila v Lillehammerju oba, sedanji in nekdanji predsednik vlade, in zagotovo sta zmrzovala še dvakrat bolj. Verjamem, da sta se pripravila, uskladila in tudi vstala ob mimohodu naših olimpijcev, ampak na Norveškem je režiser odločil drugače in njunega truda nismo videli ne mi in tudi svet ne. Ob mimohodu reprezentance sem se lahko še enkrat prepiral, da se ne (z) moremo enoznačno in prepoznavno promovirati v vesoljnem svetu, če so si državni simboli Rusije, Slovaske in Slovenije podobni kot jajce jajcu. Osveščeni Slovenci bodo zaradi te (nedostojne) primerjave skočili pokonci in poskušali (tudi s heraldiko) dokazati mojo zmoto. Doma je slovenska zastava zame že dovolj lepa, toda kaj pomaga, ko pa je njena sporočilna vrednost za tujino skoraj do nerazpoznavnosti zabrisana. Ornitologi bi trdili, da jajce jajcu nikoli ni tako podobno, da ju ne bi razlikovali, ampak zal večina kupcev konzumnih jajc nima pojma o ptičeslovju. Mi pa bi bili radi prepoznavni, mar ne?

Ze v Franciji smo novinarjem skupaj s sosednjima državama predstavili tudi kandidature treh dežel za izvedbo olimpijskih iger leta 2002. Vse kaže, da nas s to kandidature caka vse preveč zapletov in čeri, ki bi jih morali premagati vsaj do sredine drugega leta, da nas olimpijski komite z morebitno dodelitvijo olimpijade ne bi pahnil v notranjepolitično krizo največjih razsežnosti. Ne bojim se samo problemov pri dogovarjanjih s sosedi, skrbijo me tudi razmerja moči pri nas doma.

Vse zakonodaje s področja lokalne samouprave se nimamo. Veliko se govori o regionalizmu in regijah, g. Rous večkrat patetično izjavi: »Stejer gospodarsko krvavi«. Vendar kljub temu pojma dežele v upravnem smislu pri nas ne poznamo. Slovenije na raven dežele ne bomo mogli reducirati, Gorenjske dežele pa (se) nimamo. Morda bi stisko lahko olajšala zgodovina, saj smo med nemško okupacijo imeli svojega (nemskega) »gauleiterja« v Kranju. Vsekakor je dežela v Sloveniji ta hip se neustavna kategorija, skreganost ali nezadostna usklajenost z ustavo pa nas v današnjih dneh vodi vsaj v kompetenčne spore, če že ne kar v »državljansko vojno«.

Olimpijado praviloma odpre suveren države gostiteljice. V našem primeru bi ob avstrijskem in italijanskem predsedniku začetek olimpijade zadnji (po abecednem redu) oznanil se slovenski predsednik. V ustavi pa ne piše, da predsednik lahko (so) odpre olimpijske igre, niti da je to početje njegova naloga. Moramo spremeniti in dopolniti ustavo tudi s tako pomembnimi podrobnostmi?

Gospa predsednica (soproga predsednika) bi po norveškem zgledu morala nastopiti v slovenski narodni noši, te pa ni, tako kot ni bilo jugoslovanskega jezika, kot so zmotno verjeli v belem svetu. Če gre verjeti izjavam g. Kučana, da se enkrat ne misli kandidirati, potem tovrstne skušnjave gospe Stefki ne morejo priti do zivega. Toda kaj, če bo naslednji predsednik države g. Janez Jansa? Bi gospa Silva hotela nastopiti v gorenjski narodni noši, ali pa bi morala vztrajati pri dolenski noši? In se naprej, ali bi takratni obrambni minister pripadnikom slovenske vojske, se posebej smučarski četi, dovolil sodelovati na otvoritveni slovesnosti, kjer bi vsemu svetu (so) govoril predsednik nase države? Bi nasi vojaki smeli nastopiti oblečeni v oblačila, ki bi jih izbral koreograf? Ali pa bi vojaki morali nastopiti v pisanih maskirnih oblačilih? V »ta belih« gotovo ne bi smeli, saj bi se lahko vnel še preprič o izenačevanju vloge kvislingov in o njihovi promociji. Bi lahko nastopili samo doma ali tudi v obeh sosednjih deželah?

Ze res, da g. Janse in g. Kučana leta 2002 verjetno ne bo več na sedanjih funkcijah, s katerimi se mikastita v zabavo Slovencev in na začudenje tujcev! Vendar za olimpiado kandidiramo zdaj, zato previdnost in skrb ne moreta biti odveč! Jeseniški župan, socialdemokrat g. Brudar, bi moral v zvezi s kandidature treh dežel ze zdaj opraviti razgovor s sedanjim predsednikom države ter sedanjim obrambnim ministrom in predsednikom njegove stranke. Zanimajo me njuni pogledi, razhajanja in dileme v zvezi s funkcijama, ki jih opravljata, ter sporne povezave s kandidature in morebitno izvedbo olimpijade treh dežel, v kateri bi sodelovala tudi država Slovenija oziroma nedežela Gorenjska.

LDS / POVEZOVANJE SREDINSKIH STRANK

Za preseganje obstoječega stanja

Golobič zanikal govorice, da so vsa mesta v novi stranki že razdeljena

LJUBLJANA - Povezovanje sredinskih strank in reforma komunalnega sistema sta bili temi, o katerih je na včerajšnji novinarski konferenci Liberalno demokratske stranke govoril njen generalni sekretar **Gregor Golobič**. Kot je zatrdil, bo Bled 12. marca prizorišče petih kongresov, zadnji pa bo združil socialiste, demokrate, liberalne demokrate in ekoložene v novo sredinsko stranko, ki naj bi se imenovala Liberalna demokracija Slovenije ali Liberalno demokratska stranka. »Rad bi zanikal vse govorice oziroma pisanja nekaterih časopisov, da so vsa pomembna mesta (razen predsedniškega) že razdeljena,« je dejal Golobič in dodal, da so v petek pogajalske skupine

končale z usklajevanjem statuten, ta teden pa bodo poenoteni tudi programski dokumenti.

Liberalne demokrate skrbi tudi lokalna samouprava, in sicer težnje nekaterih strank na desnici po čim večji razdrobitvi sedanjih občin. Po Golobičevem mnenju iste stranke prepričujejo potencialne župane novonastalih občin, da bodo od države dobili milijon nemških mark letno (toliko naj bi dobila lokalna skupnost s 3000 prebivalci), kar ni tako majhen znesek.

»Naša stranka se ne bo borila za ohranitev statusa quo, temveč bo poskušala posrbeti za čim boljšo informiranost ljudi. Ta je trenutno zelo slaba,« je še dejal Golobič.

Tjaša Slokar

POMURJE / VOJNE ODŠKODNINE

Zapleti z izplačilom madžarskih odškodnin

Težave se pojavljajo pri vnovčevanju certifikatov

LENDAVA, MURSKA SOBOTA - Madžari so pozitivno resili zahteve za izplačilo vojne odškodnine 3650 Prekmurcem. Prekmurje je med drugo svetovno vojno namreč bilo pod madžarsko okupacijo. Zdaj pa so se za tiste, ki so jim prošnje ugodno resili, pojavile nove težave z izplačilom odškodnine in z njegovim prenosom v Slovenijo. Madžari namreč vojne odškodnine izplačujejo v vrednostnih papirjih (certifikatih). S slednjimi pa oskodovalci ne morejo početi drugega, kot da v obmejnih trgovinah zanje kupijo različno blago ali pa od madžarskega privatizacijskega sklada kupijo delnice. Vendar se pri izplačilih in vnovčevanju certifikatov precej zatika. Nasi sosede so doslej priznali vojno odškodnino kar več tisoč državlja-

nom Slovaske in Romunije, resili pa so le manjši del zahtevkov Slovencev. Slovenci želijo priznati vojno odškodnino, ki so jo dobili izplačano v obliki certifikatov, takoj vnovčiti. Sicer je res, da s certifikati lahko v obmejnih madžarskih trgovinah kupijo različno blago, vendar po njihovi trenutni borzni vrednosti, ta pa je trenutno kar za nekaj odstotkov nižja od njihove nominalne vrednosti. Tako so certifikati za 100.000 forintov v trgovini vredni okoli 70.000 forintov. Res je, da pri nakupu blaga s certifikati oskodovalci nimajo posebnih težav, zapletati pa se začne že na madžarski carini. Kljub temu da oskodovalci carinikom z odločbami dokazujejo na kak način so pridobili certifikate, s katerimi so kupili večje količine blaga, jim

ti le-tega ne dovolijo izvoziti iz države, se več, lahko ga celo zasežejo. Madžarska stran pojasnjuje, da do zapletov prihaja zaradi ne zadosti jasnih pravnih navodil, zato sta se madžarska vlada in madžarska narodna banka odločili za, po njihovi oceni, sprejemljivo rešitev. Oskodovalci naj bi po novem lahko odnesli iz države le nekomercialne količine blaga, ki so ga placali s certifikati. Vrednost slednjega pa ne bi smela preseči vrednosti 70.000 forintov oziroma 54.000 tolarjev. Dovolilnice za iznos blaga iz države bodo Madžari izdajali oskodovalcem v Budimpešti in upravnih središčih županij. Tisti, ki bodo s certifikati kupili delnice, bodo za dividende lahko kupili devize, njihov iznos iz države pa ne bo omejen. **Boris Hegedűs**

NAŠA (NE) ZNANA BOGASTVA GALERIJA LIKOVNIH UMETNOSTI SLOVENJ GRADEC (16)

Spomenik pesniku Guillaumu Apollinairu

Vse od ustanovitve leta 1957 so se v Galeriji likovnih umetnosti v Slovenj Gradcu vrstile številne domače in mednarodne likovne razstave. Posebno pozornost so pritegnile mednarodne likovne razstave pod pokroviteljstvom Združenih narodov leta 1966, 1975, 1979, 1985 in 1991, saj so odmevale v domaći in tuji javnosti tako po likovni kot tudi po manifestativni ideji.

Stalna galerijska zbirka steje več kot tisoč eksponatov, od tega je ena tretjina zajeta v stalno postavitev. To so slike, grafike, kipi, arhitekturni projekti in drugi eksponati pomembnih domačih in tujih umetnikov (npr. Victor Vasarely, Johnny Friedlaender, Krsto Hegedusić, Vlado Jakeli, Pedja Milosavljević, Marko Sušarski idr.). Dela kiparja Franca Bernekerja (1874-1932) in slikarja Jozeta Tisnikarja imajo v zbirki posebno mesto. Stalne zbirke v galeriji so še: slikarska, kiparska, graficna, arhitekturna. Stalno pa sta postavljeni tudi zbirki domače in umetne obrti ter Tretjakova afriška zbirka. Dislocirane enote: Galerija na prostem v parku na Stibohu, kjer so postavljene skulpture pomembnih kiparjev.

Med največje dragocenosti Galerije likovnih umetnosti sodi kip Ossipa Zadkina, kot nam iz galerije sporoča kustos Marko Kosan. Kiparju Ossipu Zadkinu so na veliki mednarodni razstavi leta 1966 pod pokroviteljstvom OZN podelili častno meščanstvo Slovenj Gradca. Ossip Zadkin se je za priznanje zahvalil s tem, da je mestu oziroma galeriji poklonil eno izmed razstavljenih skulptur. Ne dolgo po tem, se med trajanjem razstave, pa je spomladi leta 1967 umrl. Uresničitev donacije se je po njegovi smrti zapletla, saj je kiparjeva vdova volilo izpodbijala. Sele dvajset let kasneje, po njeni smrti, ko je Zadkinovo zapuščino prevzela fundacija oziroma Muzej Zadkin v Parizu, so nastali pogoji, v katerih je končno prišlo do uresnitve kiparjeve želje. Bronasti kip - spomenik znamenitemu francoskemu pesniku in likovnemu teoretiku Guillaumeu Apollinairu, verzija iz leta 1948 - je v Slovenj Gradcu prispel leta 1989, postavili pa so ga v galerijskem atriju. Odkritje skulpture je v naslednjem letu pospremila velika razstava Zadkinovih del, ki so jo pripravili v sodelovanju z muzejem iz Pariza. Osnutek za spomenik Apollinairu, tretja končna verzija iz leta 1948 (visina 96 cm), je Zadkinova plastika, ki nagovarja z značilnim kubističnim likovnim jezikom, kateri je mojstrski s pariskega Montparnasa vpisal med največja imena evropskega kiparstva v 20. stoletju. Le malo njegovih skulptur je moč najti po muzejih in galerijah zunaj Francije. Predstavitev dragocene umetnine v galeriji v Slovenj Gradcu pa dopolnjuje še šest Zadkinovih grafik, ki jih je poklonil Zadkinov muzej ob razstavi leta 1990.

Naslov: Galerija likovnih umetnosti Slovenj Gradec, Glavni trg 24, 62380 Slovenj Gradec, tel. 0602-41-283, fax 0602-41-161. Odprto: v poletnem času od 9. do 12. in od 15. do 18. ure, v ponedeljek zaprto; v zimskem času od 9. do 12. in od 14. do 17. ure.

Pripravlja: Tanja Fajon

Ossip Zadkine: Spomenik pesniku G. Apollinairu, 1948

KNJIŽNICE / GIMNAZIJA POLJANE

Kmalu za zunanje uporabnike

*Nekoč Licejska, danes ena najmodernejših
šolskih knjižnic na Slovenskem*

Podatek, da ima ena od šolskih knjižnic okoli 50.000 knjižnih enot, ne pomeni veliko, če ne upoštevamo podatka, da je slovensko povprečje v tem "žanru" med 50 in 10.000 enotami (revijami, knjigami, video in audio kasetami) in na primer avstrijske šolske knjižnice obsegajo okoli 2000 enot. Šolska knjižnica ljubljanske Gimnazije Poljane ima tako prav spustljiv rekord. In zgodovino: je namreč dedič Licejske knjižnice, ki je stala na mestu današnjega živilskega trga, kamor se je na pobudo Antona Tomaža Linhart naselila leta 1791.

Vodili so jo Charles Nodier, Matija Cop in Matija Kastelic, kot skriptor je tam deloval tudi Fran Levstik. Po potresu 1895 so poškodovano poslopje podrli (ostal je samo Vodnikov kip) in jo začasno razdelili, leta 1907 pa je zazivila v novoodprti Poljanski gimnaziji.

Zaradi prostorskih težav z vse obilnejšo reko obveznih izvodov se je Kranjska, kasneje Univerzitetna knjižnica leta 1941 preselila v novo stavbo (današnji NUK), na Poljanah pa je kljub viharjem casa - poslopje je bilo namenjeno vrsti dejavnosti, od kasarniške pod Italijani, osnovnošolske, gimnazijske, družboslovno splošno-kulturne do (od 1990) znova gimnazijske - ostal bogat knjižni fond. Knjižnicarki gospe Rometovi se je na začetku šolskega leta pridružila Milena Bon, soavtorica knjige s "starim" naslo-

vom Vzgojnoizobraževalno delo v knjižnici srednje sole, ki je dotlej vodila šolsko knjižnico v Sticni. Rezultat je lokalna računalniška mreža s programom "Šolska knjižnica" SAOP Nova Gorica, vodenje izposoje s crtno kodo in pasivno članstvo v OPACu, slovenski knjižnični mreži, ki omogoča uporabniku dostop do kataloga (in možnost medbibliotечne izposoje) večine slovenskih knjižnic.

Aktivno - torej dvo-smerno - je v OPAC vključena knjižnica II. mariborske gimnazije. Na vprašanje, ali tovrstna povezava dijakom sole, ki bi hipotetično vsi naenkrat dobili v branje recimo roman Don Kihot, omogoča, da dobesedno "izropajo" vse slovenske knjižnice, ki imajo omenjeno Cervantesovo delo,

Bonova odgovarja: "Natančno tako." Knjižnica poljanske gimnazije je obenem urejena po Univerzalni decimalni katalogizaciji (UDK), kar omogoča izjemne možnosti katalogizacije, zanimiv podatek pa je, da tega mednarodno dogovorjenega sistema ne uporablja skoraj nobena sosednjih držav, na primer Italija in Avstrija, čeprav gre za obliko katalogizacije, ki dobera olajšuje mednarodno sodelovanje na področju iskanja gradiva.

In v prihodnosti: na Poljanah predvidevajo ureditev mediateke, nakup CD ROMov, satelitske televizije (za snemanje oddaj in programov s pedagoško vrednostjo)

in scannerja, iz prvega nadstropja se namerava razširiti v pritličje, kar bi omogočilo dostop tudi zunanjim, "starejšim" uporabnikom. Dijaki na bibliotечni-pedagoski uri že spoznavajo multimedijski pristop k obravnavi snovi, ukvarjajo se s sestavljanjem bibliografij in spoznavajo skoraj neomejene možnosti iskanja referenc in gradiva za pred- in znanstveno delo. Če bo tako pretežno družboslovno in jezikoslovno usmerjena sola "izdelala" generacijo nadpovprečnih in razgledanih maturantov, ki bodo znali najti "oročja" za svoje nadaljnje delo, bo iskanje vzrokov dokaj preprosto: imajo pač dobro knjižnico.

Tone Vrhovnik

Milena Bon v poljanski knjižnici (Foto: Bojan Vellkonja)

IZŠLO JE / KNJIGE

Gema Hafner: Pol za salo pol zares, založila in natisnala Dravska tiskarna Maribor, 1993, 3000 izvodov, trda vezava, 74 strani, cena 1100 tolarjev.

Zbirka otroških pesmi je knjižni prvenec sicer znane mariborske pesnice in pedagoginje Geme Hafner in prav gotovo prijetna pope-

Vladislav Stres: Pesmi o raju, pesniška zbirka, 102 strani, mehka vezava, Ljubljana, CZP Enotnost, 1994, 1200 tolarjev.

»Precej pomembnih odločitev sem sprejel v življenju. Sprejemal sem jih že v rani mladosti in v teh trenutkih sem bil pravi modrec.« Tako zapise avtor na zavihek svoje sedme (pet jih je izšlo v samozaložbi) pesniške zbirke, ki jo je tudi sam oblikoval in ji izdelal zunanjo podobo.

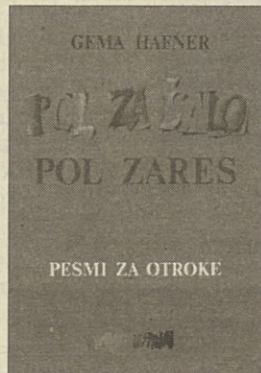
V Pesmih o raju najdemo vrsto v modernistični poiesis temelječih narativnih poskusov, ki vsebinsko zajemajo iz avtorjevega doživljanja sveta ter »izvajanja dobrote«, kar je, sodeč po besedilu na zavihku, temeljno

Astrid Lindgren: Emil iz Lönneberge, založila Založba Rotis Maribor, natisnala tiskarna Roj Maribor, 1993, trda vezava, 100 strani, cena 1.953 tolarjev.

Zgodbe o Emilu sodijo med pisateljicine najboljše komedije. Kot prvo knjigo o navihancu Emilu je založba Rotis izdala knjigo Emil iz Lönneberge. Se to pomlad pa bosta izšli naslednji dve knjigi: Emilove nove vragolije in Ze spet ta Emil. Urednik zbirke Astrid Marjan Marinsek, ki je avtorico obiskal na Švedskem, je o Emilu med drugim zapisal, da mu je Astrid Lindgren ob njunem prvem srečanju dejala, da ji je med vsemi knjigami, ki jih je doslej napisala, najbolj všeč knjiga o Emilu. Piko ima rada kot značaj, toda Emil je nekaj čisto drugega. Kakor drugi knjižni junaki Astrid Lindgren je tudi Emil nastal v povezavi z resničnimi dogodki. Emil je star pet let, je močan kot voliček, živi pa na kmetiji Mackovina v Lönnebergu. S svojimi okroglimi in modrimi očmi in svetlimi volnastimi lasmi bi ga lahko imeli za angela. Toda samo, kadar spi. Kadar pa ne spi, ima v mislih več neumnost kot katerikoli drug otrok v vsej Lönnebergu ali pa celo na vsem svetu. Knjige o Emilu sta iz švedskega originala prevedli Lena Holmquist in njena hčerka Vesna Petric. Ilustracije je narisal švedski slikar Björn Berg.

(J. S.)

stritev slovenske literature za otroke, kajti dobrih pesnikov za otroke ni na pretek. Bralcem je bila Gema Hafner doslej znana po pesmih, objavljenih na številnih otroških straneh v časopisu in radijskih literarnih oddajah. Pesmi so praviloma hudomušne, napisane v sočnem in lahko razumljivem jeziku. Odlikujejo jih številne metafore, ki burijo otroško domisljijo, kakor tudi vključenost življenjskih resnic. Pesmi namreč praviloma obravnavajo teme iz vsakdanjega življenja. Najkrajša pesem obsega vsega štiri kratke vrstice, večina pesmi pa je daljših in opisujejo v verzih pravcato zgodbo. Pesmi, ki so razdeljene v dva cikla (Bolj te poznamo, rajši te imamo in V vseh letnih casih se zgodijo, kar je prijetno in kar ni), lepo dopolnjujejo barvne ilustracije Viktorje Sesta. Zbirko zaključuje šest pesmi, prevedenih v mednarodni jezik esperanto.

(J. S.)

Stresovo poslanstvo. Če smo že mislili, da je konkretna poezija na Slovenskem dokončno izginila pod pezo modnih in »službenih« poetik, nam Stres dokazuje, da so formalno - vizualni eksperimenti v njegovi poetiki se kako zivi in prisotni, pa tudi besedo PESNJE-NJE avtor v skladu z zgodovinskimi praksami piše z velikimi crkami. Tudi vejic in pik (razen v tropicjih) v zbirki ne najdemo. Pozitivna občutja in poetične refleksije se tako pretakajo po bogati lestvici formalnih možnosti, ki nam pomagajo razumeti avtorja in razvoj slovenske poezije.

(T. V.)

VABILO NA KONCERT

KULTURNI DOM NOVA GORICA - noč ob 20.15: DIMITRIS SGOUROS klavir. PROGRAM: L. van Beethoven, F. Liszt. Koncert je za glasbeni abomna in izven, traja približno do 22. ure.

Grški pianist Dimitris Sgouros je slovensko publiko pred osmimi leti fasciniral kot čudezni otrok. Rodil se je pred 23 leti v Atenah, kjer je z dvanajstimi leti že končal konservatorij, s štirinajstimi pa diplomiral se v Washingtonu in na Kraljevi akademiji v Londonu. Z dvajsetimi leti je pod taktirko Mstislava Rostropoviča debutiral v Carnegie Hallu v New Yorku, s štirinajstimi pa je z Berlinsko filharmonijo posel 3. klavirski koncert Sergeja Rahmaninova. Sgouros je znan po svojem izjemnem spominu, saj obvladuje na pamet skoraj celoten repertoar klavirskih koncertov, se igraje naučil novih jezikov ali najtežjih novih skladb. Pot ga vodi po vsem svetu, veliko gostuje na Japonskem in po Avstraliji, koncertira z znamenitimi orkestri in dirigenti. Igra po dvorah, kot so Münchenski Gasteig, Berlinska filharmonija in Carnegie Hall, pa v prepolnih dvorah Madrida, Rima, Züricha, Sidneya, Tokia... Beethoven velja se danes za enega največjih klavirskih skladateljev, zlasti z nekaj manj znanimi deli, med katere sodi tudi serija sijajnih klavirskih variacij. Najbolj znani so 32 variacij v c-molu, medtem ko so njegove "Eroica" variacije delo posebne vrste. Sgouros bo novogoriški publiko predstavil petnajst variacij s fugo v Es-duru op. 35 (Eroica variacije) iz leta 1802, ko je bil skladatelj na robu obupa zaradi vse hujše oglelosti. V njih je skladatelj pokazal vse svoje mojstrstvo in sijajno poznavanje klavirske tehnike. Franz Liszt je bil največji v klavirski glasbi. Temeljito je poznal klavir, njegove skrivnosti in posebnosti. Bil je eden največjih virtuozov vseh časov. Sgouros je iz Lisztove bogate klavirske literature izbral za novogoriško poslušalstvo dve deli: Benetke in Neapelj (iz 2. leta popotovanja - Italija) in Sonato v h-molu. Slednje delo je nastalo leta 1863 in pomeni enega stebrov klavirske igre: poleg obeh klavirskih koncertov je to nedvomno skladateljevo največje klavirsko delo in s svojo zahtevnostjo, razkošnim zvokom in nezadržnim muzikalnim tokom predstavlja enega vrhov svetovne pianistične literature.

(V.C.)

Lillehammer '94

LILLEHAMMER / SANJSKI TEK THOMASA ALSGAARDA NA 30 KM

Zimske igre do sedaj v znamenju Norvežanov

Doslej so Norvežani osvojili 2 zlati in 3 bronaste kolajne, takoj za njimi pa so Rusi (1 zlata, 2 srebrni in 1 bronasta)

Norvežan Lasse Kjus je bil prvi v smuku za kombinacijo

KOLAJNE

Država	Z	S	B
Norveška	2	3	0
Rusija	1	2	1
Italija	1	0	1
ZDA	1	0	0
Nemčija	1	0	0
Avstrija	0	1	0
Kanada	0	0	1
Finska	0	0	1
Japonska	0	0	1
Nizozemska	0	0	1

LILLEHAMMER - Norveška je po dveh dnevih najuspešnejša država 17. zimskih olimpijskih iger v Lillehammerju. Država gostiteljica ima veliko izvrstnih sportnikov, ki lahko v vsakem trenutku preseñtijo iz ozadja. Bjoerna Daehlieja so po tihem že določili za zmagovalca prve moske tekaske preizkusnje na 30 kilometrov v prostem slogu, vendar pa je bil včeraj veliki dan za njegovega pet let mlajšega reprezentančnega kolega Thomasa Alsgaarda, nekdanjega trikratnega mladinskega svetovnega prvaka, ki pa doslej v članski konkurenci ni dosegel nobene zmage. Daehlie se je moral zadovoljiti s srebrno kolajno, bronasto pa je osvojil Finec Mika Myllylae.

Izredno zanimivo je bilo tudi na tekmi sankacev v Hunderfosse. Za prvo mesto sta se vse do zadnje vožnje zagrizeno borila branilec olimpijskega naslova Nemec Georg Hackl in Avstrijec Markus Prock. Slednji je po tretji vožnji prevzel vodstvo z vsega osem tisočinkami sekund prenosti, v zadnjem nastopu pa je "hitri Zorž" iz Berchtesgadna dvoboj končal v svojo korist tako kot na zadnjih olimpijskih igrah v Albertvillu. Bronasto odlicje si je privo- zil Južni Tirolec Armin Zöggler.

Za tretji včerajšnji komplet kolajn so se potegovali hitrostni drsalci. Nesporni favorit preizkusnje na 500 metrov je bil American Dan Jansen, vendar pa je tudi tokrat ostal brez tako zeljenega prvega mesta. Jansen, ki je svoj svetovni rekord dosegel pred dvema tednoma prav v olimpijski dvorani v Hamarju, je naredil napako, kar ga je stalo ogromno casa. Za svetovnim rekordom je zaostal za skoraj celo sekundo, kar mu je prineslo samo osmo mesto. Zlato si je z novim olimpijskim rekordom pridrsal Rus Aleksander Golubev, srebro je pripadlo njegove- mu rojaku Sergeju Klavčeni, bron pa Japoncu Manabuju Horiju.

Alpski smučarji so se pomerili v prvem delu kombinacije, v smuku, na strmini v Kvittfjellu pa je bil najhitrejši Norvežan Lasse Kjus, ki ima lepe možnosti, da bo tudi po slalomskem nastopu ostal na najvišji stopnički. V tej disciplini so nastopili tudi slovenski tekmovalci, najbolje pa se je odrezal Miran Ravter, ki je zasedel 16. mesto z zaostankom slabih dveh sekund, Mitja Kunc je bil 27., Jure Košir 41. in Gregor Grilc 52. (J.M.)

SMUČARSKI TEK NA 30 KM

Zmaga mladega Alsgaarda

Presenetil je favorite in tudi sebe

JASNA MILINKOVIC

LILLEHAMMER - Petdeset tisoč ljubiteljev teka na smučeh, ki se jih je včeraj kljub hudemu mrazu zbralo na tekaskem stadionu Birkebeiner, je v prvi moski preizkusnji na 17. zimskih olimpijskih igrah v teku na 30 km v prostem slogu pričakovala veliki dvoboj za zmago med Bjoernom Daehliejem in Vladimirjem Smirnovom, vendar pa je vse in nekoliko tudi samega sebe presenetil mladi Norvežan Thomas Alsgaard. V njegovi senci je ostal tudi Daehlie, medtem ko je tretje mesto osvojil Finec Mika Myllylae.

Kar 28 stopinj Celzija pod ničlo so včeraj jutraj namerili termometri v Lillehammerju, zaradi česa je bilo vprašljivo, če bodo prireditelji lahko izvedli preizkusnjo na 30 kilometrov. Toda prvi tekmovalci se je pogljal v smučino po prvotnem urniku, ker se je ozračje vendarle počasi začelo ogrevati in prilezlo v meje dovoljenega, ki je pri -18 stopinjah. Marsikoga je mraz izredno motil, ne pa tudi Thomasa Alsgaarda. Na začetku je bil tekač s startno številko 69 sele na sedmem mestu, pri naslednjem merjenju vmesnega casa pri 7,1 km pa je že prevzel vodstvo in ga do konca samo se povečeval. »Na celi progi sem se počutil neverjetno dobro. Res pa je, da me je na začetku zadnjega kroga začelo skrbeti, če vendarle nisem začel prehitro,« toda vsem na snežnem stadionu je bilo jasno, da je 22-letnik iz Enebakka tokrat nepremagljiv. »Že dolgo nisem tekmoval v takem mrazu. Med tekmo nisem cutil ničesar, vendar me je na cilju začelo tiscati v prsih,« je priznal Alsgaard, ki je po-

tihem racunal na bronasto odlicje, nikakor pa ne na najzlahtnejše.

Presenečen nad uspehom mladega reprezentančnega kolega je bil tudi Bjoern Daehlie. »Pred tekmo nisem niti pomislil na Thomasa, za svoja tekmeča sem stel Smirnova in Faunerja. Vedel pa sem, da je Thomas velik potencial, se zlasti v drsalni tehniki. Tekel sem zelo dobro, toda Thomas je bil se boljši, zato sem zadovoljen tudi z drugim mestom,« je povedal Bjoern Daehlie, ki je med favoriti v vseh preostalih preizkusnjah. Papirnati favoriti je bil seveda Vladimir Smirnov, ki je v tej zimi dobil kar pet izmed šestih tekem za svetovni pokal, vendar pa je Kazahstancu na koncu zmanjkalo moči in je zasedel sele deseto mesto, zato pa je do svojega prvega posamičnega odlicja na največjih tekmovalnih prišel Finec Mika Myllylae. »Upam, da ta kolajna ne bo obenem tudi zadnja. Zelo sem zadovoljen, kajti nisem bil sposoben doseti več. Če bi danes hotel zmagati, bi moral leteti,« je menil 24-letni Finec.

REZULTATI: 1. Alsgaard (Nor) 1; 12:26.4, 2. Daehlie (Nor) 1; 13:13.6, 3. Myllylae (Fin) 1; 14:14.0, 4. Botvinov (Rus) 1; 14:43.8, 5. De Zolt (Ita) 1; 14:55.5, 6. Isometsae (Fin) 1; 15:12.5, 7. Fauner (Ita) 1; 15:27.7, 8. Kristiansen (Nor) 1; 15:37.7, 9. Muehlegg (Nem) 1; 15:42.8, 10. Smirnov (Kaz) 1; 16:01.8, 11. Raesaenen (Fin) 1; 16:10.7, 12. Forsberg (Sve) 1; 16:10.8, 13. Hartonen (Fin) 1; 16:18.7, 14. Vanzetta (Ita) 1; 16:35.2, 15. Polvara (Ita) 1; 17:04.9.

JUNAK DNEVA

Življenje je treba živeti, pravi Thomas Alsgaard

Na svojo zmago ne bi stavil niti on sam

LILLEHAMMER - »Ne razumem ničesar,« je bil stavek, ki ga je po presenetljivi zmagi v teku na 30 kilometrov v prostem slogu ponavljal Thomas Alsgaard. Obetavni Norvežan, dzoker v ekipi, ki naj bi ob morebitnem spodrsrlaju Bjoerna Daehlieja prinesel Norveški zlato odlicje, je svojo nalogo opravil izvrstno. Trikratni mladinski svetovni prvak je 10. januarja dopolnil sele 22 let in samo trije dnevi so manjkali, da bi tekač iz Enebakka postal najmlajši olimpijski zmagovalci v teku na smučeh. Pred desetimi leti, natančneje 13. februarja 1984, je namreč Gunde

Svan, najboljši tekač vseh casov, v Sarajevu zmagal na 15 kilometrov v klasičnem slogu, ko je stel 22 let 1 mesec in 1 dan, medtem ko je bil Thomas Alsgaard včeraj starejši za tri dni. Navdušeni igralci golfa, tenisa in squasha, ki se rad pomeri v teku čez ovire in plava kot riba, je izjemno tehnično podkovan, kar mu je že na začetku kariere vcepil oče Per.

»Deloval je tako umirjeno. Dolgi zamahi in dolgi koraki. Bilo ga je užitek opazovati. Moram priznati, da me je presenetil. Nisem si mislil, da je že tako zrel tekmovalci, nanj sem racunal sele čez kako

leto,« je bil nad 190 cm visokim in 81 kg težkim Thomasom navdušen tudi sloviti Gunde Svan. Mladenici je zgodaj dojel, da pri nobeni stvari ne gre pretiravati in je že tudi iz njegovih konjičkov razvidno, kako pomembna je zanj raznolikost.

»Življenje je treba tudi živeti,« pravi mladi olimpijski zmagovalci, ki je včeraj zasencil vse tekmece. »Da sem zelo blizu zlati kolajni, sem dojel neke po 20. kilometru, ko so gledalci začeli peti pesem "Zmage so naše",« je se povedal Thomas Alsgaard, katerega cas sele prihaja.

Jasna Milinkovic

Današnji spored

Hunderfossen

10.00 Sankanje, zenske posamezno

Olimpijski park

10.30 Smučarski teki, zenske, 5 km klasični slog

Kvitfjell

11.00 Smučanje, zenske, superveleslalom

Olimpijski park

12.30 Akrobatsko smučanje, moski/zenske, grbine (kvalifikacije)

Hakon Hall

15.00 Hokej, Švedska-Italija

20.00 Hokej, Kanada-Francija

Olimpijska votlina Gjorvik

17.30 Hokej, ZDA-Slovaška

Olimpijski amfiteater Hamar

20.00 Umetnostno drsanje, pari, prosti program

Hokej

Včerajšnji rezultati:

Skupina A

Česka-Avstrija 7:3

Nemčija- Norveška 2:1

Finska Rusija 5:0

Vrstni red

Finska in Nemčija 4, Česka in Rusija 2, Avstrija in Norveška 0

HITROSTNO DRSANJE

Rusu Golubevu zlato na 500 metrov

Svetovni rekorder Jansen je veliki poraženec
- Srebro Klevčenji, bron Horijju

HAMAR - Včerašnji dan je na ovalnem drsališču v Hamarju minil v znamenju ruskih hitrostnih drsalcev in polomu favoritov. Dvojno zmago sta Rusiji prinesla Aleksander Golubev in Sergej Klevčenja, medtem ko je bron pripadel Japoncu Manabuju Horijju, veliki poraženec preizkušnje na 500 metrov pa je svetovni rekorder Dan Jansen. American je nastopil v drugem paru, v zadnjem zavoju mu je za trenutek spodneslo drsalko, pri čemer je izgubil veliko časa. Rezultat 36.68 sekunde je za Američana porazno slab, saj je doslej edini polkilometrsko razdaljo predrsal v manj kot 36 sekundah. »Sokiran sem, vendar globoko v sebi vem, da sem najboljši«, je bil 28-letni tekmovalac iz Milwaukeeja vidno razočaran. Kaj tudi ne bi bil, saj je samo pred dvema tednoma prav v tej dvorani dosegel izvrstnih 35.76 sekunde. Brez odličja sta ostala tudi druga favorita Japonca Miroyasu Smizu in Junici Inouc.

Golubev si je zlato gotov zaslužil, saj je s časom 36.33 sekunde dosegel olimpijski rekord.

Rezultati: moski - 500 m: 1. Golubev (Rus) 36.33, 2. Klavčenja (Rus) 36.39, 3. Horij (Jap) 36.53, 4. Liu (Kit) 36.54, 5. Simizu (Jap) 36.60, 6. Inoue (Jap) 36.63, 7. Njoes (Nor) 36.66, 8. Jansen (ZDA) 36.68, 9. Miyabe (Jap) 36.72, 10. Zelezovski (Blr) 36.73. (J.M.)

Brezhibni slog Rusa Golubeva, ki je osvojil zlato v hitrostnem drsanju na 500 m (Telefoto AP)

KVITTFJELL / AAMODT JE BIL 6., GIRARDELLI 7.

Kombinacija: Kjus v smuku

Ghedina 8., Ravter na 16. mestu

JASNA MILINKOVIC

KVITTFJELL - Lasse Kjus, Kyle Rassen in Tommy Moe; takšen je bil vrstni red kombinacijskega smuka v Kvittfjellu, med četverico slovenskih tekmovalcev pa se je najbolje odrezal Miran Ravter, ki je z relativno majhnim zaostankom 1, 93 sekunde osvojil 16. mesto, medtem ko je najboljši slovenski smučar Jure Kosir na 41. mestu že preveč zaostal, da bi v kombinaciji lahko posegel po kolajni, toda Mojstrancan upa, da se lahko uvrsti med deseterico.

»Naredil sem veliko napak, vendar so jih drugi očitno se več. Zelo sem zadovoljen s svojim nastopom in menim, da bom lahko posegel po najvišjem mestu tudi po slalomskem nastopu, čeprav bom zelo težko premagal Kjetila Andreja Aamodta, ki je v izvrstni formi,« je povedal najhitrejši moz včeraj Lasse Kjus. Druga favorita za kombinacijsko zlato Aamodt in Marc Girardelli sta zaostala za 0.54 oziroma 0.66 sekunde, kar pa bi se zlasti Norvežan lahko nadoknadil v slalomu, ki bo v petek, 25. februarja. »Skorajda sem padel in to na tistem mestu pred prihodom v ciljno strmino, kjer se je lani na superveleslalomski tekmi za svetovni pokal poskušoval Mitja Kunc. V vrhnjem delu proge ji je slo bolje. Da bi se lahko upal na odličje v kombinaciji, bi moral v smuku peljati za približno 3.5 sekunde hitreje. Nadejam se uvrstitve med najboljšo deseterico, poleg tega pa mi bo tekma koristila tudi za trening slaloma. Če bo le mogoče, bom v kombinacijskem slalomu na Žrebanju izbral startno številko 1 in nato brez rezerve napadel, da preizkusim, kolikšno hitrost dovoljuje proga. Smuk je bil zelo lep, vendar je bila proga preveč ledena, toda znebil sem se strahu pred velikimi hitrostmi,« je povedal Jure Kosir, ki bo danes skupaj z Gregorjem Grilcem in Andrejem Miklavcem odpotoval na trening v Oppdal, kjer bo slovenska ekipa trenirala z Italijani in Norvežani.

Miran Ravter je s 16. mestom

dokazal, da bi z več treninga lahko dosegal dobre rezultate tudi v smuku. Tudi tokrat je zmanjšal zaostanek za najhitrejšim. Proga je bila resda nekoliko krajša kot v specialnem smuku (2829 metrov z visinsko razliko 770 metrov). »Gotovo sem potolkel vse rekorde v skokih. Zaostanek ni velik in upam na dobro uvrstitev v kombinaciji. Zelim si tudi visoko uvrstitev v superveleslalomu,« je povedal Velenjecan, ki si je prismočal lepo darilo za 22. rojstni dan. Mitja Kunc je z zaostankom 3.06 sekunde pristal na 27. mestu. »Ni mi uspelo ujeti idealne linije voznje. Rezultat je soliden, saj smuka nisem treniral od poletnih priprav v Cilu. Vsekakor si obetam boljše uvrstitev v veleslalomu in slalomu,« je povedal Mitja Kunc, ki bo v četrtek tako kot Ravter in Jernej Koblar nastopil v superveleslalomu, takoj po tekni pa bo tudi on odsel na trening v Oppdal. Kunc nima najlepših spominov na strmino v Kvittfjellu. Lani je namreč padel v zadnjem zavoju pred ciljem, potem ko je imel pri drugem merjenju vmesnega časa peti rezultat. Po vodi je splavala dobra uvrstitev, obenem pa si je natrgal stegensko misico. Gregor Grilc ni upal preveč tvegati in je z zaostankom 8.66 sekunde dosegel 52. čas med 54 uvrščenimi smučaki. »Po nekaj letih je bil to prvi pravi smukaški nastop in nisem mogel narediti več,« jo dejal Gregor Grilc, ki je vozil premalo sproščeno.

REZULTATI: 1. Kjus (Nor) 1:36.95, 2. Rasmussen (ZDA) 1:36.96, 3. Moe (ZDA) 1:37.14, 4. Mullen (Kan) 1:37.33, 5. Podivinski (Kan) 1:37.45, 6. Aamodt (Nor) 1:37.49, 7. Girardelli (Luks) 1:37.61, 8. Ghedina (Ita) 1:38.14, 9. Skaardal (Nor) 1:38.18, 10. Fattori (Ita) 1:38.25, 11. Nyberg (Sve) 1:38.40, 12. Jaerbyn (Sve) 1:38.44, 13. Mader (Av) 1:38.46, 14. Vogt (Liech) 1:38.53, 15. Martin (Ita) 1:38.84, 16. Ravter 1:38.88, 27. Kunc 1:40.01, 41. Kosir 1:42.17, 52. Grilc (vsi Slo) 1:45.61.

LILLEHAMMER / ZA TURISTE

Norveška folklor

Norveški organizatorji so poskrbeli za vrsto folklornih prireditev, katerih namen je kratkočasiti turiste in športnike v prostem času. Sneti klobuk s palice ni lahko (AP)

SANKANJE

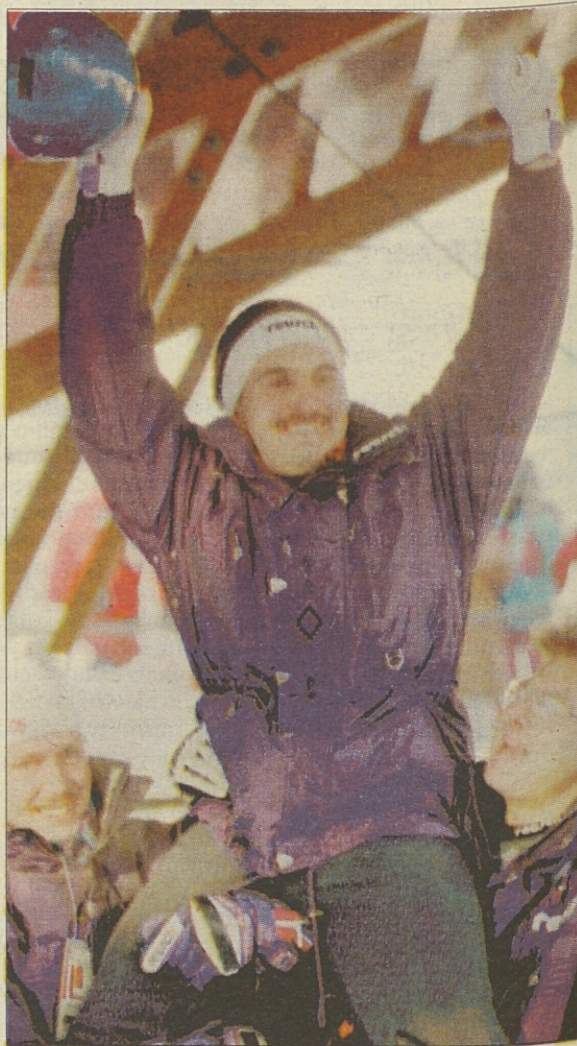
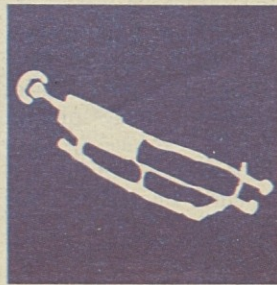
Nemec George Hackl obranil olimpijsko kolajno iz Albertvilla

Italijan Zöggler si je zagotovil bron, Avstrijcu Procku pa je za las ušla zmaga

HUNDERFOSSEN - Nemec Georg Hackl je včeraj postal olimpijski zmagovalc v sankanju, s čimer je obranil zlato kolajno iz pred dveh let. Drugi tekmovalni dan je sankac iz Berchtesgadna, ki bo 9. septembra dopolnil 28 let, v obeh voznjah dosegel drugi čas, vendar pa je bilo še zmeraj dovolj za prvo mesto, srebrno kolajno je osvojil Avstrijec Markus Prock, bronasto pa Italijan Armin Zöggler. V skupno tretji voznji je Prock s 50.166 sekunde dosegel rekord steze v Hunderfossen in za osem tisočink sekunde prehitel Hackla. V četrti voznji je bil najhitrejši Zöggler, Prock pa si je s sele sedmim časom napravil zlato odličje. Avstrijec je bil na koncu zelo razočaran in sploh ni mo-

gel dojeti, da je spet izgubil svoboj z Hacklom.

Rezultati: moski enosed: 1. Hackl (Nem) 3:21.571; 2. Prock (Av) 3:21.584, 3. Zoeggler (Ita) 3:21.833, 4. A. Huber (Ita) 3:22.418, 5. Suckow (ZDA) 3:22.424, 6. N. Huber (Ita) 3:22.474, 7. Gleischer (Av) 3:22.569, 8. Mueller (Nem) 3:22.580, 9. Demčenko (Rus) 3:22.627, 10. Schmidt (Av) 3:23.114. (J.M.)

Tako se je popularni Žorž veselil po osvojitvi zlate kolajne

Alberto Tomba je kar dobre volje

VIGO DI FASSA (TRENTO) - Alberto Tomba (foto C. Sirca), ki se je do večeraj pripravljaj na progi Pra Martin v Val di Fassi, je optimistično razpoložen: »Vecjo pozornost sem posvetil veleslalomu in zdi se mi, da so bila vsa testiranja dobra. Zdaj lahko samo čakam na tekmi.« Tomba je prvi favorit v slalomu, kjer je na zadnjih nastopih v svetovnem pokalu tekmece povsem pregazil, v veleslalomu, pa je pravzaprav blestel le v Val Badii.

LILLEHAMMER / V TEKU NA 30 KM (PROSTI SLOG) VEČ PRESENEČENJ

»Čriček« De Zolt ostaja še vedno v svetovni eliti

Peto mesto za 44-letnega tekača iz Cadoreja - Ostali Italijani niso povsem zadovoljili - Mogren in Smirnov KO

LILLEHAMMER - V italijanskem taboru so pričakovali prvi večji "exploit" Silvia Faunerja, najbolje pa se je odrezal večni "čriček" Maurilio De Zolt. 44-letni smučarski tekač iz Cadoreja je na tekmi 30 km v prostem slogu zasedel peto mesto, ki se seveda ne da primerjati s prejsnjima dvema olimpijskima odlicema in deset let starim svetovnim naslovom, a je vendarle nenadejan dosežek. Od zmagovalca Thomasa Alsgaarda ga loči poltretja minuta, De Zolt pa bi lahko bil Norvežanu oče, saj je razlika med njima 21 (!) let.

Sam start sicer ni veliko obetel: najprej ga je dohitel Rus Botvinov, nato pa se odkritje letošnje sezone, Finec Millyla, ki se je na progi podal minuto kasneje. V drugi polovici proge, ki je bila gotovo prikladnejša njegovim telesnim značilnostim, je De Zolt silovito potegnil in do konca nadoknadil devetnajst sekund zaostanka.

Delno razočarali so drugi trije italijanski tekaci. Silvio Fauner je pristal na sedmem me-

stu, za katerega pred tekmo gotovo ne bi podpisal. V opravičilo mu govori prehlad, ki ga je oviral tako med zadnjimi treningi kot med samo tekmo. Giorgio Vanzetta je zasedel štirinajsto mesto, Gianfranco

Polvara pa (dokler ga sodniška komisija ni diskvalificirala) petnajsto. "Azzurri" so se tako kot vedno izkazali za solidno ekipo, ki pa nima pravega zvezdnika. Po zacetnih optimističnih napovedih je kolajna

možna samo v stafeti, kjer bodo Norvežani seveda razred zase, Rusi in Fini pa enakovredni tekmeči.

Majhna tolažba za Italijane je popoln polom Svedov in Kazaha Vladimira Smirnova.

PRAV NIČ »HLADNI« NAVIJAČI

Z Norveško v srcu

Mladi norveški navijač si je pobarval obraz z barvami norveške zastave (Telefoto AP)

SLOVENC

Špela Pretnar: poškodba gležnja

LILLEHAMMER - Danes bodo od slovenskih sportnikov najbolj na očeh alpske smučarke. Dekleta se bodo v Kvittfjellu pomerila v superveleslalomu, kjer imata Alenka Dovžan in Katja Koren lepe možnosti za visoko uvrstitev, medtem ko jih ima Špela Pretnar zaradi poškodovanega gležnja nekoliko manj. Blejčanka je v nedeljo med igranjem kosarke nerodno stopila in gleženj ji je otekel. Toda včeraj je tudi ona opravila tri voznje, vendar ne s polno močjo. Se sreča, da jo je ruski zdravnik toliko spravil k sebi, da si je lahko obula čevlji. Špela je bila zelo razigrana, ker je po telefonu govorila z mamo, ki okreva po poškodbi na smučanju, in zato nekoliko nepazljiva. Startne številke slovenskih tekmovalk: 13 Dovžan, 15 Koren, 28 Pretnar in 32 Hrovat.

Skakalci so opravili se en trening na srednji skakalnici. V prvi seriji je bil med vsemi 34 tekmovalci najdaljši Robert Meglič, ki je skočil 92 metrov, v drugi Sved

Mikael Martinsson (95.5 metra), v tretji Avstrijec Heinz Kuttin (93.5 metra) in v zadnji seriji njegov rojak Andreas Goldberger (94 metrov). Drugi slovenski tekmovalci so v svojih najboljših poskusih skočili: Matjaz Kladnik 90 m, Samo Gostiša 86.5 m, Dejan Jekovec 84.5 m, Franci Petek 90.5 m in Matjaz Zupan 88.5 m.

Biatlonci so si po dopoldanskem treningu popoldne privosčili malo počitka in si ogledali mesto, danes bodo opravili intenziven kratek trening, jutri pa se bodo na pregledni tekmi pomerili z Norvežani in Italijani. (J.M.)

POGOVOR Z ŽUPNIKOM DUŠANOM JAKOMINOM

Šport naj pri človeku razvija tudi etiko in duhovnost

Cerkev je na olimpijskih igrah prisotna od vedno

Na olimpijske igre je mogoče gledati iz različnih zornih kotov. Res je, da se nam izraznost te manifestacije prikazuje predvsem skozi rezultate in sportne dosežke, vendar pa so tu še drugi aspekti. Eden med temi je gotovo tudi duhovni.

Gospod Dušan Jakomin, škedenjski župnik in obenem kulturni delavec, casnikar in animator slovenske skupnosti v Skednju, je gotovo osebnost, ki lahko odgovori na mnoga vprašanja s tega področja, zato smo ga tudi prosili za pogovor, na katerega je prijazno pristal.

Cerkev je sicer duhovna institucija, gospod župnik, vendar, tako menimo, ne more spregledati take prireditve, kot so olimpijske igre, recimo letošnje v Lillehammerju. Kakšen je na splošno odnos Cerkve do sporta, kot izrazito telesne dejavnosti?

»Tudi Cerkev se drži pravila: mens sana in corpore sano. Cerkev se zavzema za tak sport, ki ni samemu sebi namen, ampak za takega, ki v človeku, poleg telesne, razvija tudi njegovo notranjo moč, etiko, duhovnost.«

Pa vendar se nam zdi, da je prišlo v zadnjem obdobju tudi do določenih novosti v Cerkvi. Nikoli doslej se še ni zgodilo, da bi se kak papež javno ukvarjal s športom, papež Wojtyła pa zdaj smuča, plava, planira itd. To je nekaj novega.

»Da, na to vase vprašanje bi odgovoril kar z lepim citatom, ki ga je zapisal André Frossard: "O njem bi lahko rekli, da je marmor brez raz-

poke, ki ga je sklesal evangelij." V tem stavku je odgovor na vaše vprašanje.«

Ali je tak papežev odnos do sporta na splošno posledica dejstva, da je bila Cerkev na Poljskem v preteklosti bolj potisnjena na raven obstojnosti, kot pa na Zahodu, kjer te eksistencialne nuje ni bilo?

»Poljaki so doživljali svojstven način življenja, zato so se v tem smislu razvijali drugače, kot mi. Zato je tak papežev vedenjski vzorec, kar se tiče sporta, verjetno, tudi del tega, vendar pa so gotovo istočasno tu še mnogi drugi razlogi, ki so ga oblikovali v tej smeri.«

Ali se na tako veliko prireditev, kot so olimpijske igre, materialno - če lahko tako recemo - pripravlja tudi Cerkev?

»Cerkev je bila vedno prisotna pri vseh takih manifestacijah. Vedno je skrbela, da bi imeli verniki možnost skrbeti tudi za svojo duhovnost.«

Kako?

»Na vseh olimpijskih igrah je poskrbela, da je bil določen poseben prostor, namenjen duhovnosti vernikov, ki je bil sicer na razpolago tudi za ostale vere, ne le za rimsko-katoliško. Ob tem pa je, seveda, poskrbela tudi za sv. maše, kajpak katoliške, ostale vere pa so ravnale v skladu s svojimi določili.«

Kaj lahko naredi veren sportnik na olimpijskih igrah, če ima prav v času, ko poteka verski obred, na sporu tudi tekmo?

»To je širše vprašanje, ki presega same olimpijske igre. Sport je v tem

smislu tudi sicer za vernika ovira. Vsi verujoči bi morali dati prednost verskemu nedeljskemu obredu, toda istočasnost s sportnimi obveznostmi mnogim to otežuje ali celo preprečuje. Pogostoma prav v času, ko bi severujoči posvečati svoji duhovni osti, nastopa v prostoru, kjer prihaja do izzivljanja nizkih zivljenjskih strasti, do grobosti, prihaja do pretiravanja. Postavlja se vprašanje, zakaj bi ne prenesli težišča tekmovanja na sobote? Kaže pa, da je tu Cerkev nemocna.«

Ali je po določilih Cerkve mogoče, da bi v športnem dresu in kot tekmovalci, nastopili na olimpijskih igrah tudi duhovniki ali pa redovniki?

»Formalnih prepovedi in ovir v tem smislu ni, vendar pa glede na to, kaj vse zahtevajo predpriprave za tak nastop, dvomim, da bi duhovnik ali redovnica, ob svojem poslanstvu, zmogla se to. Sicer pa naj povem, da obstojajo tudi posebna športna tekmovanja za duhovnike in redovnice, posebno v Sloveniji je to razvito. Ne moremo torej reči, da smo duhovniki odtujeni športu.«

Se eno vprašanje, gospod župnik: v Sloveniji so letos izbrali za Slovenko leta redovnico, sestro Vido. Imate morda vtis, da je bilo to izbiro obarvano preveč športno?

»Ne poznam ozadja tega izbiro. Tak izbor je lahko potekal iskreno, lahko pa je prihajalo do instrumentalizacije, zato bi težko odgovoril na to vprašanje. Težko je presoditi.«

TV DANES		
Kanal	Ura	Dogodek
RAI 2	09.55	Sankanje, posameznice
	10.25	Smučanje, ženski tek na 5 km, kombinacija
	10.55	Smučanje, ženski super veleslalom
	00.40	Umetnostno drsanje, dvojice prosto
RAI 3	14.55	Hokej, Italija-Svedska
	17.30	Olimpijska oddaja
SLOVENIJA 1	19.56	Lillehammer: ZOI 94
SLOVENIJA 2	10.05	Lillehammer: ZOI 94
	10.25	Smučanje, ženski tek na 5 km
	10.55	Smučanje, ženski super veleslalom
	17.00	Lillehammer: ZOI 94
	17.05	Smučanje, ženski tek na 5 km
	17.35	Sankanje, posameznice
	17.45	Akrobatsko smučanje, grbine
	18.05	Smučanje, ženski super veleslalom
	20.30	Umetnostno drsanje, dvojice
KOPER	10.55	Smučanje, ženski super veleslalom
	12.15	Smučanje, ženski tek na 5 km
	13.15	Hokej, Rusija-Finska
	22.30	Olimpijski dnevnik
TMC	09.30	ZOI 94
	10.00	Sankanje, posameznice
	10.50	Smučanje, ženski super veleslalom
	12.15	Smučanje, moški tek na 5 km
	13.15	Sankanje, posameznice
	15.00	Hokej, Svedska-Italija
	17.15	Povzetki nekaterih tekmovanj
	19.00	Olimpijski dnevnik
	23.45	Umetnostno drsanje, dvojice prosto

ZGODOVINA OLIMPIJSKIH IGER

Lillehammer '94

Lake Placid:
pičla udeležbaPrvič zimske olimpijske igre
v Združenih državah

Po uspehu, ki so ga zabeležile zimske olimpijske igre v Chamonixu in v St. Moritzu je bilo razumljivo, da si jih je hotela pridobiti tudi tedaj najbolj sportna dežela sveta, Združene države Amerike. Leta 1932 so Američani gostili v Los Angelesu tudi letne olimpijske igre (potem, ko so jih prvič organizirali že leta 1904 v Los Angelesu) in zdelo se jim je logično, da jim pripada tudi zimski del. Seveda, v tistih casih ta manifestacija se ni zavzela takih mer, kot jih ima danes, zato so Američani zmogli spraviti pod streho obe manifestaciji sorazmerno lahko. Izraz "sorazmerno lahko" je bil, kajpak, že tedaj nekoliko relativen, pomenil pa je to, da je država pokrila polovico vseh stroškov, ostanek pa so spravili skupaj organizatorji sami.

Zimske igre so se tedaj prvič selile preko Atlantika in to ni ostalo brez posledic. Vedeti moramo, da zimski športi tedaj se zdalec niso imeli takega pomena in razsirslosti kot danes, interes za nastop na njih je bil v mnogih državah bolj živ pri tekmovalcih, kot v zveznih organih, zato se je tudi dogajalo, da so udeležbe na olimpijskem snegu in ledu potekale v znamenju skromnosti ali pa celo samofinanciranja tekmovalcev. Pot čez Atlantik je bil tedaj draga in tako se je zgodilo, da se je javi-

lo na olimpijskih startnih mestih približno za tretjino manj tekmovalcev in skoraj za pol manj držav kot pred štirimi leti v St. Moritzu. Medtem, ko je bilo štiri leta prej v Sviči 330 časnika iz 27 držav, jih je bilo v Lake Placidu komaj 100 in se to le iz 5 držav. Če bi od teh odsteli domače, ameriške poročevalce, potem bi ostalih nasteli komaj za dobro prigrisce.

Odveč je zapisati, da se teh iger ni udeležil tudi noben tekmovalec iz Jugoslavije, pa tudi nobenega novinarja iz te države ni bilo tam.

Se ena podrobnost: iger ni odprl predsednik države, kot zahteva olimpijski ceremonial. Odprl jih je le guverner države New York, Franklin Delano Roosevelt, ki pa je v zameno postal ameriški predsednik nekaj kasneje.

Ob vsem povedanem ni težko uganiti, da so poželi na teh igrah največ uspeha domači tekmovalci, saj so jim predstavljali edino resnejšo konkurenco le Norvežani, ki so se v beru kolajn uvrstili na drugo mesto.

Kot zanimivost naj povemo, da so tedaj v hitrostnem drsanju startali vsi tekmovalci hkrati. Zakaj tega niso storili kasneje na nobenih igrah več, lahko danes tisti, ki tega ne ve, trikrat ugiba.

UMETNOSTNO DRSANJE

Kerriganovo snubi Hollywood

Podpisala naj bi pogodbo težko milijon dolarjev

LILLEHAMMER - Kljub podelitvi prvih kompletov medalj, zbuja se vedno največjo pozornost (do prihoda Alberta Tombe?) ameriška drsalka Nancy Kerrigan, verjetno zato ker imajo njeni pripetljaji malodane pravljicne obrise. Gotovo bo lepa Nancy bogatejša za milijon dolarjev. Tako vsoto so ji ponudile televizijska mreža ABC,

družba Walt Disney in neki hollywoodski filmski producent. V pogodbo sodijo film, knjiga, reklama za Disneyland in celo lutka z njenimi obrisi. Skratka, cela zadeva je koneckonцев se kako dobrodošla za skoraj vse zainteresirane, predvsem pa za ameriški "show-business". Upajmo le, da se čez dober teden pod lucjo reflektorjev ne bo pod Kerriganovo stalil led...

Po odločitvi oregonskega sodišča in ameriškega olimpijskega odbora, da domnevna organizatorica napada Tonya Harding lahko nastopi na igrah, se je Kerriganova izognila izjavam in s tem prepričala neizogibne polemike. Zanj govori ali bolje rečeno piše glasnik Ameriškega olimpijskega komiteja v Lillehammerju USA News. »Nisem sodnik, zato o teh plateh zadeve ne morem soditi. Vem le, da petintrideset dni po napadu se ni nič dokončne-

ga. Vsaj kar se tiče tekmovalcev, je problem le rešen. Vsi smo prisli na Norveško, da bi kronali svoje trdo delo, zato bi bilo prav, da se pozornost končno usmeri na atlete, ki predstavljajo prave sportne ideale.«

Kako bi lahko sploh oporekali...

Tonya Harding

Tudi Kerriganovi včasih spodrsne na ledu... (Telefoto AP)

SKOKI IN GRBINE

Akrobatsko smučanje
najmlajša disciplina

V s pravili oblikovan šport se je razvilo pred kratkim

Akrobatsko smučanje je mlada sportna zvrst, ki se je razvila v organiziran, s pravili oblikovan

sport, sele v zadnjih letih. V "arhaični" dobi modernega smučanja ne le, da ga niso poznali, ampak

ga tudi ni bilo mogoče gojiti v obliki kot ga poznamo danes. Njegov razvoj in širjenje je omogočila sele nova

oprema in sodobni materiali, pa tudi nova spoznanja in vedenja o smučarskih tehnikah. Ne nazadnje ga je rodila tudi želja po popestritvi smučarskega "looka", kar je hvaležno pozdravila zlasti industrija, ki proizvaja zimsko športno opremo, pa tudi krajevni turistični operaterji raznih večjih smučarskih centrov.

Pri akrobatskem smučanju ločimo dve zvrsti: skoke in grbine (oz. mogul, kot s tujko tudi pravijo tej disciplini).

Ze beseda "skoki" pove, da tu tekmovalci skačejo, vendar drugače kot na skakalnicah.

Tudi tu nimajo palic, vendar pa ne težijo za dolžino skoka, ampak predvsem za višino, da imajo dovolj časa za izvajanje raznih akrobatskih elementov, na osnovi raznih saltov, vijakov itd. Zato tudi uporabljajo posebno odskocišče, ki se zelo razlikuje od klasičnih skakalnic.

Grbine pa terjajo na poseben način pripravljeno progo, na kateri smučar med vožnjo in krajšimi poskoki, izvaja razne like.

Akrobatsko
smučanje

Skoki in vožnja po grbinah sta olimpijski disciplini akrobatskega smučanja, ki se je začelo sicer v ZDA, razvilo pa v Evropi. Vožnja po grbinah je postala olimpijski šport leta 1992 v Albertvillu, skoki pa bodo olimpijska disciplina prvič v Lillehammerju.

Skoki

Drzni skoki so trenutno najbrž najbolj razburljiva disciplina na olimpijskih igrah. Po odskoku s hitrostjo približno 55 km na uro, športniki izvajajo vrsto akrobatskih gibov, ki jih sodniki ocenjujejo, nakar pristanejo približno 17 m nižje.

Odskočišče

Dva običajna lika

Helikopter

Daffy twister

Točkovanje

- V zraku: 20 odst. skupnih točk
- Oblika: 50 odstotkov
- Doskok: 30 odstotkov

Grbine

Izraz »mogul«, ki se je udomačil v tej disciplini prihaja iz avstrijskonemškega pojma za grbino. Smučarji vozijo po zaledenelih snežnih grbinah, ki so visoke od 60 do 120 cm. Progo je treba prevoziti v najkrajšem času in z najboljšim slogom, ne da bi izgubili ravnotežja.

Točkovanje

- Tehnika: 50 odstotkov točk
- Skoki: 25 odstotkov
- Hitrost: 25 odstotkov

Arena Kanthaugen za akrobatsko smučanje

Olimpijski park 15.-16., 21., 24. februarja

AP

Hamarska olimpijska dvorana

Dogodek: Hitrostno drsanje - 10 tekem

Mesto: Akersvika, občina Hamar

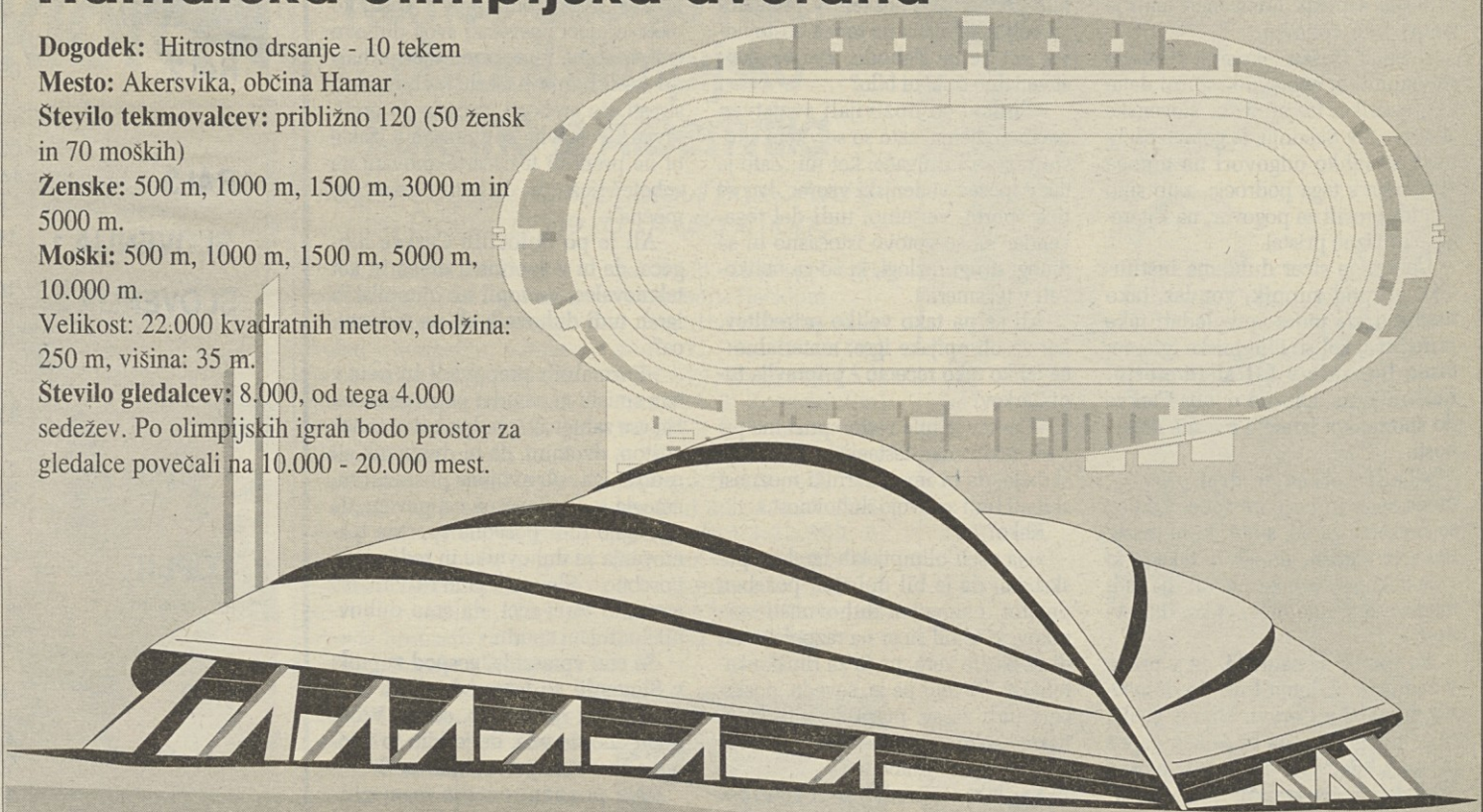
Število tekmovalcev: približno 120 (50 žensk in 70 moških)

Ženske: 500 m, 1000 m, 1500 m, 3000 m in 5000 m.

Moski: 500 m, 1000 m, 1500 m, 5000 m, 10.000 m.

Velikost: 22.000 kvadratnih metrov, dolžina: 250 m, višina: 35 m.

Število gledalcev: 8.000, od tega 4.000 sedežev. Po olimpijskih igrah bodo prostor za gledalce povečali na 10.000 - 20.000 mest.

Vir: Olimpijski organizacijski komite

V hamarski olimpijski dvorani, ki ima obliko pbrnjene vikiške ladje, že nastopajo hitrostni drsalci

AP/Ed De Gasero

LIKOVNA UMETNOST / RAZSTAVA PIETRA LONGHIJA

Beneški pustni karneval dopolnjujejo tudi Mascherate

V beneškem muzeju Corer bo do začetka aprila odprta razstava slikarja Pietra Longhija, na kateri je zbranih več kot sto mojstrovih del

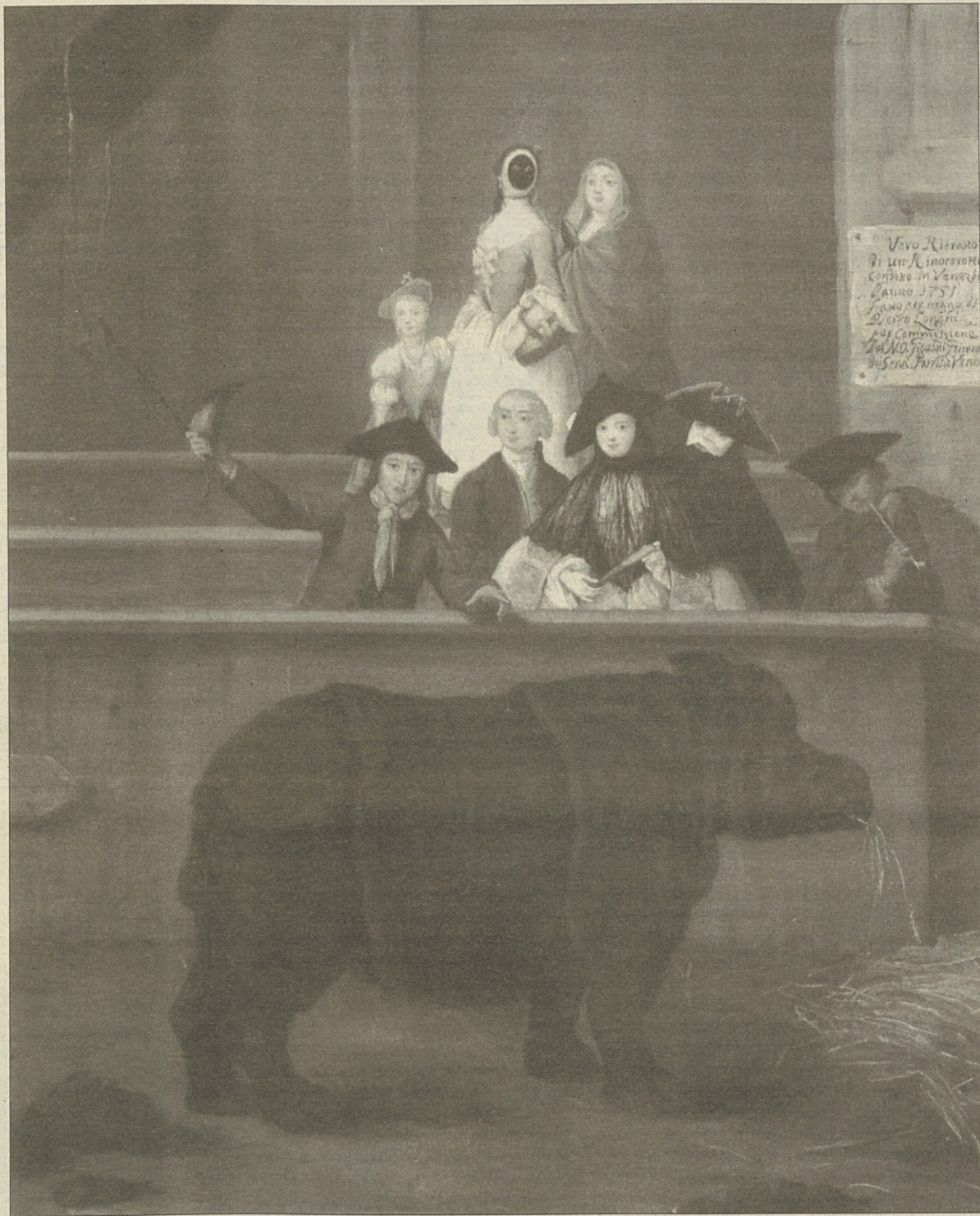
Pisan karnevalski vrvež, ki od 5. do 15. februarja prepne beneški prostor, se prav gotovo opira na tradicijo, hkrati pa lahko ugotovljamo, da je pred nami premišljeno grajena in v teh dneh tudi dorečena visoka kulturna struktura. Kontekst »Benetke in Orient od Tisoč in ene noci do kitajskega cesarstva«, kot nosi naslov letosnji karneval, torej zavestno podpira jo manifestacije, ki že same po sebi omogočajo tudi zunanji izgled in razplet karnevalskega dogajanja. Tudi vabila na pomembne likovne razstave, ki jih seveda odpirajo že cel mesec ali dva pred sedanjim dogajanjem, grede ven v tisočih primerih. In ne zamenjajmo ...

Primer velike predstave slikarja Pietra Longhija - per analogiam je ta mojster takorekoc »drugo ime« za gledaliscnika Goldonija, na katerega dvestoletnico smrti opozarja prav Longhijeva razstava - ki ostaja odprta v muzeju Corer od decembrskega prazničnega časa vse do začetka letosnjega aprila, sodi v uvodoma omenjeni kontekst.

Pred nami se tako odvija umetnostna scena sredine osemnajstega stoletja, bolj znanega pod imenom Settecento, ki ga je Longhi (1701 - 1785) zajel v vseh njegovi polnosti. Organizator razstave - mestni sekretariat za kulturo in skupina Fininvest (ki je pripravila že vrsto pomembnih kulturnih dogodkov) ob sponzorstvu Chrysler Jeep Italia - je zbrala cez sto slik, risb in grafik mojstra, ki je v svojem delu tako pronicljivo prodiral v zasebnost italijanske družine, tako tiste iz primestne okolice kot plemiske; odgrinjal je zaveso v dnevno življenje beneških gospa, ki so jih obiskovale tudi maskirane osebe...

Ob številnih izvrstnih portretih družinskih članov, vedno v izbrani znanstveni scenografiji, predstavljajo prav dela pod nazivom Mascherate najbolj zanimiv in fascinanten slikarjev delež v njegovem razmišljanju. Drobne interierske scene, dvogovori maskiranih ljudi, značilna dvorjenja na eni strani, na drugi pa mesanje cloveskih likov na zunanjih prizoriščih z zivalmi, kot so nosorog, slon, lev, razkrivajo vecplastno mojstrstvo Longhijeve pripovedi. Pripoved o času, katerega spomin se ozivlja prav v današnjih dneh - na igriv, toda vedno domiselni način.

Aleksander Bassin

Pietro Longhi: Nosorog, olje na platnu

Nakit in parfumi

Prstani iz kolekcije Rože zla, (Foto: S. Lopojda)

LJUBLJANA - Od 11. do 13. februarja je bila v Cekinovem gradu na ogled razstava parfunov in nakita. Vito Komac, idejni vodja tega projekta, se je za takšno razstavo odločil, ker meni, da je vonj cutilo, ki je v nasi civilizaciji prevec zapostavljeno. Namen razstave je bil ustvariti atmosfero, v kateri bi ljudje znali ceniti lepoto nakita in prijetnih vonjev, ter bi si na takšen način oplemenitili življenje. Na razstavi je sodelovalo mnogo slovenskih oblikovalcev nakita, nekateri med njimi so izstopali po originalnosti in nekonvencionalnosti svojih izdelkov. Dusan Berlic se je predstavil z nakitom, ki ga sam imenuje »imobilie«, oblikovalec Hudo Siroka v svojem nakitu meterializira ideje, nekonvencionalno oblikovan je tudi nakit Lare Bohinc in prstani oblikovalke Vesne Petresin. Na razstavi v Cekinovem gradu je bil na ogled tudi nakit, ki poleg dekorativnosti poudarja primarno funkcijo nakita, ki je varovanje in zdravljenje. (I. Z. W.)

Orgelski koncert Petra Ebna

LJUBLJANA - Sinoci je v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma gostoval sloviti ceski skladatelj Petr Eben, ki sodi med največje živece skladatelje in glasbenike našega časa. Igral je svoj ciklus V LABIRINTU SVETA IN V RAJU SRCA na besedilo Jana A. Komenskega (sodeloval je Boris Kralj). Skladatelj Petr Eben, ki te dni praznuje petinšestdeset let, je gost v Ljubljani kot koncertant in predavatelj. V torek dopoldne, 15. februarja, bo v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma predaval o klavirski improvizaciji, ob 15. uri bo imel tečaj za organiste, ki igrajo njegove skladbe, ob 18. uri pa bo spregovoril o svojem življenju, delu in glasbeni govorici.

Tanja Fajon

GLASBENE NOVICE

Pavarotti, Domingo in Carreras na svetovem prvenstvu USA '94

Trije kralji opernega petja - Luciano Pavarotti, Placido Domingo in José Carreras se bodo spet predstavili skupaj na stadionu Dodgers v Los Angelesu v soboto 16. julija. Koncert bo na predvečer odločilnega srečanja svetovnega nogometnega prvenstva, kot se je že zgodilo pred štirimi leti v Italiji, ko so trije tenoristi nastopili v termah v Caracali. Televizija bo njihov glas posredovala vsemu svetu.

Hamlet na Dunaju

Redko izvajana opera Hamlet Ambroisa Thomasa bo

predstavljena v koncertni obliki v Dunajskem Konzerthausu, v petek 18. februarja ob 19. uri. Naslovno vlogo bo pel nov operni zvezdnik, baritonist Boje Skovhus (na sliki). Ostale vloge bodo prevzeli Luba Orgonasova (Ophelie), Julia Hamari (Gertrude) in Kurt Rydl (Claudius). Dirigiral bo Pinchas Steinberg.

Pevski natečaj Rosa Ponselle

Med 2. in 10. junijem se bo v dvorani Alice Tully Hall v Lincoln Centru, v New Yorku, odvijal 8. pevski natečaj Rosa Ponselle. Tekmovanje je namenjeno neprofesionalnim pevcem med 18. in 25. letom in predvideva nagrade v denarju, možnosti studija v ZDA in Italiji ter koncertni debi v Alice Tully Hall. Prijave sprejemajo se do 28. februarja na naslov: The Rosa Ponselle International Competition, The Rosa Ponselle Foundation, »Windsot«, Stevenson, Maryland 21153-9999. Slavna ameriška sopranistka italijanskega rodu je debitirala v metropolitanski operi leta 1918, ko je bila stara 21 let.

Gala koncert v Münchnu

V nedeljo, 20. februarja bo v Bavarski državni operi veliki gala koncert. Izkupicek bo namenjen pomoči potrebnim otrokom. Med opernimi pevci bodo nastopali Eva Lind, Eva Marton, Margaret Price, Giacomo Aragall, Peter Dvorsky, Sherrill Milnes, Matti Salminen in Gösta Winberg. Sodelovali bodo tudi pop pevci Ute Lemper, Toni Christie ter Julio Iglesias. Kot moderatorji pa se bodo predstavili Gina Lollobrigida, Birgit Nilsson, Rolf Lieberman, Roger Moore in drugi. Orkester Bavarske državne opere bosta vodila Garcia Navarro in Sir Edward Heath.

Tom in Jerry

Tenoristi in baritonisti že od nekdaj radi snemajo operne duete. Po zgledu duetov Caruso-Ancona, De Luca-Ruffo, in Björling-Merrill, sta se lotila tega dela Americana, tenorist Jerry Hadley in ravnokar nagrajen baritonist Thomas Hampson, ki sta posnela vrsto duetov iz oper Don Carlos, Sicilijanske večernice, Lucia di Lamermoor, Ljubezenski napoj, Dinorah (Mayerbeer) itd.

Pripravil: Mi. K.

VABILO NA KONCERT

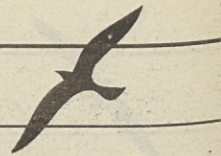
KONCERTI V GALERIIJ SOU - SLOVENSKI KANTORJI, umetniški vodja JANEZ JOCIF; Andriano Banchieri: FESTINO nella sera del giovedì avanti cena, madrigalna komedija; pustni torek, 15. 2., ob 20.30 v Galeriji SOU na Kersnikovi 4 v Ljubljani. Koncert traja predvidoma do 22. ure, vstopnina 300 in 600 SIT.

Vokalno skupino Slovenski kantorji sestavlja 11 pevk in pevcev, ki so kljub pevskim izkušnjam v najvidnejših slovenskih zborih sestavili manjšo zasedbo, da bi svojo ljubezen do muziciranja in mladostno vedrino v njej bolj izzivili. V svojih Večerih s Slovenskimi kantorji povezujejo petje in njemu enakovredno izražanje v poeziji, vire svoje pevske in literarne tradicije pa isčejo predvsem v ljudskem motivu. Ob narodnih pesmih se seveda posvečajo tudi umetnim zborovskim skladbam, zlasti iz obdobja renesanse. Tekrat se predstavljajo z zelo zanimivim projektom, madrigalno komedijo, ki je za slovenske ljubitelje vokalne glasbe najbrž nepoznana zvrst. Madrigalna komedija se je razvila proti koncu 16. stoletja in je neke vrste predhodnica opere. Vendar tu dialogi nastopajočih likov niso komponirani solistično, pač pa vse vloge poje zbor v madrigalnem stavku. Slovenski kantorji so si uprizoritev zamislili tako, da je vsak pevec nosilec vloge enega lika iz zabave v maskah, z renesančnimi kostumi, glasbeno spremljavo nekaterih madrigalov z lutnjo, s pripovedovalcem, ki pred vsakim madrigalom popelje poslušalce v nov prizor z interpretacijo teksta tega madrigala v slovenscini.

Tanja Fajon

27. gostovanje Betontanca

LJUBLJANA - Skupina Betontanc Gledalica Glej je 3. februarja 1994 nastopila s svojo zadnjo predstavo Tatovi mokrih robčkov v Gemeindezentrum St. Ruprecht v Celovcu. Poudarek festivala je na aktualizaciji plesa in plečnosti, manj pa na drugih dejavnostih, ki se običajno plesu pritikajo. (D. R.)

IZRAEL - FRANCIJA

Novi časi, novi odnosi

Odprava vizumov in obnovitev vojaškega sodelovanja

JERUZALEM - Francoski zunanji minister Alain Juppé je med ponedeljkovim obiskom v Izraelu obljubil odpravo vizumov za Izraelce, ki potujejo v Francijo, ter napovedal obnovitev političnega in vojaškega sodelovanja z omenjeno bližnjevzhodno državo.

Gostitelj, izraelski zunanji minister Simon Peres, je obisk in omenjene Juppéjeve napovedi označil za »se en dokaz dobre volje nasih zelo dobrih prijateljev«. Celo zapriseženi sovražnik vsega francoskega, izraelski premier Jicak Rabin, je moral priznati, da so se odnosi med državama izboljšali. Po pogovorih z Juppéjem se je Rabin Franciji zahvalil za »že dodeljeno in napovedano povečano gospodarsko pomoč«, ki jo je Pariz namenil obnovi avtonomije na zaselenih ozemljih. Vsekakor imajo po Juppéjevem obisku Izraelci veliko vzrokov za zadovoljstvo. Vojaško sodelovanje, ki naj bi ga državi obnovili in obogatili celo

pri izstreljevanju satelitov, je bilo prekinjeno leta 1967, dva dneva pred znamenito šestdnevno vojno, ko je predsednik De Gaulle uvedel embargo za prodajo orožja Izraelu. Zaradi tesnih vezi Pariza z arabskimi državami so odnosi med Izraelom in Francijo vse do danes ostali na precej nizki ravni.

Alain Juppé je po pogovorih z izraelskimi kolegi napovedal se intenzivnejše diplomatsko in vojaško sodelovanje med državama, še posebej pri vseh raziskovalnih projektih, ki se tičejo varnosti. Priložnost za sklepanje konkretnih dogovorov se bo po Juppéjevih besedah ponudila že 12. marca, ko naj bi Jeruzalem obiskal francoski obrambni minister Francois Léotard.

Francoski zunanji minister bo predvidoma tudi prvi Francoz na tako visokem položaju, ki naj bi obiskal območje Gaze, kjer se bo v predvidoma v sredo sestal s predstavnikom Fataha Zakariom Agho.

(AFP)

Francoskega zunanjega ministra Juppéja je sprejel tudi premier Rabin (Telefoto: AP)

Nov krog pogajanj o palestinski samoupravi

TABA - V egiptovskem letovišču ob Rdečem morju so izraelski diplomati in predstavniki PLO v ponedeljek začeli nov krog pogajanj o palestinski avtonomiji v Gazi in Jerihu. Pogovarjali so se predvsem o še nedorečenih varnostnih vprašanjih na ozemljih, ki naj bi vendarle prešla pod palestinsko upravo. Kot je povedal izraelski pogajalec Amnon Saak, so se dopoldan pogovarjali predvsem o vlogi, ureditvi in pristojnostih prihodnje palestinske policije. Po njegovih besedah je delni izraelsko-palestinski sporazum, ki sta ga prejšnji teden v Kairu podpisala zunanji minister Peres in voditelj PLO Arafat, precej izboljšal razpo-

loženje pogajalcev in olajšal njihovo nadaljnje delo. Po omenjenem sporazumu naj bi Izrael zadržal nadzor nad mejnimi prehodi med prihodnjimi palestinskimi ozemlji in Egiptom oziroma Sirijo ter možnost veta pri odločanju o tem, kdo sme vstopiti ali izstopiti. Po septembrskem izraelsko-palestinskem sporazumu iz Washingtona bi se morali izraelski vojaki začeti umikati z zaselenih ozemelj Gaze in Jeriha že 13. decembra lani, vendar se je zapletlo prav pri vprašanjih nadzora meja. Palestinski predstavnik na pogajanjih v Tabi je dejal, da se morajo dogovoriti še o nadzoru meja na morju in v zraku. (Reuters)

O čem pišejo tuji časniki

O Zahodu, Vzhodu in Bosni

»Vojne grozote v nekdanji Jugoslaviji so končno predramile Evropo. Srbski, hrvaški in bosanski voditelji so se res potrudili in svetu dali vedeti, da gre v Bosni za dolgoročno politično spremembo. Evropejci so navsezadnje le spoznali, da morajo prav oni končati bosansko vojno, saj se bodo v nasprotnem primeru meje v zahodni Evropi sesule. Srbom ostaja samo se teden dni, da svoje topništvo umaknejo iz okolice Sarajeva in ga predajo enotam ZN. Nihče jim ne svetuje, naj vztrajajo kot doslej, niti Rusi ne.«

(Le Figaro, Pariz)

»Srbi so se nenadoma odločili, da bodo svoje topove obdržali na položajih okoli Sarajeva. Iz Washingtona je prišla prva grožnja: če bo na mesto padla ena sama topovska granata, bodo letala Nata v roku dveh minut uničila topništvo, odgovorno za napad. Za ameriškega obrambnega ministra Williama Perryja so letalski napadi le del skupne akcije, ki naj bi ustavila poboje v bosanski metropoli. Vendar Perry ugotavlja, da bodo pogajanja med sprtimi bosanskimi narodi trajala še mesece. Medtem ko se bodo predstavniki pogajali, bodo Natovi bombniki skrbeli za to, da bo v Sarajevu teklo manj krvi.«

(La Stampa, Torino)

»Premier John Major bo moral kot neuradni odposlanec zahodnih zaveznikov Moskvo najprej pomiriti, ji nato razložiti in jo nazadnje se prepričati, da je Natov ultimatusrbom pametna in koristna poteza Zahoda. Opozicijska Moskva bi lahko posteno ogrozila s tezavo doseženo soglasnost Nata o Bosni... Ameriski predsednik Clinton namreč ruskega predsednika Jelcina po telefonu ni mogel prepričati o dobrih namelih Zahoda, se prej pa mu je dolge dneve v ušesih odzvanjal signal 'zasedeno'. Majorju se zdaj ponuja priložnost, da ruskim politikom na stiri oči pojasni stališče Zahoda. Pomirjajoč ton, odkritost britanske politike in zaupanje ZN bi lahko na Rusijo delovali veliko bolj prepričljivo kot vpitje.«

(The Times, London)

»Podpora Srbije je v Moskvi čustveno obarvana tema, ki je pomešana z zgodovino in na katero močno računajo nacionalisti. Živčni možje okoli predsednika Jelcina med njegovo odsotnostjo niso storili ničesar, da bi ta čustva umirili. Pametni ruski politiki potrebujejo pomoč, da bi zadnji ultimatusrbom razložili in jo nazadnje se prepričati, da je Natov ultimatusrbom pametna in koristna poteza Zahoda. Opozicijska Moskva bi lahko posteno ogrozila s tezavo doseženo soglasnost Nata o Bosni... Ameriski predsednik Clinton namreč ruskega predsednika Jelcina po telefonu ni mogel prepričati o dobrih namelih Zahoda, se prej pa mu je dolge dneve v ušesih odzvanjal signal 'zasedeno'. Majorju se zdaj ponuja priložnost, da ruskim politikom na stiri oči pojasni stališče Zahoda. Pomirjajoč ton, odkritost britanske politike in zaupanje ZN bi lahko na Rusijo delovali veliko bolj prepričljivo kot vpitje.«

(The Independent, London)

FELJTON: SLOVENC V NOVEM SVETU (7)

Druge južnoameriške dežele

Piše:
Dr. Irene
Mislej

Ob prelomu stoletja so Slovenci živeli v Južni Ameriki razpršeni, večinoma kot kmečki posestniki, delavci ali obrtniki. Naseljevali so se na podeželju, daleč od glavnih mest, povsod tam, kjer je bila na voljo prosta zemlja, pa čeprav je bilo to na samem robu civilizacije. Tisti srečnejši, ki so prisli v bližino zgodaj naseljenih pokrajin, kot Entre Rios v Argentini ali Sao Paulo v Braziliji, so lahko svoje otroke posiljali v sole, tudi v najvisje. Lepo število Slovencev se je po nekaj letih bivanja v Novem svetu vrnilo domov.

Slovenscina in slovenska kultura sta živeli dlje v številčnih družinah, predvsem tam, kjer sta bila oba zakonca Slovenca. Društvo ali slovenskih sol ni bilo, tudi nobene oblike pomoči iz domovine ni zaslediti, čeprav je bilo v Argentini do začetka stoletja več kot trideset narocnikov Mohorjevih knjig, ki so bile - tako kot v domovini - temeljno branje kmečkega prebivalstva in hrkati nadomestek slovenske sole za otroke.

V oddaljenih krajih, v argentinskem in čilskem delu Patagonije je delovalo nekaj slovenskih misijonarjev: v 19. stoletju je bil brez dvoma najvidnejši pater Maksimilijan Senica (1831 - 1896), franciskan iz bližine Celja, ki se je leta 1874 odločil da gre v misijone. Poslali so ga v Čile. Deloval je na jugu, v arakanski deželi Valdivia. Bil je redni dopisnik Zgodnje danice, kjer je opisoval dogajanja in okolja v Južni Ameriki. Leta 1887 se je zaradi bolezni vrnil v domovino. V nadškofijskem arhivu v Ljubljani je shranjena kopija spomenice, ki jo je apostolski perfekt poslal vsem sobratom v Čile, njen sopodpisnik je »Max de Cilli«, dokument je datiran »Valdivia Noviembre, al día de Todos los Santos 1886«.

Urugvaj je dežela, ki je v zemljepisnem smislu vzhodni podaljšek valovite argentinske pokrajine En-

tre Riosa, ki smo jo že spoznali. Bolj suha pokrajina, odprta ocean-skim vetrovom iz jugovzhoda, predstavlja idealen prostor za vzrejo ovac in druge živine. Urugvajska volna se danes velja za eno najkakovostnejših na svetu, ob živinoreji pa Urugvajci slovijo predvsem po lepih plažah, kot je na primer Punta del Este, in po svojem nacionalnem sportu nogometu. Ena najmanjših držav v Južni Ameriki kolonizaciji ni ponujala velikih površin, zato je privabila evropske priseljence sele v prvih letih tega stoletja, in sicer predvsem obrtnike. V zapisih, objavljenih v slovenskem casopisju, ki je izhajalo v Argentini, se je ohranilo nekaj imen in primkov: Anton Leban, Avgustin Zavavlav, Rok Plesničar in Franc Zavavlav, vsi iz Standreza pri Gorici, pa se Ivan Hotko iz vzhodne Stajerske oziroma Prekmurja.

Decembra leta 1934 je v Montevideu umrla takrat najbogatejša Urugvajcanka, gospa Marija Emilija Piria, rojena Ljubljancanka, hčerka železnice Adama Franca. Gospa Emilija, kot so jo imenovali v visokih družbenih krogih, je že kot vdova poročila vdovca don Francisca Piria, sina italijanskih staršev, rojenega v Urugvaju leta 1847. Gospa Emilija je bila desetletje mlajša od njega. Piria imenujejo »oce modernega Urugvaja«. Kot prodajalec zemljišč se je lotil sodobnega načrtovanja naselbin ter postavil temelj prvemu sodobnemu letovišču ob morju, se danes znanemu Piriapolis. Kronist, ki je vse to zapisal je bil Celjan Franc Krasovec, iz narodnega gospodarstva je diplomiral v Kölnu, pred prvo svetovno vojno pa se je preselil v Italijo v Buenos Airesu. Trgovski potnik in predstavnik raznoraznih podjetij je večkrat prepotoval Argentino, Urugvaj in južno Brazilijo.

Krasovec (1883 - 1948) je dolga leta pisal dve rubriki: za Slovenski tednik, ki je v Buenos Airesu izha-

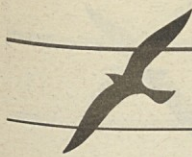
jal od leta 1929 je pisal Utrinke iz nase nove domovine, od leta 1933 pa rubriko Argentinski filmi za časopis Duhovno življenje. V 19. delu zadnje serije je izčrpno opisal življenje družine Piria ter svoja srečanja z njo. Krasovec je dal gospe Emiliji idejo za serijo razglednic, poskrbel pa je tudi za fotografiranje letovišča Piriapolis, medtem ko je bila ta na potovanju okrog sveta s sinovoma iz prvega moževega zakona. Krasovec se je posebej posvetil usodi bogate dediscine: »okrog 42 milijonov urugvajskih zlatih pesov, kar bi dalo po današnjem kurzu nekaj nad 600 milijonov dinarjev«. Sestra gospe Emilije Rina je tudi živela v Urugvaju, poročena je bila z Nemcem Beckerjem.

V letih pred prvo svetovno vojno se je v mestih, prestolnicah novih držav ter v pristaniščih pojavljalo vedno več slovenskih posameznikov. Dobri in obetajoči trgovski posli ter možnost napredovanja v različnih poklicih sta postala glavna vzroka za oadhod v Novi svet. Usoda Franceta Krasevca je značilna tudi za generacijo, ki je bila že deloma povezana v domovini: leta 1908 sta prispela v Buenos Aires inž. Bogomil Znidarsič (1884, Trnovo pri Ilirski Bistrici - 1926, Santiago de Chile) in absolvent ceske tehnike, bodoči sloviti antropolog Janko Benigar (1883, Zagreb - 1950, Poipucon, Alumine). Kmalu so jima sledili France Krasovec, potem inž. Gabrijel Brinsek (1871, Trnovo pri Ilirski Bistrici - 1935, Buenos Aires) z družino in leta 1914 inž. Ciril Jurekovec (1881, Ljubno - 1957, Buenos Aires). V mestu Valparaíso v Čilu je že v tistih letih služboval Gorican Karlo Huber, ki je vodil rudarstvo pri bogatem Dalmatincu Pasku Baburici. Ta skupina izjemnih mož bo januarja 1919, torej pred 75 leti, ustanovila prvo slovensko organizacijo v Južni Ameriki.

Jutri: Odsek Slovenija

Na vrtu inženirja Jekovca I. 1924: (stoje od leve) inženirja Gabrijel Brinsek in Ciril Jekovec, (sede od leve) G. Zelenko, France Krasovec in Bartolome Flor

BIH / V PRIČAKOVANJU NAPADOV LETAL NATA

Mir v Sarajevu, spopadi v Bihaću in dolini Lašve

Topništvo bi bilo mogoče nadzorovati tudi z občutljivimi radarji - MacKenzie svari pred balkansko pretkanostjo

SARAJEVO, ZAGREB, WASHINGTON - V Sarajevu in bližnji okolici je bilo tudi v ponedeljek razmeroma mirno, kar pa ne pomeni, da so se Srbi ali borci bosanske vojske odločili težko orožje izročiti v nadzor Unproforja. Kot poročajo predstavniki ZN, so doslej Srbi predali trinajst, Muslimani pa osem primerkov lažjega topniškega orožja in nekaj streliva.

Ceprav so iz Bihaća, kjer naj bi bosanska vojska obstreljevala Srbi iz doline Lašve, okolice Viteza in Busovače, kjer naj bi bosanska vojska zacela novo ofenzivo, poročali o obnovitvi spopadov, pa je pozornost vse svetovne javnosti še vedno usmerjena predvsem na Sarajevo in na Natove priprave za napade na srbske položaje v BiH, če ti do 20. februarja ne bodo izpolnili zahtev ultimata zahodnih držav.

Na to je opozoril tudi že upokojeni kanadski general MacKenzie, ki je svojčas poveljeval enotam ZN v BiH. V pogovoru za ameriško televizijsko mrežo NBC je dejal, da bodo Srbi usmerjenost svetovne pozornosti na Sarajevo izkoristili za obnovo napadov na druga bosanska mesta, kjer so razmere se precej bolj nevzdržne

kot v prestolnici. Ob tem je opozoril, da predaja orožja najbrž ne bo tako uspešna, kot pričakuje Zahod. »Zavedati se morate, da so to ljudje, ki topove prevajajo v vozilih prve pomoči,« je bil zajedljiv upokojeni general. Po trditvah tiskovnega predstavnika ZN v Zagrebu so se nedeljski spopadi med Muslimani in Hrvati v okolici Gornjega Vakufa polegali, tako da je bila tako ime-

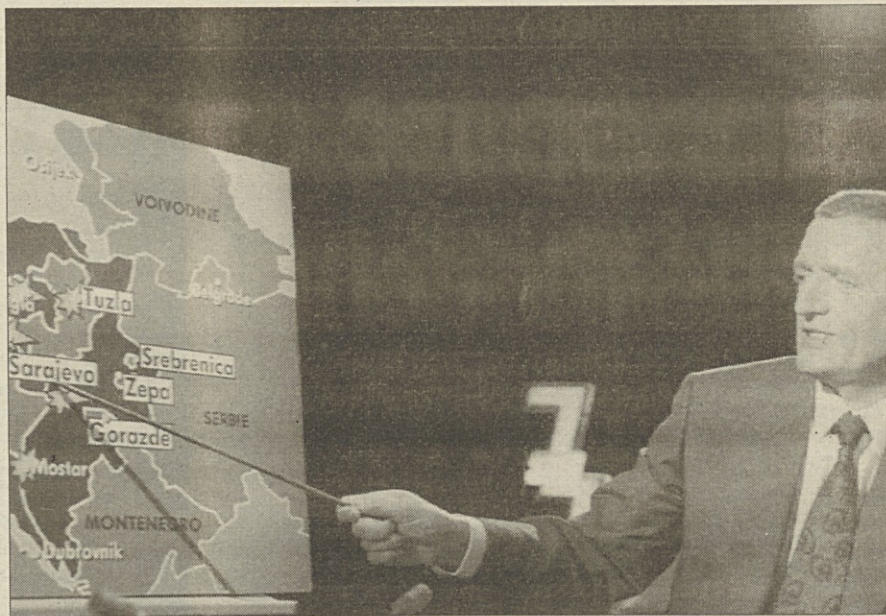
novana diamantna cesta, ki jo enote ZN uporabljajo za dovoz pomoči iz Spita v notranjost Bosne, v ponedeljek spet odprta. Iz Lonodna so v ponedeljek sporočili, da so lačni civilisti iz okolice Gornjega Vakufa napadli in oropali del britanskega konvoja s colovekoljubno pomočjo, ki je bil namenjen za prebivalce Viteza.

Namestnik generalnega sekretarja Nata Sergio Balan-

zino je o predaji orožja v nadzor modrih celad menil, da jo je mogoče izvesti na različne načine, o čemer bi se morali s predstavniki sprtih vojsk se dogovoriti. Polkovnik Simon Shadbolt je v Bruslju novinarje podučil, da bi topništvo lahko nadzorovali tudi s pomočjo radarске opreme, ki bi hitro razkrila kršilce premirja, ter o tem javili Natovim letalom. (Agencije)

General Rose se vsak dan sprehodi po mestu in bodri Sarajevčane (Telefoto: AP)

Francoski obrambni minister Léotard: Ultimata ne bomo podaljševali (Telefoto: AP)

Severnoatlantska zveza se pripravlja na iztek ultimata

BRUSELJ - 20. februarja se izteče rok, ki so ga ZN in Severnoatlantska zveza postavili Srbom za umik težkega topništva s položajev v okolici Sarajeva, oziroma za predajo orožja pod nadzorstvo mirovnih enot ZN.

Po izjavi ameriškega obrambnega sekretarja Williama Perryja bi sile Severnoatlantske zveze bombni napad lahko začele že nekaj minut po tem, ko bi Srbi izstrelili prvi strel, saj lahko pilotom že v nekaj sekundah sporočijo točne koordinate napadalca. Po Perryjevih besedah ima Nato trenutno na voljo 160 letal, s katerimi lahko zagotovi polno zračno podporo, hkrati pa lahko z njimi doseže položaje srbskega topništva »v eni ali dveh minutah«. Kot so sporočili francoski vojaški krogi, bo pet ameriških boeingov KC 135, ki so trenutno še na Siciliji, kjer sodelujejo pri uveljavljanju prepovedi zračnih preletov nad Bosno, priletelo v oporišče Istres na jugovzhodu Italije.

Medtem je v istreško oporišče priletelo tudi pet francoskih letal C-135 FR. Včeraj popoldne je iz Turčije proti letalske-

mu oporišču Ghedi v Italiji poletelo osem letal tipa F16.

Dopolnila bodo turško eskadriljo desetih letal istega tipa, ki že letijo pod zastavo Severnoatlantske zveze od takrat, ko so razglasili, da je nebo nad Bosno prepovedano območje za jugoslovanska letala. Turška letala v napadih ne bodo aktivno sodelovala, uporabljali pa jih bodo za patroljne polete.

Španski zunanji minister Javier Solana je včeraj sporočil, da se Španija ne bo udeležila letalskih napadov na srbske položaje; zveza Nato španskega letalstva namreč ni zaprosila za pomoč. Zaradi istih razlogov - je izjavil ruski tiskovni predstavnik v Bruslju - se vojaške akcije ne bodo udeležila niti ruska letala.

Pa bodo zavezniki svoje orožje tudi zares uporabili? Letalska vojska moč zahodnih zaveznic je namreč za mirovne sile dvorezen meč, saj jim po eni strani nudi zascito, po drugi pa bodo ravno modre celade tarča srbskega mascevanja.

(Reuters, AFP)

Mučitelj iz Omarske pred nemškim sodiščem

KARLSRUHE - Nemsko javno tožilstvo je v ponedeljek pri zveznem sodišču v mestu Karlsruhe vložilo obtožnico proti Srbu Dusku Tadiću, ki je zadnje mesece živel v Münchnu. Zvezno nemško tožilstvo je v ponedeljek potrdilo, da je že v soboto izdalo sodni nalog za privedbo Duska Tadića, ki ga je zvezna policija se isti dan aretirala na ulicah Münchna.

Obtožnica Tadića, znanega pod imenom »Dule«, bremeni sodelovanja pri genocidu v Bosni in Hercegovini, umora in težkih telesnih poškodb. Ocita mu, da je v srbskem taboriscu Omarska mučil in ubijal jetnike. Mnogi preživeli so nemškimi oblastem že dali uradne izjave in so pripravljeni tudi javno pričati. Za genocid po nemškem pravu velja univerzalna teritorialna pristojnost sodišča, kar pomeni, da lahko katerokoli nemško sodišče za tovrstno kaznivo dejanje sodi komurkoli, tudi tujemu državljanu. Tadiću po 220. členu nemškega kazenskega zakonika grozi dosmrtna ječa.

Bosanski Srbi so Nemčijo že obtožili antisrbstva, po besedah srbske tiskovne agencije Tanjug pa naj bi nemski neonacisti začeli gonjo proti Srbom. Nemška zvezna policija meni, da v Nemčiji živi še več vojnih zločincev iz nekdanje Jugoslavije. (dpa)

EU o evakuaciji svojih državljanov iz ZRJ

PARIZ - Izvedenci držav Evropske unije so se stali v Atenah in se posvetili vprašanju varnosti tujih državljanov v Jugoslaviji, je izjavil predstavnik za tisk francoskega ministrstva za zunanje zadeve Richard Duqué.

Na pripombo, da Francija še ni evakuirala svojih državljanov iz Jugoslavije, je odgovoril: »Z najmanjšimi možnimi zamudami bomo sprejeli vse potrebne ukrepe.« Amerika in Nizozemska sta že začeli evakuirati svoje diplomatske uslužbenke in njihove družine »zaradi vojne v Bosni in njenih možnih posledic«, sporoča Washington. Tudi Nemci so že svetovali svojim uslužbencem, naj zapustijo Beograd. »Treba je namreč izvesti ukrepe, ki ustrezajo trenutnim razmeram,« je pojasnil Duqué in dejal, da je Francija ves čas v stiku s svojimi »partnerji« Američani, da pa bodo pogovori v Atenah potekali v okviru EU. Francoski zunanji minister Alain Juppé pa dejal, da je treba ohraniti mirno kri in da se bo Francija trdno držala vseh Natovih sklepov o ultimatu Jugoslaviji. (AFP)

RUSIJA / NEODLOČNOST ZUNANJE POLITIKE

Moskva niha med Srbi in Zahodom

Podpora Srbom bi Rusijo v mednarodni politiki popolnoma osamila

MOSKVA - S spretno menjavo trdega in mehkega pristopa se poskusa Rusija izogniti zračnim napadom Nata v Bosni, saj noče odkrito stopiti na eno ali drugo stran. Zato so bile vse izjave visokih ruskih predstavnikov prejšnji konec tedna uglasene: zračnih napadov Nata Moskva »ne izključuje«, ceprav je po njenem treba storiti vse, da bi spor »resili politično«.

Voditelj ruske diplomacije Andrej Kozirjev je telefonskem pogovoru s Warrenom Christopherjem znova poudaril rusko stališče. Njegov namestnik Vitalij Curkin, ki se ukvarja z nekdanjo Jugoslavijo, je to stališče ponovil v nedeljo, neposredno po srečanju s srbskim predsednikom Slobodanom Miloševićem. Pojasnil je, da je bilo njuno srečanje namenjeno predvsem iskanju rešitve, ki bi izključila zračne napade. Če bi do teh napadov prišlo, Rusija ne bi vojaško pomagala bosanskim Srbom; za vojaško pomoč bi se zavzemali le ultranacionalisti.

Rusija bi precej izgubila v obeh primerih: če bi brez zadržkov podprla ultimat Nata ali če bi se postavila na »nevtraln« stališče. Nezavisimaja gazeta je zapisala, da bi pomoč Srbom Rusiji zagotovo prinesla poraz v svetovni vojni. Po tem scenariju bi se namreč Rusija znašla »sama proti vsem«, posledica njene poraza pa bi bil verjetno tudi razpad ruske države. V primeru »nevtralnega« sta-

lišca pa bi se zmanjšal ruski mednarodni vpliv. Izgubila bi tudi, če bi se brezpogojno pridružila clanicam Nata, saj so ruski skrajni nacionalisti in neokomunisti v parlamentu precej glasni, pa tudi del javnosti takšno potezo označuje kot - skandal. Če bi Moskva prepričala Srbe, naj se odzovejo na ultimat, hkrati pa delno podprla zračne napade, bi dosegla gospodarsko zmago in precej povečala svoj ugled. Tudi zahodne države bi slavile zmago, saj bi dosegle svoj cilj zgolj z grozijo o zračnih napadih, ne da bi jih morale izvesti. Jelcinov svetovalec za zunanje zadeve Dmitrij Rjurikov je zatrdil, da so se ZDA z Rusijo že dogovorile o usklajenih prizadevanjih za miroljubno

rešitev krize, zlasti med bosanskimi Muslimani in srbskimi oboroženimi silami. Kljub uradnim zadržkom glede uporabe letalstva Nata v vojaške namene je ruski manevrski prostor izjemno ozek, saj si Rusija nikakor ne more privoščiti, da bi prezirljivo obrnila hrbet bogatim zahodnim državam, katerih sredstva krvavo potrebuje, če hoče znova postaviti na noge svoje gospodarstvo. Evgenij Kiseljov je v televizijskem komentarju izjavil: »Ruska diplomacija je zmedena, zato ni povsem nemogoče, da bi zadnji trenutek spoznala, da je sla s svojo podporo Srbom predalet, ker je preveč upoštevala svoje notranjepolitične spopade.«

Bertrand de Saisset / AFP

Britanski premier John Major v Moskvi

MOSKVA - Ministrski predsednik Velike Britanije John Major, ki je v ponedeljek prispel na uradni obisk v Moskvo, bo skušal razpršiti ruske dvome o zračnih napadih Nata na Srbe v Bosni. V britanskih uradnih vojaških krogih ne prikrivajo, da bo skušal Major prepričati ruske voditelje, da Natov ultimat ne vključuje le Srbom, temveč vse sprte strani. Do začetka tega meseca so si bila mnenja Velike Britanije in Rusije o položaju v Bosni dokaj blizu, saj sta se obe državi zavzemali za veliko prevladnost, iz različnih razlogov pa sta nasprotovali tudi tujemu vojaškemu posredovanju. Toda London se je pridružil drugim clanicam Nata, razen Grčije, in izrazil svoje soglasje s predlogom o ultimatu. Major mora zdaj poiskati kompromis s predsednikom Jelcinom in premierom Cernomirdinom, ki bo Rusiji pomagal »ohraniti čast« in jo vključil v pogovore o vlogi Zahoda v Bosni. Ceprav so Rusi zeleti, naj odločanje o Bosni poteka pod okriljem Združenih narodov, kjer je Rusija stalna članica Varnostnega sveta, bi moral Majorjev obisk vendarle razjasniti njihovo trenutno stališče o ultimatu. (AFP)

NOVICE

Tudman odpotoval v Romunijo

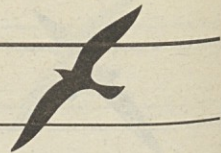
ZAGREB - Hrvatski predsednik Franjo Tudman je v ponedeljek na povabilo romunskega predsednika Iona Iliescuja odpotoval na tridnevni uradni obisk v Romunijo. Hrvatska delegacija, v kateri so se zunanji minister Mate Granić, minister za pomorstvo Ilica Mudrić in podpredsednik sabora Zarko Domljan, se bo v Bukaresti pogovarjala o dvostranskih odnosih ter položaju na območju nekdanje Jugoslavije. (STA, Hina, Telefoto: AP)

Zulujski kralj napoveduje razglasitev monarhije

JOHANNESBURG - Goodwill Zwelithini je v ponedeljek južnoafriškemu predsedniku de Klerku sporočil, da se pripravlja na razglasitev kraljestva Zulu v provinci Natal. V memorandumu, ki ga je izročil de Klerku na sestanku v Durbanu, je kralj zavrnil začasno postapartheidsko ustavo. Na zborovanju več kot 20.000 njegovih privrženecv je Zwelithini poudaril, da si »pripadniki plemena Zulu lastijo neodtujljivo pravico do samoodločbe.« (Agencije)

Papoulias se želi sestati z Miloševićem

ATENE - Grški zunanji minister Karolos Papoulias je v ponedeljek izjavil, da se namerava se ta teden na nujnem sestanku srečati s srbskim predsednikom Slobodanom Miloševićem. Papoulias bo se danes odpotoval v Beograd, kjer se bo s srbskimi predstavniki pogovarjal predvsem o ultimatu zveze Nato bosanskim Srbom in o možnostih Evropske unije, kateri trenutno predseduje Grčija, »da ohrani svetovni mir, ki je na veliki preizkušnji.« (Reuters)

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

10.40	Zgodbe iz školjke
11.30	Sezamova ulica, 4/13 del am. otroške nanizanke
12.30	4 x 4
13.00	Poročila
13.05	Sobotna noč, ponovitev
16.05	Video strani
16.20	Mostovi
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Mladi virtuoz: Saksofon, 5. oddaja
17.30	Prva ljubezen, 6., zadnji del svedske nadaljevanke
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Lingo, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme
19.56	Lillehammer - ZOI '94
20.25	Zarišče
20.50	Pričevanja o zvestobi: Slovenci v Argentini, 7/9 del slovenske dokumen. serije: Obcestvo
21.50	Osmi dan
22.40	TV dnevnik 3, VPS 2240
	Sova
23.05	Razcepljene konice, 1/6 del angl. humoristične nanizanke Na vrat na nos
	Igrajo: Anita Dobson, Peter Blake, Harry Ditson, Barbara New, Nimmy March, Robin Davies. Lee Whittock in drugi; režija Alan J. W. Bell.
23.20	Kralj Olimpijade, 3/4 del koproduksijske nadaljevanke
00.30	Video strani

SLOVENIJA 2

10.05	Lillehammer - ZOI '94: Tek 5km (Z), prenos Superveleslalom (Z)
13.15	Pravičnost na preizkušnji
13.55	Ljudje in zemlja
	Sova, ponovitev
14.25	Na programu, 6/7 del ameriske nanizanke
14.55	Kralj Olimpijade, 2/4 del koproduksijska nadaljevanke
15.45	Anglosasko vedenje, 3., zadnji del angl. nadaljevanke
17.00	Lillehammer - ZOI '94: Tek 5km (Z), posnetek Sankanje (Z), posnetek Akrobatsko smučanje, posnetek Superveleslalom (Z), posnetek
18.45	Prisluhnimo tišini
19.30	Dnevnik 2
20.05	R & R, znanstvena oddaja
20.30	Lillehammer - ZOI '94: Umetnostno drsanje - pari, prenos
23.40	Poslovna borza
23.50	3. tekma finala koncnice DP v hokeju: Olimpija Hertz-Acro-ni Jesenice, posnetek iz Ljubljane

KANAL A

07.00	Borza dela
07.30	Video strani
09.00	MacNeil in Lehrer komentirata, oddaja v anglescini
10.00	Videoponedeljek, ponovitev
10.35	CMT
11.00	Luč svetlobe, ponovitev 101. dela ameriske nadaljevanke
11.50	Spot tedna
11.55	Video strani
14.30	Borza dela
15.00	Video strani
15.55	A-Shop
16.05	Smrtonosni trenutek, ponovitev ameriskega filma Igrajo: Rutger Hauer, Kim Catrall, Ian Dury, Sarah Stockbridge in drugi; režija Tony Maylam. London 2008. leta. Ozonski plašč nad Evropo je vse tanjši in podnebje se dramatično spreminja.
17.45	Luč svetlobe, 102. del ameriske nadaljevanke
18.30	Jazzbina, ponovitev 53. oddaje
19.00	Risanke iz Berlina, dokumentarec DW
19.30	Rodeo, glasbena oddaja
20.15	Skorpijon, ameriški zf film Igrajo: Don Murray, Robert Logan, Allen Williams in drugi; režija William Riead.
21.55	Jazzbina, 54. oddaja
22.30	Poročila
22.45	Spot tedna
22.50	CMT
00.30	Borza dela
01.00	Video strani

KOPER

18.00	Studio 2 pogovor
-------	------------------

KOROŠKA

19.30	Čas v sliki
-------	-------------

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomat-tina, vmes(7.00, 8.00, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.35	Nan.: Cuori senza età
10.05	Film: Ragazze d'oggi (kom., lt. '55), vmes (11.00) dnevnik
11.40	Risanke: Calimero
12.00	Nan.: Blue jeans
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo (i. Angela Lansbury)
13.30	Dnevnik in TG1 Motori
14.20	Dok.: Kvarkov svet
15.00	Pustni koncert
16.00	Mladinski variete: Uno per tutti, vmes risanke, aktualnosti
17.10	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik 1
18.15	Variete: Fortunatamente insieme
18.45	Nan.: In viaggio nel tempo
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Aktualno: Al voto al voto (vodi Lilli Gruber)
22.30	Dnevnik
22.35	Nan.: Nasty Boys
23.25	Gassman bere Danteja
24.00	Dnevnik in vreme
0.30	Danes v Parlamentu
0.40	Dok.: I segreti del bel canto (vodi V. Zeani)
1.10	Patente da campioni

RAI 2

6.35	Spoznavajmo biblijo
6.40	V kraljestvu narave
7.25	Male in velike zgodbe
8.45	Jutranji dnevnik
9.05	Nan.: Lassie
9.30	Nad.: Quando si ama
9.55	ZOI: sankanje, 10.25 tek 5 km Z, 10.55 ženski superveleslalom
12.00	Dnevnik
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.40	Nad.: Beautiful, 14.20 Santa Barbara
15.10	Kronike v živo: Detto tra noi (vodi P. Castelli)
17.15	Dnevnik in Iz Parlamenta
17.25	Pogum življenja
18.20	Sport
18.45	Nan.: Hunter
19.35	Vreme, devnik in sport
20.20	Variete: Ventientanti
20.40	TV film: Il giovane Mussolini (dram., '93, i. A. Banderas, S. Lothar, 3.)
22.30	Aktualno: Mixer
23.30	Dnevnik in vreme
23.40	Variete: Indietro tutta! vodi Renzo Arbore)
0.40	ZOI: Umetnostno drsanje - pari, prosto
2.05	Filmske novosti

RAI 3

6.25	Pregled tiska
6.45	Jutranja odd. Laltrarete
7.00	Odpri sola
7.30	Kulturni dnevnik Tortuga, 8.30 Tortuga DOC
10.00	Idealna knjižnica
11.30	Parlato semplice
12.00	Dnevnik 3 iz Milana
12.15	Parlato semplice, 2. del, Madžarska
13.45	Znastveni dnevnik
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.55	Zimske olimpijske igre
17.00	Kolesarstvo
17.20	Rubrika Derby
17.30	Zimske olimpijske igre
18.00	Sporten vesti
18.05	Dok.: Geo - Nepal
18.35	Insieme, vreme
19.00	Dnevnik, Dezelne vesti
19.50	BlobCartoon, 20.05 Blob
20.30	Chi l'ha visto?
22.30	Dnevnik in vreme
22.45	Milano, Italija
23.45	Nan.: Occhi di Lynch
0.30	Dnevnik, vreme, filmske novosti
1.00	Fuori orario

RETE 4

6.30	Nan., 71.15 La verità
8.10	Nad.: Piccola Cenerentola, 8.35 Anima persa
9.00	Variete: Buona giornata
9.15	Sgarbi quotidiani, 9.40 Luogo comune
10.00	Nad.: Soledad, 11.00 Febbre d'amore, 11.45 Maddalena, 12.30 Celeste, vmes (11.55) TG 4
13.30	Dnevnik, 14.00 Sentieri, 15.00 Primo amore, 15.30 Principessa, Camilla
17.00	Kviz: La verità, vmes (17.30) dnevnik
17.45	Rubrika o lepoti
18.00	Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Nan. Colombo - Nuoce gravemente alla salute
22.30	Film: Atlantis (dok., ZDA '91, r. Luc Benson), vmes (23.30) dnevnik
24.00	Radio Londra
0.10	Pregled tiska

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Lasciate un messaggio
14.00	Kviz: Sarà vero?
15.00	Agenzia matrimoniale
16.00	Otroski variete
17.55	Dnevnik
18.00	Kviza: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Striscia la notizia
20.40	TV film: Passioni (dram., i. Virna Lisi, G. Albertazzi, G. Proietti, 5. del)
22.35	Aktualna odd.: Diritto e rovescio (vodi Enrico Mentana)
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.25	Otroski variete
9.15	Aktualno: Luogo comune
9.30	Nanizanke
12.30	Odpri studio
12.35	Aktualno: Tu, Italia
12.45	Otroski variete
14.00	Odpri studio
14.30	Varieteja: Non à la RAI, 16.00 Smile
16.05	Nan.: I ragazzi della prateria, 17.05 Agli ordini papà
17.40	Sport studio
17.55	Nan.: SuperVicky, 18.30 Bayside School, 19.00 Il principe di Bel Air
19.30	Odpri studio
19.50	Radio Londra
20.00	Variete: Karaoke
20.35	TV film: Nome in codice Alexa (krim., ZDA '90, i. L. Lamas, K. Kinmont)
22.30	O di qui o di là
23.00	Sport: Torkov priziv
0.30	Luogo comune

TELE 4

13.30	19.30, 23.05 Dogodki in odmevi
15.10	Caffè dello sport
20.30	Film

MONTECARLO

14.00	19.30, 20.25, 22.30 Dnevnik, 13.00 Sport
9.30	15.00, 23.45 Zimske olimpijske igre
20.30	Carnevale di Rio
23.00	Rubrika o motorjih Creno
2.00	Aktualno: CNN News

Koper

10.55	Lillehammer - ZOI '94: Superveleslalom (Z), prenos
12.15	Smucarski teki 5km (Z), posnetek
13.15	Hokej: Rusija - Finska, posnetek
16.00	TV novice
16.10	Ponedeljkov športni pregled, ponovitev
17.10	Time Out, tv nanizanka
18.00	Slovenski program: Studio 2, pogovor
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Carobna svetilka, otroški program
20.30	Koncert resne glasbe
22.15	TV dnevnik
22.30	Lillehammer - ZOI '94: Dnevni pregled
22.50	Slovenski program: Sportel, oddaja o zamejskem sportu in sportnikih

Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Pri Huxtablovih
09.30	Klub za seniorje
10.15	Evroturizem: Letonska
10.30	Visoki plavalasec s crnim cevlfjem, pon. franc. komedije
13.00	Cas v sliki
13.35	Drzni kavboj, angl. komedija
15.00	Otroski program
15.15	Knjiga o džungli
15.40	Pandin klub
15.50	Black, serija
16.35	Pierre in Isa, serija
17.10	Wurlitzer
18.00	Cas v sliki
18.30	Cisto vsakdanja blaznost
19.22	Znanost
19.30	Cas v sliki
20.15	Pustovanje v Beljaku
22.05	Naredi si sam
22.25	Vrnitev visokega plavalasca, franc. komedija, 1974
	Igrajo: Jean Rochefort, Michel Duchaussoy in drugi; režija Yves Robert.
23.40	Cas v sliki
23.45	Tamporo, jap. komedija
01.35	Poročila
	Tisoč mojstrov in

Avstrija 2

09.50	Lillehammer - ZOI '94 Sankanje (Z), 1. in 2. vo-znja
	Tek 5km (Z)
10.55	Superveleslalom (Z)
	Akrobatsko smučanje, gr-bine
15.00	Kralj saljivcev, ameriska komedija
	Igrajo: Danny Kaye, Pier Angeli, Antonio Gallini in drugi; režija Michel Kidd.
16.35	Zivali nasega sveta
16.45	Veliki vojskovodje, 6. del Georgij Zukov in bitka za Berlin
17.30	Orientacija
18.00	Pri Huxtablovih: Prvi flirt
18.30	Srček
19.00	Zvezna dežela danes
20.00	Kultura
20.15	Lillehammer - ZOI '94 Olimpijski studio
21.15	Reportaže iz tujine
22.00	Večerni studio

Hrvatska 1

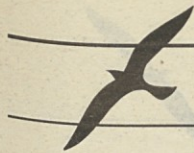
08.00	Dobro jutro
10.00	Poročila
10.05	Zimski solski spored
	Dober dan, ucenci
10.10	Kemija
10.25	Biologija
10.55	Hrvaski slovničarji
11.35	Hov, hov, 8., zadnji del nadaljevanke
12.00	Poročila
12.05	TV-koledar
12.15	Divja vrtnica, 26/199 del mehiske nadaljevanke
12.40	Drzavnik novega kova, 7/14 del am. humoristične nanizanke
13.05	Ciklus televizijskih kriminala: Davitelj s Hillsidea, ameriski film, 1989
	Po romanu Darcya O'Briena
	Igrajo: Richard Crenna, Dennis Farina, Billy Zane, Tony Plana in drugi; režija Steven Gathers.
14.45	Monofon
15.30	Ucimo se o Hrvaski:
16.00	Poročila
16.05	Glavni odmor
16.30	Cena denarja
17.00	Hrvaska danes
18.00	Poročila
18.05	Kolo sreče
18.35	Santa Barbara, 637. del ameriske nadaljevanke
19.30	Dnevnik 1
20.15	Božična zgodba, dokumentarna oddaja
20.45	TV Parlament
22.30	Poročila
22.35	Zabavnoglasbena oddaja: Porin
23.10	Slika na sliko
00.10	Poročila v nemscini
00.15	Sanje brez meja

Hrvatska 2

13.10	TV-koledar
14.20	Pajkova mreža, pon. 1/4 dela nadaljevanke
15.10	Lillehammer - ZOI '94: Dnevni pregled
16.10	Superveleslalom (Z), posnetek
16.55	Tek 5km (Z), posnetek
17.25	Hokej: ZDA - Slovaska, I. tretjina, prenos
18.20	Hokej, II. tretjina
19.15	Hokej, III. tretjina
19.30	Dnevnik 1
20.05	2,4 otroka, 1/7 del angl. humoristične nanizanke
20.35	Pajkova mreža, 2/4 del nadaljevanke
21.30	Lillehammer - ZOI '94: Umetnostno drsanje - pari, prosto
23.00	Dnevni pregled ZOI '94
00.00	Top DJ Mag
01.00	Video strani

Madžarska

07.00	Sončni vzhod, jutranji informativni magazin
09.00	Cez dan
09.30	Riviera, serija
10.00	Petrocelli, ameriska kriminala
11.30	Igra
12.00	Opoldanski zvon
12.07	Telesport
12.37	Deutschland Spiegel, nemski magazin
12.55	Zoom-English Magazine
16.00	Dnevnik
16.13	Tele video '93
16.18	J.S. Bach: Brandenburški koncert
16.45	Zunanje zadeve, serija
17.15	Zenski magazin
17.40	Za boljši jezik
17.50	Vklopi
18.25	Maček v zaklju, kviz
18.50	Katoliška kronika
19.07	Pravljica
19.30	Dnevnik
20.10	Malo mesto, 17. del
20.50	Gospodarski magazin
21.30	Panorama
22.10	Telesport

	TV SLOVENIJA 2	20.05
	R & R	
	znanstvena oddaja	
Teme oddaje R&R za februar so: BBS - računalniška oglasna deska; Multimedija - še en slovenski multimedijski izdelek; vodenje industrijskih procesov - Smelt in CRA zaključila projekt na Kifajskem; avtomatiziran odvzem mleka, računalniške novosti in zanimivosti. Vse, ki želite v korak s časom, vabimo k ogledu.		

	TV SLOVENIJA 1	23.05
	RAZCEPLENE KONICE,	
	angleška humoristična nanizanka	

Zasnova: Len Richmond
režija: Alan J. W. Bell

igrajo: Anita Dobson, Peter Blake, Harry Ditson, Nimmy March in drugi

Prizorišče nove Sovine humoristične nanizanke je frizerski salon. Stranke ga ne obiskujejo zgolj zaradi novih pričesk, ampak tudi zaradi klepetu z vedno novih pričesk in na razumevajoče prikimavanje pri pravljenimi frizerkami in frizerji. Toda ali so stranke res najpomembnejše? Lastnica frizerskega salona, Cath, ima namreč srčne težave: hodi sicer z bogatim ameriškim poslovnem, toda kaj, ko je njen Clint takšna puščoba. Zdi se celo, da se nad Clintom bolj navdušuje njena spogledljiva mama... Vendar je v frizerskem salonu nekdo, zaradi katerega Cath pospešeno bije srce. To je njen najboljši frizer David, velik zenskar, ki se bolj kot zenska občuduje sebe. Kar pa ne spravlja v obup samo njegove šefinje, ampak tudi njegovo sodelavko Areeh. Na srečo ima Cath svojega zaupnika v frizerju Herbieju, ki ji vedno pomaga z nasveti, s prijazno besedo... Skratka, Cath se mora odločiti, ali puščoben odnos z ameriškim poslovnem ali vznemirljivo razmerje z vsezaverovanim zapeljivcem... In ne nazadnje, Cath se mora tudi odločiti, ali bo njen frizerski salon prizorišče korektnih frizerskih uslug ali neprestanih igrar, zapeljevanj in zadreg... Odgovora na dilemi sta predvidljiva, pa vendar skriva nanizanka Razcepljene konice z lahkotno upodobitvijo ljubezenskega trikotnika in z zanimivimi stranskimi liki kar nekaj dobrih kart...

	PRO 7	20.15
	NAJBOLJ ČUDNA LADJA V VOJSKI,	
	ameriški film, 1960	

Režija: Richard Murphy, igrajo: Jack Lemmon, Ricky Nelson, Chips Rafferty, John Lund in drugi.

Med drugo svetovno vojno ameriški kapetan poveljuje uničenim ladjam in tudi njegova posadka je sestavljena iz najslabših »elementov«. Kljub temu se ladja junaško izkaže in bistveno pripomore k uničenju skupine japonskih ladij.

Film je primer vojne komedije, žanra, ki je bil zelo popularen v šestdesetih letih.

	RETE 4	22.30
	ATLANTIS,	
	francoski dokumentarni film, 1991	

Režija: Luc Besson

V dokumentarnem filmu Atlantis režiser Luc Besson s pomočjo učinkovite glasbene spremljave prikazuje morske krasote. Besson z izredno prefinjeno izbiro glasbenih spremljav močno humanizira morski svet, a Atlantis je kljub temu izjemna slika sveta, ki je mnogim nedostopen. Čeprav na malem ekranu filmski posnetki marsikdaj izgubijo nekaj učinkovitosti, so nekateri prizori nepozabni. V dokumentarnem filmu spoznavamo lepote in skrivnosti sveta, ki je prečudovito nenavaden in nam skoraj nerazumljiv.

Koproducenti filma so bili znani italijanski draguljari Bulgari in World Wildlife Fund. Atlantis so prikazali na beneškem filmskem festivalu, kjer je doživel velik uspeh in lep sprejem tudi med občinstvom.

	KANAL A	20.15
	ŠKORPIJON,	
	ameriški film	

Režija: William Riead

igrajo: Don Murray, Robert Logan, Allen Williams in drugi

Steve Wood je posebni agent CIA, zadolžen za najtežje primere, po uspešni rešitvi ugrabljenega letala s talci mora zaščititi pričo, nekdanjega terorista. Toda zdi se, da Skorpionu nastavlja past. Vprašanje pa je, če bo sovražnika pravočasno spregledal.

	TV SLOVENIJA 1	20.50
	PRIČEVANJA O ZVESTOBI;	
	občestvo, 7. del	

Ohranitev slovenstva in njegovih vrednostnih temeljev se ne izčrpuje le v kulturi, ampak tudi v socialnih, političnih, gospodarskih in verskih ustanovah in dejavnostih. Razvejano idejno snovanje dokazuje medsebojno povezanost in obenem različnost pogledov na preteklost, sedanost in prihodnost občestva v diaspori.

TV SLOVENIJA 2 / NOVOSTI

Podobe iz življenja

Poljudnoznanstveni dokumentarni film

Zgodba o življenju je pot, na katero smo se podali, ne da bi vedeli, kaj je cilj. Je razpotje med tem, ali smo drugačni zaradi razuma ali zgolj zato, ker se je težišče telesa preneslo na medenico. Navsezadnje je to tudi igra, katere osnovno pravilo je dinamična menjava snovi in energije. Kaj je življenje, človek ni natančno določil. Pojave zivega sveta lahko samo opazuje, opisuje in potem ustrezno sklepa.

To je odlomek iz scenarija za poljudnoznanstveni dokumentarni film PODOBE ŽIVLJENJA, napisala ga je Alma Granič, film pa režira Vojko Bostjancić. Film je te dni v končni obdelavi.

»Zame kot scenarista je podoba življenja zgodba, zgodba o zankah, zgodba o snovi, energiji, zgodba o življenju in navsezadnje tudi zgodba o smrti, predsem pa zgodba o ključnem življenjskem vprašanju, o tem, da skuša čas v nas najti sebe. Se pravi, čas se skuša zrcaliti preko nas, zrcaliti svojo identiteto, in ravno kot zrcalne podobe tega časa, se mi zdi, da smo na tem preizkusu odigrali slabo vlogo. To je seveda moje osebno mnenje.«

Odkod zamisel za ta film?

»Izziv je bil moj studij knjig profesorja Vodovni-

ka, ki se ukvarja s kibernetiko in že vrsto let predava svoje akademsko delo v okviru elektrofakultete, že vrsto let se ukvarja s kibernetiko. In kibernetika kot znanstvena veja proučuje ljudi. Ne zanimajo je podrobnosti delovanja stvari, temveč predvsem modelira, tudi življenje. Kibernetika se je nekako preizkusala tudi v odgovoru na vprašanje, kaj je življenje, čeravno ji v končni fazi ni uspelo. Mogoče bi bilo preveč, če bi rekla, da sva skusala z režiserjem Bostjancićem odgovoriti na to vprašanje, ker bi s tem gledalcu ponovno plasirali odgovor, kar je nesmisel. Ne. Kjerkoli sva bila, sva beležila te utrinke, kaj je življenje, zato se mi zdi PODOBE ŽIVLJENJA zelo primeren naslov za to, kar sva naredila.«

Povezovalka oddaje je Sonja Polanec, tekst bereta Pavle Ravnohrib in Ivan Lotric. Snemalec je bil Andrej Lupinc, montažerka Meta Arh in, kot rečeno, režiser Vojko Bostjancić.

»Rekel bi, da so PODOBE ŽIVLJENJA bolj neke vrste esej, filmski esej, ki pa je v začetku startal kot oddaja o tem, kako kibernetika razlaga nastanek življenja in iz tega je potem nastalo več segmentov. Snemali smo po delih in ves čas dograjevali in preoblikovali scenarij. Tekst je vecplasten in v začetku

smo imeli v mislih dva glasova, ženskega in moškega, potem pa smo ugotovili, da besedilo zahteva še tretji glas, nekak brezčasen. Nadgradnja, slika je ponekod veristična, ponekod simbolna. Kjer je tekst zahteval veliko koncentracijo, sem skusal biti s sliko čisto bolj preprost, ponekod pa se bodo morda zdeli preskoki ostri, nepričakovani, sokantni. Vsekakor je to film, ki ga moras gledati zbrano od začetka do konca, ne mores zraven kuhati, igrati saha ali kaj podobnega.«

Vojko Bostjancić, lani je na svetovnem festivalu dokumentarnih filmov s področja znanosti, medicine in ekologije v Parmi prejel Prix Leonardo, najvišjo nagrado za režijo oddaje Električni tok celi rane, scenarij zanjo je napisala Mira Span, tudi iz znanstvene redakcije Dokumentarnega programa.

Tudi to je bila oddaja s področja znanosti, sodili bi torej, da so vam te teme posebej blizu in se jih radi lotevate?

»Ja. Res je, čeprav gre tu, pri Podobah življenja za drugačen tip oddaje. Pri oddaji Električni tok celi rane je slo za prikaz pomembnega dosežka na znanstvenem področju, za prikaz delovanja tega postopka, tega zdravljenja, tu pa gre za drugo tematiko in drugačen pristop.«

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

06.00 Awake on the Wild Side; 09.00 Video; 12.00 Soul Of MTV; 13.00 Greatest Hits; 14.00 Video; 16.30 Coca Cola Report; 16.45 MTV v kinu; 17.30 Dial MTV; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Greatest Hits; 21.00 Most Wanted; 22.30 Beavis & Butt-head; 23.00 Ponovitve; 00.00 Rock Block

SKY ONE

07.00 The DJ Kat Show; 09.55 Risanke; 10.30 The Pyramid Game; 12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 Paradise Beach; 14.00 Barnaby Jones; 15.00 Šogun, 12. del; 16.00 Drugačen svet; 16.45 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.30 Paradise Beach; 20.00 Rescue; 20.30 M.A.S.H.; 21.00 Nerešene skrivnosti; 22.00 Melrose Place; 23.00 Star Trek; 00.00 Nedotakljivi

PRO 7

05.15 Serije, ponovitve; 11.20 Roseanne; 11.50 Pri Huxtablovih; 12.20 Ashanti, pon. švic. pustol. filma; 14.25 Hardcastle & McCormick; 16.25 Risanke; 17.55 Parker Lewis; 18.15 Krila; 18.55 Roseanne; 19.15 Pri Huxtablovih; 20.00 Poročila; 20.15 Najbolj čudna ladja v vojski, am. vojna komedija; 22.10 Poročevalci; 23.05 Poročila; 23.15 Flesh Gordon-Sramota galaksije, am. komedija

PREMIERE

07.00 Romeo; 08.35 Total control, kanad. film; 10.40 Človek, ki preveč ve, franc. film; 13.15 Kino '94; 14.30 Odhod, am. film; 17.25 Chinese Blues, angl. socialna drama; 19.30 Kino '94; 20.15 Criss Cross-Preživeti na Key Westu, am. film; 21.55 David Bowie-Privih 30 let; 00.25 Late Night With David Letterman

SAT 1

09.05 Ponovitve serij; 13.00 Ladja zaljubljenec; 14.00 Sosed; 14.30 Alf; 16.00 Vesoljska ladja Enterprise; 17.00 Pet krat pet; 17.30 Regionalna poročila; 18.00 Pojdi na vsel; 19.00 Poročila; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Zlata parada popevk; 21.10 Reševalci; 22.00 Ugovarjanci; 23.00 Spieglova TV reportaža; 23.35 Pozor, skrita kamera

EUROSPORT

06.30 Olimpijsko jutro; 07.00 Smuk (M), pon.; 08.00 Hokej; Nemčija-Norveška; 09.00 Bob enosed (Z), 1., 2., runda; 09.30 Tek 15km (Z), prenos; 11.30 Veleslalom (Z); 12.30 Akrobatsko smučanje

nje, prosti stil; 14.00 Hokej; Švedska-Italija, prenos; 16.30 Olimpijska poročila; 17.15 Hokej; ZDA-Slovaška; 19.00 Umetnostno drsanje-pari, prosto; 22.30 Stuttgart; Tenis; 23.30 Olimpijska poročila

RTL

09.10 Serije, ponovitve; 12.00 Opoldanski magazin; 14.10 Čas hrepenenja; 17.00 Kdo je šef?; 17.30 Družinske vezi; 18.00 Paradise Beach; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 19.40 Dobri časi, slabi časi; 20.15 Columbo: Recept za umor, am. tv kriminalka; 22.15 Quincy; 23.15 Gottschalk; 00.00 Poročila

RTL 2

05.45-17.00 Ponovitve; 17.00 Ženska za 7 milijonov dolarjev; 17.50 Umik; 18.20 Nasmehnite se, prosim; 18.55 Poročila; 19.00 Angel se vrača, serija; 20.00 Poročila; 20.15 Obilje, angl. film; 22.40 Poročila

SKY MOVIES

15.00 The Way West; 17.10 The Wizard Of Speed And Time; 19.00 American Flyers; 21.00 A Private Matter; 23.00 Wedlock

MOVIE CHANNEL

15.00 A Child Is Waiting; 17.00 The Distant Home; 19.00 Driving Me Crazy; 21.00 The Commitments; 23.00 Soapdish

FILMNET +

14.00 Dream Lover; 16.00 K-TV; 18.00 Jungle Fever; 22.10 Batman Returns; 00.05 Star Trek VI: The Undiscovered Country

SUPER CHANNEL

05.30 Verska oddaja; Novice; Gospodarstvo; Super Shop; 17.30 Evropsko gospodarstvo; 18.00 Današnji Show; 19.00 Poročila; 19.30 On The Air; 20.00 Dokumentarec; 21.00 Ushuala, dokum. serija; 22.00 Poročila; 22.30 Gospodarstvo; 22.45 Market Wrap; 23.00 Jay Leno Show

CNN

05.00-22.00 World News; 06.30 MoneyLine; 10.30 World Report; 11.30 Business Report; 12.30 Business Day; 13.30 Business Asia; 14.00 Larry King Live; 16.30 Cnn & Co; 19.00 World Business Today; 20.00 International Hour; 22.00 World Business Today Update; 22.30 Showbiz Today

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 8.30 Dnevnikov odmev; 8.40 Minute za smeh; 10.30 Pregled slov. tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotiček; 17.00 Ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesni in besedi; 20.35 Minute za; 21.05 Premiere; 21.50 Intermezzo; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutrarnja kronika; 8.40 Kolektor prireditve; 10.40 Pri-morski val; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 13.00 Val 202 - Fiesta latina; 14.00 Drobntnice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Tema popoldneva; Šolsko; 17.50 Šport; 19.30 Štos - se v terek obujamo spomine; 21.00 Od dejanj k besedam; 22.20-23.00 Stolejta improvizirane glasbe.

Slovenija 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Kulturni globus; 11.05 Človek in zdravje; 11.35 Izbrali smo; 13.05 Enajsta sola; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Big Band RTS; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Ljudsko izročilo; 16.40 Esej; 17.00 Glasba I. Stravinskega; 18.00 Koncerti; 19.30 Arije in monologi; 20.00 Literarni večer; 20.45 S koncertov; 22.05 Prefok idej; 22.25 Glasba našega časa.

Radio Koper (slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,5 - 93,8 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)

6.00 Otvoritev; 8.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.30 Jutrarnjik, Lilehammer 94; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.50 Iz odvetnikove pisarne; 11.00 Hladno, toplo, vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS; 16.00 Glasba po željah; 16.35 Iz kulturnega sveta; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta, 2. del; 19.00 Dnevnik - prenos RS; 19.30-23.15 Večerni program Modrega vala RK.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 7.05 Dobro jutro, otroci; 8.00 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Aktualnosti; 9.32 Bilo je nekoč; 9.40 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.35 Psihologija; 11.30 Aktual-

nosti; 12.00 Romagnamia; 13.00 Glasba po željah; 14.05 Turistična oddaja; 14.45 Seriamente parlando; 16.00 Modri val; 18.00 Covermania; 18.45 Zvoki iz preteklosti; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.30 Loto; 8.15 Napoved; 9.25 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 13.55 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.45 Nasveti; 18.15 Tema tedna; 20.00 Labirint znanja; 21.30 Tanori terek; 1.00 Sat. progr.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.40 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema dneva; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 13.00 Pesem tedna; 17.00 Na vrtiljaku z Romano; 17.50 Koristne informacije; 18.50 Radio jutri.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniatüre; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želali ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.45 Šport; 20.00 Študij in glasba; 21.00 Kulturno umetniški program.

Radio Študent

11.00 Vzign; 12.00 Kondicija dvojiškega sistema; 14.00 OF (24 ur in-fno); 17.00 Jocular; 17.30 Tehnica Elaboratum; 19.00 Tolpa bumov; Kazna za uši; 20.00 Underground International; 21.00 Hard'n Heavy; 24.00 Radio satelit.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Skozi tancico molka; 8.30 Soft music; 9.00 Iz studia z vami, 9.15 Odprta knjiga; Ostrigeca (Marjan Tomšič, 14. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje; ŽPZ Prosek Kontovel; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mladi val; Gastronomikviz; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Božanska komedija; Vice (prevod in priredba A. Capuder, r. S. Verč, 20. del); 18.40 Slovenska lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 18.00 Otroški vrtiljak; 20.30 Smeh in glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Partnerski magazin.

NOVICE

Sodelovanje v vesolju

VARSAVA - Evropska vesoljska agencija (ESA) in Republika Poljska sta proti koncu minulega meseca podpisali sporazum o sodelovanju na področju, kot to navadno opredeljujejo, »raziskovanja in izkoriščanja vesolja v miroljubne namene«. Ta sporazum je pravzaprav le praktični izraz politične pripravljenosti ESA pri uresničevanju resolucije o sodelovanju z deželami srednje in vzhodne Evrope, ki so jo podpisali pooblaščen ministri zahodnih držav leta 1992 v španski Granadi. Omenjeni bilateralni sporazum sta podpisala generalni direktor ESA J-M. Luton in poljski ambasador v Parizu J. Lukaszewski. S tem aktom je natančno določenih kar nekaj skupnih »evropsko - poljskih« dejavnosti na tem področju: organiziranje obiskov in skupnih posvetovanj, redne izmenjave informacij, uvajanje posebnih nagrad za sodelovanje, obojestransko dostopnost do baz podatkov in laboratorijev, preučevanje skupnih projektov, za katere se zanimajo obe strani. ESA je doslej že podpisala podobne sporazume z Madžarsko in Romunijo.

Dijaki v boju proti aidsu

WASHINGTON - Bralci ameriskega poljudnoznanstvene revije Science World (Svet znanosti), ki je namenjena predvsem srednješolcem, so prepricani, da aids nikakor ni samo televizijska tema. Vsak peti bralec tega štirinajstdnevnik ali približno 18 odstotkov vprašanih namreč pozna vsaj eno osebo, ki je bodisi okužena z virusom HIV ali pa je že zbolela za aidsom. Do takšnih ugotovitev se je dokopalo uredništvo revije, potem ko je obdelalo kar 6.000 odgovorov svojih bralcev. Mladostniki so pokazali zelo visoko stopnjo zaskrbljenosti zaradi te nevarne bolezni (91 odstotkov) in nezadovoljstva nad tem, kar je bilo doslej storjenega pri omejevanju pandemije aidsa (88 odstotkov). Vendar ti mladostniki niso ostali samo pri besedah, ampak so večinoma prepricani (68 odstotkov), da je borba proti sirjenju aidsa predvsem njihova naloga in dolžnost njihovih staršev. Seveda ostaja odprto vprašanje, kako pospešiti edukacijo in preventivno ozaveščanje mladine, ker sicer ne bo kos svoji nalogi. Kot pravi Joycelyn Elders, vodja ameriske zdravstvene službe: »Mnogi starši preprosto ne vedo, kaj naj bi rekli svojim otrokom.« Srednješolci so največ znanja o aidsu pridobili v soli in preko televizije. Toda ta edukacija nikakor ne zadostja. Zato je Elders preprican, da bi morali na vseh ameriskih solah okrepiti programe za izobraževanje o tej hudi bolezni, na visokih solah pa naj bi uvedli razdeljevanje kondomov.

Razpoznavanje slavnih slik

TOKIO - Japonska družba NEC je razvila poseben računalnik, ki je zmožen samo na osnovi grobe skice identificirati umetnine znamenitih slikarjev. Intellectual Image Search Syatem (IIS - preiskovalni sistem za intelektualne slike) samodejno analizira posamezne oblike, kompozicije in barve skic, ki jih nato primerja z eno izmed 10.000 slik znanih mojstrov, kolikor jih ima v datoteki. Poleg tega je ta sistem uporaben tudi za hitre identifikacije storilcev kaznivih dejanj. Grobe skice storilcev naj bi po podobni metodiki primerjali z evidencnimi fotografijami že znanih kriminalcev, vendar so tovrstne aplikacije zaenkrat se stvar prihodnosti.

»Prijazna za dojenčke«

ŽENEVA - Bolnišnice po dezelah v razvoju se potegujejo za naslov Baby-friendly (prijazna za dojenčke), ki ga podeljujeta Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) in fondacija za otroke Združenih narodov (UNICEF). Leta 1992 je ta naslov prejelo 52 bolnišnic iz 12 držav, za preteklo leto pa bo verjetno to priznanje dobilo kar nekaj sto bolnišničnih ustanov - kot je mogoče sklepati na osnovi poročila UNICEF »Stanje otrok na svetu 1993«. Med elemente, ki jih ocenjujejo v okviru natečaja »Prijazna za dojenčke«, sodijo predvsem naslednji: koliko casa dojenčki ostajajo skupaj z mamicami, spodbujanje prehranjevanja dojenčkov z dojenjem in podobno. V omenjenem poročilu med drugim navajajo, da bi po revnih državah sveta lahko vsako leto rešili približno milijon mladih življenj, če bi se njihove matere odločile dojeti svoje malčke vsaj prvih šest mesecev.

Simulacije namesto izstrelitve

AMSTERDAM - Družba Hewlett-Packard je razvila »zemeljski« nadomestek za zelo draga preizkušanja novih telekomunikacijskih naprav v orbiti. Kot poroča evropski center omenjene družbe na Nizozemskem, je podjetje razvilo strojno in programsko opremo za sistem, ki omogoča mnogo cenejše poskuse v najrazličnejših pogojih, brez izstreljevanja dragih raket in satelitov v vesolje. »Signal simulator« HP 8791 je uporaben za hitro in doslej najbolj natančno preizkušanje različnih komunikacijskih naprav, »koristnega tovara« v orbiti, satelitskih postaj na Zemlji, sprejemnih naprav ali opreme za nadzorovanje postopkov. Poleg poskusov s preprostimi signali in modulacijami, sistem HP 8791 omogoča simulacijo telekomunikacijskega prometa z množico nosilnih signalov, razčlenjevanja in razmnoževanja podatkov, na različnih ravneh sumov in napak, z variantnimi stevili in vrstami strojnih elementov. (E. J.)

PALEONTOLOGIJA / NOVA NAJDIŠČA V MEHIKI

Ceratopodi in hidrozavri

Fosilni ostanki najmanj starih vrst dinozavrov, ki so se pod puščavskim peskom severne Mehike skrivali kakoh 70 milijonov let, so po zaslugi paleontologov zopet ugledali luč sveta. No, skoraj po zaslugi paleontologov. Po besedah Renéja Hernandeza, ki je diplomiral na Institutu za geologijo Narodne univerze v Mehiki (UNAM), so fosili v veliki meri dobesedno »splavali« na površje najdišča, predvsem zaradi hude erozije, ki jo v tem puščavskem svetu povzroča obilica vetrov. Ostanke živali so raztreseni povsod naokoli in tvorijo kakih 300 manjših najdišč v okolici gore Cerro de la Virgen (Gora device), ki leži v zvezni pokrajini Coahuila. Her-

andez, ki nadzoruje potek izkopavanja, pravi, da je bil kraj svoje čase izredno bogata kolonija dinozavrov, med katerimi so bili tudi Hidrozavri, Tiranozavri, Ceratopodi in se nekatere manjše roparice. Med drugim so odkrili tudi celo vrsto ribjih prednikov in fosilnih ostanke rastlin, ter kakih šest vrst sadežev, ki so nam docela neznani, a so najbrž igrali pomembno vlogo v prehrambnih navadah dinozavrov, vsaj rastlinojedov.

Ena od vrst »strašnih kušcarjev«, ki so jih odkrili, so, kot že rečeno, Ceratopodi, rastlinojedi podobni nosorogom, katerih ostanki so bili dovolj ohranjeni, da so paleontologi ugotovili, da je imel na moč nenavadno tek-

sturo kože. Drugi fosili so bili slabše ohranjeni in precej bolj raztreseni, vendar je moč ugotoviti, kdo in koliksen je bil njihov lastnik. Tako so našli tudi ostanke tako imenovanih Hidrozavrov, rastlinojedih plazilcev, ki so v svojih najboljših letih merili kakih 12 metrov, in celo ostanke tiranozavrov, na primer kremplje, zobe,... Zadnje pomembnejše odkritje, kjer so odkrili fosilne ostanke teh živali, je staro dve leti in sicer se najdišče nahaja v Argentini, kjer so odkrili zivalstvo vrsto, ki je planet naseljevala kar kakih 235 milijonov let. Hernandez meni, da je to odkritje dokaz, da je v Mehiki tiste dobe obstajala edinstvena delta, ki je tem živalim omogočala obstoj cela tisocletja.

Ali niso mali sesalci izpodrinili dinozavrov? (NS)

Med drugim je najdišče na najjužnejši točki severne amerike, kjer doslej se niso odkrili nobenih fosilov, kar bi po njegovem lahko izpricalo marsikaj o selitvenih navadah dinozavrov po tej celini. In ne nazadnje, po mnenju paleontologa bi ta izkopavanja lahko potrdila tezo, da so dinozavri izumrli zara-

di ogromnega meteorita, ki je pred 65 milijoni let trescil na zemljo, na območje Yucatana na jugu Mehike. Po tej hipotezi je meteorit ob trčenju na zemljo dvignil ogromne oblake prahu in s tem povzročil dolgo zimo, ki naj bi bila vzrok za izumrtje orjakov.

(G. S. - AFP)

ZGODBA 40 / SODOBNIKI, KI NISO POZNALI TEKMOVALNOSTI, MAŠČEVALNOSTI IN SLE PO UNIČENJU

Oddajnik univerzalne matrice

Benjaminovemu vnuku, otroku dobe Brezstetja, se zdalec ni bilo lahko doumeti cloveskih norosti, o katerih mu je pripovedoval dedek. Njegovi sodobniki namreč niso poznali tekmovalnosti, niti mascevalnosti, kaj sele težnje po uničenju nasprotnika. Nasprotnikov pravzaprav niso niti imeli, saj se niso nicesar bali in nicesar si niso postavljali tako zelo visoko, da bi morali za uresničitev svojega cilja poteptati svojega bližnjega. Tudi zavisti niso poznali, zato je Benjamin imel nemalo težav, ko mu je pojasnjeval ozadje številnih nespametnih in prenačlenjenih potez, ki so jih vlekli akterji Preloma ter z njimi uničili marsikako priložnost za laгодnejši prehod v novo dobo.

»Ko je Psiholog izvedel za lokacijo sevalnika univerzalne matrice, se je brez omahovanja pognal v dir,«

je začel Benjamin svojo pripoved o pričetku nore tekme za globalno rešitev clovestva. »Ni me poiskal in povabil k sodelovanju, kajti vse je zeel storiti sam; hotel je pac odigrati zgodovinsko vlogo velikega Rešitelja. Cim mu je postalo jasno, da je nekdo za korak dlje od njega, ga je zbolela zavist in zgrabila nora avanturistična mrzlica. De- loval je intenzivno in brez slehernega rahlotutja.«

»Nisi mi se povedal, zakaj je matrica ugasnila,« ga je prekinil radovedni vnuk. »Menda ne zgolj zaradi objave lokacije njene- ga sevalnika...« »Zerci so zaznali resno nevarnost njenega uničenja,« mu je pojasnil dedek. »Diktatorjem svetovnega nereda seveda ne bi bilo pogodu, če bi izvedeli, da nekdo posega na njihovo področje, se zlasti ce so to bitja tuje civilizacije. Ker so se v svo-

jem neznanju bali njihove nepredvidljivosti in moči, bi jih zatili že v kali. Za nevrotične zemeljske bogove bi bila izguba moči nad masovno čredo prehudo ponižanje, kajti bili so tako naduti, da nad seboj niso priznavali nobene avtoritete. In neskončno raje bi se odločili za kratkotrajno oblast nad lokomotivo v propad kot pa za večno potovanje v vlaku enakovrednosti. Povem ti, cim bi odkrili sevalnik, že bi ga ne bilo več. Kot že tolikokrat; dotlej so namreč sestrelili marsikako tujo vesoljsko ladjo in ugonobili marsikaterega pripadnika tuje civilizacije. Ampak to je že druga zgodba. Vrniva se raje k Psihologu.«

In mu je pripovedoval, kako je Psiholog dolge tedne stikal po planini, na kateri je bil montiran oddajnik univerzalne matrice. Pri iskanju se je z uspehom

orientiral po zaznavah njenih sibkih vibracij - kajti sevalnik ni bil povsem izklopljen; Zerci so zgolj zmanjšali jakost sevanja, in sicer do stopnje, ki je bila za grobe znanstvene instrumente nezaznavna, z bližine pa so jo lahko zaznavali samo izjemno senzitivni ljudje - kar pa je Psiholog nedvomno bil. Tako mu je naposled resda uspelo priti do mesta, kjer je bilo sevanje najmočnejše. In to mesto se ni nahajalo sredi skalnih stvin, kakor je na osnovi svoje vizije domneval Benjamin, ampak sredi položnega gozda. Tam je Psiholog pričel kopati in že po nekaj metrih je naletel ob ravno, gladko, izjemno trdo steno - zid prostorov z oddajnikom in bivaliscem Zerske dezurne ekipe.

»Psiholog ni omahoval,« je Benjamin nadaljeval svojo pripoved iskreno zacudenemu vnuku. »S pomočjo bogate znanke in številnih napol magijskih intrig mu je uspelo na tistem mestu že v kratkem času zgraditi planinsko koco. V podzemlju je v neposredni blizini Zerskih prostorov zgradil poseben prostor za sprejemanje univerzalne matrice. To je bil nekakšen širok hodnik, ki se je na eni strani dotikal stene oddajniškega prostora, druga stran pa se je zaključevala z gladko polkrožno steno, sredi katere je dal montirati visoko ležišče. Na področju vzglavja tega ležišča je bilo namreč sevanje matrice najmočnejše in tam je Psiholog pozneje prelezal ure in ure ter se napajal z matrico in z njeno pomočjo dograjeval svoje znanje. V pritlicju je uredil velik prostor za skupinske seanse, v nadstropju pa več manjših bivalnih prostorov.«

»O kaksnih seansah govoris?« je zanimalo vnuka. »O seansah takoiimenovane Resilnega kroga. To je

bila skupina devetih ljudi, ki jih je Psihologova znan- ka vodila skozi psihoterapevtski proces, s katerim naj bi dosegli popolno psihofizično relaksacijo, potrebno za ojačevanje Psihologovih resilnih vibracij. Minevala so leta in Resilni krog je resda dokaj lepo napredoval, vendar kakih pomembnejših uspehov ni dosegel; svet pa je medtem pospešeno drvel v pogubo. Ko je nekega trenutka Psiholog moral priznati, da njegov bioojačevalnik se dolgo ne bo sposoben nemoteno ojačevati, je vodstvo nad parapsiholoskimi eksperimenti prepusil svoji najbližji sodelavki, sam pa se je lotil realizacije paralelnega projekta. Izumil je namreč način za tehnično ojačevanje svojih telesugestivnih vibracij. Vrnil se je na svoj dom k morju ter pričel sestavljati tehnični ojačevalnik. A tudi v tem ni bil ravno uspešen, saj je ojačevalnik povzročal na okolico povsem drugačne efekte kot jih je načrtoval. Zato je ponovno vključil tri sposobne osebe, upajoč, da bodo z ustrezno modulacijo korigirale njegove telesugestivne misli. Ampak - tudi to mu ni hotelo uspeli...«

»Zakaj ne?« »Zato, ker je bilo njegovo znanje se zmeraj prevec delno in površno, kljub nenehnemu izpopolnjevanju s pomočjo univerzalne matrice. Ni je pac znal uporabljati ali pa ni imel zadovoljive samostojne osnove za njeno optimalno uporabo. No, v času, ko je pričel spoznavati to resnico, pa je matrica ponovno ugasnila. Tokrat dokončno. In tedaj se je Psihologov klan neusmiljeno spraval nadme...« »Zakaj nadte?« »Ker sem bil odtelej edini, ki je posedoval celostno znanje, temelječe na univerzalni matrici...«

Bojan Rauter Kosic

Zaznava senzitivnih ljudi na gori (NS)

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815

Danes, 15. februarja, ob 20. uri: Kunst - Stromajer - LA LA SLINA (SD).

V petek, 18. februarja, ob 20. uri: P. Shaffer - LETICIJA IN LUSTREK (SD).

DRAMA SNG, tel.: 061/ 221-511

Danes, 15. februarja, ob 19.30: W. Shakespeare - KRALJ HENRIK IV., za abonma studentski drugi in izven.

V sredo, 16. februarja, ob 18.30: Dušan Jovanović - ANTIGONA, za abonma studentski tretji (cercle, loze, balkon); ob 21. uri, za abonma studentski tretji (parter).

V četrtek, 17. februarja, ob 19.30: H. Ibsen - ROSMERSHOLM, za abonma dijaski 4 večerni in izven.

V petek, 18. februarja, ob 19.30: G. Feydeau - DAMA IZ MAXIMA, za izven in konto.

MALA DRAMA SNG, tel.: 061/ 221-511

V sredo, 16. februarja, ob 20. uri: W. Allen - ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM, za izven in konto.

V četrtek, 17. februarja, ob 20. uri: I. Torkar - BALADA O TASCICI, za izven.

V petek, 18. februarja, ob 20. uri: M. Jesih - LJUBITI, za izven.

OPERA, tel.: 061/ 331-950

V sredo, 16. februarja, ob 19. uri: J. Strauss ml. - NETOPIR. Predstava bo se v soboto, 19. februarja, ob 19. uri.

V petek, 18. februarja, ob 15. uri: P. I. Cajkovski - HRESTAC. Razprodano!

MGL, tel.: 061/ 210-852

Danes, 15. februarja, ob 19.30: A. Miller - SMRT TRGOVSKEGA POTNIKA, za abonma red U. Predstava bo se v sredo, 16. februarja, ob 19.30, za abonma mladinski 2.

MALI ODER MGL:

V sredo, 16. februarja, ob 17.30: G. Barilly - MEDENI MESEC, za izven in konto. Predstava bo se v soboto, 19. februarja, ob isti uri.

KD SPANSKI BORCI, tel.: 061/ 1404-183

V petek, 18. februarja, ob 20. uri: A. Ayckbourn - NORCIJE V SPALNICAH. Gostuje PDG Nova Gorica.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE,**tel.: 061/ 312-860**

V petek, 18. februarja, ob 19.30: P. Ustinov - KOMAJ DO SREDNJIH VEJ, premiera, za red

premierski in izven. Predstava bo se v soboto, 19. februarja, ob 19.30: P. Ustinov - KOMAJ DO SREDNJIH VEJ, za abonma red sobotni in izven.

UMETNIŠKO GLEDALIŠČE,**tel.: 061/ 325-971**

Danes, 15. februarja, ob 20. uri: POT V DAMASK. Predstava bo se v četrtek, 17. februarja, ob 21. uri.

VODNIKOVA DOMACIJA,**tel.: 061/ 1593-395**

Danes, 15. februarja, ob 19.30: E. Flisar - TRIŠTAN IN IZOLDA. Predstava bo se v sredo, 16. februarja, ob isti uri.

CELJE**SLGC, tel.: 063/ 25-332**

V sredo, 16. februarja, ob 17. uri: B. Veras - ZELENA KAPICA, za abonma 3. solski in izven. Predstava bo se v četrtek, 17. februarja, ob 10. uri, za abonma čebelica IV.

DNEVI KOMEDIJE '94

V petek, 18. februarja, ob 19.30: C. Goldoni-A. Rozman - SLUGA DVEH GOSPODOV.

V soboto, 19. februarja, ob 19.30: W. Allen - ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM. Gostuje SNG Drama iz Ljubljane.

KRANJ**PGK, tel.: 064/ 222-681**

V sredo, 16. februarja, ob 19.30: R. Cooney - ZBEZI OD ZENE. Predstava bo se v soboto, 19. februarja, ob isti uri. Razprodano!

MARIBOR**DRAMA, tel.: 062/ 221-206**

V sredo, 16. februarja, ob 18. uri: Aishil - ORESTEJA, za abonente in izven.

V petek, 18. februarja, ob 20. uri: A. Dumas - TRIJE MUŠKETIRJI. Predstava bo se v soboto, 19. februarja, ob 20. uri: v Minoritski cerkvi, za abonente in izven.

MALI ODER, tel.: 062/ 221-206

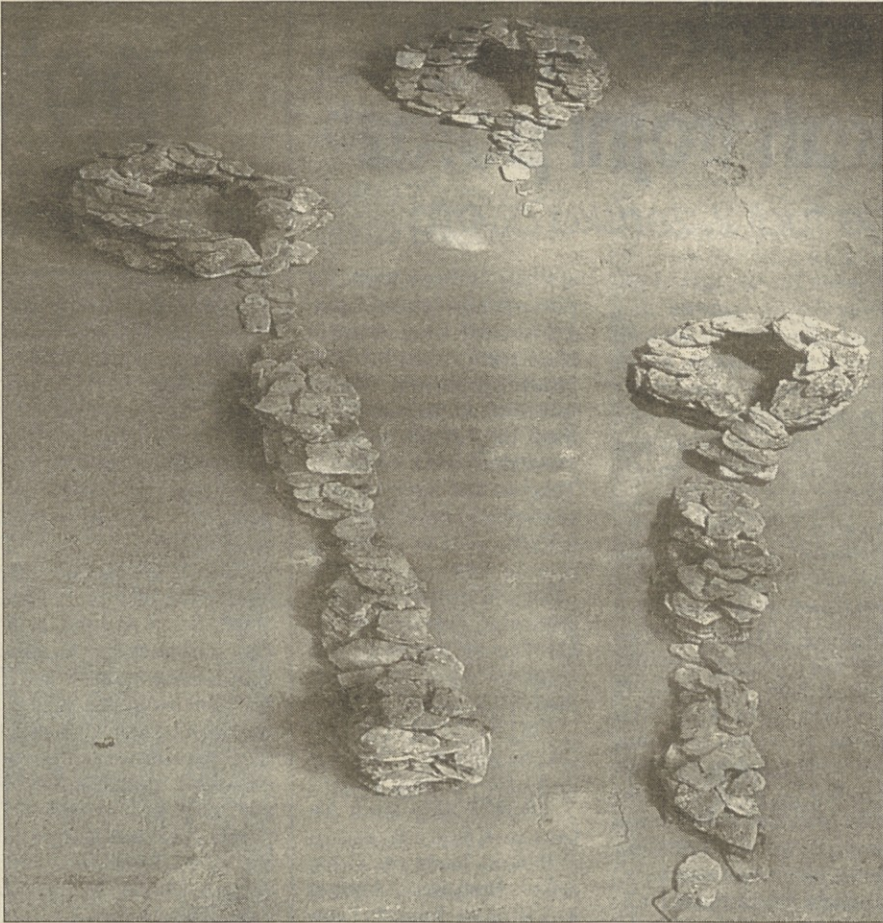
V sredo, 16. februarja, ob 20. uri: Plesni teater Aldea - LIFT (NOSILNOST 5 OSEB), za izven.

OPERA IN BALET, tel.: 062/ 221-206

V petek, 18. februarja, ob 19.30: baletni triptih STIRJE LETNI CASI, za red zeleni in izven.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR**tel.: 062/ 26-748**

V nedeljo, 20. februarja, ob 11. uri: Marjan Pun-gartnik - KRALJ FRIDERIK ZOBATI.

V galeriji Equrna v Ljubljani bo
danes, 15. februarja, ob 19. uri otvoritev razstave
SPECI KAMNI - REINHARDA TAURERJA
in RUDIJA BENETIKARAZSTAVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Prešernova 10

Razstava JOZETA CIUHA - Iz pariskega ateljeja je na ogled do 20. marca. Fotoprojekt Lepi - umazani - zli PRIMOZA PREDALICA in BOJANA VELIKO-NJE je na ogled do 20. februarja (Mala galerija CD).

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava Zimski salon 1994, na kateri se s slikami, instalacijami in objekti predstavljajo umetniki VOJKO ALEKSIC, OTO RIMELE in ANDREJ TROBENTAR, je na ogled do 26. februarja.

MODERNA GALERIJA, Tomsčeva 14

Retrospektivna razstava OHO je na ogled do 13. marca. Razstava JOSEPHA BEUYSA je na ogled do 20. marca.

Razstava PEDRA CABRITA REISA - ECHO DER WELT III je na ogled do 27. februarja (Mala galerija).

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 9

Razstava RINALDA OLIVIERIJA je na ogled do 27. februarja.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava DUSANA TRSARJA - Objekti in risbe 1973-1983 je na ogled do 27. februarja.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

Razstava akvarelov in male plastike NIKOLAJA LEHRMANN je na ogled do 18. februarja.

GALERIJA EQURNA, Gregorčičeva 3

Danes, 15. februarja, ob 19. uri bo otvoritev razstave REINHARDA TAURERJA in RUDIJA BENETIKA.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40

Razstava slik TANJE SPENKO-NOVAKOVIC je na ogled do 24. februarja.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

Razstava slik VIDE SLIVNIKER-BELANTIC je na ogled do 23. februarja.

GALERIJA PIC LEK, Verovškova 57

V petek, 17. februarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave olj slikarke BRIGITE POZEGAR-MULEJ.

GALERIJA SLOVENIJALE, Dunajska 22

Razstava slik slikarja MARJANA TRSARJA je na ogled do 20. februarja.

GALERIJA TIVOLI, Pod turnom 3

Razstava JOZETA CIUHA je na ogled do 6. marca.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA,**Vodnikova 65**

Razstava slik NIKOLAJA BEERA je na ogled do 22.

februarja.

GALERIJA ZALA, Gosposka 7

Razstava RAJKA CUBRA je na ogled do 20. februarja.

KAMNIK**RAZSTAVISCE VERONIKA**

Razstava TONETA ZNIDARSICA je na ogled do 20. februarja.

MURSKA SOBOTA**POKRAJINSKI MUZEJ, Trubarjev dvored 4**

Razstava ALOJZA EBERLA je na ogled do 1. maja.

GALERIJA MURSKA SOBOTA, Kocljeva 7

Razstava del članov Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije je na ogled do 28. februarja.

NOVO MESTO**GALERIJA KRKA, Cesta herojev 45**

V sredo, 16. februarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave SEST UMETNIKOV IZ SLOVENSKEGA PRIMORJA. Razstava bo na ogled do srede marca.

PIRAN**GALERIJA MEDUZA 2**

V petek, 18. februarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave tapiserij, del v tehniki makrameja in risbe MARIKE DANC ROTH. Razstava bo na ogled do 25. marca.

MESTNA GALERIJA PIRAN

V petek, 18. februarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave del umetnikov - udeležencev likovne delavnice Slovenija odprta za umetnost - Sneznik. Razstava bo na ogled do 31. marca.

TRZIC**GALERIJA KURNIKOVA HISA,****Kurnikova pot 2**

Razstava ANDREJA DOLINARJA je na ogled do 28. februarja.

VELENJE**GALERIJA IVAN NAPOTNIK**

Razstava DUSE KAJFEZ je na ogled do 2. marca.

ZAGORJE

Razstava slik 30. delovnega srečanja slikarjev v koloniji na Izlakah je v avli Delavskega doma na ogled do 1. marca.

ZIRI**GALERIJA SVOBODE ZIRI**

Razstava slikovnih predlog za freske akademskega slikarja IVA SUBICA je na ogled do 20. februarja.

GLASBA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

SLOVENSKA**FILHARMONIJA,****tel.: 061/ 213-640**

Danes, 15. februarja, ob 19.30: komorni koncert - MILAN HUDNIK - violoncelo, HERMINA JERMAN - klavir, MATEJ GRAHEK - flavta, VLASTA DOLEZAL-RUS - klavir. Program: Schumann, Brahms, Rivier, Ibert, Busser.

V sredo, 16. februarja, ob 10. uri: koncert Pihalnega orkestra Slovenske policije.

CANKARJEV DOM,**tel.: 061/ 222-815**

Danes, 15. februarja, ob 19. uri: orgelski koncert - PETR EBEN - avtorski večer.

SOU KAPELICA,**Kersnikova 4**

Danes, 15. februarja, ob 20.30: koncert - SLOVENSKE KANTORJI, A. Banchieri: madrigalna komedija Festino.

ILIRSKA BISTRICA

V petek, 18. februarja, v klubu MKNZ koncert skupine BALKAN DIREKTNA LINIJA.

KOPER

V četrtek, 17. februarja, ob 20. uri v dvorani Glasbene sole Koper: koncert TATJANE OGNJANOVIC - klavir.

MARIBOR

V četrtek, 17. februarja, ob 21. uri: V klubu MKC koncert skupine NET.

UNIONSKA DVORANA

V petek, 18. februarja, ob 19.30: koncert mariborske filharmonije, J. S. Bach - PASIJO PO JANEZU.

NOVA GORICA

Danes, 15. februarja, ob 20.15: v veliki dvorani Kulturnega doma koncert DIMITROSA SGOUROSA. Program: Beethoven, Liszt.

FJK

TRST

Gledališče Rossetti

26. in 27. t. m. koncert Lucia Dalle. Izven abonmaja. Za abonente popust. Predprodaja vstopnic je v teku pri blagajni gledališča Rossetti.

Trzasko koncertno društvo

V ponedeljek, 21. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil Kvartet Arditti.

BBC CLUB

Danes, 15. t. m., ob 21. uri veliko slavlje s skupino Rhythm'n blues Big Band.

V četrtek, 17. t. m., ob 21. uri bo nastopi Clive Cunningham z irsko glasbo.

MILJE**Gledališče Verdi**

V soboto, 28. t. m., ob 21. uri nastop jazz ansambla Joe Diorio Quartet.

TRZIC**Obcinsko gledališče**

V petek, 17. t. m., ob 20.30, nastop baritona Wolfganga Holzmaira ob spremljavi Melvyna Tana. Na programu Brahms, Mendelssohn-Bartholdy, Schumann, Schubert.

GORICA**Katoliški dom**

V petek, 25. t. m., ob 20.30 bo nastopil violinist Marco Fornaciari ob klavirski spremljavi Massima Lambertini.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Slovensko stalno gledališče: V petek, 18. t. m., ob 20.30 (red A) premiera drame Miroslava Krleža V AGONIJI. Režija Boris Kobal. Nastopajo J. Soucek, M. Blagović, V. Jurc in M. Caharija.

Verdi - Dvorana Tripcovich**Operna sezona:** danes, 15. t. m., ob 20. uri (red B) bo na sporedu tretja predstava dela H. Berlioz »Faustovo pogubljenje«. Dirigent Michel Tabachnik, režija Ivan Stefanutti, sodeluje zbor »I piccoli cantori della città di Trieste«. Ponovitev jutri., 16.t.m., ob 20. uri za red H.**Gledališče Rossetti**

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče: jutri, 16. t. m., ob 10.30 in 14.30 Astrid Lindgren »Pippi Langstrumpf« - gledališče za otroke.; ob 19.30 Henrik Ibsen »Peer Gynt« - balet. V četrtek, 17. t. m., ob 19.30: Giuseppe Verdi »Ples v maskah« - opera.

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815

Danes, 15. februarja, ob 10. uri: PETR EBEN - predavanje o klavirski improvizaciji; ob 15. uri: seminar s študenti; ob 18. uri: avtorski večer (GD).

V sejni sobi V4, ob 19. uri: predavanje TOMAZA MASTNAKA - Zagovor nacionalizma.

V dvorani V1, ob 10. uri: pogovor PHARE AND TACIS DEMOCRACY PROGRAMME bo vodil PETER ASHMAN.

FESTIVALNA DVORANA

Tradicionalne modne revije sejma Moda jesen-zima 94/95: v sredo, 16. februarja ob 16. uri, v četrtek, 17., in v petek, 18. februarja, ob 12., 16. in 19. uri in v soboto, 19. februarja, ob 16. uri.

LGL, tel.: 061/ 314-789

V sredo, 16. februarja, ob 18. uri: POKOP PUSTA pred LGL.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288

Danes, 15. februarja, ob 21. uri: pustni variete gledališča ANE MONRO z gosti - ...STOJIM NA POSTAJI.

V sredo, 16. februarja, ob 20. uri: predavanje TOMAZ MASTNAK - Evropa in njeno okolje - Indijanci in Turki.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Miela

Od srede, 16. t. m. do 21. t. m. bodo na sporedu predvajanja filmov z naslovom »Zakhor ricorda - Shoon - tra storia e memoria«, v organizaciji

Danes ob 20.30 (red premiere in prost) premiera dela G.Testori »La Maria Brasca« z Adriano Asti. Režija Andrée Ruth Shammah. V abonmaju odrezek st. 6A (moder).

Gledališče Cristallo-La Contrada

V soboto, 19. t. m., ob 20.30 bo na sporedu delo A. De Benedettija »L'onorevole, il poeta e la signora«, ki ga predstavlja gled. skupina Fascino E.T. iz Rima. Režija Antonio Calenda. Igrajo Ivana Monti, Andrea Giordana in Giampiero Bianchi.

TRZIC**Obcinsko gledališče**

V sredo, 23. t. m. in v četrtek, 24. t. m., ob 20.30 gostovanje gledališke skupine Teatro di Leo z delom L. Pirandella »I giganti della montagna«.

SELE-BOROVNICA

Gostilna Trkl: danes, 15. t. m., ob 20.00: Pustni ples.

TINJE

Dom prosvete: jutri, 16. t. m., ob 15.00 - Miroslav Košuta-Na Krasu je krasno.

V četrtek, 17. februarja, ob 20.30: Tolovajske balade - JANI KOVACIC, ALENKA GORSIC - flavta, vokal in ZARKO IGNJATOVIC - kitara, vokal.

GRAD TIVOLI - ART CLUB

Danes, 15. februarja, ob 19. uri: večer z ustvarjalci POMLADNEGA OBREDJA - Damirja Zlatarja Freya.

VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65

V četrtek, 17. februarja, ob 18. uri: dr. HELGA GLUSIC - Pogled na sodobno slovensko prozo.

CELJE

V sredo, 16. februarja, ob 18. uri: v dvorani Narodnega doma predavanje ob diapositivih TOMA KRIZNARJA.

RADOVLJICA

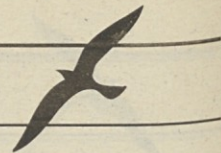
KNJIZNICA A. T. LINHARTA, Gorenjska c. 27 V sredo, 16. februarja, ob 18. uri: predavanje VESNE PERICEK-KRAPEZ - Smrt - vrata iz življenja ali v življenje?

VELENJE

V sredo, 16. februarja, ob 18. uri: predavanje s diapositivi VIKI GROSELJ - Na najvišjih vrhovih kontinentov. V petek, 18. februarja, ob 17. uri: Jana Synkova - MALA CAROVNICA.

Dez. instituta za zgodovino osvobodilnega gibanja, Cappelle Undergraund, Zadruga Bonawentura in gledališča Miela.

V petek, 25. t. m., v dvorani Ville Primc (Salita di Greta 38) bo ob 18. uri govoril Marcello Pezzeti iz Milana na temo »Shoah in mass media«.

1. IN 2. DIVIZIJA / NA TRŽAŠKEM

Koimpex med moškimi začel z gladko zmago Pri ženskah trojni poraz

Začela se je tudi 2. ženska divizija

1. MOSKA DIVIZIJA
Koimpex - Prevenire 3:1 (15:2, 15:4, 11:15, 15:1)

KOIMPEX: Kerpan, Maver, Miot, Pertot, Germani, Volcic, Glavina, Strajn, Veljak.

Slogasi so uspešno začeli prvenstvo, v katerem nastopajo z mešano ekipo mladincev in malo starejših igralcev, ki ne igrajo v prvi ekipi. V primerjavi z lanskim sezono je se najbolj pomembna okrepitev Marko Kerpan, ki je prav v četrtek odigral prvo tekmo po poškodbi kolena, ki jo je utrpel maja lani in zaradi katere tudi letos ne nastopa v C2 ligi. Ekipa ni najbolje uigrana, saj je tokrat nastopila prvič v tej zasedbi, poleg tega pa trenirajo nekateri igralci s prvo, drugi pa z drugo ekipo. S tega vidika bi moral Koimpex v naslednjih nastopih se izboljšati svojo igro. V četrtkovi tekmi je bila premoč slogasov očitna, saj se Prevenire lahko ponosa le v fizično dobro pripravljenimi igralci, ki pa s tehničnega vidika precej zaostajajo za slogasi. Koimpex je igral slabo le v tretjem setu, ko so njegove napake tudi opomnile nasprotnika, ki je tako osvojil en set. (A. M.)

OSTALA IZIDA 1. KOLA: Nuova Pallavolo - S. Andrea 0:3, Old cats - Volley club n.p.

1. ŽENSKA DIVIZIJA
Breg - Sgt 1:3 (6:15, 15:7, 1:15, 10:15)

BREG: Zeriali, Glavina, F. in S. Sancin, Pettirosso, Mauri, Bandi, Canziani, Slavec.

Niti glasno navijanje pustno opravljenih na-

vijacev Brezankam ni pomagalo do zmage nad SGT. Ze sam zacetek ni obetal nic dobrega, saj so igralke Brega tekmo začele precej nezbrano in s slabo igro v polju gostjam omogocile lahko zmago. Drugi set je vzbudil upanje v boljsiu razplet. Brezanke so zaigrale bolj agresivno in z dobrim servisom in premisljenimi napadi brez težav osvojile set. Toda očitno jim je bilo to dovolj. V tretjem setu smo bili priča pravemu polomu, saj je set trajal le 7 minut, igralke pa so se premaknile le za dve mesti. nekaj več igre je bilo v četrtem setu, kjer so Brezanke se zmogle vodstvo z 10:7, nato pa so popustile in zmago prepustile SGT.

Sokol - Club Altura 1:3 (4:15, 11:15, 16:14, 2:15)

SOKOL: Svara, Legiša, Kobal, Golemac, Antonić, Peric, Briseck, Semec, Radetić, Ban, Visentin, Kralj.

Tekma ni bila na visoki tehnični ravni, saj je bilo veliko napak na obeh straneh, svoje pa je prispeval tudi sodnik z neverjetnimi odločitvami. Poraz sokolovk je vsekakor zaslužen. Sokolu je uspelo osvojiti tretji set, v katerem je vodil že z 11:1, vendar so potem gostje povedle celo s 14:11, nakar so sokolovke zopet reagirale.

Kontovel - Julia 0:3 (10:15, 6:15, 6:15)

KONTOVEL: Cerne, Fiser, Stoka, Blazina, Sosa, Skrk, Starec, Obad, Stoka.

Kontovelke so potegnile krajši konec v tekmi med edinima ekipama, ki

sta bili se brez točk. Za poraz imajo tehtno opravilo, saj so nastopile brez treh standardnih igralcev (Superina, Regent in Milic), ki jih zaradi boleznih in poškodb se nekaj časa ne bo na igrišču. Tako so več kot polovico sesterke sestavljale naraščajnice, ki so se častno upirale Julii, čeprav se je pokazala določena neugranost in nehomogenost, kar so dosti strejše in bolj izkušene gostje znale primerno izkoristiti.

OSTALA IZIDA 5. KOLA: S. Andrea - Pallavolo, Virtus - Killjoy 1:3.

VRSTNI RED: Club Altura in Killjoy 8, Sgt in Pallavolo Trieste 6, Oma, Sokol, Breg in S. Andrea 4, Virtus in Julia 2, Kontovel 0.

2. Ženska divizija
Ricreatori Comunali - Sloga 1:3 (13:15, 7:15, 15:4, 11:15)

SLOGA: Criti, Dapretto, Kocjancic, Meriani, Perini, Tensi, Zubalic, Zivc.

Zacelo se je tudi prvenstvo v drugi ženski kategoriji, v katerem Sloga nastopa s kombinirano postavo deklic in mladink, katerih prvenstva se počasi iztekajo. Glavni cilj društva je ta, da mlade igralke odigrajo cimvec tekem.

Prvi prvenstveni nastop je bil za naso ekipo povsem pozitiven, saj so igralke dokaj gladko zmagale na svojem prvem gostovanju. Z izjemo tretjega seta, ko so naše igralke povsem popustile, so bile v ostalih treh vsehkozi v vodstvu in so v vseh elementih prekasale svoje nasprotnice. (INKA)

MLADINKE
Bor - Koimpex 3:0 (15:0, 15:8, 15:3)

BOR: Gregori, Azman, Cok, Flego, Pitacco, Vodopivec, Gustini, Benevol, Gruden, Faiman.

KOIMPEX: Tensi, Zubalic, Perini, Vidali, Dapretto, Meriani, Kocjancic.

Tudi v povratnem derbiju so borovke premočno slavile in si že pred koncem matematično zagotovile naslov pokrajinskih prvakinja. Koimpex se je že na začetku vdal v poraz, le v drugem nizu se je nekoliko upiral, dosegel več točk, tudi zaradi napak borovk, vendar pa je bil proti boljsemu nasprotniku je bil brez moči. (Dejan)

OSTALA IZIDA 13. KOLA: Sgt A - Prevenire 1:3, Pallavolo trieste - Sgt B neod., Sokol je bil prost. VRSTNI RED: Bor 22, Pallavolo 16, Sokol 14, Koimpex in Prevenire 8, Sgt A 6, Sgt B 2.

DEKLICE
OMA - Koimpex 3:1 (15:8, 3:15, 15:13, 15:6)

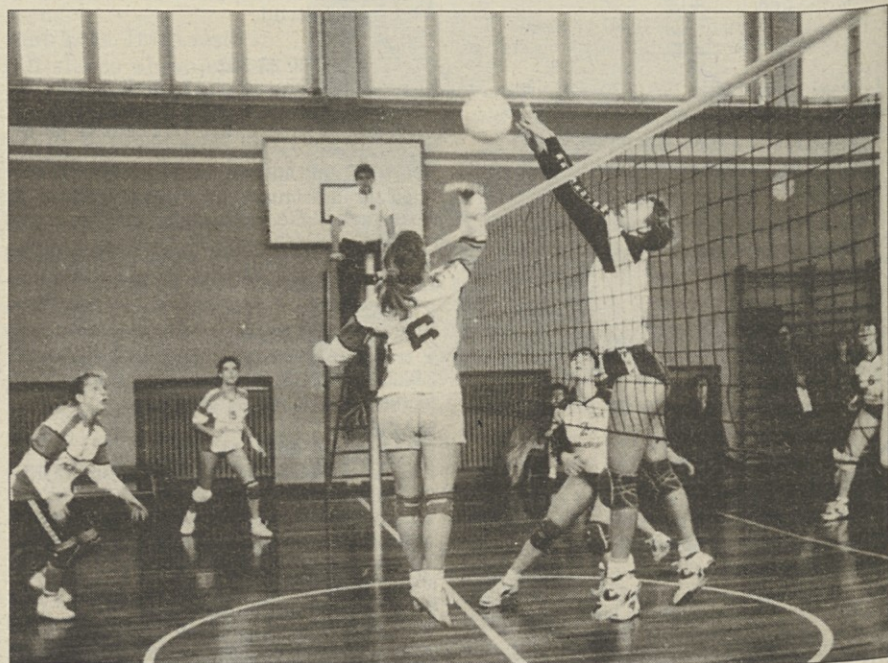
KOIMPEX: Babudri, Ban, Criti, Franko, Furlan, Kalc, Kocjancic, Kufersin, Marucelli, Sossi.

V tem kolu so slogasice naletale na res črn dan, saj OMA sploh ni ekipa, ki bi v normalnih okoliščinah lahko ogrozila naso. Ko so domaćinke osvojile prvi set, so slogasice v drugem ostro reagirale in vse je že kazalo, da bo prišlo do preobrata. Vendar se je v nadaljevanju začelo zatikati. Našim igralkam ni slo več nič od rok, veliko so grešile in OMA je so razmerno lahko prisla do zmage, na katero pred samo tekmo res ni mogla

MLADINSKA PRVENSTVA / NA TRŽAŠKEM

Mladinke Bora so že pokrajinske prvakinje

Pri deklicah presenetljiv poraz Koimpexa - Naraščajnice Kontovela in Bora v vodstvu v svojih skupinah

Kot na prvem derbiju (posnetek F. Kroma), so tudi tokrat slavile mladinske Bora

računati. (INKA)

OSTALI IZIDI 13. KOLA: Pallavolo Trieste A - Ricreatori 3:1, Pallavolo Trieste B - Altura 2:3, Sgt - Virtus 0:3, Bor je bil prost. VRSTNI RED: Bor (11) in Pallavolo (11) 20, Ricreatori (12) 18, Virtus (12) 12, Koimpex (10) in Altura (12) 10, Oma (12) 8, Pallavolo B (10) 4, Sgt (12) 0.

OSTALA IZIDA 1. KOLA: Ricreatori - Virtus 0:3, Sloga je bila prosta. NARASČAJNICE
Skupina A
Sloga B - Pallavolo 0:3 (4:15, 6:15, 5:15)

SLOGA B: Alessio, Berzi, Gregori, Grgic, Kovacic, Krizman, Kriznic, Persinovic, O. in T. Susic, Strekelj, Taiariol.

Slogino B ekipo sestavljajo izključno igralke letnika 81 in so torej vse pod starostno mejo te kategorije, cilj nastopanja pa

je nabiranje igralskih izkušenj, ki jim bodo prav prisile v bodočih sezonah. Tudi v tej tekmi so se naše igralke resnično potrudile, vendar je bil Pallavolo v vseh ozirih boljši nasprotnik. (INKA)

Sokol - Breg 0:3 (10:15, 14:16, 5:15)

SOKOL: E. in Z. Legiša, Svara Senna, Legović, Trampuz, V. in S. Spanu.

BREG: Fior Rosso, Rodella, Sancin, Tercon, Kosuta, Zeriali, Kalc.

Tekma v Nabrezini je bila zelo dobra, obe ekipi sta se izkazali in s prikazano igro povsem zadovoljili pričakovanja. Tokrat so bile boljše Brezanke, vendar po zelo izenačeni tekmi. Lazje delo je imel Breg le v zadnjem setu.

OSTALI IZIDI 3. KOLA: Kontovel A - S. Andrea 3:0

VRSTNI RED: Kontovel in Virtus 9, Sokol 6, Breg

5, Pallavolo Trieste 3, Sloga B 1, S. Andrea 0.

Skupina B
OMA - Sloga A 1:2 (6:15, 8:15, 15:13)

SLOGA A: Canziani, D'Agostini, Ferluga, Furlan, Hrovatin, Kete, Milic, Pavatic, Sossi, Strajn, Zagar.

Slogina A ekipa je tudi v tem kolu zmagala 2:1. Naše igralke so tekmo dejansko že osvojile v drugem setu, zato pa so tudi v tretjem, ki za zmago ni bil več pomemben, nekoliko popustile in dovolile domaćinkam, da ga je osvojil z minimalno razliko. Svoj doprinos k novi zmagi so dale vse razpoložljive igralke. (INKA)

OSTALA IZIDA 2. KOLA: Bor - Kontovel B 3:0, Altura - Ricreatori 1:2.

VRSTNI RED: Bor 6, Sloga A in Oma 4, Altura in Ricreatori 2, Kontovel B 0.

TRŽAŠKA POKRAJINSKA PRVENSTVA / MLADINCI

Koimpex se je prvaku precej dobro upiral Borovci le s težavo premagali Volley Club

Pri dečkih obe naši šesterki gladko zmagali - Na startu prvenstva naraščajnikov Bor uspešen

Stefanel proti Glaxu že v soboto

Kosarkarji Stefanela bodo naslednje prvenstveno srečanje odigrali že v soboto 19. februarja ob 18. uri v tržaški sportni palaci. Nasprotnik je Glaxo iz Verone, ki skupaj s Stefanelom, Bucklerjem in Recoarom vodi na prvenstveni lestvici. Gre torej za izredno važno srečanje v boju za sam vrh lestvice. Preprodaja vstopnic za sobotno tekmo bo v četrtek in petek v uradih MPO v centru »Il Giulia« od 10. do 19. ure.

Danes pa bo tudi predprodaja vstopnic za polfinalno srečanje v Koračevem pokalu z milanskim Recoarom, ki bo na sporedu jutri zvečer.

Nocoj pustni športel

Nocoj ob 22.50 bo po TV Koper- Capodistria običajni torkov Športel, ki pa bo tokrat precej pustno obarvan. V studiu bosta namreč prisotna kralj in kraljica, letošnjega kraskega pusta. V bolj resnem delu bo govor - glej slučaj - o pustu in sportnikih, sodelavci Športela pa so pripravili tudi zapise z odbojarske tekne ženske C1 lige Koimpex - Heraclia in z nogometnega derbija 2. amaterske lige med Krasom in Primorcem, gledalci pa bodo lahko spet ugibali, kdo se skriva pod zakljem.

MLADINCI
Volley Club - Bor 2:3 (10:15, 8:15, 15:6, 15:6, 13:15)

BOR: Furlanic, Susetersic, Cuk, Talotti, Smotlak, Pertot, Pieri, Mauri, Domio, Krmec.

V predzadnjem kolu so Borovi mladinci tudi proti starejšim sovrstnikom Volley Cluba izbojevali težko zmago. Prva dva niza sta suvereno pripadala borovcem, potem pa se je zataknilo. Nasi igralci so prepricani v zmago popustili, nasprotnik se je opogumil ter stanje v nizih izenacil. V tie breaku so domaćini vodili 5:0 in 13:11. Tedaj jih je zajel strah pred zmago, kar so borovci pridno izkoristili ter s pomočjo športne sreče zmagali. (Dejan)

Koimpex - Pallavolo 0:3 (11:15, 7:15, 7:15)

KOIMPEX: Germani, Glavina, Kralj, Ritossa, Strajn, Veljak, Volcic.

Proti ekipi, ki je že osvojila pokrajinski naslov, so naši mladinci po pričakovanju izgubili, vendar z igro niso razočarali. Slo je sicer za nedeljsko tekmo z bolj zaspano igro na obeh straneh mreže, vendar tudi z več lepimi akcijami. Pallavolo, ki predvsem telesno, pa tudi po skupinski igri prekasa naše igralce, je zmagal povsem zaslužen, vendar so se mu slogasi skozi vso tekmo zelo solidno upirali. (INKA)

OSTALI IZIDI 13. KOLA: S. Andrea - Prevenire 3:0.

VRSTNI RED: Pallavolo Rufo (11) 22, Nuova Pallavolo (10) 16, Koimpex (9) 14, Bor (10) 10, Volley club (10) in S. Andrea (11) 6, Prevenire (11) 0.

DECKI
Sloga - Pallavolo 3:0 (15:1, 15:2, 15:4)

SLOGA: Drasic, Germani, Milic, Peterlin, Ritossa,

Gabriel Talotti (Bor)

Sossi.

V predzadnjem prvenstvenem kolu so se Slogini dečki pomerili z najskromnejšo ekipo letošnjega prvenstva. Slogasi so zmagali

brez vsake težave, saj so v vsem prekasali svoje nasprotnike, ki pa v tem prvenstvu nastopajo z igralci, ki so vsi dve leti izpod starostne meje te kategorije. (INKA)

Bor - Volley Club 3:0 (15:2, 15:9, 15:13)

BOR: Cuk, Furlanic, Susetersic, Talotti, Smotlak, Pertot, Pieri, Seppi, Bosari, Mauri, Krmec.

Tudi v povratnem srečanju z Volley Clubom so borovci slavili gladko zmago, zadovoljili pa so tudi z igro. Po prvem setu, ki je bil povsem enosmeren, je bila v ostalih dveh nizih igra bolj izenačena, predvsem v tretjem nizu, ko so borovci po visokem goststvu 13:7 popustili, gostje so celo izenačili, v končnici pa so nasi igralci ohranili mirnejše živce. (Dejan)

OSTALI IZIDI 13. KOLA: Rum Baker - S. Andrea 3:0. VRSTNI RED: Nuova

Pallavolo (11) 22, Bor (11) 18, Volley club (10) 12, Sloga (10) 10, Rum Baker (9) 6, S. Andrea (10) 4, Pallavolo (12) 0.

NARASČAJNICE
Bor - Pallavolo 3:0 (15:2, 15:7, 15:12)

BOR: Bosari, Jančar, Mikolj, Pecar, Pipan, Savarin, Seppi.

Kljub odsotnostim zaradi poškodb so Borovi naraščajniki v prvem nastopu brez težav gladko zmagali. Po prvem setu, ki je trajal le 5 minut in v katerem je Pallavolo osvojil le 2 točki, je zbranost borovcev popustila in zato so nasprotniki v naslednjih dveh setih nudili dostojnejši odpor. Tako je bil tretji set najbolj izenačen (trajal je 21 minut), gostje pa so celo vodili z 8:7 in tudi ujeli borovce pri 12:12. Nato pa so plavi z udarcem in blokom rešili vprašanje končnega zmagovalca. (A. J.)

Obvestila

SMUCARSKI ODSEK SPDT

prireja v nedeljo, 20. februarja, avtobusni izlet v Auronzo, kjer so letos obnovili vse smučarske naprave. Prijave sprejema urad ZSSDI, Ul. sv. Franciska 20 v Trstu, podrobnejše informacije pa nudi Pavel Fachin (tel. 634648)

KADETI / DRŽAVNO PRVENSTVO

Borovci osvojili tudi drugi slovenski derbi

Visoko so premagali zdesetkano Kontovelovo ekipo

Bor Radenska - Kontovel Edil Porfidi 101:70 (41:46)

BOR: Jagodic (0:4), Oberdan 17 (3:4), Jogan 20 (5:7), Velinski 11 (1:3), Sancin 10 (8:12), Ursic 15 (4:6), Beglione 5, Caser 3 (1:2), Lapelj 15 (1:4), Stokelj 2, Del Monaco 3 (1:2), trener Krečič.

PM: 24:44; PON: Lapelj (36). SON: 30. TRI TOCKE: Jogan 1, Ursic 1, Galeone 1.

KONTOVEL: B. Starc 11 (5:8), Taučer 13 (3:7), Stoka 19 (7:10), Franko, Iori 14 (2:2), Rustja 2 (0:1), Umek 11 (5:8), trener Furlan.

PM: 22:36; PON: Iori (30), Stoka (32) Rustja (34), B. Starc (39).

Tudi v drugem slovenskem derbiju med Borom Radenska in Kontovelom je povsem zasluzeno je povsem zasluzeno zmagala Krečičeva ekipa in se tako utrdila na 3. mestu. Kontovelci pa so s tem porazom koncali prvenstvo na zadnjem mestu razpredelnice. Tekma sama ni bila kaj prida zanimiva. Kontovelci so se predstavili v močno okrnjeni postavi. Odsotni so bili Spadoni, Skrk in Spacal, pri Boru pa je manjkal le Pozar.

Borovci so zato mislili, da bodo s lahkoto odpravili Frulanovo ekipo, toda zgodilo se je prav nasprotno. Kontovelci so s Stoko in z Iorijem na celu v 11. min. prvič povedli s 24:23, v 18. minuti pa je bilo stanje celo 41:30 za Kontovel, ki je vodstvo petih točk obdržal tudi ob koncu polcasa.

Borov trener Krečič je med odmorom dobro »obdelal« svoje fante, ki so takoj pozabili na pu-

Tudi drugi derbi so osvojili borovci (Foto Ferrari/KROMA)

stovanje in stopili na igrišče bolj samozavestno in zbrano ter s hitrimi protinapadi polnili Kontovelov koš.

Kontovelci so imeli poleg tega že precej osebnih napak, tako da so od 34. min. igrali s stirimi kosarkarji, v zadnjih minutah pa celo s tremi in visok poraz je bil neizbežen.

Kontovelov trener Furlan je bil zadovoljen z igro svojih fantov v prvem delu. Borov trener Krečič pa upa, da njegovi kosarkarji ne bodo ponovili tako slabe igre s prvega polcasa, saj bodo sedaj v nadaljnjem delu igrali v finalni skupini in proti zelo kakovostnim ekipam, kot so Benetton, Stefanel in druge. Kontovelci bodo v drugem delu nastopili v tolažilni skupini. (Mat)

NARAŠČAJNIKI

Z dobro obrambo jadrancovci do zmage

Latte Carso pa je bil oslavljen

Latte Carso - Jadran Eurosava 77:121 (40:61)

JADRAN: Petaros 11 (3:6), Senica 26 (4:6), Sosic 9 (3:9), Lista 9 (1:2), Hrovatin 18, Slavec 26 (1:3), Metlika 2, Lakovic 11 (3:4), Genardi 4 (2:4), Kocjancic 5 (1:2), trener Vremec.

TRI TOCKE: Hrovatin 2, Slavec 1; PON: Lakovic (39).

Jadrancovci so po treh zaporednih porazih pršli do novega para tock. Zmagali so proti Latte Carso, ki pa je bil zelo okrnjen. Jadrancovci so si takoj priborili visoko prednost. V prvem delu so dobro igrali v obrambi in odlično igrali v protinapadu. V drugem polcasu so nadaljevali z dobro igro in stalno večali vodstvo. Pri Jadranu vsi zaslužijo pohvale, se posebej pa Andrej Hrovatin, ki je najmlajši v ekipi. (A. Petaros)

KOŠARKA / PRVA DIVIZIJA

Prosečani še nepremagani

V tem kolu so odpravili ekipo Virtusa - Prvi poraz poletovcev

Prosek - Virtus 93:76 (43:36)

PROSEK: Ban 16, Pertot, Gregori 8 (2:2), Rupel, Versa 4 (0:1), Sterni 21 (1:3), A. Emili 8 (2:2), Gruden 7 (1:2), Grilanc 29 (3:4), Nabergoj, trener L. Emili.

PON: Pertot (38). TRI TOCKE: Grilanc 4, Ban 2.

Prosečani so osvojili že četrto zaporedno zmago in tako nepremagani vodijo na lestvici. Tokrat so premagali solidno ekipo Virtusa, ki jo sestavljajo visoki in tehnično tudi dobro podkovani kosarkarji. Vse do 18. minute so imeli nasi dokajšnje težave z gosti. Na srečo se je tedaj razigral Ivo Grilanc, ki je dosegel 10 zaporednih točk in tako priigral nasi ekipi zanesljivo vodstvo.

V drugem delu se je prednost proseške ekipe stalno visala (najvišja je bila v 34. min., 80:61) in zaslužena zmaga je bila tu. (Marko Rupel)

Acli - Polet Metra 65:55 (36:21)

POLET: Bogatec 9 (3:4), Berdon 2, Briscik, Pupulin, Malalan 3, Vremec 23 (5:6), Jancar, Gobbi 14 (6:8), Gregori, Hrovatin 4, trener Tavcar.

PON: Gregori (31). TRI TOCKE: Malalan 1.

Proti močni ekipi Aclija, ki je eden izmed kandidatov za napredovanje, so poletovci izgubili predvsem zaradi slabe igre v prvem polcasu, ko so zaostajali kar za 15 tock. Poletovci so v tem delu imeli predvsem velike težave v napadu proti nasprotnikovi conski razporeditvi. Openški kosarkarji so v drugem polcasu veliko bolje igrali, zmanjšali so zaostanek na osem tock. V tem delu se je zlasti izkazal Andrej Vremec, ki je bil s 23 točkami najboljši strelec v Poletovi ekipi. Več pa nasi niso zmogli. Pri nasprotnikih je bil najboljši Sterle (16 tock), ki ima tudi drugoligasko izkušnjo. (C.B.)

KOŠARKA / PRVENSTVO DEČKOV NA TRŽAŠKEM IN GORIŠKEM

V slovenskem derbiju jadrancovci boljši od Sokola Domovci so nudili favorizirani Arditi močan odpor

Jadran Farco zmagal s stotico, v zaostalem srečanju pa je visoko izgubil z vodilnim Don Boscom A V prvenstvu propaganda so jadrancovci proti Ferroviariu zadovoljivo igrali le v prvi četrtini

NA TRŽAŠKEM Sokol - Jadran Farco 58:100 (21:46)

SOKOL: R. Pavletič 34 (5:7), Doglia 4 (2:4), Sirca, Grilanc 2 (0:1), Semec (0:1), Sustersic 4 (2:3), Bogatec 4 (2:2), Puntar 8 (0:13), trener Meden.

JADRAN: Bottosso, Mura 4, Spacapan 15 (1:3), Kalc 2, Lakovic 6 (1:2), Taučer 11 (1:4), Gustin 23 (2:6), Stefancic 24 (7:11), D. Pavletic 15 (3:9), trener Vremec.

PON: Sirca (7), Gustin (35), D. Pavletic (37), Doglia (38). TRI TOCKE: Pavletic 1; Gustin 1, Lakovic 1, Stefancic 1.

Tudi drugi slovenski derbi tega prvenstva se je končal z zmago jadrancovcev, ki so tokrat slavili kar s stotico.

V prvi četrtini so se sokolovci kar uspešno

upirali jadrancovcem, ki so zaostajali za devet tock (16:25), že v drugi pa so precej popustili, tako da so si jadrancovci priigrali več kot 20 tock razlike. V ostalih dveh delih tekme pa je prednost Vremčevih dečkov stalno rasla, tako da je ob koncu znasala kar 42 tock razlike.

Od sokolovcev se je enakovredno meril z jadrancovci le Pavletič, ki je bil s 34 točkami tudi najboljši strelec srečanja. Treba pa je omeniti, da nekateri sokolovci ves teden niso trenirali zaradi gripe in da zato niso igrali, kot zmoroje.

Jadrancovci so pokazali dobro skupinsko igro in so bili učinkoviti predvsem s protinapadi. (C.B.)

ZAOSTALA TEKMA Jadran Farco - Don Bosco A 46:150 (29:75)

JADRAN FARCO: Mura, Spacapan 2, Brundula 3 (1:4), Fonda 3 (1:2), Hrovatin 12, Gustin 9 (1:1), Stefancic 14 (3:4), pavletic 3 (1:2), Ieram, trener Vremec.

TRI TOCKE: Hrovatin 2, Gustin 1, Stefancic 1.

V zaostalem srečanju prvenstva dečkov, ki je bilo v petek v Dolini, je premočni Don Bosco A visoko premagal jadrancovce, ki so gostom nudili nekaksen odpor le v prvi četrtini (19:35). Nato so se gostje z Michelonejem (25 tock) na celu razigrali in že ob polcasu dosegli visoko prednost.

Kljub veliki poztvovalnosti pa našim ni uspelo zaustaviti fizično boljših in visjih nasprotnikov, ki so skozi vse srečanje agresivno igrali v obrambi in bili tudi izredno točni pri metu na

kos.

Naj omenimo, da je v tem prvenstvu Don Bosco A, skupno s Stefanelom, prvi na lestvici.

NA GORIŠKEM Dom - Ardita 50:81 (19:42)

DOM: Slivic, Tacco 2, Gravner 6, Golob, Covi 28, Cozzuccoli 6, Leopoli 8, Bresciani, trener Semolic.

Domovi dečki so nudili zares dober odpor močni ekipi Ardite, proti kateri so v prvem delu prvenstva izgubili kar s 50 točkami razlike. Velik napredek je bilo opaziti predvsem v igri in v obrambi, kjer so končno pokazali poleg obicajne zagrizenosti, da so kar zadovoljivo osvojili nekaj obrambnih elementov.

Za igro v napadu pa gre tokrat pohvala predv-

sem Manuelu Cozzuccoliju.

PROPAGANDA Ferroviario - Jadran 67:45 (35:27)

JADRAN: Kocjancic 14 (2:5), Kalc 2, Lakovic 18 (2:4), Zagar, Gregori 2, Sibelja, Spacapan 9 (1:6), Bottosso, Ieram, trener Vremec.

Jadrancovci so odlično zaceli in po prvi četrtini tudi vodili s 6 točkami razlike (19:13). Tudi v drugi so se enakovredno upirali gostiteljem, saj so zaostajali le za osem tock (35:27).

V nadaljevanju se je v vrstah naše ekipe pokazala utrujenost, gostitelji pa so se razigrali, v tretji četrtini povedli za 18 tock (53:35) in tudi zasluzeno zmagali.

Nasi kosarkarji zaslužijo pohvalo samo za igro v prvem delu.

NOVICE

Nogomet Deželni mladinci

IZIDI: Fortitudo - Itala San Marco 1:3, **Juventina** - Cormonese 1:1, Ponziana - Monfalcone 5:0, Portuale - Staranzano 0:0, Ronchi - San Sergio 1:1, San Canzian - Lucinico prelozena, San Giovanni - San Luigi 1:2.

VRSTNI RED: Ronchi 29, San Sergio 27, San Luigi 24, Itala 22, Cormonese 21, Portuale in Ponziana 20, San Giovanni, Staranzano in San Canzian 17, Monfalcone 12, Lucinico 10, Fortitudo 8, **Juventina** 6.

PRIHODNJE KOLO: Staranzano - Fortitudo, Itala San Marco - Ponziana, San Sergio - Portuale, Cormonese - Ronchi, Monfalcone - San Canzian, **Juventina** - San Giovanni, Lucinico - San Luigi.

Pokrajinski mladinci

IZIDI: Costalunga - Campanelle 2:0, Domio - Sant'Andrea 5:0, Montebello D. B. - **Primorje** 1:2, Muggesana - Edile Adriatica prelozena, Opicina - **Zarja Adriaimpex** (17. 2. ob 18.30 na Opčinah), San Marco - Olimpia 0:3, Union Zaula 0:6.

VRSTNI RED: Opicina 28, Olimpia 27, Domio 25, **Zarja Adriaimpex**, Chiabola in Costalunga 22, Sant'Andrea in Muggesana 18, **Primorje** 16, Edile Adriatica 15, zaula 12, San Marco 8, Montebello Don Bosco 7, Union in Campanelle 4.

Košarka 1. divizija - Skupina B

IZIDI 4. KOLA: Prosek - Virtus 93:76, Amatori - Saba 70:59, DLF - Bevirosso 78:87, Acli - Polet Metra 65:55, Drago - Total 58:67.

VRSTNI RED: Prosek 8, Polet Metra in Acli 6, Virtus, Serramenti Drago, Bevirosso in Total 4, Saba in Amatori 2, DLF 0.

Državni kadeti

IZIDI ZADNJEGA KOLA: Pallacaneto GO - UGG 134:90, SGT - Ronchi 102:77, **Bor Radenska** - Kontovel Edil Porfidi 101:70, Italmonfalcone - Tarcento 63:68.

VRSTNI RED: Don Bosco 30, SGT 24, **Bor Radenska** in Pallacaneto GO 16, Tarcento 14, UGG, Kontovel Edil Porfidi, Italmonfalcone in Ronchi 8.

Naraščajniki

IZIDI: Latte Carso - **Jadran Eurosava** 77:121, Salet - Don Bosco A 73:86, Don Bosco B - UGG 83:56, Arte GFO - Libertas 91:92 (po podaljšku), Dino Conti - Stefanel odložena.

VRSTNI RED: Stefanel in Don Bosco A 26, Arte Go 24, Don Bosco B 20, Libertas 18, Salet 14, Latte Carso in **Jadran Eurosava** 10, SGT 8, UGG 6, Dino Conti 0.

PRIHODNJE KOLO: Arte GO - **Jadran Eurosava** (v soboto, 19. februarja ob 16.30, v Gorici, Ul. Nizza 37)

Dečki

VRSTNI RED PO 8. KOLU: Don Bosco A in Stefanel 14, Don Bosco B 12, Servolana 10, **Jadran Farco** 6, Inter 4, Sokol in Barcolana 2.

NOGOMET / NARAŠČAJNIKI

V hudi burji in mrazu Opicina prepričljivo premagala Primorje

Primorje - Opicina 1:6 (1:3)

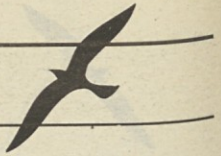
STEELEC ZA PRIMORJE: Curman

PRIMORJE: Gregori (Gruden), Bukavec, Braini, Lorenzi, Lovrecic, Blažina, Ban (Turk), Kuk, Iozza, Curam, Ota.

Narascanjniki Primorja so doživeli nov poraz na domačem igrišču tokrat z Opicino. Rdecerumeni so v nemogočih vremenskih pogojih igrali slabo, brez borbenosti in poztvovalnosti, medtem ko so gostje igrali dobro in zasluzeno zmagali. Združena ekipa je v prvem delu prva povedla, toda gostje so po prvem delu vodili s 3:1, čeprav so igrali proti izredno močni burji. V drugem polcasu, ko jim je pomagal tudi veter pa so dosegli se tri zadetke in tako brez težav visoko premagali tokrat precej nerazpoložene igralce

Primorja. Povejmo se, da je srečanje potekalo na meji regularnosti, saj je bila burja tako močna, da bi bil sodnik prekinil srečanje. (Gorazd)

NOVICE

Malejeva-Fragniere prva v Osaki

OSAKA - V finalu ženskega teniskega turnirja v Osaki z nagradnim skladom 150 tisoč dolarjev je Bolgarka s švicarskim potnim listom Manuela Malejeva-Fragniere v treh nizih s 6:1, 4:6 in 7:5 premagala mlado hrvasko tekmovalko Ivo Majoli, ki je z uvrstitvijo v finale dosegla najboljši rezultat v svoji karieri.

Drechslerjeva in Kovacseva z najboljšima izidoma sezone

MAEBASHI - Na dvoranskem atletskem mitingu v Maebashiju na Japonskem sta Nemka Heike Drechsler s 715 centimetri v skoku v daljavo in Romunka Ella Kovacs z rezultatom 1:59.56 sekunde v teku na 800 metrov dosegli najboljša dvoranska izida v letošnji sezoni. V skoku v daljavo je nastopila tudi večna tekmičica Drechslerjeve Američanka Jackie Joyner Kersee, vendar je s svojim nastopom močno razočarala, saj je z daljavo 655 centimetrov dosegla sele četrto mesto. Nosilka zlate medalje s SP v Stuttgartu Drechslerjeva je očitno v odlični formi, kar je dokazala tudi v teku na 60 metrov, kjer je s časom 7.36 sekunde osvojila tretje mesto. Zmagala je Američanka Gwen Torrence s časom 7.26 sekunde.

Zvereva zmagovalka Chicaga

CHICAGO - Belorusinja Natalija Zvereva je zmagovalka teniskega turnirja v Chicagu z nagradnim skladom 400 tisoč dolarjev. V finalu je s 6:3, 7:5 premagala Američanko Chando Rubin. Natalija Zvereva je skupaj z Američanko Gigi Fernandez zmagala tudi v konkurenci dvojic. V finalu sta premagali Američanki Martino Navratilovo in Manon Bollegraf z izidom 6:4, 3:6, 6:4.

Monika Seleš izpadla iz WTA lestvice

HAMBURG - Na WTA lestvici najboljših teniskih igralk na svetu od tega tedna ni več lani se najbolje teniske igralk na svetu Monike Seleš. Zaradi premajhnega števila odigranih turnirjev je Seleseva izgubila pravico do uvrstitve na svetovno računalniško lestvico. Igralka, ki je bila do napada v Hamburgu prepričljivo na prvem mestu, načrtuje vrnitev na teniška igrišča 28. februarja na turnirju v Delray Beachu. Trenutno vodi Steffi Graf iz Nemčije z ogromno prednostjo pred Aranchi Sanchez-Vicario iz Španije.

Odbojka: Dob utrdil 3. mesto

CELOVEC - Odbojkarji SK Dob so v nadaljevanju končnice za naslov avstrijskega prvaka v soboto zvečer na domačih tleh gladko premagali najhujšega tekmeča za tretje mesto, Union Enns, s 3:0 (15:9, 15:11, 15:7). Ekipa slovenskega trenerja Branka Goloba je s tem utrdila 3. mesto na lestvici. V nedeljo so Dobljani igrali proti vodečemu in doslej neporaženemu mostvu SVS Transver z Dunaja in po veliki borbi podlegli z 1:3 (15:9, 11:15, 15:17, 9:15). Dob je tokrat zaigral odlično in bi z malo več sreče lahko celo zmagal. Odločilen za končni izid je bil tretji niz, v katerem so slovenski odbojkarji vodili že s 13:4, niz pa kljub temu izgubili. (I.L.)

Vrstni red po 5. kolu: 1. SVS Transver 20/4 (12:3), 2. WAT/AV Kagran 19/5 (14:4), 3. SK Dob 15/5 (11:7), 4. Union Enns 12/5 (6:10), 5. SL Linz 7/4 (3:11), 6. Gleisdorf 6/5 (5:15).

KOŠARKA / NBA »ALL STAR GAME«

Vzhod boljši od Zahoda

Pippen najboljši igralec

Dan prej sta na tekmi najboljših rookiejev igrala tudi Radja in Kukoč

Vzhod - Zahod 127:118 (33:28, 39:36, 29:26, 26:28)

VZHOD: Pippen 29 (6:10), Coleman 2, O' Neal 8 (4:11), Anderson 6, Armstrong 11, Starks, Price 20 (2:2), Ewing 20 (6:7), Oakley 2, Wilkins 11 (3:6), Blaylock 5, Grant 4, trener L. Wilkins.

ZAHOD: Malone 6, Kemp 6, Olajuwon 19 (3:6), Richmond 10, Drexler 6, Stocton 13, D. Robinson 19 (7:10), K. Johnson 6 (0:1), C. Robinson 10, Menning 8, Payton 6, Sprewell 9, trener Karl.

PM: Vzhod 21:36, Zahod 13:24; MET SKUPNO: Vzhod 48:111, Zahod 52:114; ASISTENCE: Vzhod 30, Zahod 41; SKOK: Vzhod 56 (35 v obrambi, 21 v napadu), Zahod 65 (41, 24); PRIDOBLJENE ZOG: Vzhod 11, Zahod 7; IZGUBLJENE ZOG: Vzhod 13, Zahod 22; TRI TOCKE: Pippen 5, Price 2, Armstrong 1, Blaylock 1, Starks 1, Stocton 1. GLEDALCEV: 17.096.

MINNEAPOLIS - Izbrana vrsta Vzhoda je v tekmi »All-Star game« v nedeljo ponoci dosegla že 28. zmago nad Zahodom in zdaj vodi v zmagah z 28:16. Za najboljšega igralca srečanja (MVP) je bil proglašen Scottie Pippen (Chicago Bulls), ki je dosegel 29 točk in ujel 11 odbitih zog. K zmagi Vzhoda sta glavni delež prispevala se Mark Price (Cleveland) in Patrick Ewing (New York), ki sta vsak dosegla po 20 točk. Se posebej važni so bili Ewingovi kosi, saj jih je 12 dosegel v zadnji četrtini. Zato pa je v vrsti Vzhoda razočaral Shaquille O'Neal (Orlando Magic), ki ima v NBA ligi poprečje 28, 5 točk na tekmo. Tokrat pa je dosegel le 8 točk in od 12

metov zadel le dva.

Na nasprotni strani sta bila najboljša Hakeem Olajuwon (Houston) in David Robinson (San Antonio) s po 19 točkami, ob tem pa je imel Olajuwon se 11 skokov. Najboljši skakalec v ekipi Zahoda pa je bil Shawn Kemp, ki je polovil 12 odbitih zog.

V prvih treh četrtinah je Vzhod stalno vodil, čeprav njegovo vodstvo ni bilo nikoli izredno visoko. Zahod se je dobrih sedem minut pred koncem srečanja približal na eno samo točko (108:107), toda do preobrata ni prišlo, saj je Ewing v naslednjih treh minutah z 9 točkami poskrbel, da je Vzhod spet vzpostavil večjo razliko, ki jo je uspel ohraniti do konca tekme.

Dan prej je bilo v isti dvorani v Minneapolisu pred 18.000 gledalci tekmovalje v zabijanju in v metu za tri točke ter tekma najboljših »rookiejev«.

V zabijanju je zmagal domaći košarkar Isiah Rider (Minnesota), ki je v finalu premagal Kempa (Seattle).

V metu za tri točke je spet slavil Mark Price (Cleveland), ki je v finalu dosegel 24 točk, kar je drugi najboljši rezultat v zgodovini tega tekmovalja.

Tekma najboljših novincev v ligi pa se je končala z zmago »Fenomenov«, ki so premagali »Senzacije« s 74:68 (35:39). Najboljša strelca pri zmagovitem mostvu sta bila Weber (18 točk) in Kukoc (14), pri porazencih pa Hardaway (22) in Mills (12). Radja je za »Fenomene« dal 2 točki.

Za najboljšega igralca tekme je posebna komisija izbrala Hardawayja, ki si je prisluzil 8 glasov, drugi je bil Weber s 3 glasovi, Kukoc pa je dobil 1 glas.

Scottie Pippen (v prodoru mimo Dexterja) je bil proglašen za najboljšega igralca (AP)

TUJA NOGOMETNA PRVENSTVA / V FRANCIJI SAMO POKALNE TEKME

Blackburn lovi Manchester United

V Španiji hud poraz Barcelone

LONDON - V Angliji je Manchester United tudi ta teden zmagal, vendar samo v zveznem pokalu (1:0 proti Wednesdayu), medtem ko se bosta v drugem polfinalnem srečanju spoprijela Aston Villa in drugoligas Tranmere. Blackburn se je z zmago nad Tottenhamom približal »rdecim vragom« na deset točk, ima pa se vedno eno odigrano tekmo manj. Glede na trenutno formo Shearerja in tovarišev ni tvegano trditi, da znasa zaostanek dejansko le sedem točk. Tri srečanja so preložili, tri so se končala brez gola, tako da je bilo kolo navsezadnje povsem nezanimivo. **VRSTNI RED:** Manchester United (ena tekma manj) 67, Blackburn (dve tekmi manj) 57, Arsenal (ena tekma manj) 47, Newcastle (dve tekmi manj) 45, Liverpool (dve tekmi manj) 44.

Veliko pričakovanje je vlada-lo za začetek drugega dela v nemški »bundesligi«, ki je dva

meseca čakala na ugodnejše vremenske razmere. Pri vrhu je stanje izredno izenačeno: v razmaku dveh točk se namreč gnete kar sedem ekip. Resnici na ljubo pa je treba povedati, da vodeči niso bili ravno uspešni. Eintracht in Hamburger SV sta pred domačimi gledalci igrala le 1:1. Pri Frankfurtčanih je zaigral tudi bivši napadalec Lazia Thomas Doll, ki pa ni izpolnil pričakovanj, po katerih naj bi predstavljal dobro zamenjavo za poškodovanega Yeboaha. Bayer Leverkusen je zgubil v Dortmundu, poškodoval pa se mu je drugi strellec prvenstva Kirsten. S polomom je trener-sko avanturo pri Bayernu začel bivši libero Bavarcev Franz Beckenbauer. V vedno pričakovanem derbiju s Stuttgartom so Bavarci kar na Olympiastadionu klonili s 3:1. Najzanimivejše srečanju je bilo v Bremnu, kjer je Werder gostil Kaiserslautern. Belo-zeleni so v pričakovanju

dvojnega spopada z Milanom v pokalu prvakov pokazali dobro formo in zlahka slavili s klasičnim 2:0. Iz sivine se je potegnil Darko Pančev, ki je od Interja prestopil k Leipzigu. Zadnjevršeni »vzhodnjaki« so sicer z igrišča odsli poraženi, Makedonec pa je po dolgem času spet zadel v polno. Morda bo pri Interju naslednje leto prostor tudi zanj... **VRSTNI RED:** Eintracht 26, Leverkusen, Werder in Duisburg 25, HSV, Kaiserslautern in Bayern 24.

V španski ligi hiti Deportivo La Coruna naslovu nasproti, veliko več prahu pa dvigajo katastrofe Barcelone in Real Madrida. Deportivo je že v soboto brez težav opravil s Seviljo (2:0 - Fran in Beбето). Real Madrid je (že) drugič zapored zmagal, Barcelona pa celo tretjič po vrsti zgubila. V katalonskem derbiju z Zaragozo je vratar Barcelone dobil rekordnih šest golov, napadalcu pa so dali samo

tri. Lahko že govorimo o zgrešenem nakupu Romaria, a je tudi tokrat dosegel zadetek, a je kot ponavadi monopoliziral igro v napadu. Lani uspešni Stojckov je na primer doslej dosegel le tri zadetke, pod povprečjem pa so tudi Bakero, Laudrup in večina drugih Crujffovih varovancev. Athletic Bilbao je potrdil svojo ne-moč pred slabšimi tekmeči in na domačem San Mamesu brez golov igral proti Rayu Vallecanu, negotovo igro pa je pokazal tudi Sporting Gijon, ki je v Madridu dal kisika Athleticu. **VRSTNI RED:** Deportivo 34, Real Madrid 29, Barcelona 28, Sporting Gijon in Athletic Bilbao 27.

V Franciji so odigrali šest-najstino finala pokala. Malo je manjkalo, da bi drugoligas Avion izločil Paris Saint Germain, na koncu pa se je za Parizane vse dobro izteklo.

DIMITRIJ KRIZMAN

ATLETIKA / MARATON V LONDONU

Kitajske atletinje bodo tekle za rekord in bogato nagrado

LONDON - Kitajka Wang Junxia, v vsej zgodovini najboljša tekacica na srednje proge, ki je lani postavila dva sijajna svetovna rekorda v teku na 3 tisoč in 10 tisoč metrov, ter zmagala na maratonu za svetovni pokal oktobra lani v San Sebastianu, se bo 17. aprila udeležila tudi znanega maratona v Londonu. Pridružile se ji bodo se Zhang Linli, Zhang Li-rong in Ma Liyan, ki so v San Sebastianu v cilj pri-tekle takoj za njo. Če bi kateri od njih v Londonu uspelo zmagati in 42.195 km dolgo progo kot prvi zenski preteci pod mejo dveh ur in 20 minut, bi v zep pospravila 250 tisoč dolarjev. David Bedford, eden od organizatorjev, je v precejšnjih skripcih, ce bodo vsoto res morali iz-placati, saj za razpisano nagrado se nimajo denarja.

Prepričan je, da cudeznim Kitajkam ne morejo preprečiti zmage in rezultata pod 2:20. Vseeno zatrjuje, da na morebitni fantastični rezultat računajo in da zaradi tega ne bo nobena banka bankrotirala. Zato se organizatorji kljub vsemu veselijo prihoda Kitajk. »Zmagovalka bo prejela obljubljeni vsoto. V primeru rekorda bomo bolj zadovoljni, kot zaskrbljeni. Veseli bi bili, ce bi lahko izplačali to vsoto, v zame-nu pa bi nam Kitajke ponudile prvovrstno atletsko predstavo«, zaključuje Bedford.

Kitajske tekacice so ob koncu lanskega leta po neverjetnih svetovnih rekordih mnogi obtoževali, da so tekle pod vplivom ne-dovoljenih pozivil, vendar so analize dopinga pokazale, da so bile vse rekor-derke »ciste«.

gospodarstvo in finance

CONFINDUSTRIA / UNICE

Evropska unija izgublja teren kompetitivnosti

V 20 letih je izgubila 6% trga

RIM - V zadnjih dvajsetih letih je Evropa glede na ostala ekonomska območja sveta izgubila veliko kompetitivnosti. Ne samo, da se je močno znižal njen delež v svetovni trgovini, ampak se je občno zmanjšala tudi njena sposobnost za proizvodnjo bogastva in za ustvarjanje novih delovnih mest. Ugotovitev je vsebovana v raportu, ki ga je zveza evropskih industrijskih združenj (UNICE) izročila predsedniku Komisije Evropske unije Delorsu, dokument pa je povzet v »Pismu industriji«, ki ga je včeraj objavila italijanska Confindustria.

Med negativnimi podatki je na prvem mestu ugotovitev, da se je delež Evrope v svetovnem izvozu v zadnjem dvajsetletju od 24 znižal na 18 odstotkov in da je naša celina ustvarila komaj 0,4 odstotka delovnih mest na leto, medtem ko so jih na primer Združene države Amerike ustvarile 1,8, Japonska pa 1 odstotek letno. Stopnja brezposelnosti, ki je bila v Evropi pred dvajsetimi leti za polovico manjša kot v ZDA, sedaj tamkajšnje stopnjo prekasa za enkrat in pol, medtem ko je upadanje notranjega kosmatega proizvoda na prebivalca od osemdesetih let naprej v državah Evropske unije privedel leta 1992 do tega, da je bil za 35 odstotkov

nizji od ameriškega in za 15 odstotkov nizji od japonskega. K temu je treba pristeti še skromno donosnost kapitala (v Evropi znaša 12 odstotkov, medtem ko dosega v ZDA 16, na Japonskem pa 15 odstotkov), narasčajoče pomanjkanje investicij, nizka občutljivost managementa za izboljšanje kompetitivnosti in pretirana teža oziroma »pozresnost« javnega sektorja (delež javnih izdatkov pri notranjem kosmatem proizvodu dosega v Evropi 49 odstotkov, v ZDA 37, na Japonskem pa 32 odstotkov). Po poročilu zveze Unice mora Evropa za reševanje svoje kompetitivnosti nujno poseči v svoje glavne šibke točke, sicer tvega, da se bodo tržne kvote Evropske unije seveda tudi dohodkovnost njenih podjetij in zaposlenost.

ZAKONODAJA / SAMOSTOJNA DEJAVNOST

Sodelavci čakajo na navodila

Okrog 15-odstotne dajatve še precej dvomov

Nekatere kategorije samostojnih delavcev in sodelavcev nestrno čakajo na operativno interpretacijo zakona št. 537 z dne 24. decembra 1993, ki je raztegnil obvezno socialno zavarovanje na vse tiste profesionalne profile, ki sicer ne plačujejo prispevkov pri nobenem pokojninskem skladu. Obveznost je stopila v veljavo s 1. januarjem 1994, predvideva pa tudi ustanovitev posebne podskupine v okviru pokojninskega sklada INPS za operaterje v trgovskem sektorju.

Ostajajo pa še vedno dvomi o tem, kakšen je krog zavezancev, kdaj, kako in komu bodo morali odsteti 15-odstotni skrbstveni prispevek na dohodek od samostojne dejavnosti do višine 55.363.000 lir, za višje dohodke do 92.268.000 lir pa se količnik poveča

na 16 odstotkov. To dajatev pa bo mogoče v celoti odbiti od dohodkov v prijavi 740 in bo ob oblikovanju pokojninske pozicije prinesla tudi davčno razbremenitev.

Na ministrstvu za delo sestavljajo izvajalna navodila, ki jih bodo objavili s posebnim odlokom v poteku roka 30 dni od vstopa zadevnega zakonskega predpisa v veljavo, kot to določa zakon. Zanimanim operaterjem svetujemo, naj ne bodo zaskrbljeni in nestrpni, saj bo poravnava socialnih obveznosti, kot so potrdili v pristojnih krogih, zanesljivo prelozena na poznejši datum tudi za tiste prejemke oziroma honorarje, ki so jih vnovčili v januarju 1994.

Neuradno je znana okvirna shema koncepta, ki bo urejeval to zakonsko obveznost. V roku 30 dni

po objavi odloka ministrstva za delo se bodo morali zavezanci prijaviti zavodu INPS, socialno dajatev pa bodo plačali v dveh obrokih ob zapadlostih, ki se veljajo za davke IRPEF. Prvo plačilo bo treba poravnati sele do konca novembra 1994 kot akontacijo na dohodke od samostojne dejavnosti v letu 1994, saldo oziroma obracun pa bodo sodelavci opravili maja 1995. Dvanajstmesečno zavarovalno kritje v teku leta bo zagotovljeno zavezancem, ki bodo prijavili vsaj enak dohodek, kolikor znašajo najnižji prejemki delavcev v trgovskem sektorju (nekaj manj kot 20 milijonov lir). Tistemu, ki bo imel nižji dohodek, pa bo INPS v sorazmerju akreditiral nižje število prispevkov pri posebnem pokojninskem skladu trgovskih zavarovancev.

Petnajst odstotne skrbstvene dajatve bodo zanesljivo oproščeni upokojenci, imetniki študijske stipendije, odvisni in samostojni delavci ter profesionalci, ki so se obvezno zavarovali pri enem izmed skrbstvenih zavodov in se redno plačujejo predpisane socialne dajatve. Izvedenci bodo morali točno opredeliti pojem občasnega sodelovanja in zacrtati ločnico med samostojno dejavnostjo in podjetništvom. (B)

Iz Pordenona dobra znamenja za kovinarstvo

Na sejmu Samumetal čez 17 tisoč obiskovalcev

PORDENON - Razstavni sejem strojev in opreme za obdelavo kovin Samumetal, ki se je skupaj s sejmom za kovinske poddobave Samsme v nedeljo končal v Pordenonu, si je ogledalo več kot 17 tisoč obiskovalcev. Največji delež obiska je odpadel na operaterje iz kovinskega sektorja (podjetnike, tehnike in specializirane kadre), ki so si imeli priložnost ogledati zadnje novosti na področju strojne opreme, ki jo je ponudilo na ogled 200 razstavljalcev v zastopstvu okrog 500 proizvajalcev, povrhu pa se 130 podjetij, ki delujejo na področju poddobav. Iz poslovnih stikov in strokovnih srečanj, ki so spremlja-

la sejem, je mogoče sklepati, da so prvi znaki novega zagona za zavnavni tudi na področju strojne industrije.

Uspeh je doživela tudi borza za sklepanje poslova in industrijsko kooperacijo, na kateri je okrog 70 podjetij, ki so jih bili izbrani v sedmih vzhodnoevropskih državah (na Poljskem, na Češkem, Slovaškem, v Sloveniji, Madžarski in Hrvaški) imelo priložnost za srečanje z italijanskimi podjetji, ki si želijo navezati poslovne stike.

Naslednja sejemska prireditelj v Pordenonu bo Orto Giardino, razstava, posvečena cvetličarstvu, vrtnarstvu in drevesništvu, ki bo od 5. do 13. marta.

NOVICE

Simpozij o davčnem federalizmu

RIM - Popolna davčna avtonomija, ki bi bila sposobna financirati vse krajevne potrebe, vključno z izdatki za zdravstvo in solstvo, ni mogoča, razen v primeru, ko bi popolnoma spremenili fiskalni sistem, ki ga je ustanovila davčna reforma. Zaključek prihaja s simpozija o davčnem federalizmu, ki sta ga včeraj v Rimu priredila Center za reformo države in kulturno združenje Etika in gospodarstvo. Če bi izbrali pot zmerne ali mogoče krajevne avtonomije - je v skupnem posegu povzel prof. Nicola Rossi z oddelka za ekonomske studije in kvantitativne metode na drugi rimski univerzi - bi lahko razširili uporabo nekaterih dajatev krajevnega značaja in uvedli nove, zasnovane na specifičnih oblikah porabe (na primer na porabo bencina, kot je že v praksi na porabo metana), saj bi na tak način uvedli pomembno davčno odgovornost za javne dobrine in storitve lokalnega značaja, ne da bi s tem kakorkoli škodovali temelje obstoječega fiskalnega sistema.

Jutri izvršni odbor združenja ABI

RIM - Po skupščini v preteklih dneh, ki je potrdila dosedanja vodstvo združenja italijanskih bank, se bo nov izvršni odbor sestel že jutri. Na dnevnem redu ima med drugim običajni pregled gibanja kreditnega in finančnega trga.

Cariplo bo izdala obveznice za 200 milijard lir

MILAN - Hranilnica lombardskih pokrajin Cariplo, ki je tačas pod hudim pritiskom milanskih sodnih preiskav o podkupovanju, bo razpisala posojilo za 200 milijard lir, ki ga bo 3. marca dala na trg v obliki nemenjalnih obveznic po nominalni ceni 1000 lir in po prav tolikšni vrednosti. Po zagotovilih hranilnice sodi operacija v okviru redne skrbi za rezerve, ki jih potrebuje za poddeljevanje zemljiških kreditov svojim komitentom.

Italijanski sistem za avtobuse Budimpešti

RIM - V Budimpešti so včeraj predali namenu nov sistem za telekomunikacijski nadzor nad sredstvi mestnega prevoza, ki ga je realizirala italijanska družba Ote iz okrilja Finmeccanice-Alenije. Ote si je delo zagotovila na mednarodnem tečaju Svetovne banke, ves sistem pa je bil projektiran in izdelan v Italiji.

W. Street Journal napoveduje uspeh prodaje Comita

RIM - Zavod IRI bi lahko delnice komercialne banke Comit prodal tudi po neznanih cenah glede na tržno vrednost. Ugotovitev je iz včerajšnjega Wall Street Journala, ki je o zadevi poročal ugledne ekonomiste in ugotovil, da je banka pri dobrem zdravju, zanimanje za njene delnice pa zelo veliko tudi v tujini.

Od včeraj delujejo »telefonska poročila o pokojninah« družbe Auditel

RIM - Seznam telefonskih storitev družbe Auditel s predklicno številko 144 se je včeraj podaljšal s telefonskimi poročili o pokojninah. Gre za zaokroženo banko podatkov o novih pravilih socialnega varstva, do katere lahko zainteresirani pride s klicem na številko 144-66-1917.

Služba, za katero skrbi agencija Notiziari telefonici, stane 952 lir na minuto brez davka Iva, omogoča pa izbiro med novostmi in zapadlostmi raznih vrst na eni

strani in raznimi vrstami pokojnin na drugi strani (na primer pokojnine Inps, Enpals, Inpdai, ali pa ločeno po kategorijah, kot so javni uslužbenci, delavci s skrajšanim delovnim časom, prizadete osebe, gospodinje in podobno). Dostop do izbranega podatkovnega področja je omogočen z vokalnim razpoznavanjem, ko torej poslušalec pritrdi na tonsko zapisano vprašanje, seveda po predvidenem zvočnem signalu.

G O N J A P R O T I T O B A K U

Zdravje kadilcev je za državo kot lanski sneg

ELIO FORNAZARIC

Kadilci se mi skoraj smilijo. Če je po eni strani res, da s svojo razvado ogrožajo zdravje sebi (kar je povsem njihova stvar) in svojim bližnjim (kar je nasprotno vse obsodbe vredno), se mi po drugi strani zdi, da je gonja proti njim doslej pretirano ostre oblike. Pregnali so jih iz javnih in zasebnih uradov, potisnili v posebne prostore v javnih prometnih sredstvih, jim napovedali neizprosno boj celo v nekaterih časopisnih uredništvih in se druge sikanje jim najbrž ne bodo prihranjene. Če me spomin ne vara, je tržaska Občina svojcas celo zagrozila, da bo kaznovala z globo 10.000 lir občana, ki bi ga zasacili pri odmetu cigaretnega ogorka na tla.

Finančni inspektorat v Rimu pa je zdaj sklenil, da bo kadilcem stopil na prste še s hujsimi prijemi. Ja, boste dejali, pa naj! Ko pa neumni kadilci same sebe uničujejo in se druge ogrožajo samo zato, ker se ne znajo odreči najbolj telebanski razvadi: kuriti smotke in blaženo izpuhavi na ravno dišeče oblacke... Blagor državljanom, katerih zdravje je tako pri srcu državi, boste verjetno dejali. Pomota. Državo zdravje

kadilcev skrbi veliko manj kot lanski sneg: strfala bo namreč le tiste kadilce, ki ne bodo kupovali smotk v trafikah z znano oznako T in ki bodo potegnili iz zepa zavojček cigaret tihotapskega izvora. Predvidena sankcija je kar stroga: 100.000 lir globe na roko in sramotilna objava grešnikovnega imena v enem ali več časopisih, seveda z objavo na njegove stroške, kar pomeni, glede na cene za oglaševanje v časopisju se eno dodatno globo, da o strašnem efektu take objave niti ne govorimo. Kdor bo torej prižgal Marlboro iz slovenske prodajalne duty free, bo odslej javno zaznamovan se huje kot nepostenjak, ki podpiše nekrito menico denimo za 10 milijonov lir. Ime takega lopova je namreč sramežljivo navedeno le v zapiskih, ki jih hranijo trgovske zbornice, naš nepredvidni kadilec pa bo javno osramočen kar v dnevnem časopisju, ki je dostopno vsem, in to prav v tistih trafikah, kjer bi moral opraviti svojo državljansko dolžnost in

prispevati svoj obolus v nenasitno zremo državnega erarja.

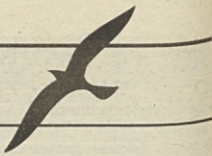
Erar... Mar ni to ustanova, kjer se zbirajo finančna sredstva za

kritje javnih izdatkov? In mar ne prihajajo iz te ustanove tudi sredstva za izplačevanje preživnin za brezposelne? Kako bo torej zdaj s temi izdatki, ko bo samo v Neaplju ostalo brez pravega dela na tisoce tihotapcev? Ni ze dovolj brezposelnosti na jugu? Tudi tu je očitno odeja prekratka: ce jo potegnes na glavo, pokukajo na drugem koncu noge. Tudi groznje s sramotilnim stebrom najbrž ne bodo dosti pomagale. Navsezadnje, kdor si omisli zavojček pretihotapljenih cigaret, v bistvu ne dela drugega, kot aplicira pravila toliko opevanega tržnega gospodarstva, saj kupuje artikel, ki ga potrebuje tam, kjer je cenejši. Menda ima kar prav naša Dežela, ko predlaga finančnemu ministru, naj vsaj kadilce ob meji, ki so v skušnjavi zaradi nevarne bližine slovenskih duty freejev, nekoliko odstopi od svojih monopolističnih in torej oduševskih zahtev in jim dovoli, da si se naprej kvirajo zdravje s to presneto mahorko, ne da bi tvegali tako moralno in materialno kazni...

Indeks Istat za najemnine januarja + 3,15%

RIM - Prilagoditev stanovanjskih najemnin indeksu Istat o gibanju življenjskih stroškov v januarju 1994 bo tokrat povzročila povišanje za 3,15 odstotka. Indeks Istat se je namreč pretekli mesec zvišal za 4,2 odstotka, včeraj pa je bil podatek objavljen v Uradnem listu. Kot znano, se na najemnine aplicira 75 odstotkov variacije indeksa gibanja življenjskih stroškov.

Za najemnine uradov, trgovin in profesionalnih studiov pa se je dveletni indeks Istat v januarju zvišal za 8,7 odstotka, kar pomeni, da se bodo najemnine zvišale za 6,52 odstotka.

GORIŠKE HRANILNICE NE BO V NOVO GORICO

Niso vedeli, kako visoke so izgube

Hranilnico zanimajo le delnice sanirane banke

GORICA - V vodstvu goriške hranilnice (Cassa di Risparmio di Gorizia) so sicer pričakovali odločitev Banke Slovenije o začetku sanacije Komercialne banke v Novi Gorici, niso pa vedeli, da je »luknja« velika kar 200 milijard lir (204 milijone mark). »Bili smo seznanjeni z nekaterimi stevilkami, ki so bile precej velike,« nam je povedal predsednik uprave odbr. Antonio Tripani, »nismo pa vedeli, da so tako grozljive.« Zato bi skoraj lahko rekli, da so v Gorici zadovoljni, da ne sodelujejo v tej fazi sanacije novogoriške banke.

»Nismo opustili svojega načrta o prodoru v slovenski obmejni prostor na Goriškem prek delničarske udeležbe v Komercialni banki, smo povedali na ti-

skovni konferenci v Novi Gorici 10. februarja letos,« pravi Tripani. »Ze sredi lanskega leta, ko sta nas Banka Slovenije in Komercialna banka povabili, naj sodelujemo pri obnovi in utrditvi te banke, smo povedali dvoje: v banko bomo prisli z desetodstotnim deležem, takrat ko bo sanirana in potem ko bo mednarodna revizijska družba, ki bo ustrezala obema, analizirala dejansko stanje banke.« Iz Ljubljane so takrat dobili pozitiven odgovor in zato so položili zahtevano varščino v znesku stiri milijone tolarjev. Banka Slovenije je pozneje spremenila svoje stališče: hotela je, da poleg slovenske države hkrati z Agencijo za sanacijo bank sodeluje tudi Cassa di Risparmio iz Gorice. Na to v Gorici

niso bili pripravljeni, tudi zato, ker so v Ljubljani po njihovem mnenju sanacijo začeli prepozno. Do konca lanskega leta so potrdili svoji zahtevi in pripravljenost, da kupijo deset odstotkov delnic Komercialne banke. Varščino so jim kmalu zatem vrnili, komentarja iz Ljubljane pa ni bilo.

Zdaj bodo počakali na izid sanacije, ce pa bo Agencija menila, da je treba ozdravljeno Komercialno banko ponuditi delničarjem, bo njihova lanska ponudba se veljavna. Zanimajo jih namreč sosednji novogoriški prostor, in ce s Komercialno banko ne bo nič, so pripravljeni iskati drugo resitev. Tripani je pri tem omenil banko Vipa iz Nove Gorice.

Marko Waltritsch

VELIKA BRITANIJA / TEGOBE PIVOVARJEV

Domače pivo je zaradi visokih davščin predrago

Britanski pivovarji zahtevajo od vlade, da zniža akcize za pivo in omeji uvoz cenejšega piva iz drugih držav EU

LONDON - Največji britanski proizvajalci piva si močno prizadevajo, da bi vlada znižala akcize za domače alkoholne pijače in hkrati omejila uvoz cenenegega piva, ki prihaja iz Britanije iz celinske Evrope, zlasti iz Francije. Uvoz tega piva, za katerega britanski pivovarji menijo, da je lani dosegel že 1,9 milijona hektolitrov, povzroča dodatne skrbi pivovarskim družbam, ki si želijo povečati porabo, hkrati pa so se prisiljene soočiti s spremembami, ki jih vlada uvaja v industriji. Pivovarji, kot so javna družba Bass, ki obvladuje kar 25-odstotni delež na trgu, in njihovo celovsko združenje stopnjujejo svoje napade na finančnega ministra Kennetha Clarka, da bi takoj znižal akcize, da bi bile primerljive z evropskimi partnerji. Britansko pivo je zaradi visoke akcije in davka na dodano vrednost drugo najdražje v Evropi - dražje

je le irsko pivo. Ce bi te dajatve znižali, bi se britansko pivo uvrstilo med najcenejše, takoj za portugalskim. Priprave na enotni evropski trg so povzročile dramatično povečanje dovoljenih količin uvoženega piva, vina in žganih pijač, ki lahko znova EU krožijo brez carin. Na tisoče Britancev s tovornjaki potuje v francoska pristanišča, od koder se vračajo otovorjeni z zaboji piva. Britanski pivovarji so prepričani, da tovrstna trgovina zdaj zavzema že 3,5-odstotni delež na britanskem trgu piva in 15 odstotkov zasebnega uvoza, pri čemer del tega piva prodajo tudi na črnem trgu. Tiskovni predstavnik pivovarskega združenja je povedal, da je njegova družba začela kampanjo z naslovom Grenka resnica, ki se imenuje po priljubljenem britanskem grenkem (»bitter«) pivu in s katero naj bi znižali davčne stopnje. Povedal je, da

so vzpostavili številne stike med pivovarji in finančnim ministrstvom, kampanjo pa podpira že sto parlamentarcev, organiziranih v tako imenovano skupino Parlamentarni klub pivcev piva. Zaposleni pri združenju pivovarjev so na ministrstvo naslovili pismo, v katerem opozarjajo, da so njihova delovna mesta ogrožena zaradi uvoza piva. Omenjeni tiskovni predstavnik je tudi povedal, da proračun izgublja precejšnje količine denarja zaradi visokih akcij. »Po naših ocenah zaradi slehernega penija (približno dva tolarja), za katerega se zviša carina nad stopnjo inflacije, prodaja pade za 150 tisoč sodčkov,« je se dodal. Pivovarji so prepričani, da bi proračun zaradi znižanja akcij sicer kratkoročno izgubil nekaj sredstev, dolgoročno pa bi vsekakor pridobil, saj bi se poraba cenejšega piva vsekakor povečala. (Reuters)

SLOVENSKA DELEGACIJA V AVSTRALIJI IN NOVI ZELANDIJI / NOVI TRGI?

Slovenija išče poti na azijsko-pacifiški trg

Avstralci so napovedali dve večji investiciji v Sloveniji

LJUBLJANA - Avstralija je za Slovenijo pomemben gospodarski partner, saj zanjo predstavlja »izhod na azijsko-pacifiško območje«. Tako Avstralija kot Nova Zelandija veljata za odprti državi, ki si prizadevata za uveljavitev načel proste trgovine v okviru Gatta, je na današnji novinarski konferenci razloge za dvotedenski obisk slovenske vladno-gospodarske delegacije v Avstraliji in na Novi Zelandiji pojasnil minister za ekonomske odnose in razvoj Davorin Kracun.

Obseg blagovne menjave med Slovenijo in Avstralijo znaša približno 30 milijonov dolarjev letno, z Novo Zelandijo pa le nekaj milijonov dolarjev. V Avstraliji imata svoji podjetji tudi Gorenje in Slovenijales, na tem tržišču pa se uveljavljata predvsem s prodajo hladilnikov in stolov.

Minister je med vzroki za obisk obeh držav navedel tudi prizadevanja Slovenije, da poišče gospodarske partnerje zunaj Evrope. Po drugi strani pa tudi Avstralija išče nove partnerje v Evropi, kjer je doslej največ trgovala z Anglijo. Ker avstralski in novozelandski poslovneži Slovenije ne poznajo, je slovenska vladno-gospodarska delegacija, v kateri so bili tudi predstavniki 26 slovenskih podjetij, pripravila poslovne konference v Melbournu in Sydneyju ter v Oaklandu. Minister Kracun in državna sekretarka Vojka Ravbar pa sta se pogovarjala z ministroma za trgovino in zunanje zadeve ter drugimi vladnimi predstavniki Avstralije in Nove Zelandije. Približno 47 slovenskih podjetij pa se je udeležilo tudi Svetovnega trgovskega

Letna blagovna menjava med Slovenijo in Avstralijo dosega 30 milijonov dolarjev

sejma v Sydneyju. Rezultati obiska v Avstraliji se, kot je povedal minister Kracun, razen v dejstvu, da se je »Slovenija dvignila iz anonimnosti«, kažejo tudi pri konkretnih poslih. Podjetja so sklenila za nekaj milijonov dolarjev poslov, Avstralci pa so napovedali tudi dve večji investiciji v Sloveniji. (STA)

NEMČIJA / SPOR O VLAKU

Svetovalci proti magnetni blazini

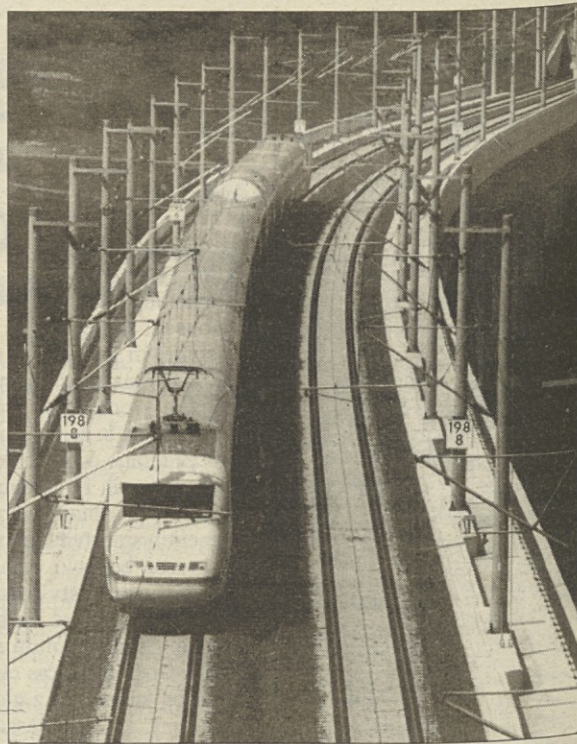
Hitri vlak na magnetni blazini naj bi vozil med Berlinom in Hamburgom

BONN - Svetovalci nemške vlade so zolčno napadli finančni predlog za Transrapid - hitri vlak nemške prihodnosti, ki naj bi po magnetni blazini Hamburg povezoval z Berlinom. Menili so, da zasebna industrija za ta projekt ne ponuja zadostnih jamstev. Vlada je vseeno znova poudarila, da ta načrt podpira, saj je prepričana, da je prav inovativna tehnologija izjemno pomembna za prihodnost nemškega gospodarstva. Družba, ki stoji za načrtom tega hitrega vlaka, pa je prav tako vztrajala pri stališču, da je projekt povsem izvedljiv. Odbor, v katerem je trinajst univerzitetnih profesorjev, ki svetujejo Ministrstvu za transport, je opozoril, da bi vlada lahko s precej manjšim proračunskim deležem, kot ga

namerava porabiti za ta projekt, lahko financirala cenejše različice zdaj že konvencionalnih hitrih vlakov, vendar tega sploh ni upoštevala. Menili so, da napovedi konzorcija Transrapid o bodočih potrebah potniškega prometa, vzdrževalnih stroških in dobičkih, slonijo na nestvarnih domnevah, da bo vse skupaj »kar najbolje« delovalo. »Ce je industrija res prepričana, da ima magnetna blazina tolikšno možnost na svetovnem tržišču, potem bi od nje upravičeno pričakovali, da bo pokazala več pripravljenosti za tveganje,« so zapisali izvedenci v svojem poročilu o omenjenem načrtu. Vlada, ki si predvsem želi, da bi se Nemčija znova približala svetovni ravni sodobnih tehničnih inova-

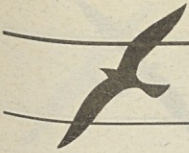
EU: nižji davki na stare avtomobile

BRUSELJ - Finančni ministri Evropske unije so se včeraj dogovorili za drugačne stopnje obdavčitev, ki bodo omogočile nizjo ceno rabljenih avtomobilov ob enem pa okrepile vlogo Londona kot enega od glavnih tržišč z umetniškimi deli. Pri zasebni prodaji rabljenih avtomobilov in umetniških del davka na dodano vrednost ne bo treba plačati, uradni prodajalci pa bodo se naprej obdavčeni, vendar ne več na celotno prodajo, pač pa le nad določeno višino dobička. Nova določila, ki naj bi začela veljati 1. januarja 1995, bodo tako omogočila, da bo, denimo, danski trgovec z umetninami, lahko kupil sliko pri italijanski galeriji, ki mu bo zaračunala le standardni italijanski davek na dodano vrednost. Doslej je moral kupec plačati davek na dodano vrednost dvakrat, pri čemer je izhodišče za drugi davek predstavljala polna cena umetniškega predmeta, skupaj s prvim davkom na dodano vrednost. Stevilne članice dvanajsterice, zlasti Danska, Nemčija, Irska, Luxemburg in Nizozemska, davek na dodano vrednost sedaj pristevajo osnovni ceni in k davku na dodano vrednost, ki je bil za umetniško delo ze plačan ob prvem nakupu. Iz novih določil tudi izhaja, da mora biti »stari« avtomobil star vsaj pol leta, oziroma da mora imeti prevozenih več kot 6 tisoč kilometrov. (Reuters)

cij, se je v načelu ze strinja-la, da bo zgradila prvo železnico za Transrapid med Hamburgom in Berlinom, o čemer naj bi sprejela dokončno odločitev naslednji mesec. Vlak, ki med vožnjo lebdi na magnetni blazini, bi čas, ki je potreben za vožnjo med obema mestoma, skrajšal s sedanjih treh ur na 53 minut. V tem času

naj bi prevozil 285 kilometrov. Konzorcij Transrapid predlagala, naj Bonn za zagon investicije zagotovi 5,6 milijarde mark (3,18 milijarde dolarjev). Celotna vsota zagonskih stroškov sicer znaša 8,9 milijarde mark (5,05 milijarde dolarjev), ostanek pa naj bi prispevala sama zasebna industrija. (Reuters)

MENJALNIŠKI TEČAJI

14. februar 1994

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	77,78	78,18	11,06	11,17	7,97	8,10
AMTK PLUS Ljubljana	-	-	-	-	-	-
Avtohiša Ljubljana*	77,65	77,85	11,00	11,05	7,93	8,05
Azur Grosuplje	77,80	78,00	11,02	11,11	7,84	8,12
Bund Ljubljana	77,60	78,10	10,75	11,10	7,80	8,10
BTC Sezana	77,40	78,05	11,04	11,08	7,93	8,06
Banka Vipava Nova Gorica	77,76	77,94	10,96	11,08	7,99	8,05
Come 2 us*	77,76	77,94	11,01	11,06	7,90	8,00
Creditanstalt Nova banka LJ	77,70	78,15	11,00	11,10	7,95	8,20
Dom caffè Domžale*	77,70	78,00	11,04	11,12	7,95	8,10
Emona Globtour LJ	-	-	-	-	-	-
Eros Ljubljana*	77,75	77,90	11,00	11,07	-	-
Eros Kranj*	77,75	77,90	11,00	11,07	-	-
Eurotours Ljubljana	-	-	-	-	-	-
Firadas Idrija	-	-	-	-	-	-
Hida	77,85	77,90	11,03	11,06	8,00	8,06
Hipotekarna banka Brežice*	77,52	78,10	10,95	11,10	7,88	8,10
Hram Rožice, Mengeš*	77,72	77,97	11,05	11,12	7,98	8,08
Idila Sečovelje*	77,75	78,10	10,92	11,07	8,00	8,14
Ilirika Ljubljana (WTC)	77,85	77,89	11,04	11,05	8,02	8,05
Ilirika Slovenj Gradec	77,65	78,10	10,99	11,03	7,95	8,09
Ilirika Postojna	77,60	77,95	10,86	11,05	7,86	8,05
Ilirika Sezana	77,76	77,97	10,97	11,10	8,01	8,05
Ilirika Jesenice	77,81	78,04	11,00	11,09	7,98	8,09
Invest Skofja Loka	77,55	77,99	10,96	11,10	7,95	8,10
Italdesign Nova Gorica	77,60	78,20	10,96	11,10	7,95	8,10
Klub Slovenijales LJ	77,70	77,90	10,99	11,06	7,95	8,00
Kompas Hertz Celje*	77,55	77,85	11,00	11,06	7,90	8,00
Kompas Hertz Velenje*	77,55	77,85	11,00	11,06	7,90	8,00
Kompas Hertz Idrija*	77,75	78,00	11,00	11,06	7,90	8,00
Kompas Hertz Tolmin*	77,65	77,85	11,00	11,06	7,90	8,00
Kompas Hertz Bled*	77,65	77,90	11,00	11,06	7,90	8,00
Kompas Hertz Nova Gorica*	77,65	77,85	11,00	11,06	7,90	8,00
Kompas Hertz Maribor*	77,65	77,85	11,00	11,06	7,90	8,00
Kompas Holidays	77,85	77,95	11,00	11,15	7,95	8,08
Komercialna banka Triglav	77,25	78,25	10,99	11,15	7,93	8,11
Kreditna banka MB d.d.*	77,25	78,15	10,98	11,11	7,90	8,15
LB d.d. Ljubljana	77,75	78,25	11,00	11,13	7,92	8,09
LB splošna banka Celje	77,20	78,30	10,98	11,06	7,85	8,08
LB splošna banka Koper*	76,63	78,16	10,84	11,06	7,78	8,01
LB komercialna banka NG	77,74	77,98	10,93	11,17	7,93	8,02
LB Dolenjska banka NM	77,00	78,25	10,98	11,13	7,95	8,10
LB banka Zasavje, Trbovlje	77,50	78,10	11,02	11,11	7,80	8,08
Ljudska banka d.d. LJ	77,75	78,10	11,01	11,08	7,91	8,05
Libertas Koper*	77,60	77,90	10,98	11,10	7,98	8,10
Ma Vir	77,70	78,00	10,95	11,10	7,95	8,10
Madai NG, Šempeter*	77,75	77,95	10,96	11,05	8,00	8,05
M Banka Ljubljana	77,86	78,19	11,03	11,12	8,00	8,07
Media*	77,85	77,95	11,03	11,08	8,00	8,05
Niprom Ljubljana	-	-	-	-	-	-
Petrol Ljubljana*	77,80	77,90	11,03	11,06	8,00	8,07
Poštna banka Slovenije*	76,53	77,99	10,71	11,05	7,77	8,05
Primario Ljubljana*	-	-	-	-	-	-
Probanka Maribor	77,65	78,17	11,00	11,14	7,97	8,14
Pigal Solkan*	77,65	77,90	10,88	11,02	7,98	8,05
Pigal Ilirska Bistrica*	77,60	77,90	10,88	11,02	7,95	8,05
Pigal Kobarid*	77,60	77,90	10,88	11,02	7,95	8,05
Publikum Ljubljana	77,76	77,80	11,03	11,05	8,04	8,06
Publikum Celje	77,40	77,78	10,97	11,04	7,85	7,98
Publikum Krško	77,45	77,90	10,83	11,07	7,85	8,10
Publikum Maribor	77,60	77,85	10,98	11,05	7,90	8,08
Publikum Mozirje	77,57	77,98	10,99	11,08	8,00	8,10
Publikum Novo mesto	77,50	78,00	10,94	11,05	7,82	7,99
Publikum Tolmin	77,60	77,89	10,96	11,04	8,00	8,05
Publikum Sevnica	77,70	77,99	10,96	11,08	7,82	7,98
Publikum Šentilj	76,55	77,95	10,70	11,09	7,90	8,08
Publikum Šentjur pri Celju	77,50	77,88	10,93	11,05	7,86	7,97
Publikum Trebnje	77,65	78,09	11,00	11,12	7,97	8,04
Publikum Zalec	77,42	77,80	10,97	11,04	7,87	7,99
Roja Ljubljana	-	-	-	-	-	-
SKB d.d. **	77,35	77,50	11,00	11,02	8,00	8,02
Slov. hran. in posojil. Kranj	-	-	-	-	-	-
Slov. invest. banka LJ*	77,70	78,10	10,90	11,10	7,90	8,08
Slovenijaturist Ljubljana*	77,85	78,00	10,95	11,05	7,90	8,05
Slovenijaturist Maribor*	77,65	77,95	11,00	11,05	7,60	7,90
Slovenijaturist Jesenice	77,75	78,10	11,00	11,10	7,92	8,05
Shalaby Koper	77,75	77,95	10,90	11,02	8,01	8,07
Sonce Ljubljana	77,70	77,90	11,00	11,08	8,00	8,12
SZKB d.d. Ljubljana*	77,75	78,00	11,01	11,08	7,98	8,12
Tartarus Postojna	-	-	-	-	-	-
Tentours Domžale	77,70	78,00	10,98	11,09	7,95	8,07
Tori Ljubljana	77,70	78,20	11,00	11,10	7,80	8,12
UBK Ljubljana	77,70	78,12	11,04	11,11	8,03	8,10
Upimo Ljubljana	77,80	77,90	11,03	11,08	8,03	8,08

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 031 z dne 14. 2. 1994 - Tečaji veljajo od 15. 2. 1994 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	95,9246	96,2132	96,5018
Avstrija	040	šiling	100	1099,8702	1103,1797	1106,4892
Belgija	056	frank	100	375,0242	376,1527	377,2812
Kanada	124	dolar	1	100,2693	100,5710	100,8727
Danska	208	krona	100	1979,8746	1985,8321	1991,7896
Finska	246	marka	100	2398,8875	2406,1058	2413,3241
Danska	250	frank	100	2272,7198	2279,5585	2286,3972
Francija	280	marka	100	7730,8653	7754,1277	7777,3901
Nemčija	300	grd	100	—	53,6733	53,8343
Grčija	372	funt	1	—	190,3638	190,9349
Irska	380	lira	100	8,0006	8,0247	8,0488
Italija	385	hrv. dinar	100	—	2,1000	—
Rep. Hrvaška	392	jen	100	129,5693	129,9592	130,3491
Japonska	528	gulden	100	6895,1588	6915,9065	6936,6542
Nizozemska	578	krona	100	1789,6180	1795,0030	1800,3880
Norveška	620	escudo	100	76,6516	76,8822	77,1128
Portugalska	752	krona	100	1677,3659	1682,4131	1687,4603
Švedska	756	frank	100	9191,9988	9219,6578	9247,3168
Švica	826	funt sterling	1	198,0648	198,6608	199,2568
Velika Britanija	840	dolar	1	134,9036	135,3095	135,7154
ZDA	955	ECU	1	149,8666	150,3176	150,7686
Evropska unija	995	peseta	100	94,8654	95,1509	95,4346
Španija						

Opomba: Tečaj hrvatskega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 15. februarja 1994

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 10. MAJA 1994:					1.500,000	768,845	766,335	1,535,180
84		102,5127%	102,1780%	102,3453%	150,000	76,888	76,634	153,518

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

14. FEBRUAR 1994			
država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	9,00	10,00
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,75	9,20
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	9,00	9,50
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,90	9,40
Italija	Kmečka banka Gorica	12,30	12,95
Italija	Tržaška kreditna banka	12,90	13,00

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

14. FEBRUAR 1994			v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni		
ameriški dolar	1663,00	1713,00		
nemška marka	955,00	975,00		
francoski frank	279,50	287,70		
holandski gulden	848,00	873,90		
belgijski frank	46,00	47,40		
funt sterling	2439,00	2510,00		
irski sterling	2337,00	2407,00		
danska krona	243,70	251,00		
grška dramma	6,50	6,80		
kanadski dolar	1238,00	1275,00		
japonski jen	15,70	16,15		
švicarski frank	1128,50	1162,50		
avstrijski šiling	135,20	139,40		
norveška krona	220,00	226,70		
švedska krona	206,40	212,50		
portugalski escudo	9,40	9,70		
španska pezeta	11,65	12,00		
avstralski dolar	1185,50	1221,50		
madžarski florint	12,00	15,00		
slovenski tolar	12,30	12,70		
hrvaški dinar	0,15	0,22		

KMEČKA BANKA - GORICA

14. FEBRUAR 1994			v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni		
ameriški dolar	1665,00	1715,00		
nemška marka	956,00	976,00		
francoski frank	280,00	290,00		
holandski gulden	849,00	869,00		
belgijski frank	46,00	47,60		
funt sterling	2440,00	2505,00		
irski sterling	2335,00	2395,00		
danska krona	244,00	251,00		
grška dramma	6,60	7,10		
kanadski dolar	1240,00	1275,00		
švicarski frank	1135,00	1157,00		
avstrijski šiling	135,30	139,30		
slovenski tolar	12,40	12,70		

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. FEBRUAR 1994				v DEM	
valuta	nakupni	srednji	prodajni		
ameriški dolar	-	1.745	-		
francoski frank	-	29.398	-		
nizozemski gulden	-	89.190	-		
belgijski frank	-	4.851	-		
španska peseta	-	1.227	-		
danska krona	-	25.610	-		
kanadski dolar	-	1.297	-		
japonski jen	-	1.676	-		
švicarski frank	-	118.900	-		
avstrijski šiling	-	14.227	-		
italijanska lira	-	1.034	-		
švedska krona	-	21.697	-		

MEDPODJETNIŠKI TRG

Tečajna lista Ljubljanske banke d.d. za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij

Tečaji veljajo od 15. februarja 1994 od 00.00 ure dalje

			ZA DEVIZE	
država	valuta	enota	nakupni	prodajni
Avstrija	šiling	100	1113,6896	1115,5391
Francija	frank	100	2301,2754	2305,0972
Nemčija	marka	100	7828,0000	7841,0000
Italija	lira	100	8,1012	8,1147
V.Britanija	funt	1	200,5534	200,8864
ZDA	dolar	1	136,5986	136,8255

Opomba: Tečajni so okrožni. Pri konkretnih poslih je možno odstopanje glede na trenutne tečaje na trgu deviz oz. poseben dogovor.

FILATELIJA

Italijani opozorili na leto družine

Znamka, posvečena delu gospodinje

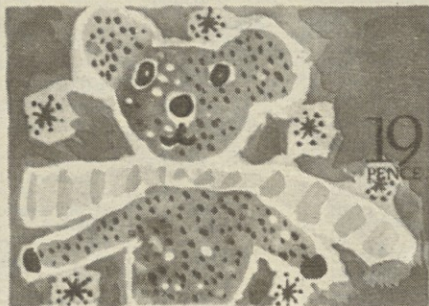
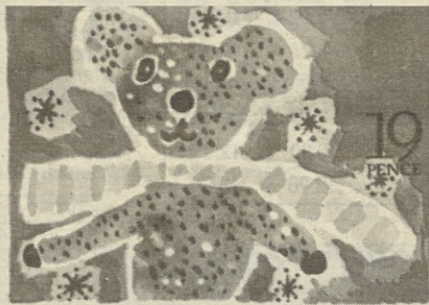
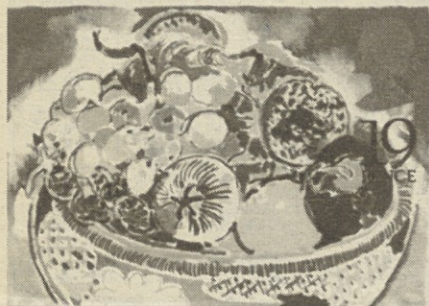
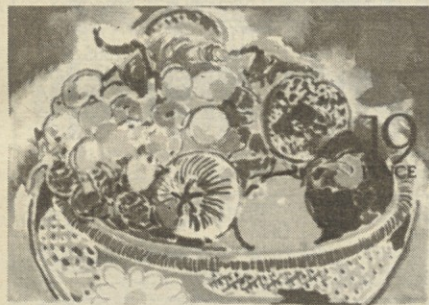
Za srce je znano, da mu preveliko napora ali razburjenja lahko škodi, zato bodite previdni, predvsem pa pozorni na znamki, ki opozarjajo na borbo proti infarktu in na svetovni dan zdravja, kajti tudi na teh znamkah lahko najdete srca. Pa ne samo na teh. Postna uprava Združenih narodov je za vse tri poštne urade (New York, Ženeva in Dunaj) 4. februarja izdala tri serije z dvema vrednotama, na katerih lahko najdete srce. Znamke so izdali v posvetitev »leta družine«.

Tudi Italijani nas s svojo znamko, ki so jo izdali na dan sv. Valentina, 14. februarja, opozarjajo na leto družine. Znamka je posvečena delu gospodinje (prav cudno, da se je nekdo spomnil tega poklica!). Poleg glave zenske in otroka v stiliziranem okviru hise sta na znamki se napisa »gospodinja« in »navzočnost, ki steje«.

M. J.

Znamki, posvečeni gospodinskemu poklicu oziroma boju proti infarktu (zgoraj), in del pole angleških »Valentinovih« znamk

PODLISTEK

Vinko Lenarčič

Plečnik

41.

»Fasada Souvanove - Koslerjeve hiše v Selenburgovi ulici se mi zdi, kot da gledam dva zaljubljenca!« Kako naj to razumem, sem si mislil. Plečnik pa je nadaljeval: »Dva zaljubljenca, ko sta sama med seboj, pozabita na ves svet, samo dobro si zelita, nežna in zaupna sta, obzirna in fina. Tako se je tudi ta arhitekt vedel do svoje ljubice!« (No, to Koslerjevo hišo je uspelo primitivnim parvenim po vojni uničiti.)

»Linija lokov Franciskanskega mostu je čudovito občutena, tako da imo občutek, kot da bi gledal obrvi lepega dekleta.«

»Pogled na Ljubljano s poti na Bellevue je bil edinstven! Sedaj imam zaradi Nebotičnika vtis,

kot da bi me kdo udaril. Grad je izgubil merilo!« Zopet nisem razumel. »Poglejte, prej je Grad dominiral nad mestom, cutili ste njegovo višino. Sloki zvoniki so se povečali ta občutek. Neprijetna masa Nebotičnika pa je čisto ubila to harmonijo.«

Spominjam se se te primerjave: »Steber je pokončni nosilec, nosi in je tlačen. Arhitekt je to izražal, poudarjal s tem, da je steber spodaj sirši kot zgoraj, da je napravil kanelure, da je zvezal te s kapitelom, da je napravil entasis, bazo. S proporcijami pa je napredoval od preprostosti in solidnosti do elegancije in končno propada! Arhitrav in sploh »Gebälk« pa je vodoravni nosilec,

zato vodoravne linije, vodoravni poudarki, vendar pozivljeni z vertikalnimi triglifi in utemeljenimi zobci in konzolami. Veste, pri pravi arhitekturi je vse utemeljeno in izraženo po občutku. Tako je tudi v naravi. Slednje pa je odvisno od svetlobe in sence. Kaj vam pomaga lepa plastika, če ni sonca? Zato je arhitektura se vernjakov povsem drugačna.«

»Veste, plemenito hotenje rodi velike umetnine, ne pa veliko vse-znanje brez hotenja. Zato so zame umetnine polne porodnih bolečin, da tako rečem. Na vrhuncu stilov in dob jih je manj kot na začetku.«

Da zbudil bi slovensko celo, da bi vrnili nam se sreče časi (Prešeren)

Brez slehernih zapisov, po spominu, sem skušal opisati Plečnika, povedati o njem, kar vem. Kako je živel, delal, premišljeval in snoval. Mnogo tega sem sam videl in slišal, mnogo izvedel in premišljeval.

Plečnik je bil arhitekt - umetnik, kot profesor pe-

dagog in psiholog, kot Kolikor naš pogled sega v preteklost clovestva, povsod lahko odkrije sledove religije. Vsi ljudje govorijo, vsi ljudje verujejo, vsi ljudje so na nek način med seboj povezani.

Kakuzo Okakura je na eni od velicastnih razstav azijske umetnosti spregovoril tudi o povezanosti religije in umetnosti: »Ni nujno, da bi religija vedno prispevala k razvoju umetnosti, čeprav sta na drugi strani življenje in umetnost vedno povezana. Umetnost je trta, ki se vije okrog stebra življenja; religija pa kot najplemenitejše drevo v gozdu omogoča umetnosti, da raste in na najboljši možni način siri svojo slavo... Pojma religija na vzhodu ne razumemo tako kot vi na zahodu, ki ta izraz pojmuje v ozjem smislu. Pri nas religija ne pomeni le neke oblike bogaboječnosti in niti ne pojma Boga. Lahko si agnostik, pa ostanes v okvirih našega pojmovanja religioznosti. Pod pojmom religija razumemo in dojemamo tisti sklop verovanja, ki nekomu omogoča transcendo zemeljskega, pri čemer se zaradi višjih idealov prenese lahko tudi v smrt... In tako v vzhodni Aziji lahko drug ob drugem živijo konfucijem, budi- zem in taoizem...«

Tako razmišlja avtor »Knjige o čaju«, slavni Okakura, ki v enem od poglavij knjige zapiše: »Zen in čaj sta povezana ze kar pregovorno.« Čajna ceremonija se je razvila iz zenskega obreda in tudi ime Lao Cea, utemeljitelja taoizma, je močno povezano z zgodovino čaja. Kij

tajski učeniki navajajo, da se je čajna ceremonija pričela takrat, ko je Jin Hsi, učenec Lao Cea, na vratih Hanskega prehoda ponudil Staremu Modrecu skodelico zlatega eliksirja. Tao je v svojem bistvu spokoj. Prek spojoja, kontemplacije, globokega premišljevanja najde svetnik pot do prvotne enotnosti. Da pride do te enotnosti, se mora odpovedati vsemu, na nek način mora v sebi ustvariti praznino, da bo mogel objeti neskončno, nedoločeno, ki presinja vse. Ta askeza se imenuje post srca - »sin čaj«.

Okakura povezuje čaj in umetnost: »Kakor umetnost ima tudi čaj svoja obdobja in tudi čaj je umetniško delo, ki zahteva mojstrsko roko, da bi odkrila njegove najplemenitejše vrline.«

V poglavju »Tao in Zen« Okakura spregovori o povezanosti religije in čaja, o pregovorni povezanosti zena in čaja. Zen spodbuja učenje taoizma, sama beseda pa v sanskritu pomeni meditacijo. Tako zen kot tao uči spostovati stvarnost. Zen je pogosto nasprotoval pravilom pravovernega budi-

zma, kot je tao nasprotoval konfucijizmu. Tako je ljubezen do abstraktnega pripeljala zen do tega, da so mu bile dražje črnebe skice kot barvite budistične slike. Kako najti pot do popolnosti? Taoisti pravijo, da mora tisti, ki išče popolnost, v lastnem življenju odkriti odraz notranjega žara. Zanimivo pa je tudi, da so novinci v zenskih samostanih opravljali lažja dela, najvišji in najbolj spostovani menihi pa težje naloge.

Zahodnjaskemu pojmovanju je marsikaj iz teh religij tuje in ljudje na zahodu si na vse kriplje si prizadevajo, da bi tako ali drugače praznili, spremenjili, preoblikovali, tudi ropali stvarnost in s tem poskušali napolniti svojo notranjo praznino. Tuja jim je Lao ce oziroma njegova metafora o praznini. Lao trdi, da je samo v praznini resnična bit. Koristnost vrca je v njegovi praznini, ki jo lahko zapolnimo, ne pa v njegovi obliki ali materialu, iz katerega je narejena. Tao uči, da je praznina tu za vas, da bi vstopili in do vrha napolnili svoja estetska čustva.

In tako je tudi čajna soba prostor miru. Umetniški predmeti v njej niso potrebni. Če že so, so skrbno izbrani. Tu je med estetskim čutom vzhoda in zahoda bistvena razlika. Japonci svoje domove krasijo preprosto, zahod pa je spremenil svoje domove v muzeje, galerije, pohištvene salone, »boljsake«, starinarnice ali laboratorije. Japonci ne marajo ponavljanja. Svoje »praznine« domiselno in tenkočutno napolnjujejo: predmeti so izbrani tako, da se ne ponavlja ne oblika ne barva. Če je v sobi cvet, ni slike cvetja. Ob črni čajni skodelici nikoli ni črne skatlice, v kateri se shranjuje čaj...

Pa pokukajmo v naše dnevne sobe, salone po evropski meri, kjer včasih srkamo čaj. Ovitki slovenskih klasikov, metri knjig so v tonu pohištva, prčki v odtlenkih skodelic in morda se celo zelena barva čaja ujema z zelenimi očmi malčka, ki v sosednji sobi trpeče vleče lok po violini. In pogovor ob čaju se vrti o novi kuhinji, ki je tako cudovita, res, pravi laboratorij... Pa saj zdaj vendar pijemo čaj...

K. L.

Ljubljanske tržnice

dagog in psiholog, kot človek filozof s povsem jasnim, neomajnim svetovnim nazorom. Plečnikovega življenja si ne znam drugače razložiti,

kot da grem za njim po poti, ki mi jo je tako odkritosrčno in z notranjim veseljem kazal - po poti vere!

(Se nadaljuje)

Danes goduje

Georgija (Jurka)

V hriboviti osrednji Franciji ima mesto Clermont v stari cerkvi svetega Kasijana že od sive davnine v spostovanju in časti grob sv. Georgije. Svetnica, ki je živila v 6. stoletju, je predstavnik vseh žena, ki so življenje posvetile Bogu, pa jih svetniški koledar ne omenja.

Edine podatke o sveti Georgiji je zapustil njen rojak, zgodovinar Gregorij iz Toursa. Možno je, da je Gregorij svetnico osebno poznal, saj je bil tudi sam rojen v Clermontu v istem stoletju. V knjigi »O slavi spoznavalcev« je o njej zapisal: »Okrog leta 500 je živela v Alverniji, kjer je mesto Clermont, sveto dekle po imenu Georgija, prisrčno pobožna in Bogu vdana. Da se izmakne priganjanju staršev, naj se omoži, se je umaknila zdoma v samotni kraj zunaj mesta, da bi tam mogla vsak dan posvetiti Bogu z molitvijo in postom. Kolikor je mogla, je opravljala spokorna dela. Ko se je poslovila s sveta in so odnesli njeno telo, da ga pokopljejo, so videli, da je to telo lepše kakor lilija. In kakor da hoče nebo proslaviti lepoto njene duše, je sprevod po zraku spremljala velika jata belih golobov, tako belih kakor labodi. Jata je krožila ves čas nad cerkvijo, kjer so opravljali molitve za umrlo Georgijo in spremljala pogrebe, dokler ni telesa zakrila zemlja. Nato se je bela jata vzdignila pod nebo in izgnila ljudem izpred oči.«

(Vir: Leto svetnikov)

SLOVENSKA MESTA / KOCEVJE (8)

Mesto je pred sto leti dobilo električno centralo in vodovod

Kočevski Nemci so se v letih 1941 do 1942 izselili v brežiški okraj

Industrija v Kočevju se je začela s premogovništvom. Prvo izkopavanje premoga sega v leto 1803, to pa je knez Viljem Aueršperg brz opustil, ko je spoznal, da premog za njegove fuzine na Dvoru ni dovolj dober. Ponovno so začeli uporabljati kočevski premog leta 1820 na Trati, ko ga je eden od lastnikov uporabil za sušenje opeke v opekarni, ki je bila leta 1923 zgrajena v Podgorski ulici. Pozneje sta bili na Trati zgrajeni še dve opekarni. Izkoriščanje premoga je sčasoma pojenjalo, dokler ni popolnoma ugasnilo.

Slovenci so v letih 1935 do 1938 sezidali Sokolski dom (danes Seskov dom). Ker so imeli Nemci v mestu močan položaj, predvsem pa zemljo v

svojih rokah, so slovenski telovadci komaj dobili lokacijo za svojo dejavnost. Bila je zunaj mesta ob nekdanjem živinskem sejmišču. Nacrte za dom je napravil novomeski gradbeni inženir Gustav Trenz. Sedanja oblika doma, ki je nastala po obnovitvenih delih v povojnem času, je tej arhitekturi vzela bistvene sestavne plastike. Proceljni stopničasto končujoči se zatrepi, ki so ga postavili nemški vojni ujetniki, je na žalost popolnoma tuj prvotni stavbni zasnovi. Ker gre za pomemben narodni spomenik, saj je v tem domu leta 1943 zasedala prva slovenska »skupščina«, bi bilo treba vzpodbujati zamisel o uresničitvi prvotnega načrta, ki še obstaja.

Kočevje je dobilo ob koncu stoletja električno centralo in vodovod (1896), kanalizacijo, železnica pa je povezala mesto z Ljubljano leta 1893.

Nacistično gibanje se je začelo na Kočevskem že leta 1929, organiziranih je bilo 25 skupin Kulturne fronte. Aprila leta 1941 so mesto zasedli Italijani. Kočevski Nemci so se v letih 1941 do 1942 izselili v brežiški okraj. Ob kapitulaciji Italije so vojake razorožili pod vodstvom OF. Na Kočevskem zboru od 1. do 3. oktobra 1943 so izvolili vrhovni plebnum OF. Pred posebnim vojaškim sodiščem je bil v Kočevju od 9. do 11. oktobra 1943 proces proti beli in plavi gardi ter kvizlingom.

Nemci so mesto zase-

Panorama Kočevja iz časov prve Jugoslavije

dli 24. oktobra 1943. 14. in 18. diviziji partizanske vojske ni uspelo osvoboditi mesta. To se je posrečilo 15. diviziji 7. korpusa 4. maja 1945. O omenjenih dogodkih pretekle in polpretekle zgodovine v Kočevju in okolici bo izrečenih in napisanih še

mного besed, upajmo, da zgodovinarjev neobremenjene mlajše generacije. Na tem mestu pa le kratka opomba dogodkov, ki so Kočevju vendarle dali nek pečat in vplivali na življenje v njem.

(Se nadaljuje)
Metja Stritmar

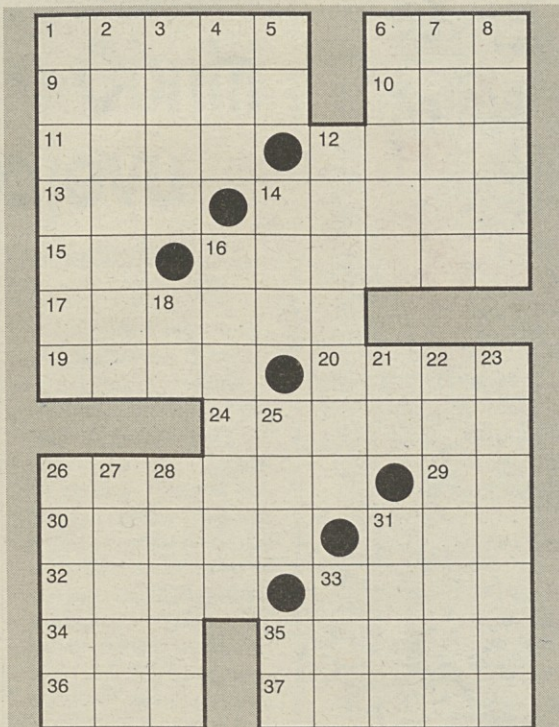
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. preprosto pihalo, 6. starojudovski kralj, 9. delovno področje ministra, 10. rimski hišni bog, 11. mejna reka med Madžarsko in Slovaško, 12. planinska reka v Crni Gori, 13. Balkanec, 14. zapustitev zapora brez dovoljenja, 15. kemijski znak za litij, 16. obed, 17. azijske sportne igre, 19. smučarsko središče v ameriški zvezni državi Colorado, 20. krajša oblika angleškega imena David, 24. pušcavska rastlina z bodicami, 26. 2062 metrov visoka gora v Savinjskih Alpah, 29. avtomobilska oznaka Latine v Italiji, 30. izbrana družba, 31. jaz (latinsko), 32. pozitivna pijaca, 33. madžarski violinist (Liko), 34. ime mladinske pisateljice Peroci, 35. antično ime za nomadska ljudstva južne Rusije, 36. pomol, mostovž, 37. alajski vapiti.

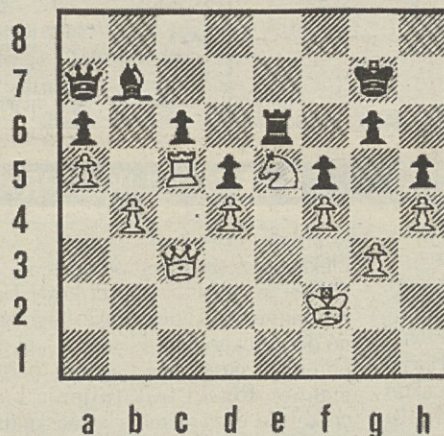
Navpično:

1. najvišji vrh Julijskih Alp, 2. ponovitev, 3. vas pri Gradiscu v Slovenskih goricah, 4. bolečina, 5. površinska mera, 6. odsotnost s kraja zločina, 7. ime apostola Pavla pred spreobrnjenjem, 8. francoski fizik in astronom (Dominique Francois), 12. ladijsko mostvo, 14. tla, 16. glavno mesto indijske države Zahodne Bengalije, 18. rimska dve, 21. arabski zrebec, 22. latinski prevod biblije, ki velja za avtentičnega, 23. dirkališče formule 1 na Portugalskem, 25. norveski pop trio, 26. teniški lopar, 27. Haecklov naziv za praljudi, 28. kavc, zofa, 31. arabski princ, 33. izraelska luka, 35. kemijski znak za samarij.

Vodoravno: 1. troba, 6. Asa, Asa, resor, lat. Ipel, Piva, Grk, po-
LEŠITEV
LT, elita, ego, kava, kava, Amar, Ela, Skit, ttn, maral
beg, Li, kosilo, azada, Vail, Dave, kakts, Raduha,

ŠAH

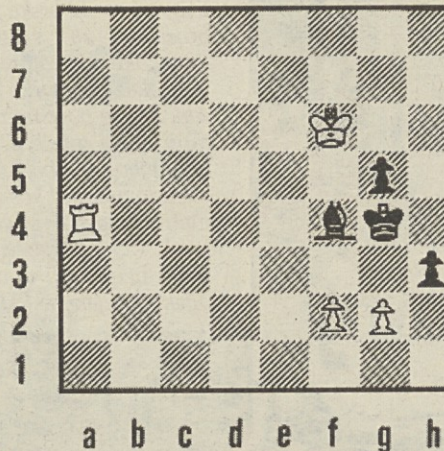

J.Ivanov - Mitkovski / Sliven 1993

Aktivnim belim figuram, ki so vse na crnih poljih, se je črni zoperstavil z obrambno linijo na belih poljih. Tudi kmeta na polju c6 je beli napadel kar trikrat, vendar je odločitev belega, ki je na potezi, se uspešnejša in črnemu ni več pomoči!

Resitev naloge

Obrambno linijo črnega je beli nacerl s potezo 1.Td5! Poteza je možna prav zaradi pasivne črne dame in lovca, medtem ko beli dami na sedmi vrsti uspešno pomaga beli skakac. 1...cd5 2.Dc7+ Kg8 3.Dd8+ Kg7 4.Dd7+ Kh8 /na 4...Kh6 5.Sf7+ Kg7 6.Sg5+ in beli zmaga/ 5.Sf7+! Kg8 6.Sh6+ Kh8 7.Dd8+ Kg7 8.Dg8+ Kh6: 9.Dh8 mat!

Gipslis - E.Hermansson /Gausdal 1993

Končnice trdnjave proti lovcu se največkrat končajo z remijem. Tokrat sta na šahovnici se po dva kmeta na vsaki strani in beli, ki je na potezi, je uspešno zaustavil prodor črnega kmeta na h liniji. Se več, uspel je aktivirati tudi svojega kralja in končnica je bila dobljena za belega!

Resitev naloge

Beli se ne pusti zapeljati s potezo 1.g3?, ki po 1...h2! vodi v remi, temveč odigra 1.f3+!! Odlična poteza, ki odloči partijo! Tudi 1.gh3 Kh3: 2.Kf5 Kg2 3.Ta2 Kf3! vodi v remi. Sedaj po 1...Kg3 2.gh3 Kf3: /na 2...Kh3: 3.Tf4! gf4 4.Kf5 Kg3 5.Ke4 z zmago/ 3.Ta3+ Ke4 ne pomaga 3...Kg2 4.Kf5 Lg3 5.Kg4 Lh4 6.Ta2+ Kg1 7.Kf3 Kh1 2.Tg2 s prednostjo belega. Črni se je po 4.Ta5 Le3 5.Tg5:! vdal!

Silvo Kovac

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Uvideli boste, da je poreklo vaših trenutnih težav v vaši zgodovini, zato se vam bo zdelo zelo nečastno, da bi si s staro saro obremenjevali sedanjost.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Dokončno boste spoznali, da navzgor ne morete drugače kot z odpravo vzrokov, ki vas pritiskajo k tlom. Čestitke za spoznanje in uspešen polet!

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Pri vzpenjanju k vrhu vrhov vam bodo najprej pomagale izbrane knjige, ze kmalu pa boste srečali osebo, ki je v tovrstnih vodah prvi mojster.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Se zmeraj se cudite partnerjevi ravnodušnosti do vaših obtožb. Ne bo sprejel vašega opravičila, saj vas za nič ne obtožuje. Nasprotno; občuduje vas.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Trenutni neuspehi vam ne bodo vzeli poguma, saj predobro veste, da je vsak začetek težak. Ze kmalu boste ujeli pravi korak k neustavljivemu napredku.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: S trezno glavo boste osvetlili srz spora, nato pa z izbranimi besedami razkrili ozadje svojega nastopa. Naposled boste izrazili se svoj predlog za rešitev.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Ko boste razmisljali o možnostih rešitve stare težave, jo boste tako zelo pogrešali, da jo boste vedrega srca sprejeli kot trajen delček same sebe.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Ugotovili boste, da je crvicek zunanega izvora, nato pa se mu primerno odzvali ter se ga otresli kot tečne muhe. Ga res ne boste pogrešali?

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Partner vam bo zelo hvaležen za pozornost. Ko bo pri močeh, vam bo obilno povmil: z ekstatičnimi občutki, kakršni vam niso dosegljivi niti v sanjah.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Naučili se boste marsikaj novega - zlasti po zaslugi nekoga, ki bo z veseljem zaigral vlogo učitelja. Ker bo nasprotnega spola, vas pritegnil tudi sicer.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Sprijaznili se boste z dejstvom, da je socialni čut marsikdaj zgolj izgovor, ki naj bi ublažil občutek krivde zaradi naravne sebičnosti. Kar mirno spite.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Pomagali boste partnerju pri ciiscenju notranjega balasta, nato pa bosta z roko v roki nadaljevala polet. Ponosni boste na svoje psihološke sposobnosti.

LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja«, je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

Izpolnite prijavnico, jo izrežite in nalepite na dopisnico oziroma dajte v kuverto ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Če boste izzrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglašil telefon in nežni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavlja Alenka Sivka in Tomaž Sršen. Pravilni odgovori pa prinasajo ceden kupček denarja...

LABIRINT ZNANJA

Ime in priimek: _____

Telefonska številka: _____

Naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana,
za LABIRINT ZNANJA

JUTRI

Pisalo se je leto
1960

Smrt duhovnega vodje »Kluba mladih«

Ko likovni kritiki ocenjujejo obdobje slovenskega impresionizma, ki je in še vedno s sijajno barvitostjo in neko posebno melanholijo bogati mnoge lepemu naklonjene, spregovorijo tudi o burnih nastopih mladih impresionistov. Mnogim od njih so se zdele impresionistične podobe sveta preveč estetsko zavzete in nevarno površne, čeprav so priznavali tudi zgodovinsko vrednost tega gibanja. France Kralj, duhovni vodja novega »Kluba mladih«, je v glasilu Trije labodi skušal povezati likovne umetnike s podobno usmerjenimi umetniki drugih vej. V tem času je izrazilo novo predvsem slikarstvo bratov Franceta in Toneta Kralja, ki je bilo spocetka resnično ekspresivno, figure močno deformirane, obdane z ostrimi obrisi in skoraj divjo izraznostjo. France Kralj (1895-1960) je po prvi viharški dobi odkril slovensko resničnost in iz nje izbral življenje in delo kmeta iz svoje najbližje okolice. Temu je ostal nato zvest v slikarstvu, grafiki in kiparstvu. V delu Franceta Kralja je poudarjena veličina, tragika in usodnost kmečkega življenja. Groba kmečka resničnost v njegovih delih je bila za »mestni« okus zaljiva in sele časovna oddaljenost je pomirila spore o njegovem slikarstvu. Življenje Franceta Kralja je ugasnilo 16. februarja leta 1960.

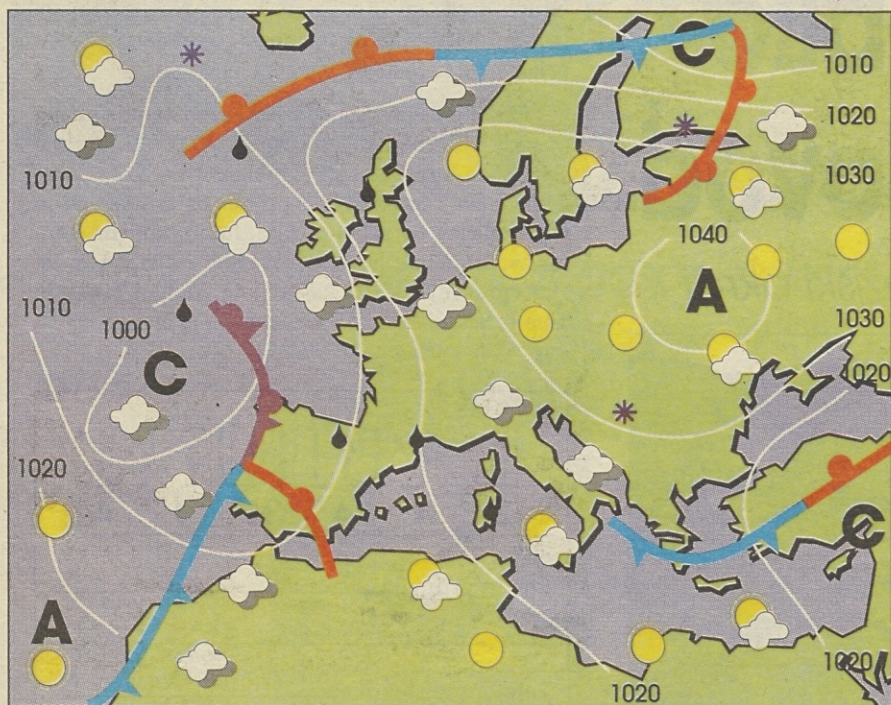
PREBLISK

Lepota je to, kar vsebuje neugodje.

sofisti

EVROPA / ZIMA ZA ZIMSKO OLIMPIJADO

Vremenska slika:

Nad večjim delom Evrope je območje visokega zračnega pritiska. S severovzhodnimi vetrovi doteka nad naše kraje mrzel in bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.05, zaslo pa ob 17.28. Dan bo dolg 10 ur in 23 minut. Luna bo vzšla ob 08.44, zasla pa ob 22.46.

RAZMERE NA CESTAH

Promet po notranjosti države, kakor tudi preko mejnih prehodov, poteka brez večjih zastojev. Če se odpravljate na pot, ne pozabite na zimsko opremo in previdnost.

SNEŽNE RAZMERE

FURLANIJA-JK

Piancavallo 70/150 cm
Forni di Sopra 50/150 cm
Zoncolan 70/110 cm
Trbiz 30/130 cm
Nevejsko sedlo 75/250 cm
Sauris 40/60 cm

VENETO

Sappada 40/130 cm

SNEŽNE RAZMERE

SLOVENIJA

Cerkno od 40 do 50 cm
Golte do 75 cm
Kanin ni podatka
Kobla od 20 do 70 cm
Kope do 100 cm
Kranjska Gora do 50 cm
Krvavec do 75 cm
M. Pohorje 130 cm
Roga od 80 do 100 cm
Soriska planina 90 cm
Vogel 185 cm
Zelenica ni podatka

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.51 najnižje -25 cm, ob 11.26 najvišje 18 cm, ob 17.19 najnižje -31 cm, ob 23.57 najvišje 37 cm.

Jutri: ob 6.29 najnižje -22 cm, ob 11.56 najvišje 9 cm, ob 17.33 najnižje -23 cm.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja.

Slovenija: Na Primorskem bo jasno z burjo. Tudi drugod se bo od zahoda postopno zjasnilo, le v vzhodnih krajih bo še oblačno in vetrovno.

Soslednje pokrajine: Padavine bodo postopno ponehale. Od zahoda se bo delno zjasnilo. Burja ob Jadranu bo nekoliko oslabela.

Obeti: V četrtek bo suho, mraz bo nekoliko popustil, veter pa oslabil.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Jelene in lose razganja s posnetki volčjega tuljenja

STOCKHOLM - Od zore do mraka se na neki kmetiji pri Stockholmu občasno razlega tuljenje in zavijanje lačnih volkov. Jeleni in losi si kljub lakoti ne upajo preko cistine do prvih njiv, saj se bojijo, da jih bo vsak trenutek napadlo volčje krdo. Zivali pa ne vedo, da jih v beg niso pognali pravi volkovi, temveč magnetofonski posnetek lačnega volčje-

ga krde. Elektronsko strasil proti jelenom in losom si je omislil švedski kmet Hakan Hjelmqvist iz Hyltebrucka (jugovzhodno od Stockholma), ki so mu lani živali pomulile skoraj vse posevke. Kupil je magnetofonski trak tuljenja lačnih volkov, ki ga je posnela britanska državna radiotelevizijska mreža BBC, na meji svojega posestva postavil zvočnike in vključil magnetofon, ker jeleni in losi ne vedo, da je morda na Švedskem le še kakih 20 volkov, a le v gozdovih na skrajnem severu.

Azijski jugovzhod je razpet med lakoto in izobiljem

Azijska protislovja so lahko do skrajnosti kričala. Na sliki levo Siamec z muco v roki brska po zabojniku za smeti v Bangkoku. V svoji revščini pa dokazuje veliko ljubezen, ker se bo z njim nahranila tudi muca. Oba pa bi bila bolj srečna, ko bi jima kdo ponudil kos 2 kilometra dolgega venca hrenovk, ki so jih za valentinovo pripravili manilski dijaki in dijakinje.(AP)

Slikovni utrinki iz ameriške zime...

WASHINGTON - Zima ni samo skrotovičena pločevina po verzičnih trčanjih, zametene ceste in letališča, hladna stanovanja in električni mrki, zima skriva v sebi tudi prave utrinke lepote. Vzgojiteljica Phyllis Gontjes je svojo mladež v Arlingtonu peljala na ogled Lincolnovega ledenega kipa, delo kiparja Franza Volza. V snežni belini novozapadlega snega pensilvanijskega Shippensburga pa sta se goski popolnoma spojili s pokrajino, izstopala sta le njuna kljuna. (Telefoto AP)

Umirajoče pošiljali v predsobo mrtvašnice

MADRID - Španske oblasti so zaprle neki dom za onemogle v Valencii, ki je svoje umirajoče goste premešal v neko sobico ob mrtvašnici zavoda za sodno medicino. S tem je dom prihranil marsikatero pezeto, saj je prevoz umirajočega cenejši od prevoza trupla, obenem jim ni bilo treba v dom poklicati zdravnika, da bi ugotovil smrt in izdal mrtvaški list.

Z lovsko dvocevko preprečil izkrcanje momariške pehote

AUCKLAND - Prileten novozelandski kmet je s svojo sibrovko pognal v beg enoto avstralske mornariške pehote, ki se je izkrcala z rusilca Cambera na obali pri otoku Coromandel. Kmet je pojasnil, da je zadel streljati, ker ga ni nihče prosil, če se sme izkrcati na njegovem posestvu.

Šport je primeren tudi za muslimanke

TEHERAN - Iranski predsednik Akbar Hasemi Rafsandžani je na srečanju s športnimi funkcionarji izjavil, da je šport primeren tudi za muslimanke, ker krepi duha in telo. Ni pa povedal, če so vsi športi primerne. Do sedaj je veljalo, da je zaradi dresov primernih le pet športnih panog, in sicer: smučanje, streljanje, konjske tekme, sah in šport za invalide.